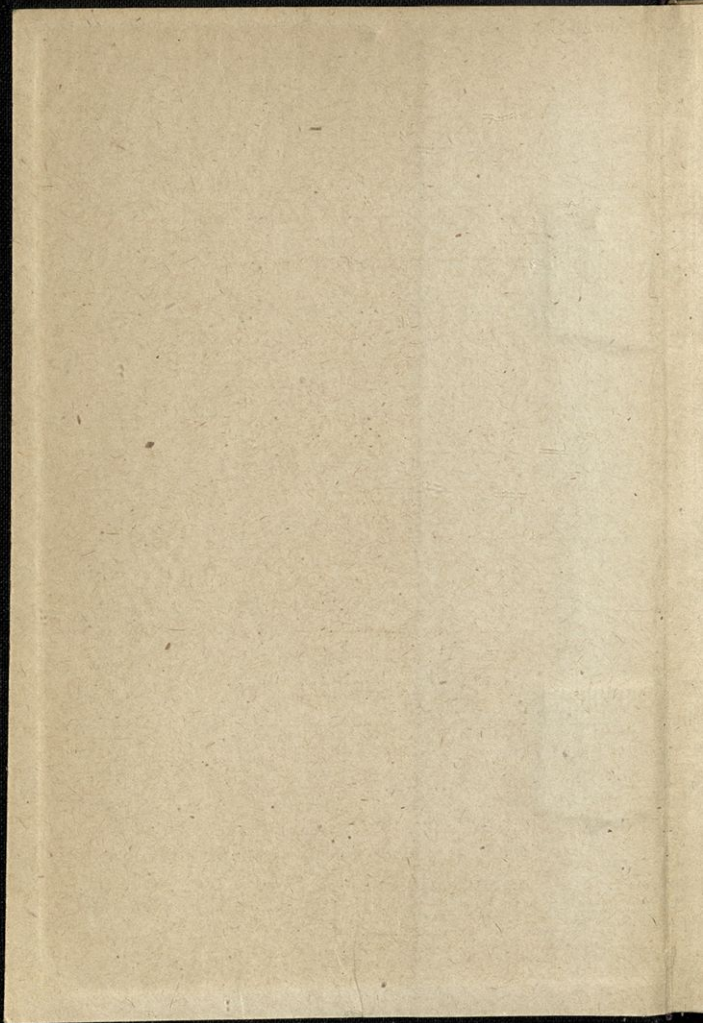
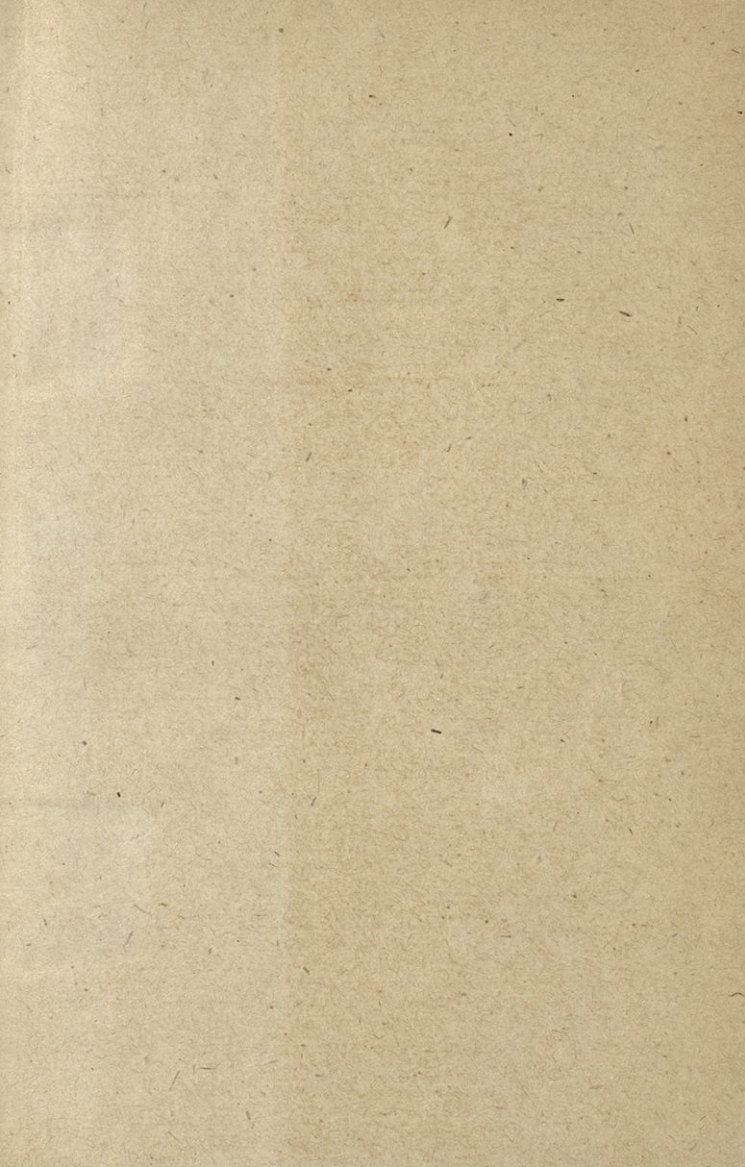

44892

2.

1877 na Tidel! 63

NEBEŠKA HRANA.

Bogoljubnim dušam

dana od

družbe sv. Mohora.

Spisal

Franc Kosar,

korar stolne cerkve v Mariboru.

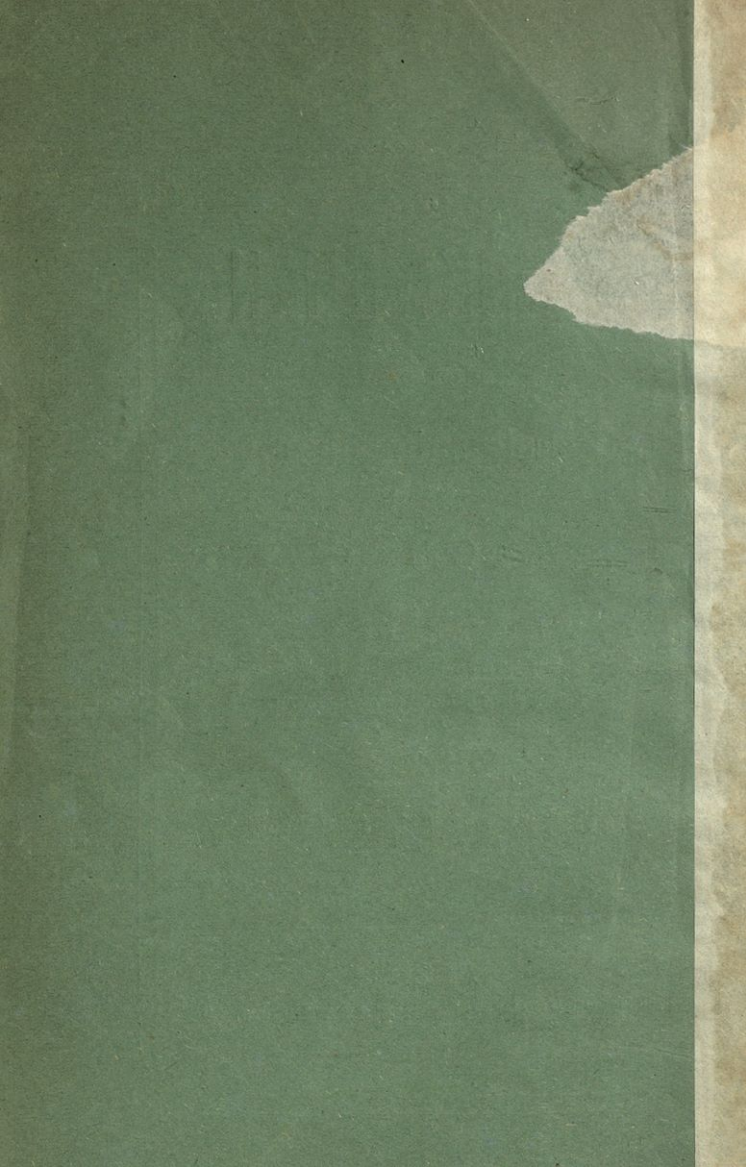
II. del.

*Z dovoljenjem visokočastitega Kerškega
knezoškofijstva.*

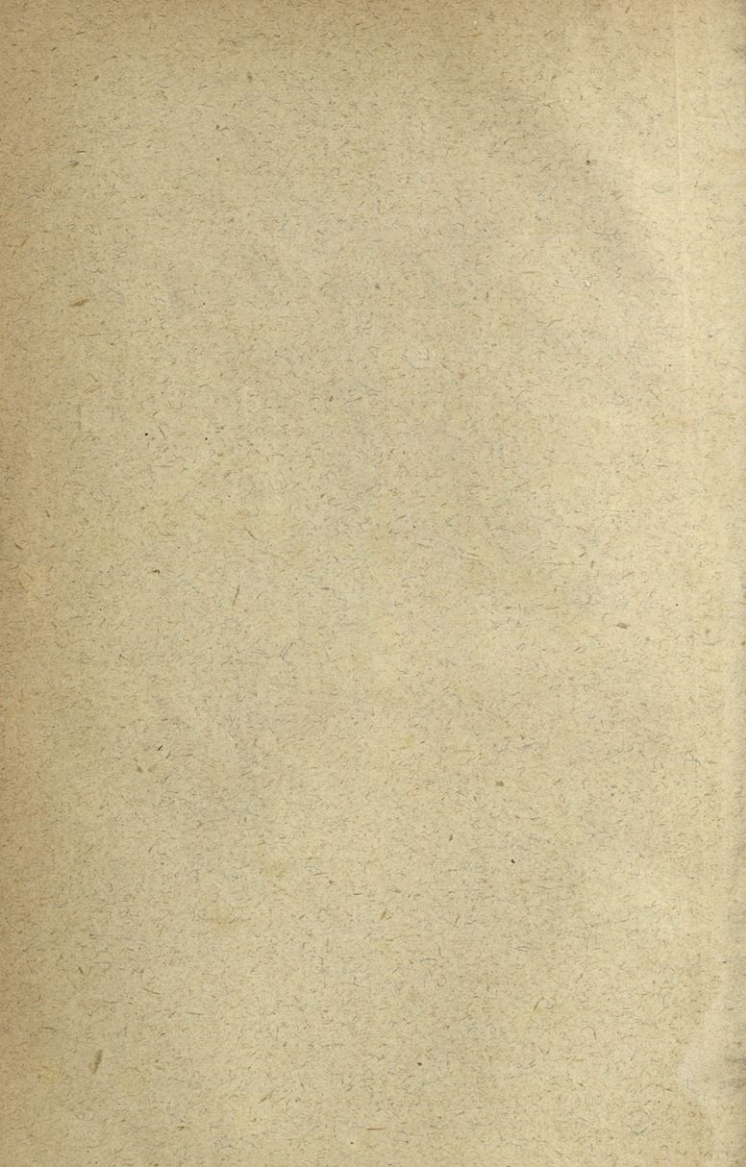
V Celovcu.

Natisnila tiskarnica družbe sv. Mohora.

1877.

J. Capin Roof
Appl.

Nebeška hrana.

Bogoljubnim dušam

dana od

družbe sv. Mohora.

Spisal

Franc Kosar,

korar stolne cerkve v Mariboru.

II. del.

Z dovoljenjem visokočastitega Kerškega knezoškofijstva.

1877.

Natisnila tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovcu.

44892 dpl

FZC3586/1951

PREDGOVOR.

o obljudi predlanskega leta poda „družba sv. Mohora“ letos svojim družbenikom drugi del „nebeške hrane“. Nebeška hrana, v drugem delu zbrana, je namenjena za posebne potrebe in okoliščine človeškega življenja.

Kakor se namreč ene in iste telesne hrane, in naj bi bila še tako okusna, sčasom naveličamo, in zato radi hrano spreminjamo po raznih dnevih, praznikih in letnih časih; in kakor nam ista še tako dobra hrana vsak čas enako dobro ne služi, in zlasti v bolezni druge hrane potrebujemo, kakor v zdravih dneh: isto velja tudi od dušne hrane.

Kristjani, kateri želijo duhovno življenje bolj globoko spoznati, in zares v duhu živeti, potrebujejo den na den posebne nebeške hrane svetega premišljevanja. Njim je namenjeno prvo poglavje, v katerem bodo našli obširni nauk od premišljevanja in 30 premišljevanj za vse dni celega mesca. Kdor se je po tem navodu znotranje molitve dobro privadil, bo pozneje tudi črez vse druge resnice, ki jih bo kjerkoli, n. pr. v katekizmu, v „hoji za Kristusom“ i t. d. bral, prav lahko premišljevali zamogel.

V teku leta obhaja cerkev vesele in žalostne spomine, godove in praznike. Tudi verni kristjan želi, ob takih časih se s sv. cerkevjo veseliti, pa tudi ž njo žalovati. V te namen bo našel v drugem poglavji posebne pobožnosti na celo cerkveno leto razverstene.

Veliko dušnih in telesnih nevarnosti obdaje človeka ves čas njegovega življenja; zato ga pa tudi sv. cerkev,

kakor skerbna mati, s svojimi molitvami in blagoslovi spremlja v veselih in žalostnih dneh. Cerkvene pobožnosti za take razne potrebe so shranjene v tretjem poglavji.

Kedar pa Bog človeka z boleznijo obišče, in dušo in telo v morje bolečin in britkosti pogrezne; ali kedar duši celo zapove, se iz tega sveta ločiti in pred njegovo sodbo stopiti: takrat tudi duša posebne hrane potrebuje, da se v žalosti tolaži, v boječnosti krepča in se vredno pripravi na pot v večnost. V te namen se najdejo pobožnosti za bolnike v četrtem in za umirajoče v petem poglavji.

In kdo izmed nas bi še nikoli ne bil s solznimi očmi k grobu spremljal milega dobrotnika ali ljubega prijatelja, od katerega je bila sila grenka ločitev? Tudi v takih okoliščinah naše serce čuti, da mu je treba posebne dušne hrane, da si solze utolaži, žalost polajša in duši pokojnega še unkraj groba izkaže ljubeznjivo pomoč. V te namen so v šestem poglavji zbrane cerkvene pobožnosti kerščanskega pogreba.

Vživajmo toraj, dragi družbeniki! dokler po tej solzni dolini potujemo, željno in pobožno „nebeško hrano,“ ktero nam naša skerbna duhovna mati, sv. kat. cerkev pripravlja, in zaupajmo terdno: ako se bomo strupene hrane zapeljivega sveta varovali, in nebeško hrano sv. molitve do smertne ure pobožno vživali, da bomo tudi po smerti povabljeni na nebeško gostijo, kjer bodo angelji Božji pravo nebeško hrano na mizo postavili, ki jo bomo v družbi presvete Trojice in vseh izvoljenih Božjih veselo vživali na vse večne čase. Amen.

V Mariboru drugo nedeljo po veliki noči, dne 15. aprila 1877.

Pisatelj.

Kazalo.

Pervo poglavje.

Pobožnosti za celi mesec, ali pobožna premissljevanja za vse dni mesca.

	Stran.
Nauk o premissljevanji ali znotranji molitvi	1
Splošna pripravna molitev pred vsakim premissljevanjem	18
1. Premissljevanje. Bog	19
2. " Služba Božja	26
3. " Človek in njegov namen	28
4. " Vse druge stvari in njih namen	31
5. " Skerb za dušno zveličanje	35
6. " Pervi greh	38
7. " Smertni greh	41
8. " Odpustljivi greh	44
9. " Navadni greh	47
10. " Moj lastni greh	50
11. " Smert	54
12. " Posebna sodba	58
13. " Splošna sodba	61
14. " Pekel	64
15. " Usmiljenje Božje	67
16. " Usmiljenje Božje. Nadalje	71
17. " Dolžnost pokore	74
18. " Lastnosti prave pokore	77
19. " Jezus naš voditelj	80
20. " Pohlevnost	84
21. " Ponižnost	87
22. " Čistost	90
23. " Ljubezen do bližnjega	93
24. " Poterpežljivost	96
25. " Zvestoba v poklicu	100
26. " Pogosta spoved	103
27. " Pogosto sv. obhajilo	106
28. " Češčenje terpljenja Kristusovega	110
29. " Češčenje Marijino	113
30. " Nebesa	117

Drugo poglavje.

Pobožnosti za celo leto.

	Stran.
Za adventni čas. Opomin k pokori	121
Zdihljeji sv. cerkve po Zveličarji	121
Adventna pesem v čast Zveličarja	123
Adventna pesem v čast Božje Porodnice	124
Za božični čas. Na sveto noč	125
Na sveti den	128
Na god sv. Janeza evangelista. Blagoslovljenje vina	130
Na starega leta den	132
Na novega leta den	134
Na praznik razglašanja Gospodovega	135
Na god sladkega imena Jezusovega	136
Na svečnico. Blagoslovljenje sveč	136
Za postni čas. Na pepelnično sredo. Blagoslovljenje pepela	141
Na cvetno nedeljo. Blagoslovljenje oljk	144
Na veliki četrtek	151
Na veliki petek	155
Na veliko saboto. Blagoslovljenje ognja, velikonočne sveče in kerstne vode	165
Za velikonočni čas. Cerkveni slavospev	175
Pri svečanosti vstajenja Gospodovega	177
Pri blagoslovljenji velikonočnih jedil	178
Pri procesijah križevega tedna in na sv. Marka den	179
Na praznik vneboheda Gospodovega	182
Za binkoštni čas	184
Na praznik sv. Rešnjega telesa	184
Ob praznikih Matere Božje in Božjih svetnikov	191
Dnevnice blažene Device Marije	195

Tretje poglavje.

Pobožnosti za razne priložnosti in potrebe.

Molitve pri svetem kerstu	258
" pri sveti birmi	264
" pri poroki	269
" pri vpeljevanji zakonske matere	273
" pri blagoslovljenji vode	276
" pri škropljenji z blagoslovljeno vodo	279
" za odvrnenje hudega vremena	283
" pri procesiji za dež	285

	Stran.
Molitve pri procesiji za lepo vreme	288
„ „ „ ob času lakote	289
„ „ „ ob času kužnih bolezni	291
„ „ „ ob času vojske	293
„ „ „ v kterikoli potrebi	295
„ za popotnike	297

Četerto poglavje.

Pobožnosti za bolnike.

Nauk	302
I. Vsakdanje molitve.	
Juterna molitev	311
Večerna molitev	313
Domača meša v čast Kristusovega terpljenja	316
Spovedne molitve.	
Molitve pred izpraševanjem vesti	333
„ po izpraševanju vesti	335
„ po spovedi	338
Obhajilne molitve.	
Molitve pred svetim obhajilom	340
„ po svetem obhajilu	342
Tri Božje čednosti	347
Molitve v čast Matere Božje od vedne pomoči	350
„ z odpustki v čast Matere Božje od vedne pomoči	353
„ za zdravje	354
„ za srečno smert	355
Namen pobožne smerti	355
Duhovni testament	356
II. Molitve pri previdenji bolnika s sv. poslednjim oljem	358
Pripravna molitev	359
Cerkvene molitve pri maziljenji	360
Bolnikova zahvalna molitev	370

Peto poglavje.

Pobožnosti za umirajoče.

Nauk	372
I Cerkvene molitve za umirajoče	376
II. Druge molitve, ako umirajoči dolgo skleniti ne more	386
1. Kedar se mertvaška sveča prižge	386
2. Kedar se umirajočemu sv. križ poda	386

	Stran.
3. Umirajoči se izroči križanemu Jezusu	386
4. „ se izroči Materi Božji	387
5. „ se izroči sv. Jožefu	387
6. „ se izroči svojemu angelju varhu	388
7. „ priporoči Bogu nje, od katerih se more ločiti	388
8. Pobožni zdihljeji za narekovanje umirajočemu	389
9. Molitve pričujočih v čast Kristusovega terpljenja	396
10. Blagoslovljenje umirajočega	398
11. Molitve pri zadnjih zdihljeh umirajočega	403
12. Molitve z odpustki za umirajoče	404
Pristavek od ponočnega čuvanja pri merličih	405

Šesto poglavje.

Pobožnosti kerščanskega pogreba.

Nauk	408
Cerkvene molitve. I. Pri pogrebu odrasčenih	410
„ „ II. Pri pogrebu nedolžnih otrok	417
Dnevnice za pokojne	421
Večernice	421
Juternice	428
Hvalnice	450

44892

Pervo poglavje.

Pobožnosti za celi mesec,

ali

pobožna premišljevanja za vse dni
mesca.

Nauk o premišljevanji ali znotranji molitvi.

1. *Kaj se pravi premišljevati.* Premišljevati se pravi, pred Božjim obličjem resno in pozorno preudarjati katerokoli versko resnico z namenom, da se nam v serci vzbudijo svete misli, želje in čutila, ki našo voljo nagibajo k primernim sklepom vednega boljšanja našega življenja. Premišljevanje obsega tedaj in v dobrem vadi vse dušne moči. Pa met preudarja versko resnico na vse strani in jo obrača na pretečeno življenje in na sedanje razmere in potrebe. Ti preudarki vzbudijo v serci razne občutke: veselje ali žalost, — mir ali strah, — navdušenje ali boječnost, — hrepenenje ali stud, — zadovoljnost ali kesanje; in kar serce misli, želi in čuti, to izrazuje v živih izdihljajih pred Bogom. Vse to pa voljo nagne, da človek sklene vsled spoznane resnice tudi živeti; to je, se grehov, ki so tej resnici nasproti, varovati, in se vaditi v čednostih in dobrih delih, ki jih ta resnica priporoča ali celó vелеva.

V premišljevanji tedaj p a m e t preudarja, s e r c e moli in v o l j a dobre sklepe dela.

2. Že iz rečenega se da posneti, *kako imenitno je premišljevanje*. Premišljevanje je v resnici znotranja in serčna molitev, je zares molitev v duhu in resnici, ker so vse dušne moči v njej delavne in ker vsa ta delavnost meri na resnično boljšanje življenja. Zato so premišljevanje ljubili že sveti očaki in preroki starega testamenta, in kralj David z navdušeno besedo naravnost blagruje dušo, ki je premišljevanju vdana, rekoč: „Blagor človeku, kateri noč in den premišljuje postavo Gospodovo. Enak je drevesu, ki je zasajeno ob potokih, in daje sad ob svojem času; njegovo perje ne odpade, in vse, karkoli počenja, mu gre po sreči.“ (Ps. 1, 1—3.) Zato je prebedel Jezus cele noči v znotranji molitvi, in je molitev v duhu in resnici toliko priporočal. Zato pravi sv. Terezija, da je prišla v svoji mladosti že v veliko nevarnost pogubljenja, ker je vsakdanje premišljevanje opustila, da se je pa urno zopet izdramila in na stezi čednosti naprej hitela, kakor hitro je vsakdanje premišljevanje zopet povzela. Zato piše sv. Gregor, papež: „Kar je kruh za telo, je premišljevanje za dušo; kar je solnce za oko, je premišljevanje za pamet.“ In črez vse lepo je, kar piše sv. Bernard, visoki učenik znotranje molitve: „Le po premišljevanji in molitvi se pride k popolnosti. Premišljevanje nam kaže, kaj naši duši manjka; molitev pa nam pri Bogu izprosi, kar manjka. Premišljevanje nam kaže pot, po kateri naj hodimo; molitev pa nas pelje na to pot. Premišljevanje nam kaže nevarnosti za našo dušo; molitev pa nam pomaga, da jim uideemo.“ Srečne so tedaj duše, ktere

sladkost znotranje molitve poznajo in to molitev ljubijo!

3. Pa ne kar imenitno, ampak *celó potrebno opravilo je sveto premišljevanje*. Trojno spoznanje nam je potrebno, ako se hočemo izveličati: spoznanje Boga, spoznanje samega sebe, in spoznanje naših dolžnosti; in to trojno spoznanje se naj obilnejše zajema v sv. premišljevanji.

Spoznanje Boga. Zakaj toliko kristjanov v smertnem grehu živi in se vekomaj pogubi? Zató, ker nikoli ne pomislijo, ne kaj je greh in ne kaj je večno pogubljenje. In ako bi vprašal tiste, ki že gorijo v peklu, zakaj so prišli v pekel, ti bodo po večem odgovorili: zato ker nismo nikoli mislili na pekel in ga nikoli premišljevali. — Zares; verske resnice od Božje neskončne svetosti in pravičnosti, od neumerjočnosti duše, od sodbe, nebes in pekla, so tako tehtne in grozovite, da bi moral človek popolnoma slep in trapa biti, ako bi jih resno premišljeval, pa bi ga vendar ne ganile, in če je v grehu, ga od greha ne odtergale. — K zveličanju pa ni zadosti, da Boga ne žalimo; moremo ga tudi ljubiti. Kako pa zamoremo Boga ljubiti, če ga ne poznamo? Kako pa ga zamoremo poznati, če nikdar njegovega presvetega bitja, njegovih prelubeznjivih lastnosti in čudovitih del ne premišljujemo? Poglavitni studenec pregreh je nevednost v verskih rečeh; pomanjkanje premišljevanja pa je poglavitni studenec te nevednosti. Zató tožuje Gospod: „Pusta žaluje vsa zemlja, ker ga ni, ki bi si k sercu vzel“ (Jer. 12.); zató nam žuga s svojo šibo: „Gospod bo sodbo imel v deželi, ker ni resnice in spoznanja Božjega v deželi (Ozej. 4.); zató nas tako milo vabi k premišljevanju rekoč:

„V vseh svojih delih se spominjaj svojih poslednjih reči, in ne boš grešil vekomaj.“ (Sir. 7, 40.)

Spoznanje samega sebe. S spoznanjem Božjim pa more sklenjeno biti spoznanje samega sebe. Če hočemo namreč svojo dušo rešiti, moremo pred vsem spoznati vso njeno in našega telesa revščino in popačenost, da se ponižamo in sami sebi ne zaupamo; poznati moremo vse serčne rane, da vemo iskati pravega zdravila; poznati moremo vsa huda nagnjenja, da jih vemo berzdati; poznati moremo poglavitno strast svojega serca, da se vemo zoper njo vojskovati; poznati moremo svojo popolno nezmožnost za vse dobro, da jej vemo na pomoč priti skoz molitev; poznati moremo slednjič svoje brezštevne grehe in zamude, da jih vemo prav obžalovati in se dostojno pokoriti. — Brez tega spoznanja ni pravega spreobnjenja; prav zato nam je vsem potrebno, kar nas uči tudi izgled sv. Avgušтина, ki je vedno k Bogu molil, rekoč! „O da bi spoznal tebe, in da bi spoznal sebe!“ Edina šola čistega spoznanja samega sebe pa je sveto premišljevanje, v katerem se ravno duša sama v sebe pogrezne, in z lučjo Božjega spoznanja vse, tudi naj bolj skrite kote in globočine serca preišče, da vidi in spozna, kdo, kaj in kakšna je pred Božjim obličjem. Kako potrebno je spoznanje samega sebe, o tem nas naj bolj prepriča to, da se ga skoraj vsi bojimo in se mu izogibamo; kajti skoraj nikoli se nočemo podati v samoto svojega serca, le da bi sami sebe ne videli in ne spoznali in se ne prestrašili in se ne poboljšali!

Spoznanje naših dolžnosti. Sv. vera nas uči, da smo dolžni, Bogu služiti; le kdor mu zvesto služi do smerti, prejme krono večnega

življenja. V te namen je Bog vsakemu človeku poseben stan odločil, in mu v tem stanu posebne dolžnosti naložil; kdor jih zvesto dopolnuje, bo zveličan, kdor jih ne dopolnuje, bo zaveržen. Ali Bogu služiti in zlasti posebne dolžnosti svojega stana zvesto dopolnovati, je mnogokrat težko, in včasih prav prav težko. Da tedaj v Božji službi ne pešamo, je treba, da jo ljubimo; ljubili jo pa le bomo, ako spoznamo, kako visok, bogat, dober in mogočen je Gospod, kteremu služimo; — kako lepa, častita in na vse strani pravična in hasnovita je služba, ktero od nas tirja; — kako dragocena je krona, ktero nam obeta; — kako obilni so pomočki vere, molitve in zakramentov, s kterimi nas v tej službi podpira. Verh tega je še treba, da zglede Jezusa, Marije in Božjih angeljev in svetnikov vedno pred očmi imamo; kajti ti zgledi nas najbolj umevno in ganljivo učijo, kako se ta ali ona dolžnost prav dopolnuje. — In vse to spoznanje zadobiva duša zopet v sv. premišljevanji, kjer človek den na den verske resnice in svete zglede prevdarja, jih na svoj poseben stan in na svoja vsakdenska dela in opravila obrača, ter sklepe dela, kako jih v soglasji s spoznano resnico prav in Bogu dopadljivo izvrševati. Zato prav pové pobožni Rodriguez: „Še nihče ni resnično pobožen in svet postal, kdor je premišljevanje zanemarjal,“ in slavni kardinal Belarmin kar naravnost reče: „Ni mogoče, kerščansko živeti, ako se znotranja molitev opušča.“

4. *Kako se opravlja premišljevanje.* Prav mnogo jih je, ki pravijo, da bi radi premišljevali, ako bi le vedeli, kako se to napravi. Res je, da je znotranja molitev kaj tako visokega, da se ne

da učiti z zvunanjo besedo, ampak da je njeni edini učitelj sv. Duh, kakor stoji pisano: „(Sveti) Duh podpira našo slabost; ne vemo namreč, kako bi (takó) molili, kakor se spodobi; sam Duh pa moli za nas z neizrekljivimi zdihljeji. On pa, kateri serca preiskuje, ve, kaj Duh želi, ker po Bogu (to je, v soglasji z voljo Očetovo) prosi za svete.“ (Rimlj. 8.) Ali če si duša le resnično prizadeva, in za dar znotranje molitve prosi, ga bo tudi gotovo prejela, kakor Kristus sam obljubi, rekoč: „Koliko bolj (to je: gotovo) bo vaš Oče z nebes dobrega Duha dal tem, kateri ga prosijo.“ (Luk. 11.) Kar se vendar v tej reči učiti da, zamore se v kratkem tako-le posneti.

Čas za premišljevanje najbolj pripraven je v jutro, ko vstaneš, ko je duh še najbolj živ in serce najmanje raztrešeno. Kraj bodi samotnen: ako doma samotnega kraja nemaš, opravi premišljevanje v cerkvi, kjer te bode bližava sv. Rešnjega telesa v pobožnosti zlasti podpirala. Ako po delavnikih nemaš dosti časa za premišljevanje pred mešo ali po meši, ga zamoreš prav koristno opraviti tudi med mešo; le da v tem slučaju premišljevanje sklepaš z daritevjo sv. meše. — Če ti zdravje dopušča, opravi celo premišljevanje klečé; če ne, opravi kleče vsaj pripravno molitev in sklep. — Kako dolgo naj premišljuješ? Po klostrih terpi premišljevanje celo uro; za tebe bo menda zadosti polovica ure, in po delavnikih, kadar te delo žene, tudi četrtna ure, pa takó, da pobožne misli, ki si jih med premišljevanjem nabral, še tudi med dnevom opriličnem času naprej snuješ, to je, premišljevanje nadaljuješ. Sploh bodo kmetijski in služevni ljudje prav mnogokrat komaj drugega časa za premišljevanje

našli, kakor čas, ko grejo na delo ali z dela, ali tudi pri delu. Kolikokrat imaš četertinko ure, pol ure in še dalje, da prideš na njivo, na travnik, v gorico, v les, kjer delo imaš; koliko lepega premišljevanja bi lahko gredoč po stezi opravil! Kako lahko in koliko obilno bi zamogli premišljeovati zlasti pastirji in pastarice na paši! O takih prilikah se ve da premišljevanje ne bo šlo po takem redu in v taki versti, kakor doma ali v cerkvi; ali sv. Duhu bo tvoja resna in svetoželjna volja silno dopadla, in z veseljem te bo učil, kako se na stezi in med delom premišljuje, in bo tvoje prizadevanje obilno blagoslovil. Zato le serčen in stanoviten bodi, in terdno v Boga zaupaj, ter se pogumno loti sv. premišljevanja. V kratkem boš premagal vse težave, in boš našel v tej sveti vaji toliko veselje in sladkost, luč, tolažbo in moč, da je gotovo nikoli več opustil ne bodeš, ako si se je enkrat privadil.

Premišljevanje ima tri dele: pripravo, premišljevanje samo in sklep.

Priprava na premišljevanje.

Priprava ima zopet štiri dele. Postavi se naj poprej, bolj živo ko moreš v Božjo pričujočnost, to je, obudi vero, da pred Bogom klečiš, ki te vidi, te z ljubeznijo gleda, in tudi v tvojem serci prebiva, ter vse tvoje misli in želje pozna, in vse zdihleje in prošnje sliši in jih gotovo tudi vslišal bode. Na to opravi pripravnno molitev, kakor jo najdeš na koncu tega poduka, — ali navadno molitev v čast sv. Duha: Pridi sv. Duh, napolni serca svojih vernih i. t. d.

Drugič pomisli v kratkem, kaj hočeš premišljeovati; na primer: Moja smertna ura

mi je neznana — in vendar bota ura razsodila črez mojo srečno ali nesrečno večnost. (Da boš sledeči navod ložej razumel, bomo ga vedno na te predmet obračali.)

Tretjič. Da se boš ložej raztrešenja varoval, si napravi kako čutno predstavo, na katero boš med premišljevanjem v duhu svoje oči obračal. N. pr.: Ako premišljuješ terpljenje Kristusovo, postavi si Kristusa pred oči v tisti skrivnosti, katero hočeš premišljeovati, postavim na oljski gori, ali na križevem poti, in ga v tej podobi med premišljevanjem pred očmi imej, to je, kakor da bi na oljski gori pri Jezusu bil, ga gledal in poslušal, kaj terpi, kaj govori, kaj dela, in kakor da bi tamkaj pred njim klečal in svoje premišljevanje opravljal. — Ako premišljuješ katero čednost (ponižnost, poterpežljivost i. t. d.), si lahko Kristusa pred oči postaviš kakor učenika, ki te one čednosti uči, sam sebe pa kakor Marijo Magdaleno, ki kleče pri nogah Jezusovih njegov nauk poslušaj; — ali si ga predočitaj v kateri taki skrivnosti, kjer te s svojim zgledom te čednosti uči, postavim: kakor Dete v jaslicah, kjer te uči ponižnosti, ti pa kleče pred jaslicami svoje premišljevanje opravljaš. — Enako kadar grehe, namreč njih težo, gnjusobo in kazen premišljuješ, si lahko Kristusa v kateri taki skrivnosti pred oči postaviš, v kateri za greh, ki ga zdaj premišljuješ, posebno pokoro dela; n. pr.: če premišljuješ požrešnost, gledaj Jezusa na križi, kako žejen za hladilno pijačo prosi, pa mu jesiha in žolca piti dajo; — če premišljuješ težo in kazen nečistega greha, gledaj Jezusa, kako mu obleko s telesa tergajo, in ga brez usmiljenja po vsem životu kervavo raztepajo. — Zastran teh

predstav se mora vender opomniti, da si ne smeš nikakor glave truditi, ali domišljije napenjati, kakor da bi hotel res Kristusa videti; ampak da delaš vse to polagoma, v duhu sv. vere, in da se teh predstav zlasti poslužuješ, kadar te raztresenost muči. Ako pa pridejo blažene ure, da je tvoja duša v Božjo pričujočnost vsa zatopljena in tvoje serce polno molitve in ljubezni, ne moti duše s temi predstavami, ampak pusti jo mirno v tem njenem prelepem in čisto duhovnem opravilu.

Zdaj tedaj ko smert premišljuješ, si misli, da klečiš na Jezusovem grobu, ki je zato umerl, da bi tebi srečno smert zaslužil, in da klečijo okoli tebe žalostna Mati Božja, sv. apostelj Joanez in pobožne žene, ki Jezusovo terpljenje in smert objokujejo; v njih prijazni družbi opravi svoje premišljevanje.

Slednjič se opravi druga in sicer celó posebna pripravna molitev, katero si moreš pa vselej sam napraviti, in v kateri Boga za poseben sad premišljevanja prosiš. Razloček med prvo in drugo pripravno molitevjo je tedaj ta, da je prva po svojem zapopadku vedno ena in ista, v njej namreč prosiš sploh za dar dobre znotranje molitve, druga pa se vedno spreminja, kajti v njej se prosi za posebni sad sedanjega premišljevanja. — Če tedaj smert premišljuješ, bi se utegnila druga pripravna molitev tako glasiti: O Bog! razsveti mojo pamet, naj resnico, da bo moja smertna ura, ki mi je celó neznana, razsodila črez mojo srečno ali nesrečno večnost, prav spoznam. Omehčaj moje serce, da se nesrečne smerti zbojim, in bitko obžalujem, da sem se dosihmal še tako

malo na dobro smert pripravljaj. In nagni mojo voljo, da sklenem danes celi den smert pred očmi imeti, in vse svoje misli, besede in djanja tako ravnati, kakor bi za gotovo vedel, da že danes umreti moram. — O Marija pribežališče umirajočih, prosi za-me! O vsi Božji angelji in svetniki prosite za-me!

Po tem zgledu si boš lahko tudi pri vsakem drugem premišljevanju posebno pripravno molitev napravil.

Premišljevanje.

V premišljevanji, kakor je bilo že rečeno, so delavne vse dušne moči: spomin, pamet, volja, serce.

Delo začne spomin; kajti potrebno je, da se najpoprej spomniš, ali si v spomin zakličeš, kaj te sv. vera o resnici, skrivnosti ali dogodbi, katero premišljevat hočeš, uči. Če se poslužuješ premišljevalnih bukvic, najdeš pa že itak v tej zadevi vse potrebno zapisano, tako da ti ni treba spomina dalje mučiti. Kedar pa brati ne moreš, si izvoli v premišljevanje tebi že bolj znane resnice, postavim tiste, ki so v I. delu pri dvojni duhovni uri (str. 42—52.) prav v te namen zapisane.

Potem nastopi pamet, ki si predstavljeno resnico prav spoznati prizadeva, jo na vse razmere našega življenja obrača, in prevdarja, ktere dolžnosti iz te resnice za nas izvirajo. V te namen ti bo dobro služilo, ako si staviš naslednja vprašanja:

1. *Kaj si moram zlasti jaz iz te resnice k sercu vzeti?* — Da je tudi meni moja smetna ura neznana, da ne vem, ne kje, ne kedaj, ne

kako bom umerl, — na nagloma ali po dolgem smertnem boju, — pri čisti pameti ali brez zavednosti, — s sv. zakramenti previden ali nepreviden, — v stanu gnade Božje ali v smertnem grehu. — Morebiti umerjem še denes! — In ta meni neznana ura bo razsodila čez mojo večnost! — Komaj bom dušo izdihnil, se mi bodo že odperla ali vrata pekla, ali vrata vic, ali vrata nebes. — Če sem pogubljen, ni več pomoči; iz pekla ni rešenja. — Ako bi umerl denes, ktera vrata bi se mi odperla? — O da bi te resnice nikoli ne pozabil; — da bi me prestrašila zlasti ob uri skušnjave!

2. *Kteri djanski nauk nasleduje za mene iz te resnice?* — Da morem biti vsak den, vsako uro na smert pripravljen; — da pripravljaje na srečno smert dalje odlagati ne smem. — O moj Bog! ali sem denes, — ali sem zdaj pripravljen?

3. *Kaj me nagiba po tem spoznanji živeti?* — tedaj denes tako živeti, da bo vse moje djanje in nehanje vedno pripravljaje na dobro smert? Znotranji mir in veselje, ki ga v vseh okoliščinah in nevarnostih vživa on, ki je vedno na smert pripravljen; in znotranji nemir in strah, ki v vsaki najmanjši nevarnosti muči njega, ki v grehu živi in na smert pripravljen ni. — Dostojnost; gotovo edino dostojno in spodobno je za pametnega človeka, kteri je prepričan, da je za večnost vstvarjen, da se tudi vedno na večnost pripravlja; in nedostojno in nespodobno je za pametnega človeka, ki to resnico veruje, pa vendar živi enak neumnemu živinčetu, ktero s smertjo za vselej pogine. — Lehkota in sladkost takega življenja; kajti milost Božja resnično voljo človekovo čudovito pod-

pira, mu vedno več zaničevanje vsega posvetnega, in vedno več hrepenenje po duhovnih, večnih dobrotah v serce vliva; in nasproti težava in britkost onega življenja, ko človek vse svoje zaupanje v časno veselje, čast in bogastvo stavi, pa toliko, kakor želi, vendar nikoli ne doseže, in se še to, kar ima, vedno zgubiti boji. — Potrebnost; to je: bodi si že lahko ali težavno, — sladko ali grenko, — prijetno ali neprijetno, vsekako potrebno je, da sem vsako uro na smert pripravljen. Kajti tu ne gre za kako tujo reč, ki mene nikakor ne zadeva; tudi ne za kako malo stvar, ki velike skerbi ni vredna; tudi ne za kako malo zgubo ali mali dobiček, ki truda ne zasluži; — ampak tu je vse na vagi, vse, kar sem in kar imam: moja edina duša, moja večna sreča ali nesreča; — vekomaj v nebesih, ali vekomaj v peklu!

Te in enake nagibke, — vse ali vsaj nekatere zmed njih, kakor ravno predmet nanaša, moreš tehtati v vsakem premišljevanji; in kadar se naša volja zelo vstavlja in se noče vdati, da bi se odpovedali kateri grešni navadi in razvadi, — ali zapustili katero grešno priložnost, — ali se poprijeli težavnih sredstev in ostre pokore, takrat si je treba zlasti k sercu gnati zadnji nagibek: potrebno je! — mora biti! — naj me stane, kar rado! — če tudi vse zgubim! — če mi tudi za življenje gre!

4. *Ali sem dosihmal po tej resnici živel?* — Tedaj: ali sem dosihmal skrbel, biti vsak den, vsako uro za smert pripravljen? — To vprašanje nič drugega ni, kakor izpraševanje vesti, ki se ne sme nikdar in pri nijenem premišljevanji opustiti. Da more to iz-

praševanje vesti sklenjeno biti z resničnim obžalovanjem vsega, kar smo zoper spoznano resnico zagrešili, se razume samo po sebi.

5. *Kaj mi je zanaprej storiti?* — Treba je, da se kar na enkrat odpovem dosedanji lahko-mišelnosti, malomarnosti, slepoti; — in da kar danes začnem se na srečno smert pripravljati. — Pri tem vprašanji se že pripravlja dober sklep za današnji den, ki naravno nasleduje iz obujenega kesanja črez dotične grehe.

6. *Kaj me utegne denes v tem sklepu zadrževati, — in katerih sredstev se mi bo treba posluževati, da ga srečno izpeljem?* Pri tem vprašanji boš lahko spoznal, kaj ti bo treba denes opustiti, — in kaj storiti.

Ko je pamet na vse strani resnico preudarila, nastopi volja svoje opravilo, ki obstoji v tem, da se napravi poboljšanja dober sklep, brez ktereга se premišljevanje nikdar skleniti ne sme. Dober sklep more naslednje lastnosti imeti:

1. More biti djanski, to je, skleniti moremo, karkoli že opustiti ali storiti. Tedaj bi ne bilo zadosti, skleniti: bom molil denes pet očenašev za srečno smert; — ampak: srečno umreti ne morem, ako te grešne navade ne opustim, ali ako te čednosti ne pridobim; zato se hočem te razvade varovati, ali v tej čednosti vaditi.

2. Sklep ne sme biti splošen, ampak celó poseben. Tedaj bi mogel skleniti: pri teh posebnih priložnostih se hočem tega greha varovati, ali se v tej čednosti vaditi, in se v te namen teh posebnih pomočkov posluževati.

3. Sklep se ne sme delati za prihodnji negotovi čas; n. pr.: se bom zanaprej na smert

pripravljaj; ampak sklep se more storiti za danes, dan, tedaj: danes se hočem takó in takó na srečno smert pripravljati.

4. Sklep more dobro vterjen biti na neovergljive razloge; kajti bolj ko sem prepričan, to in to moram storiti, bolj gotovo bom tudi storil. Zato je na tem mestu dobro, še enkrat ob kratkem pregledati najtehtnejše vzroke, zavoljo kterih si sklenil, ročno danes začeti, se na smert tako in tako pripravljati.

Ravno v te namen, da dobri sklep med dnem ne opeša, je dobro še skleniti, da se hočemo večkrat čez den spominjati te ali one resnice, ki nas je zlasti ganila, — ali teh in onih besed Kristusovih, ki so nas posebno presunile. Postavim: da bom danes storjeni sklep toliko bolj goreče in serčno izpolnjeval, se hočem bolj pogosto, ko bom mogel, zlasti kadar slišim uro biti, spominjati besed Kristusovih: „Bodite pripravljeni, ker ne veste ne ure ne dneva.“ — ali: še to noč bodo tvojo dušo od tebe tirjali, in kar si pripravil, čigavo bo?“ — ali: bom ves den, zlasti ko ura bije, s sv. cerkevjo zdihoval: „Od nagle in neprevidene smerti, reši nas, o Gospod!“

To kratko jedernato resnico, ki si jo človek za celi den v pogosti pomnež izvoli, imenujejo pobožni učitelji duhovno rožico, ki si jo kristjan v duhovnem vertu pobožnega premišljevanja uterga, in jo po besedah sv. Bernarda na svoje serce dene, da jo večrat čez den pobožno pogleda in se nad njeno rajsko vonjavo razveseli in po njej pokrepča.

5. Slednjič more sklep združen biti z obilno molitvijo. To je, treba je ob koncu premišljevanja veliko, z živo vero, in bolj serčno,

ko se more, moliti, da bi Bog opravljeno premišljevanje blagoslovil, in nam moč dal, storjeni dobri sklep v djanji izpeljati.

Tedaj ima pri koncu premišljevanja zlasti serce svoje delo, ki obstoji v tem, da vzbuja v sebi pobožne izdihljeje in svete občutke.

S tem pa nikakor ni rečeno, kakor da naj bi serce ob začetku in med premišljevanjem dremalo in praznovalo! temveč serce more s svojimi zdihljeji in občutki spremljati in podpirati spomin, pamet in voljo. To se pravi: vpletaj vse povsodi primerne izdihljeje, kakor te bo sv. Duh vodil in njegova milost navdajala, — vpletaj jih kakor zlato nit med vse resnice, ktere polagoma spoznavaš. Kadar si ob začetku v spomin kličeš predmet premišljevanja, so najbolj pristojni izdihljeji žive vere, — kadar med premišljevanjem vest izprašuješ, izdihljeji žalosti in kesanja, — kadar dobri sklep delaš, izdihljeji upanja. — Sploh naj bodo izdihljeji in občutki predmetu primerni. N. pr.: ako premišljuješ namen, — poklic človekov, vzbujaj veselje, hvaležnost; — pri premišljevanji Božjih del in Božjih lastnosti, vzbujaj občudovanje, počeščenje, ljubezen, hvalo in zahvalo; — pri premišljevanji greha in njegovih kazni vzbujaj strah pred sodbo Božjo, stud in sovraštvo do greha, žalost in kesanje, sočutje s srcem Jezusovim, ki se skoz grehe žali; — pri premišljevanji nebes in zasluženja Kristusovega vzbujaj veselje, hvaležnost, upanje, hrepenenje, serčnost itd. Ob času znotranje suhote se ponižuj, veruj, upaj, prosi, le od premišljevanja nikar ne odjenjaj: večja je težava, obilnejši je sad premišljevanja.

Ako smo tedaj serce na zadnje mesto postavili, smo hotli le reči, da naj bo zlasti ob sklepu premišljevanja serce živo, goreče, delavno, tako, kakor da bi hotlo z močjo svojega vernega zdihovanja silo storiti Božjemu sercu in si s silo nakloniti milost Božjo, po besedah Jezusovih: Prosite, — iščite, — terkajte!

Sklep premišljevanja.

Ta ima dva dela. Pervi č Bogu resno obljubimo, da hočemo storjeni dobri sklep vestno dopolniti, ker pa svojo slabost in nestanovitnost dobro poznamo, ga ob enem priserčno prosimo, da bi nas s svojo vsemogočno milostjo podpiral. Drugi č se moli ktera primerna ustna molitev n. pr.: Oče naš, Češčena Marija, Čast bodi; — ali sv. Ignaciju zlasti priljubljena molitev: „Duša Kristusova posveti me“ (Glej I. del, str. 207); — ali kadar nam čas dopušča, ktere koli litanije, kakor ravno cerkveni časi in godovi nanašajo; jako lepo se vdajo za sklep litanije od presladkega Imena Jezusovega.

Prav prijetno se zamoreta oba dela pa tudi zediniti v tako imenovanih pogovorih, ktere sv. Ignacij toliko priporoča. To se napravi takole. Najpoprej se podamo k Mariji, jej svoj storjeni dobri sklep priporočimo, njeni materni blagoslov pobožno sprejmemo in jo prosimo, naj bi nas ona peljala pred tron Jezusov, kamor se sami zavoljo svojih grehov ne upamo, in naj bi tamkaj za nas in z nami molila. Zdaj se moli Češčena Marija. — Kakor nevredno dete na Marije materni roki peljani se potem podamo pred tron Jezusov, kjer se globoko ponižamo, za

isto gnado in blagoslov prosimo, in svojo prošnjo zlasti na to opiramo, naj bi nas, ker sami uslišanja nismo vredni, zavolj Marije, svoje Matere uslišal. Zdaj se moli molitev: Duša Kristusova posveti me! — Ja to prosimo Jezusa in Marijo, da bi nam podala roko in nas peljala pred tron nebeškega Očeta, kamor se sami ne upamo, ker smo ga preveč in prepogosto razžalili, in tako rekoč v sredi med Jezusom in Marijo pokleknemo vsi skesani, kakor zgubljeni sin, pred nebeškega Očeta, ga preponižno za isto milost prosimo in dostavljamo, ker dobro vemo, da uslišanja nikakor vredni nismo, naj bi se spomnil Jezusovih ran in Marijine žalosti, in nas vsaj zavolj Jezusa in Marije ne zaverigel, ampak milostno uslišal, in nas in naš dobri sklep za današnji den blagoslovil. Tu se moli Očenaš, in s tem se premišljevanje sklene.

Dobro boš storil, ako od časa do časa te navod prebereš in premišljuješ: ali se po njem ravnaš? — ali v premišljevanji napreduješ? — v čem so tvoja premišljevanja pomanjkljiva in kaj ti je popraviti? Ne pozabi tudi, vsak večer pri izpraševanji vesti se vprašati, ali si zjutraj storjeni dobri sklep dopolnil, — in v čem ga morebiti nisi dopolnil? Ako kateri den premišljevanje izpustiš, derži se tako dolgo zadnjič storjenega dobrega sklepa, dokler do novega premišljevanja ne prideš. — Ako v tem navodu nisi česa prav razumel, ali ako te začnejo med premišljevanjem razne težave, skušnjave in britkosti napadati, česar vsega tukaj razlagati ni prostora, se obrni do svojega spovednika; oni te bodo v vsem tem dalje podučili, in te na poti znotranje molitve vodili.

Nasleduje zdaj 30 premišljevanj za 30 dni meseca, ki so izpeljane v onem duhu, kakor se navadno d u h o v n e v a j e, ali eksercicije obhajajo. Ako se jih boš toraj pridno posluževal, boš tako rekoč neprenehoma duhovne vaje opravljal. Vendar prostor te knjižice ni dopuščal, vsa premišljevanja obširno po danem navodu izpeljati. Le prvo premišljevanje je nekoliko bolj obširno izpeljano; ako si to razumel, se boš vedel tudi pri naslednjih premišljevanjih prav ravnati

Splošna pripravna molitev pred vsakim premišljevanjem.

Vsegamogočni večni Bog! verujem, da si tukaj pričuješ, da gledaš mene in vse, kar je v meni, ti, ki serca in obisti preiskuješ. Zato te molim z največo, ko morem, ponižnostjo. Ti veš, o Gospod! da te iščem s celim srcem in z resnično voljo; ne zavрни me toraj in me nikar ne zaverzi spred svojega obličja, ampak sprejmi dobrotno svojega hlapca po svojem neskončnem usmiljenji, ker k tebi sem povzdignil svojo dušo. — Glej, zopet ti darujem to uro premišljevanja. Dodeli milostno, da vse moje misli in djanja in nehanja edino merijo na čast in službo tvojega Božjega veličastva. Očisti tudi moje serce vseh nečimurnih, grešnih in stranskih misli, razsveti pamet in vžgi voljo,

da dostojno, pozorno, pobožno in sadovito to premišljevanje opravim. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

I. Premišljevanje.

Bog.

Splošna pripravna molitev.

Predmet. Premišljevatí hočem resnico, da je Bog, in kako neskončno lepo in sveto je njegovo bitje.

Sad, ki ga v tem premišljevanji doseči želim, je, da se vnamem in sklenem, varovati se denes zlasti vseh grehov zoper prvo in drugo Božjo zapoved, ki so Bogu naravnost nasproti, in ves den preživeti v iskrenem čiščenju presvete Trojice.

Predstava. V duhu si pred oči postavim nebeški tron presvete Trojice. Pred tronom in okoli trona vidim klečati Marijo in nebrojno število angeljev in svetnikov in jih slišim peti nebeško pesem: Svet, svet, svet si ti Bog Sa-baot! V to presveto družino tudi jaz, nevredni grešnik, poklekнем in v tej družini svoje premišljevanje opraviti želim.

Posebna pripravna molitev. Pre-sveti, trojao edini Bog! molim te iz globočine svoje nevrednosti, in te vpričo vseh angeljev

in svetnikov ponižno prosim: Razsveti mojo pamet, da tvoje presveto bitje, kolikor morem, in kolikor je v moje zveličanje potrebno, spoznam, in okrepi mojo voljo, da se denes vseh grehov zoper prvo in drugo Božjo zapoved skerbno varujem, in užgi moje serce, da ves den v tvojem počeščenju preživim. O Marija, pomagaj mi! O vsi angelji in svetniki prosite za-me!

Premišljevanje.

1. Bog je. Da je Bog, mi pričajo vsi narodi, ki so kedaj živeli ali še živijo na zemlji; kajti vsi verujejo, če še tako nepopolnoma, na neko najvišje bitje — na Boga. Ta splošna vera bi se ne dala umeti, ako bi Boga ne bilo, kateri se je sam človeštvu razodel in mu zavest svojega bitja neizbrisljivo v dušo vtisnil. — Da je Bog, mi pričajo vse stvari na nebu in na zemlji. Na nebu, kolika lepota in čudoviti red! Zvezde, solnce in mesec hodijo stalno po svojih nezvedljivih potih, katerih nikoli ne izgrešijo, in svetijo s čudovito natanjčenostjo ob svojem času na odločenih mestih. In na zemlji, brez števila rastlin in žival! Kolika je lepota enih, kolika dobrota in sladkost drugih, kolika hasnovitost tretjih, kolika moč in silovitost četrtih! In razni elementi: ogenj in voda, mraz in vročina, kako se med seboj vojskujejo, sled-

njič pa vendar v najlepšem soglasji človeku služijo. Poglej na železnico: kako podpira ogenj vodo, in voda ogenj, da oba sklenjena pokorno služita potujočemu človeku. Ta čudoviti red, ta prečudežna medsebojna zaveza k enemu in istemu slednjemu cilju in koncu, me sili priznati, da je vse stvarjenje delo najvišega in najpopolnejšega bitja, to je, Boga. — Da je Bog, nam priča naše lastno bitje, duša in telo. Telo, koliko število raznih udov, košic, žilic, kitic! Vsaktero zmed njih ima svoje posebno opravilo, in vendar kako lepo soglasje med njimi, da človek srečno živi in svoj namen lahko doseže. In naša duša! Od kod to, da sploh ljudem to, kar je dobro, čisto, čedno, sveto, dopade, in se jim merzi do tega, kar je hudo, gerdo, krivično? Od kod to, da nas vest hvali, ako skušnjave premagamo in dobro storimo, da nas pa vest graja, peče in grize, ako se hudemu vdamo? Od kod to, da naše serce še po vedno večji sreči hrepeni, če tudi vse dobro že na svetu ima, in da je to hrepenenje pri vseh ljudeh brez konca, ktereга tedaj le neskončna dobrotà utolažiti zamore? Vse to bi ne moglo biti, ako bi bil človek sam svoj, ako bi ne bilo Boga, ki človeka s svojim glasom skozi vest svari, in ga s svojim žuganjem in obetanjem na stezi čednosti obderži.

2. K a k š e n j e B o g? Če je vse stvarjenje tako modro vravnano, vse stvari v najlepšem soglasji, mora biti Bog n e s k o n č n a m o d r o s t. (Jaz verujem, o Bog, da si neskončna modrost, in te ponižno molim.) Če je v stvareh toliko lepota, mora biti on, ki jo je vstvaril, n e s k o n č n a l e p o t a. (Jaz verujem). Če je v stvareh toliko sladkost, mora biti on, ki jo je vstvaril, n e s k o n č n a s l a d k o s t. (Jaz verujem). Če ne more nijena stvar obstati in živeti brez Boga, mora biti Bog, ki vse derži, neskončno mogočen in povsod pričuje in vsega vedoč. (Jaz verujem). Ako Bog stvarjenja nikakor ne potrebuje, ampak je vse vstvaril iz ljubezni do človeka, da vse stvari človeku služijo in mu življenje slajšajo, mora biti Bog n e s k o n č n a l j u b e z e n. (Jaz verujem . . .). Ako nas glas Božji po naši vesti pred grehom svari in nas k čednosti vabi, mora biti Bog neskončno svet in neskončno pravičen, ki greh neskončno čerti in kaznuje; čednost pa neskončno ljubi in plačuje. (Jaz verujem). Ako naše serce na svetu nikoli zadovoljno ni, ampak vedno po čem višjem in boljšem hrepeni, je gotovo, da nam je Bog v nebesih pripravil neskončno zveličanje, to je, ker je Bog edini neskončen, da bo tedaj Bog sam v nebesih naša krona, naša hrana,

ki jo bomo v neusahljivem veselji uživali od vekomaj do vekomaj. (Jaz verujem)

Kar si zdaj bral je bila vaja spomina, to je, ti si si v spomin zaklical, kaj te lastna pamet in sv. vera od Boga in Božjega bitja uči. Zdaj nastopi vaja pameti po spredej postavljenih vprašanjih. Vprašaj se tedaj:

1. Kaj mi je tedaj premišljevati? Da je Bog, in da je njegovo bitje neskončno lepo in sveto. — V te namen premisli zdaj prav dobro po versti vse stavke, ktere si bral, in si prizadevaj, vse prav dobro razumeti in v spominu ohraniti. Vmes vpletaj prav žive zdihljeje in občutke vere, češčenja itd. — 2. Kteri djanski nauk mi je posneti? Da sem dolžen, Boga pred vsem in črez vse častiti in se vseh grehov varovati, kteri so Božjemu češčenju nasproti. — 3. Kaj me k temu nagiba? Pred vsem lastnosti Božje, ktere sem ravno premišljeval. Potem mir vesti, veselje serca, ki iz tega izvira; — dostojnost, — lehkota, — potrebnost Božjega češčenja; kajti le ako jaz Boga za svojega Gospoda spoznam in častim, bo tudi on mene za svojega otroka spoznal v tem in onem življenji. — 4. Sem dosihmal po tem nauku živel? Kolikokrat sem bil len, mlačen v molitvi, pri sv. meši itd. Kolikokrat sem molitev opustil v jutro, na večer i. t. d. Kolikokrat sem prvo Božjo zapoved prelomil

skozi malovernost, dvomljivost v veri, prazno vero i. t. d.; — ali drugo zapoved, da sem Božje ime po nevrednem, celó v jezi, v serdu, v usta jemal, da sem klel, se rotil i. t. d. Prosi s prav skesanim srcem za odpuščenje in obljubi poboljšanje. — 5. Kaj mi je zanaprej storiti? Zmirom, zlasti pa denes, se hočem, bolj ko bom mogel, v Božjem češčenju vaditi, in se vseh grehov zoper prvo ali drugo zapoved skerbno varovati, zlasti onih, katerim sem najbolj podveržen 6. Kaj me utegne v tem sklepu zadrževati — in nasproti, kaj me utegne v njem podpirati? Tukaj pomisli opravila, okoliščine, priložnosti, skušnjave, težave, v katerih in zavolj katerih si največkrat omenjene grehe storil, ali molitev slabo opravil, opustil i. t. d., in ktere pomočke bo treba rabiti, da se tem grehom izogneš in denes Boga dostojno častiš.

To premišljevanje te naravno pelji k vaji volje, to je, da dober sklep za denešnji den storiš, ki si v obče ga že pripravil, ki ga moreš pa zdaj tako vravnati, da bo imel spredaj omenjene lastnosti. Utegail bi se tako glasiti:

V nekoliko zadostenje za svoje grehe sklenem, o večni Bog! ves denešnji den, vse, kar koli bom mislil, govoril in delal, najbolj pobožno, ko bom mogel, tebi v čast darovati, in se zlasti

varovati, tvoje presveto ime po nevrednem izgovoriti. Da bom pa to dopolnil, se hočem teh pomočkov posluževati: Pred in po vsakem delu hočem dobri namen obuditi in zdihniti: O Bog, vse tebi v čast in moji duši v zveličanje! In ako bi se mi po nesreči zgodilo, da bi tvoje ime po nevrednem izrekel ali zaklel, hočem to hitro popraviti in s skesanim srcem moliti: Čast bodi Očetu, Sinu i. t. d.

Za duhovno rožico si izvolim besede Jezusove: „Gospoda, svojega Boga, boš molil in njemu samemu služil.“

Za sklep bi se pri tem premišljevanji lepo vdale litanije v čast presvete Trojice, ali tri Božje čednosti; ali ga skleni s prostim pogovorom, na primer rekoč:

O Marija in vsi angelji in svetniki, ki Božji tron obdajate, prosite z menoj in za mene, da mi večni Bog odpusti vse, karkoli sem dosihmal grešil zoper čast njegovega svetega Imena, in pomagajte mi, da ves današnji den v Božjem češčenju preživim. — Ves ponižan in skesan pred teboj klečim, o večni Bog! in zaupljivo prosim: Blagoslovi mene in moj denešnji sklep vsega-mogočnost Očetova, modrost Sinova in milost sv. Duha. Amen.

2. Premišljevanje.

Služba Božja.

O moj Bog! ravnaj danes moje stopinje na stezo tvojih zapovedi.

1. Zakaj moremo Bogu služiti? Bogu moremo služiti iz pravičnosti. Ako nas je Bog vstvaril, nam dal dušo in telo in vse, kar imamo; kaj je bolj pravično, kakor da mu služimo, in kaj bolj krivično, kakor če mu ne služimo? In ako nas je Božji Sin, ko smo se pogubili, odrešil, nas predrago odkupil s svojo lastno kervjo v svojo lastnino: Kaj je bolj pravično, kakor da kristjan služi Kristusu, in kaj je bolj krivično, kakor če odrešenec Odrešeniku službo odreče, in v službo mesa, sveta in hudega duha stopi? Ali nisi ti nikdar kaj takega storil? — Služiti moremo Bogu iz hvaležnosti. Tisoč in tisoč let je že svet stal, in nas ni bilo; da smo zdaj, je storila Božja ljubezen. Kajti iz gole ljubezni nas je Bog vstvaril in iz neskončne ljubezni nas odrešil, nas k edino pravi veri poklical, nam od kerstne ure do sedanje brezštevila velikokrat grehe odpustil, nas zopet sprejel za svoje otroke in z dobrotami nas napolnil. Ali bi ne bila najgerša nehvaležnost, darove Božje ljubezni obračati v žaljenje Božje dobrote? In kdo ve, kolikokrat si ti to storil, ter obračal oči, ušesa, jezik,

serce, zdravje, premoženje, cerkev, molitev, zakramente ne v Božje češčenje ampak žaljenje! — Bogu moremo služiti iz modrosti. Brez službe ni zaslužka, brez zaslužka ni plačila, to nam pravi lastna pamet. Če hočeš tedaj večno plačilo, si ga moreš zaslužiti, in če hočeš od Boga plačilo, se razume, da moreš Bogu služiti. In glej plačilo njegove službe! Za kratko službo ti ponuja večno plačilo, za kratko terpljenje večno veselje. „Blagor tebi, zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, boš črez veliko postavljen, pojdi v veselje svojega Gospoda,“ (Mat. 25, 21.) so besede Jezusove. Ali bi ne bila strašanska neumnost, zavolj kratkih težav Božje službe se odpovedati večni kroni, in kratko grešno veselje zamenjati z večnim terpljenjem? Da; reč tako stoji: ali služiti, ali goreti; — ali časno služiti, ali večno goreti; kerščanska duša izvoli si, vendar takó, kakor te prava modrost uči.

2. Kako moremo Bogu služiti? Služiti mu moremo povsodi, zató, ker je povsod pričujoč in povsod Gospod; — služiti mu moremo vsikdar, zato ker je vsaka ura, ki je ućakamo, od Boga in le za Boga nam dana; — služiti mu moremo iz serca, kajti hinavščina pred njim, ki vse ve in vidi, ne obvelja; — služiti mu moremo iz celega serca; ako mu polovico ponujaš, ga žališ; ako še kaj

zunaj njega ljubiš, ga zaničuješ. — „Nihče ne more dvema gospodoma služiti,“ (Mat. 6, 24.) so njegove lastne besede; — služiti mu moremo z veselim srcem; kajti černih služebnikov on noče, ampak le veselega daritelja ljubi, uči sv. Pavel; — služiti mu moremo z v Božjo voljo vdanim srcem; tedaj ne po svoji termi in poljubnosti, ampak takó, kakor Bog hoče, tam, kjer Bog hoče, v tistem stanu, v kterega nas Bog postavi, v tistih dolžnostih, ktere nam on naloži; — služiti mu moremo slednjič z velikodušnim srcem. Kristus je vse dal in terpel za tebe, daj in terpi tudi ti vse za Kristusa. Daj sam sebe Bogu in Bog se bo dal sam sebe tebi. Je li to zguba? Nikakor; ampak presrečna sprememba, preblažena zamena!

Ali si dosihmal Bogu tako služil? V kateri reči je bila tvoja služba najbolj pomanjkljiva? Po tem boš vedel sklep storiti za denešnji den.

Pravične so tvoje zapovedi vekomaj; daj mi jih spoznati, da živim.“ (Ps. 118, 144.)

3. Premišljevanje.

Človek in njegovi namen.

„Zaznamoval si svetlost svojega obličja v mojo dušo, o Gospod, in si razlil veselje v moje serce.“ (Ps. 4, 7.) Daj mi to resnico prav spoznati, o moj Bog!

1. Katekizem pravi: Človek je najimenitnejša stvar Božja na zemlji. To pričuje tudi sv. pismo rekoč: „Kaj je človek, da se nanj spominjaš (o Bog) in Sin človekov, da ga obiščeš? Le malo pod angelje si ga ponižal, s slavo in častjo si ga ovenčal in postavil črez dela svojih rok: njegovim nogam si vse podvergel.“ (Ps. 8, 5—8.) O človek, poglej v teh besedah svojo imenitnost in visokost! Le malo pod angelje te je Bog ponižal; vsaj je tvoja duša po Božji podobi vstvarjena, kajti „zaznamoval je Bog v njo svetlost svojega obličja;“ to je, Bog je vtisnil tvoji duši žarke svojih presvetih lastnosti: svoje modrosti, dobrotljivosti, pravičnosti, svetosti, vsegamogočnosti, večnosti, ker ti je zmožnost dal, ga v vseh teh lastnostih posnemati in mu vedno podobnejši prihajati. „Bodite popolni, kakor je moj nebeški Oče popoln,“ je povelje Kristusovo. (Mat. 5, 48.) Gorjé mu, kdor podobo Božjo skruni, in namestu, da bi prihajal od dne do dne čistejši, svetejši, pravičnejši, prihaja vedno le nečistejši, hudobnejši, krivičnejši! — — Podoba Božje vsegamogočnosti je zlasti v tem, da te je Bog za kralja na zemlji postavil in tvojim nogam podvergel vse stvari, pervim staršem rekoč: „Podverzita si zemljo in gospodujta črez vse, kar se giblje po zemlji.“ (Gen. 1, 28.) O človek, ohrani to čast! Kraljuj in gospoduj črez

vse stvari, in ne dopusti, da bi stvari nad teboj kraljevale in gospodovale. Bodi kralj in ne hlapec minljivih stvari! Gorjé ti, ako Stvarniku službo odpoveš, in se stvarjem podveržeš! Sramota vam, zaničljivi hlapci napuha, lakomnosti, nečistosti, požrešnosti in pijanosti! Vam žuga sv. Duh: „Kterih bog je trebuh, njih konec je pogubljenje.“ (Filip 3, 19.) — — Podoba Božje večnosti pa je v tem, da je naša duša neumerjoča. Ti, o človek, imaš začetek, pa ker v sebi nosiš podobo Božje večnosti, ne boš nikdar imel konca; živel bodeš, kakor Bog, na večne čase. Ako si pa za večnost vstvarjen, delaj tudi za večnost. Gorjé ti, ako na večnost pozabiš, in trikrat gorjé ti, ako nepripravljen v večnost stopiš!

2. Ti, ki to bereš, si pa tudi kristjan, in zato je še lepša tvoja duša, kajti Jezus Kristus ji je vtisnil prečastno in neizbrisljivo znamenje sv. kersta in sv. birmе, ki je za dušo lepši kinč, kakor vse zvezde nebá. To dvojno znamenje ti daje pravico do posebno visoke stopinje v nebeškem veselji, ako ga namreč v časti imaš in z gnado teh zakramentov sodeluješ in sad rodiš. Blagor tedaj tebi, ako tako živiš, da kerstne in birmske obljube nikdar ne prelomiš, ali če si jo prelomil, se resnično spokoriš! Pa tudi gorjé tebi, ako ta dva zakramenta skruniš in v tej oskrumbi terdovraten ostaneš! Skruniš

pa sv. kerst, ako kerstne nedolžnosti ne ljubiš, ne varuješ, ali jo še v drugih zatiraš. In skruniš sv. birmo, ako se Boga in Božje službe pred ljudmi sramuješ, ako se zopor skušnjave hrabro ne vojskuješ, ako zapustiš bandero Kristusovo in se njegovim sovražnikom pridružiš. Gorje ti! Znamenje sv. kersta in sv. birme ti bo v peklu največa sramota in med martrami peklenskimi morebiti martra najstrašnejša.

Ali nisi ti nikoli kerstne in birmske obljube prelomil? V čem si jo prelomil, ali jo še prelamaš ali vsaj slabo dopolnuješ? Po tem napravi sklep za denešnji den. Objokaj slednjič svojo nezvestobo in za sklep premišljevanja ponovi kerstno obljubo.

„Moja duša poveljuje Gospoda, in moj duh se raduje v Bogu, mojem Zveličarji.“ (Luk. 1, 46—47.)

„Obljubil sem in prisegel, deržati tvoje pravične zapovedi, o Gospod!“ (Ps. 118.)

4. Premišljevanje.

Vse druge stvari in njih namen.

„Pridite in glejte dela Gospodova, kakošne čudeže je storil na zemlji.“ (Ps. 45, 9.) Daj mi milost o Bog, „da prevdarjam vsa tvoja dela in se zamislim v tvoje sklepe.“ (Ps. 76, 13.)

Stvar imenujemo tukaj tudi vse to, kar si le v duhu kakor samostalno bitje mislimo, n. pr. čast, zaničevanje, bolezen, smert. Stvari imajo dvojni namen, prvega jim je Bog dal, ko jih je vstvaril, drugega so prejele, ko je človek grešil; kajti drugače so se stvari pred grehom in drugače po grehu proti človeku zadržale.

1. Njih namen pred grehom. Vse stvari na nebi in na zemlji je Bog vstvaril prvič, da bi človeku Boga in Božje lastnosti oznanovale. „Nebesa pripovedujejo Božjo slavo in firmament oznanuje dela njegovih rok.“ (Ps. 18.) „Nebo in zemlja sta polna Božje časti.“ Ali si iskal in premišljeval Boga v vseh rečeh? ali nisi nikdar zavolj stvari Stvarnika pozabil? — Drugič, da bi človeka razveseljevale in mu služile v živež, obleko in druge potrebe. „Zasadil je Bog vert veselja in postavil vanj človeka.“ Rekel je: „Vse, kar se giblje in živi, vam bodi v jed.“ (Gen. 1, 9.) Si bil vselej Bogu za vse dobrote hvaležen? si vselej pobožno molil pred jedjo in po jedi? nisi nikoli darov Božjih tratil ali jih obračal v žaljenje Božje? — Tretjič, da bi človek nad njimi vadal svoje dušne in telesne moči. „Bog je človeka postavil v vert veselja, da bi ga obdeloval (se ve, brez vsega terpljenja) in varoval.“ (Gen. 2, 15.) Za delo, o človek! je vstvarjena tvoja

duša in telo. Si se rad učil (zlasti v mladosti), si rad delal? — Četrtič, da bi človeku v zgled služile s svojo pokorščino, neutrujeno delavnostjo i. t. d. „Zvezde dajejo svojo luč na svojih mestih in se veselijo. Pokliče jih Bog in odgovorijo: Tukaj smo; in svetijo z veseljem pred svojim Stvarnikom.“ (Bar. 3.) Si tudi ti svetla zvezda lepega zgleda v svojem stanu, v svoji službi, ki Bogu na čast lepo svetiš svojim podložnim, svojim tovaršem? „Pojdi k mravlji o lenuh in se uči modrosti. Ona nema vojvoda, ne učenika; pa si vendar po leti hrano pripravlja, in ob žetvi nabira, da ima kaj uživati. Lenuh, kako dolgo boš spal, kedaj boš vstal iz svojega spanja?“ (Prigov. 6.) Glej, k mali pa pridni mravljici pošlje Bog sam lenuha v šolo! Zares; dušna in telesna lenoba je greh enako gerd za človeka; ga tudi tebi morebiti vest ne očita? — Petič, da bi človek imel vedno kaj, kar bi zamogel Bogu in za Božjo čast darovati. „Kaj bom povernil Bogu za vse, kar mi je dal?“ (Ps. 115.) Ali ti kaj rad daješ od svojega premoženja za cerkve, za lepoto Božje službe, za misijone? i. t. d.

2. Da bi človek ne bil grešil, bile bi mu vedno vse stvari pokorne, veselo bi jih bil užival in se skoz njih pobožno rabo pripravljaj za sv. raj. Ne imel bi od njih strani njenega terpljenja. Ne poznal bi ne lakote, ne bolezni,

ne smerti. Tudi bi ne čutil v sebi njenega grešnega nagnjenja do stvari. Skozi greh pa se je vse to prežalostno spremenilo. Človek je pokorščino odrekel Bogu, stvari pa so pokorščino odrekle človeku. „Ternje in osat ti bo zemlja rodila; v potu svojega obraza boš jedel kruh,“ tako govori razžaljeni Bog. (Gen. 3.) Tukaj obudi vero, da je greh vseh nesreč in britkost na zemlji kriv; on je spremenil vert veselja v solzno dolino.

P o g r e h u so toraj stvari še drug namen prejele nam grešnikom v zveličanje. Mnoge stvari nam služijo v pokoro, n. pr. mraz, vročina, suša, toča, lakota, vojska, bolezen, smert. Prenašaš ti vse to v duhu pokore? Nisi v nesreči ali pri težkem delu še nikoli nevoljen bil, se jezil, klel ali obupoval? — Mnoge stvari nas vadijo v težavnih pa prelepih čednostih. Obilnost ti daje priliko k zatajevanju, pomanjkanje, bolezen i. t. d. k poterpežljivosti; zguba, nesreča k udanosti v voljo Božjo; skušnjave k premagovanju samega sebe; grešno nagnjenje do stvari n. pr. do jedi, pijače, gizdave obleke k zderžnosti; potrebe bližnjega k milošnji, postrežbi in sploh k junaškim delom usmiljenja. Si se dosihmal vadal v teh čednostih? ktere ti najbolj manjka?

„Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo terpi?“ (Mat. 16, 26.)

5. Premišljevanje.

Skerb za dušno zveličanje.

Misli si, da vidiš Jezusa, kako za posvetne reči preskerbno Marto posvari rekoč: „Marta, Marta! skerbiš in si veliko prizadevaš, pa le eno je potrebno.“ (Luk. 10, 42.)

Daj mi zastopnost, o Bog, da to resnico prav spoznam, in jo dopolnujem iz celega serca.

Ali Boga, ali sam sebe, ali vse druge stvari premišljuješ, povsod spoznaš, da te je Bog za večno zveličanje vstvaril. Skerb za dušno zveličanje je prav za prav tvoja edina, tvoja najpotrebnejša, tvoja najvažnejša skerb.

1. Je tvoja edina skerb. Vse druge skerbi je namreč Bog prevzel, le skerb za dušno zveličanje je tebi naložil. „Iščite najpoprej Božjega kraljestva in nja pravice, vse drugo vam bo naverženo.“ (Mat. 6, 33.) Bog te je vstvaril brez tebe, pa te ne more zveličati brez tebe, uči sv. Avguštin. To se pravi: Bog ti gnado ponuja, pa v tvoji moči je, da jo sprejmeš, ali zaveržeš, kakor stoji pisano: „Pred človekom je življenje in smert, dobro in hudo, kar si bo izvolil, se mu bo dalo.“ (Ecc. 15, 18.) Si ti vsako gnado sprejel? nisi nijene zaverigel? — Pri vseh drugih skerbeh ne veš, ali boš sam njih sad vžival, ali ga bodo vživali drugi. Ti orješ, seješ, kupčuješ, zidaš; pa

drugi bodo morebiti želi, se tvojega denarja veselili, v tvoji novi hiši stanovali, kakor uči Jezus: „Neumnež, še to noč bodo tvojo dušo od tebe tirjali, in kar si pripravil, čigavo bo?“ (Luk. 12, 20.) Le kar dušno zveličanje zadeva, tukaj boš sam žel, kar seješ; sam vžival, kar pripravljaš. „Zakaj kar človek seje, to bo žel. Kdor seje tedaj v svojem mesu, bo od mesa tudi pogubljenje žel; kdor pa seje v duhu, bo od duha žel večno življenje.“ (Gal. 6, 8.) O moj Bog! in to opravilo, meni edino naloženo, sem morebiti najbolj zanemarjal; — sem skerb bel za vse drugo prej, ko za dušo!

2. Je tvoja najpotrebnejša skerb. Enkrat zató, ker se je nikakor rešiti ne moreš. Jako različni smo po stanu, službi, premoženji i. t. d.; le v eni reči smo vsi enaki, namreč da vsi enako s strahom in trepetanjem za dušno zveličanje skrbeti moremo. Duhovnik in svetovnjak, kralj in berač: vsak se more enako truditi, enako premagovati, enako vojskovati, ako hoče svojo dušo rešiti in jo zveličati. — Drugič pa zató, ker se ta skerb nikomur drugemu izročiti ne more. Druga opravila se zamorejo po drugih opravljati. Hlapec dela za gospodarja, vojščak se vojskuje za kralja. Le skerbi za dušno zveličanje ne more nihče komu drugemu izročiti, ne mož ženi, ne žena možu, ne starši otrokom, ne otroci staršem: vsak se

bo le sam zveličal ali sam pogubil. „Tvoje pogubljenje je iz tebe, Izrael.“ (Ose. 3, 19.) Prav tedaj reče Kristus: „Le eno je potrebno.“

3. Je tvoja najvažnejša skerb, in sicer zavolj dobička in zgube, za katero tukaj gre. Kaj je namreč ves časni dobiček v primeri z dobičkom nebes? Imej še toliko bogastvo, čest, veselje; enkrat vendar moraš vse zapustiti, vse zgubiti, le ako nebesa dosežeš, ti jih nihče vzeti ne more, jih nikdar zgubil ne boš. — In kaj je vsa časna nesreča in zguba v primeri s peklom? Vsaka nesreča mine, le pekel nikdar ne mine. Vsaka zguba se da nadomestiti, vsa škoda se da popraviti; le ako si nebesa zgubil, ni več pomoči, in ako si v pekel obsojen, ni več rešitve.

Veruješ to? in če veruješ, živiš po tej veri? Je bila skerb za zveličanje duše dosihmal tvoja prva, tvoja največa, tvoja edina skerb? Oj koliko časa si zgubil; kako dolgo nisi živel za nebesa, ampak za pekel! Denes napravi močen sklep in reci z Davidom: „Glej, o Gospod! zdaj začnem. (Ps. 76, 11.)“

Za duhovno rožico izvoli si zgoraj rečene besede Kristusove: „Iščite najpoprej Božjega kraljestva in nja pravice, vse drugo vam bo naverženo.“

6. Premišljevanje.

Pervi greh.

Misli si, da vidiš Adama in Evo, kako se po storjenem grehu skrivata pred Bogom in kako jih angelj Božji z ognjenim mečem tira iz paradiža.

Premišljevati želim prvi greh v nebesih, na zemlji in v peklu, da njegovo težo in gnjusobo prav spoznam.

Svoje pravične sodbe me uči spoznati, o Gospod!

1. Pervi greh v nebesih so storili nepokorni angelji. Bili so pervenci Božjega stvarjenja, z darovi Božje milosti bogato obdarovani; živeli so v nebesih, gledali obličje Božje in vživali njegovo neskončno ljubezen. Po kratki in lehkí poskušnji njih proste volje bi bili, za vse večne čase v dobrem vterjeni, brez vse dalje skušnjave, presrečni v Božjem veselji živeli. In eden sam greh, in sicer prvi greh, kako je hipoma vse premenil! Bog je spremenil svojo ljubezen do njih v neusahljivo večno čertenje, vzel jim je mahoma vse darove svoje milosti, zavergel jih je vekomaj spred svojega obličja, in pahníl jih iz blaženih nebes v grozoviti pekel, ktereга je njim posebej v dostojno kazen pripravil. (Mat. 24.) In ti nekđaj tako lepi duhovi so zdajci po prvem

grehu postali najstrašnejše, najgerše pošasti, polni serda in sovraštva do Boga in vseh Božjih stvari, polni nevoščljivosti, laži, kletve in vsake hudobije, in pri vseh martrah vendar v nepokorščini terdovratni na večne čase. Ker je pa Bog neskončno pravičen, in greha bolj, kakor zasluži kaznovati ne more, sem prisiljen spoznati, da mora greh kaj strašno hudega biti, da celo Bog angeljem ni prizanesel, ampak jih zavolj enega samega, in sicer zavolj prvega greha z verigami pekla oklenil in izdal v večno terpljenje. (II. Petr. 2.) Bog angeljem ni prizanesel, bo mar tebi, ilovnata stvar, prizanesel? Božja roka je mogočne angelje ukrotila, boš zamogel ti Božji pravici uiti? Po prvem grehu je Bog angelje tako strašno kaznoval, kaj imaš ti po tolikih grebih pričakovati? Brez usmiljenja je Bog angelje kaznoval, kako dolgo bo še tebi usmiljenje ponujal? En sam greh je angelje po vsem bitji takó popačil in ognjusil; kako gerd in ostuden mora toraj greh biti, in kako gerda pred Bogom grešnikova duša, ki greh na greh množi!

2. Pervi greh na zemlji sta storila Adam in Eva. Premisli vse okoliščine, — nasledke, — kazni tega greha, in potem, kakor pri grehu angeljev, skleni: ker je pa Bog neskončno pravičen, in greha bolj, ko zasluži kaznovati ne more, sem prisiljen spoznati, da

mora greh kaj strašno hudega biti, ako Bog eden edini in sicer prvi greh tako kaznuje, da kazen ne zadene le prvih staršev, ampak tudi vse njih nesrečne otroke do konca sveta, kateri nosijo težko butaro težav in skušnjav, bolezni in smert. Tudi mora greh kaj neizrečeno gerdega in nagnjusnega biti, da je eden edini, in sicer že prvi greh Adama in ves človeški rod na duši in telesi tako oskrunil in popačil, da smo zdaj vsi kesni za dobre, nagli za hudo, polni gerdih strasti in gnjusnega poželenja do vsakoršne hudobije in krivice. — Postavi si zopet razna vprašanja, kakor spredej pri grehu angeljev, da žalostni stan svoje lastne duše prav spoznaš. Pomisli še: Če je Bog ljubljenca Adama v dobrem skušal, se smeš čuditi, ako skuša tudi tebe? Če se je kača prederznila v paradiž, se smeš čuditi, ako hudi duh tudi tebe na najsvetejših krajih, v cerkvi, pri sv. meši, moti in zalezuje? Ni stana tako visokega, ne kraja tako svetega, da bi skušnjava do tebe ne zamogla. Povsod moreš tedaj čuti in moliti, da v skušnjava ne padeš, kakor Adam.

3. Prvi greh v peklu, to je, pomisli, da je gotovo veliko duš v peklu, ki so le en sam smertni greh storile, pa jih je razžaljeni Bog ročno po tem edinem tedaj prvem grehu iz sveta poklical in v pekel obsodil.

Skleni zopet: Ker je pa Bog neskončno pravičen Potem se vprašaj: Mnogo duš je bilo po prvem smertnem grehu v pekel obsojenih in jaz po tolikih grehih še živim? Kako dolgo bo Bog meni še prizanašal? O kako nevaren je tedaj zlasti prvi smertni greh! Varujte se ga toraj vi nedolžni, varujte se ga vi spreobrnjeni!

„Ne spominjaj se, o Gospod! naše in naših staršev hudobije, in ne maščuj se nad našimi grehi.“ (Tob. 3, 3.)

7. Premišljevanje.

Smertni greh.

Premišljevati hočem hudobnost in kazen smertnega greha, da ga zanaprej toliko bolj čertim in pred njim bežim.

Predstava. Mislim si, da stojim pri vratih peklenških in gledam: kakor se zvezde utrinjajo na nebu, tako se grešne duše vsipljejo v pekel.

Odkrij, o Bog, pred mojimi očmi gnjusobo smertnega greha, napolni serce s čertanjem vsake hudobije; odstrani od mene stezo krivice, in po svoji obljubi se me usmili. (Ps. 118.)

1. Hudobnost greha je v tem, da grešnik razžali presveto Trojico, vse njene presvete lastnosti zaničuje, in red Božjega stvar-

jenja oskruni. Ti žališ Boga Očeta, ki te je vstvaril, ker mu pokorščino odrečeš, rekoč: „Ne bom ti služil.“ (Jer. 2, 20.) Ti žališ Boga Sina, ki te je odrešil, ker njegovo rešnjo križ nogami teptaš in v novič ga križaš. (Hebr. 6, 6.) Ti žališ Boga sv. Duha, ki te je posvetil, ker njegovo posvečujočo gnado zametuješ, svoje serce, njegov tempelj, skruniš, in ga hudemu duhu odpiraš. (II. Kor. 6.) — Ti žališ modrost Božjo, ker svetu in hudiču bolj, kakor pa Božji besedi, veruješ; ti žališ svetost Božjo, ker to, kar je čisto, lepo, pravično zapuščáš, in k temu, kar je nečisto, gerdo, krivično, serce obračáš; ti žališ pravičnost Božjo, ker časne in večne kazni, ktere ti žuga, zasmehuješ; ti žališ Božjo dobrotljivost in usmiljenost, ker prav zato, ker je Bog dober in usmiljen, tako prederzno greh delaš; ti žališ njegovo popolnost in edinost, ker si poleg Boga še druge bogove delaš, dokler stvari bolj, kakor Boga ljubiš; ti žališ vesoljnost Božjo, ker se prederzneš, vpričo Boga, pred njegovim obličjem grešiti. „Tebi samemu sem grešil, in vpričo tebe sem hudo storil.“ (Ps. 50.) — Grešnik skruni tudi red Božjega stvarjenja. Glej, vse stvari Bogu služijo, ti, grešnik, si edina stvar na zemlji, ki mu ne služi; in še ne zadosti; ti še druge stvari, tako rekoč, zoper njih voljo (Rom. 8, 20.), v greh, tedaj v Božje žaljenje obračáš.

2. K a z e n s m e r t n e g a g r e h a. Se boš li čudil, ako je v smertnem grehu tolika hudobnost, da ga Bog neskončno čerti, in grešnika neskončno kaznuje? „Kakor gotovo živim na vekomaj: maščeval se bom nad svojimi sovražniki.“ (Deut. 32.) Grešnik zgubi ime otroka Božjega, in s tem tudi pravico do nebeške erbijske. „Vi niste moje ljudstvo, in jaz nočem biti vaš Bog.“ (Ose. 1, 9.) — Duša zgubi vso lepoto podobnosti Božje. „Zgubila je Sionska hčer vso lepoto.“ (Jer. 1, 6.) Strahu bi umerl, da bi videl nagnjusnost pogubljene duše. — Grešnik zgubi vse pridobljeno zasluženje. Naj bi bil ti še toliko let kakor največi svetnik živel v največi pokori, in še toliko dobrih del storil, v tem hipu, ko smertno grešiš, je vse zgubljeno. O kolika zguba! „Ne bodo se v misel vzela vsa dobra dela njegove (prejšnje) pravičnosti.“ (Eceh. 18, 24.) — V stanu smertnega greha ne moreš za nebesa nič zaslužiti. Moli, pokori se, razdaj vse med uboge: ako v grehu umerješ, je vse zastonj; in če se tudi spokoriš in zveličaš, za vse to, kar si v smertnem grehu dobrega storil, ne boš prejel v nebesih njenega plačila. Kajti brez gnade Božje ni mogoče, za nebesa kaj zaslužljivega storiti, uči katekizem. — Grešnik zgubi mir vesti, na svetu največe bogastvo. „Hudobni nemajo miru,“ (Isa. 48, 22.) in pride pod oblast satanovo. „Ako

bi bil Bog vaš oče, ki mene gotovo ljubili. Vi ste od očeta hudiča, in hočete želje svojega očeta spolnovati,“ so strašne besede Jezusove. (Joan. 8.) Prav zato se reče, da greh umori dušo, in se zavolj tega smerten greh imenuje, ker je duša mrtva za Boga in nebesa in se ne šteje več v Božjem kraljestvi. „Duša, koja je grešila, bo umerla.“ (Eceh. 18, 20.) In kam bo prišla? V tisti kraj, kjer večna smert go-spoduje, v pekel. „Poberite se spred mene, vi prekleti, v večni ogenj.“ (Mat. 25, 41.) „Duša, koja je grešila, bo umerla.“

8. Premišljevanje.

Odpustljivi greh.

Misli si, da stojiš na pragu vic, in slišiš uboge duše jokati in zdihovati: Usmilite se nas, usmilite se nas, vsaj vi, naši nekdanji prijatelji.

„Kdor malega ne porajta, bo s časom odpadel.“ (Sir. 19, 1.) Daj mi, o Bog, da nevarnost odpustljivega greha prav spoznam, ktere ga sem dosihmal tako malo porajtal.

1. Odpustljivi greh se tudi mali greh imenuje; je pa zares kaj malega? Nikakor. Odpustljivi greh je za smertnim grehom največje hudo, da, edino hudo na zemlji. Vse drugo hudo: lakota, bolezen, smert zadene človeka;

odpustljivi greh pa zadene Boga, kterega razžali. In kar Božje serce žali, se derzneaš ti kaj malega imenovati? Mali greh se le imenuje v primeri s smertnim grehom, kateri je, se ve, neskončno hujši. Pri smertnem grehu se Bogu pokorščina naravnost odreče, pri malem grehu pa se nepopolnoma uboga. Pri smertnem grehu se Božja zapoved celó in v bistvu prelomi, pri malem grehu pa se kesno, čmerno, pomanjkljivo izpolnuje. Zató Bog tudi najmanjši greh neskončno čerti in čerteti mora, in bi se rajše tvegál službe in češčenja vseh ljudi na zemlji, in vseh angeljev in svetnikov v nebesih, kakor da bi ti dovolil, najmanjši greh storiti. Odpustljivi greh se tudi le zato imenuje, ker ga Bog, ki našo slabost pozna, veliko lažje odpusti, kakor smertnega.

2. Pomisli nasledke odpustljivega greha. Tudi mali greh je dušni madež, ki skruni njeno lepoto, da Bog nič več s posebnim dopadenjem na njo gleda. — Tudi mali greh slabí dušo, temní njeno spoznanje, ti grení veselje do Božjih reči, iz česar nastaja lenoba in mlačnost v molitvi, v prejemanji zakramentov, v dobrih delih. Ali se nisi tudi ti že tisočkrat od teh prebitkih nasledkov prepričál? — Duša v tem stánu le toliko Bogu služi, da bi ne bila od njega vekomaj zaveržena. Ker je tedaj duša skopa do Boga, je tudi Bog manj rado-

daren do duše. On ji sicer še daje splošne in navadne gnade, pri katerih človek sicer zamore zveličan biti, pa bo vendar težko zveličan. Ali bolj ko se duša v male grehe lehkomišljeno ugrezuje, bolj nehajo v njej tisti krepki znotranji opomini in nagibki sv. Duha, redkejšje prihajajo tiste močne znotranje luči Božjega spoznanja, bolj zginja iz serca tista blažena milota, sladkost, duhovni okus nebeških reči, tezej najde duša presladko Božjo pričujočnost in se v njo zatopí. So ti mar ti nasledki neznaní? — Razume se, da duša, ki malih grehov ne porajta, v dobrem malo napreduje, ali prav za prav v duhovnem življenji bolj nazaj, kakor naprej gre. Se ne godi morebiti tebi tako? — Kar je pa najhujše: mali greh nadeluje stezo smertnemu grehu. Pamet postaja vedno bolj temna; volja večkrat premagana, vedno slabejša, serce bolj in bolj lehkomišljeno, hudo poželenje močnejše, skušnjave hujše, čuječnost in strah pred grehom pa manjši; in nesrečna ura pride, duša na boj ni pripravljena, huda skušnjava pritisne in podere dušo v smertni greh. „Kdor malega ne porajta, s časom odpade.“ Judež Iškarijot ni porajtal malih tatvin (Joan. 12, 6.), in slednjič je izdal in prodal Kristusa. Sv. Peter, da si tudi večkrat svarjen, ni porajtal malega napuha (Mat. 26, 33.), in slednjič je s krivo prisego zatajil Kristusa.

3. Pravični Bog greha bolj kaznovati ne more, kakor zasluži. In kako kaznuje odpustljivi greh? Ozri se v vice. Duše, ki so tamkaj, so se v Božji gnadi iz sveta ločile, Bog jih ljubi in duše ga ljubijo. In vendar jih Bog, ako madež le enega odpustljivega greha nad seboj imajo, ne pusti pred sebe, ampak jih tako ostro, tako dolgo kaznuje. In nasproti te duše gnjusobo greha zdaj tako jasno spoznajo, da ako bi jim Bog tudi dovolil v nebesa, bi v tem stauu ne hotle, ampak bi Boga prosile, naj jih pusti tako dolgo terpeti in goreti, dokler popolnoma čiste ne postanejo. — Boš z naprej še tudi tako lehkomišljen in neskerbljiv zavoli malih grehov?

Poškropi, o Gospod, mojo dušo s hisopom svoje rešnje kervi, in bo očiščena; omij jo, da bolj bela, ko sneg, postane.“ (Ps. 50.)

9. Premišljevanje.

Navadni greh.

Hud je greh, pa še hujša je grešna navada; njeno nevarnost danes spoznati želim.

Misli si, da vidiš v grobu Lazarja mertvega, že smradečega, na vseh udih zvezanega, s težkim kamnom obteženega. Le poseben čudež ga zamore k življenju obuditi. Živa podoba je človeka v grešni navadi.

O Gospod, daj mi danes tako premišljevatí, da bom ob koncu premišljevanja veselo pel: „Verv je raztergana, in mi smo rešeni; naša pomoč je v imenu Gospodovem.“ (Ps. 123, 78.)

1. Pri grešni navadi se greši ložej. Grešna navada je druga natura, uči sv. Bernard. Vse spreminjamo, le svojo naturo malokedaj spremenimo. K čemur smo po naturi nagnjeni, to delamo radi, lahko, skoraj nehoté in brez zavednosti. Enaka je pri grešni navadi. Ako si se greha navadil, se ga ne bojiš, se ga ne sramuješ več; ga dopernašaš rad, lahko, skoraj nehoté in brez zavednosti. Kdor je vaje kletve, laži, klafanja, pijanosti, on kolne, laže, klafa, se vpijani pri vsaki priložnosti, da skoraj sam ne ve, kje in kedaj. Kdor je vaje znotranjih grehov, on nosi skoraj neprenehoma polno serce napuha, jeze, nečistosti, nepoterpežljivosti, pa še ne ve, da je poln napuha, jeze, nečistosti, nepoterpežljivosti. Oj žalosten in strašen stan grešne navade, ko človek toliko, in dostikrat, smertnih grehov stori, da jih več šteti ne more! „Moje hudobije so mi nad glavo zrasle in me tlačijo kakor težko breme. Moje rane gnjijejo in so se usmradile zavolj moje neumnosti.“ (Ps. 37, 4—5.)

2. Pri grešni navadi se spori težej. Britko je, da zamoremo grešiti,

še britkejše je, ako res grešimo, čez vse britko pa je, ako se greha več ubraniti ne moremo; in tako daleč nas pripravi grešna navada. „Pregrehe, katerih se človek v mladosti navadi, prederejo do mozga njegovih kosti, in ž njim v grobu počivajo.“ (Job. 20.) Grešno poželenje namreč, uči sv. Avguštin, žene k grešnemu djanju; djanje, večkrat ponovljeno, rodi strast, in vkoreninjena strast se spremeni v navado, navada pa v železno silo, kateri oslavljeni grešnik več zoperstati ne more. Je pa grešnik zato manj kazni vreden, ker ga grešna navada tako rekoč v greh sili? Nikakor ne. Pervič zato ne, ker sila vendar ni tolika, da bi se jej ustavljati nikakor ne mogel; in drugič zató ne, ker si je sam kriv, da je v te prežalostni stan prišel. Nesrečni grešnik je sužen, ki ga greh in satan pod nogami imata in ga na železni verigi grešne navade tirata od greha v greh. Stokrat se sklene poboljšati, in stokrat ga grešna navada nazaj potegne v greh. In tako se množi greh na greh brez konca in kraja; kajti, „mladeneč od svoje steze, tudi ko se bo postaral, ne bo odstopil.“ (Prip. 22, 6.) Tak grešnik je zares podoben Lazarju v grobu; le s tem razločkom, da je bil Lazar le štiri dni v grobu; on pa leži večkrat, štiri, tudi dvajset in še več let v grobu grešne navade, ves usmrajen in zvezan na rokah in nogah. Zares; le

vsegamogočni glas Božjega Sina ga zbuditi zamore.

Nisi kje tudi ti podoben Lazarju v grobu? In če je to, kliči na pomoč Marijo, vse angelje in svetnike, da pripeljajo k tvojemu grobu usmiljenega Jezusa, da te na den pokliče in oživi in ozdravi.

Vojskuj se denes hrabro zoper svojo grešno navado in krepčaj se pogosto z molitvijo: „Verv je raztergana in mi smo rešeni; naša pomoč je v imenu Gospodovem.“

10. Premišljevanje.

Moj lastni greh.

Dosihmal si premišljeval greh zvonaj sebe, premišluj ga denes nad seboj in v sebi.

Misli si, da stojiš pred sodnim stolom Kristusovim in slišiš glas: „Daj rajtengo od svojega hiševanja.“ (Luk. 16, 2.)

Kakor slepec za stezaj vpijem: Jezus, sin Davidov, usmili se me! — Usmili se me, in daj, da vidim; — da vidim število in spoznam hudobijo svojih lastnih grehov in jih tako objokam, kakor jih objokati želim na smertno uro.

1. Premisli število svojih grehov. Pregledaj otroška leta. Kam so bile,

ko si k pameti prišel, tvoje perve misli in želje obernjene? Si se kakor otrok bolj nagibal k dobremu ali hudemu? Morebiti si prisiljen s sv. Avguštinom izdihniti: „O moj Bog, kje in kedaj sem bil nedolžen? Še tako mali fantič sem bil, in že toliki grešnik!“ — Premisli mlada leta. Kako si se zaderžal doma pri starših? — kako si se obnašal v šoli pri nauku, — v cerkvi pri Božji službi? — kako med tovarši? — kako na stezi, na paši, na polji? Kje in kedaj najdeš kraj in čas, da nisi Boga žalil? Kje in kedaj si bil nedolžen? Prisiljen boš z Davidom moliti: „O Gospod, nikar se ne spominjaj grehov moje mladosti in nevednosti.“ (Ps. 24, 17.) — Pregledaj leta zrele starosti. Koliko dni boš našel brez greha? Spomni se na kraje in ljudi, kjer si živel, na opravila, ktera si opravljal: povsod najdeš grehov, lahko da tudi smertnih grehov. Preglej Božje zapovedi: ktere zmed njih nisi že prelomil? Spomni se raznih skušnjav? ali nisi večidel v skušnjavi padel? Preglej moči svoje duše: spomin, pamet, voljo, — in počutke telesa: oči, jezik, roke itd.: ktera dušna moč in kateri telesni počutek je čist, in ktereга nisi z grehom oskrunil? Pomisli še svoj poklic, svoj stan, svojo službo; si bil vselej goreč za svoj poklic, vselej zadovoljen, poterpežljiv v svojem stanu, vselej zvest v svoji službi? Glej,

tako si živel, in tako si tratil dragi čas življenja in še dražjo milost Božjo! Se pravi tako živeti — kerščansko živeti? Ali ni skrajni čas, da se poboljšaš in spokoriš?

2. Premisli hudobnost svojih grehov. Premisli, kako ljubeznjivo te je Bog vodil od otroških let, koliko dobrot ti izkazal na duši in na telesi, kolikokrat ti grehe odpustil; ti pa vendar nisi jenjal grešiti: kolika je v tvojih grehih ne hvaležnost! — Slišal in videl si, kako so grešniki ročno po storjenem grehu z naglo smertjo umirali, in vedel si, da tudi tebe Božja roka le za en sam las nad peklenskim brezdnom derži, in vendar si grešil: kolika pederznost! — Prav zavolj nič, ali vsaj zavolj najbolj nečimernih reči si tisočkrat greh storil in se nebesom odpovedal: kolika neumnost! — Služba Božja ti ni dopadla; rajše si služil svetu in satanu: koliko zaničevanje Božje! — Greha nisi delal le iz slabosti, iz prenagljenja, ampak tisočkrat si grešil s popolno vednostjo in prosto voljo. Si greh sklenil, si iskal priložnosti grešiti, si se na greh pripravljaj, si iskal pomočnikov k grehu, si se veselil greha: kolika hudobija! — Vedel si, da je Bog povsod pričujoč, da vse vidi in vé; in vendar si vpričo njega grešil: kolika nesramnost! — Znotraj v sercu te je svaril

Bog, od zvonaj so te svarili starši, učeniki, spovedniki, dobri prijatelji; pa na vse to nisi nič porajtal: kolika terdovratnost! — Kaj si ti proti vsem ljudem na zemlji; kaj so vsi ljudje proti enemu edinemu angelju ali svetniku; in kaj so vsi angelji in svetniki proti Bogu: in ti uboga stvar si se prederznil stopiti pred tron sv. Trojice in si rekel: Ne bom ti služil, — kolika ošabnost!

3. Namen tega premišljevanja ni, da bi si tako na drobno, kakor za spoved, vse grehe v spomin klical, ampak le, da prav živo spoznaš, kako velik grešnik si pred Bogom, da se prav globoko ponižaš in skesaš, zanaprej vedno ponižen ostaneš, in v Božjem strahu živiš. Zato prosi k sklepu za odpuščenje vse stvari Božje in slednjič Boga samega, na priliko rekoč: O zemlja, kako je to, da se nisi odperla in me živega požerla, ko sem te in te greh storil? Kako je to, da me divje zveri niste pri tej priči raztergale, in vi elementi, blisk, ogenj in voda me zdajci pokončali, ko sem vašega Stvarnika razžalil? Kako je bilo mogoče, da ste mi solnce, mesec in zvezde svetile na mojih grešnih potih, da ste živali in rastline meni nevrednemu živež in obleko dajale? In vi sv. angelji, ki nosite meč Božje pravice, kako je to, da me niste prebodli, ko sem roko vzdignil zoper vašega Gospoda, am-

pak da ste vedno moji dobri varhi ostali? In vi Božji svetniki, kako je mogoče, da niste tirjali od Božje pravice, naj me pri tej priči pokonča, ko sem prebodil serce križanega Jezusa, ampak da ste celo Božjo roko nazaj deržali, da me ni udarila? O trojnoedini, večni Bog! in kako si zamogel ti takega hudodelnika toliko let prenašati, in si se dal od njega tako nesramno zaničevati? O Bog, o moj Bog! kako velik grešnik sem v sredi tvojega lepega stvarjenja! Ves ponižan, objokan in potert, v prahu pred teboj klečim in vpijem: O vse Božje stvari odpustite mi! O Stvarnik nebes in zemlje, odpusti mi in usmili se me! Kazen sem zaslužil, pa za milost te prosim; — smert sem zaslužil, pa za življenje te prosim; — pekel sem zaslužil, pa za nebesa te prosim.

Napravi sklep, ves denešnji den v veliki ponižnosti in serčni žalosti preživeti in moli zadnjič molitev: „Duša Kristusova, posveti me.“

„Bogu prijeten dar je prežaljen duh; skesanega in ponižnega serca, o Bog, ne boš zavergel.“ (Ps. 50, 17.)

II. Premišljevanje.

Smert.

Premišljevati hočem denes grenko smert grešnika in zlahtno smert pravičnega.

Misli si, da ležiš na smertni postelji. Zadnjokrat se ozreš po svoji hiši, po svojih ljudeh. Vse te je zapustilo, vse se ti je vzelo; le britko martro deržiš v merzli roki.

„Spominjaj se svojih poslednjih reči, in ne boš grešil vekomaj.“ (Sir 7, 40.) To hočem denes in prihodne dni storiti; o moj Bog, pomagaj mi. O Marija, sv. Jožef, in vsi patroni umirajočih, prosite za me!

1. „Črez vse britka je smert grešnika.“ (Ps. 33, 22.) Britka z avolj preteklosti. Vse kar je ljubil, mora zapustiti: čast, bogastvo, grešne tovarše, grešne sladnosti, svoje lastno truplo, ki mu je s tolikimi grehi stregel; zapustiti vse na enkrat: „še to noč,“ pravi Kristus; — zapustiti za vselej. Kar zgubimo, še včasí najdemo; kar se ukrade, se nam včasí še poverne; le kar smert vzame, nam ne poverne nikdar več! — In kar bi grešnik najraje zapustil, mora seboj vzeti, in to so grehi. O da bi mu smert še grehe vzela! Ali ravno grehe mu pusti, in mu jih še le prav živo pod oči molí. „Vaš greh ostane,“ pravi Jezus. (Joan. 9, 41.) Britka z avolj sedanjosti. Kar vidi okoli sebe, ga spomina ali na grehe, ktere je storil, ali na dobra dela, ktera je opustil. Poprej ni hotel verovati; zdaj se zbudi vera v Boga, večnost, pekel, pa le, da ga muči in terpinči. Poprej je pre-

več, je prederzno upal; zdaj ga satan moti, da premalo upa, da obupa. Vpije kakor zaverženi Kajn: „Moj greh je večji, kakor da bi odpuščenje zaslužil.“ (Gen. 4, 13.) Poprej ni hotel Boga ljubiti, zdaj ga ne more ljubiti; kajti zdivjanemu in v grehu oterpnjenemu sercu so neznani občutki čiste ljubezni. Poprej ni hotel terpeti, zdaj mora terpeti; poprej se je mehkužno truplo topilo v grešnih sladnostih, zdaj se topi in zvija v ognju strašnih bolečin, ktere so toliko strašnejše, ker mu manjka vdanosti, poterpežljivosti in ljubezni Božje. „Ni zdravja v mojem mesu pred obličjem tvoje jeze; ni ga mira v mojih kosteh zavoljo mojih grehov. Rjovem zavolj bolečin svojega serca.“ (Ps. 37.) Najbritkejša zavolj prihodnosti. Nad seboj vidi nebesa, ki so zgubljena, pred seboj ostrega Sodnika in tožnikov dosti, zagovornika pa njenega in pod seboj pekel, ki že odpira svoje žrelo. In če mu tudi pripeljejo spovednika; satan mu položi eno roko na usta, da se čisto spovedati, in eno roko na serce, da se skesati ne more. Kakoršno življenje taka smert; v grehih je živel, v grehih umerje. „Klical sem in niso hotli; potem bodo oni klicali, pa jaz ne bom uslišal.“ (Prov. 1, 24.) „Umerli bodo v svojih grehih, in se živi vgreznili v pekel.“ (Joan. 7. — Ps. 54.) Zares črez vse britka je smert grešnika.

2. „Žlahtna v očeh Gospodovih je smert njegovih svetnikov.“ (Ps. 115, 15.) Preteklost mu daje upanje. Za Boga je živel, za Boga je delal, za Boga je terpel; in če je tudi kedaj grešil, že zdavnej se je z Bogom spravil, in že zdavnej spokoril. — Svet zapusti lahko; vsaj ga nikoli ni ljubil, se mu je le vedno izogibal. — Od trupla se ne loči težko; vsaj mu je poželjivo truplo največo vojsko prizadjalo. Kolikokrat je v hudih skušnjavah zdihoval s sv. Pavlom: „Kdo me bo rešil od trupla te smerti?“ (Rom. 7, 24.) — Sedanost mu daje tolažbo. Tolažijo ga telesne bolečine, kajti znamenje so mu, da ga Bog na tem svetu popolnoma očistiti hoče. Tolaži ga pobožno branje in verna molitev; tolažijo ga sv. zakramenti. Z živo vero prejme sv. popotnico, in zdaj je na vse pripravljen. „Zdaj pusti, o Gospod, svojega hlapca v miru zaspati; kajti moje oči so videle Zveličarja.“ (Luk. 2.) — Prihodnost budi sladko hrepenenje. Kakor se priden delavec na večer veseli počitka in plačila: tako pravičen na smertno uro. Smert mu je dobra znanka, vsaj jo je imel vedno pred očmi in se vedno nanjo pripravljaj. Večnost mu ni tuja dežela; vsaj jo je vedno premišljeval in živel s svojimi mislimi bolj na onem, kakor na tem svetu. Mirna vest mu je znamenje, da se mu

pekla ni bati, in kipeča ljubezen mu je poroštvo, da bo skoraj gledal obličje Jezusovo. Britka martra v rokah je njegovo upanje; Marija njegova tolažba. „Pridi, Gospod Jezus! pridi!“ (Skr. raz. 22, 20.) je slednji zdihljej njegovih ust.

„O da bi tudi moja duša umerla smerti pravičnih; in da bi moja zadnja ura bila podobna njihovi!“ (4. Mojz. 23, 10.) Lepa želja je to! Toda če hočeš kakor svetnik umreti, moraš tudi kakor svetnik živeti. Si dosihmal posnemal stopinje svetnikov? Si se vedno na smert pripravljaj?

Zdihuj denes pogosto s sv. cerkevjo: Od nagle in neprevidene smerti, reši nas, o Gospod!

12. Premišljevanje.

Posebna sodba.

Premišljevati hočem posebno sodbo in njene okoliščine, naj se na tem svetu sam sebe ostro soditi učim, da na onem svetu ostro sojen ne bom.

Misli si, kako bo tvoji duši, kadar bo, od trupla rešena, ostro obličje Božjega sodnika zagledala.

„Presuni s svojim strahom moje kosti, da se tvoje sodbe bojim.“ (Ps. 118.) Naj me te sveti strah spremlja med tem premišljevanjem, pri vsakem izpraševanji vesti, pri vsaki spovedi.

1. O k o l i š č i n e s o d b e. Kje boš sojen? Tam, kjer boš umerl; okolistoječi bodo nevedé priče tvoje sodbe. — Kedaj boš sojen? V tistem trenutku, ko se bo duša od telesa ločila, ko bodo pričujoči še dvomili, ali si že mertev, ali še ne. — Kdo te bo tožil? Satan, ki te zdaj hinavsko v greh napeljuje; angelj varh, ako ga ne ubogaš in se v njegovi pričujočnosti nespodobno obnašaš; tvoja lastna vest, ki te bo silila vse obstati, kar si morebiti celi čas življenja zamolčal. — Kdo te bo zagovarjal? Ako v grehu umerješ: nihče; ako pa pobožno živiš, branila te bo Marija, in angelj varh zagovarjal in bodo vsi svetniki za tebe prosili. — Kdo te bo sodil? Jezus Kristus, Božji sin; kajti njemu, ki je za nas terpel in umerl, je Oče sodbo izročil. Ker je vsegavedoč, ne boš mogel nič tajiti, nič skrivati, in ker je vsega-mogočen, ne boš mogel ubežati; sodil pa te bo po vsej pravičnosti, kajti s smertno uro je tudi ura usmiljenja dotekla. — Ljubi Jezusa v življenji in ne bo se ti bati sodbe; sprejel te bo kakor ljubljeno nevesto, rekoč: „Pridi z Libana, nevesta moja! pridi, da ti dam krono.“ (Vis. pes. 4, 8.)

2. S o d b a. Ktere so sodne bukve? Sv. evangelj, ki ga je Jezus učil, in s svojo smertjo dopričal. — Po kateri postavi boš sojen? Po

Božjih zapovedih. Gorjé, če pri kateri zapovedi še kak dolg imaš; kajti zdaj ni več čas odpuščenja, ampak le čas ali kazni ali plačila. — Črez kaj boš sojen? Perviĉ črez grehe, in sicer črez vse grehe, ktere si storil v mislih, v besedah, v djanji; pa ne tako boš sojen, kakor svet o njih mishi in sodi, ki grehe dostikrat izgovarja, ali celó zagovarja, se v njih veseli, se ž njimi kratkočasi: ampak tako boš sojen, kakor sv. evangelj o napuhu, lakomnosti, neĉistosti itd. govori in sodi. — Drugiĉ črez dobra dela, ktera si opustil, akoravno si jih bil storiti dolžen. Pogosto se ljudje s tem zagovarjajo: „Vsaj nisem nič hudega storil.“ Meniš, da bo pred Bogom to zadosti? Nikakor. Obsojen in pogubljen boš, ako nisi onih dobrih del storil, ktere si bil storiti dolžen ali po Božjih in cerkvenih zapovedih, ali po svojem stanu in poklicu. — Tretjiĉ črez dobra dela, ktera si sicer opravil; pa si jih opravljal nepopolnoma: kesno, svojeglavno, nevoljno, nepotpežljivo, le na videz, da bi ljudem dopadel, iz napuha, samopridnosti, ali z eno besedo: ne iz edinega namena, Bogu dopasti, njegovo presveto voljo dopolniti. „Preiskal bom Jeruzalem s svetilnicami“ — govori Gospod. (Sof. 1, 12.) — Kakšen bo izid sodbe? Obsojen boš v pekel, ali v vice ali v nebesa.

Kaj ti reče serce: Kam bi bil obsojen denes? Po tem boš vedel, sklep storiti, in se denes resno na Božjo sodbo pripravljati.

Zdihuj denes pogosto s sv. cerkevjo: „Ne hodi v sodbo s svojim hlapcem, o Gospod! ker pred tvojim obličjem se ne more opravičiti nijena duša.“

13. Premišljevanje.

Splošna sodba.

Premišljevati hočem splošno sodbo v dvojni namen: enkrat da se zanaprej toliko bolj skerbno varujem vseh, zlasti pa skrivnih grehov, in drugič, da nikdar več ne godernjam nad previdnostjo Božjo.

Živo si pred oči postavi sodni den, kakor je popisán v sv. evangelji.

Svet' sodnik povračevanja, --- daj nam milost odpuščanja, — še pred dnevom maščevanja. — Ko zaveržene preklete, — pahnili v ogenj boš ujete, — deni me takrat med svete!

1. Vstajenje mrtvih. Isti vsega-mogočni Bog, ki je človeka iz nič vstvaril, ga bo tudi iz praha obudil. — Glasno bo trobenta pela, — mrtvim po grobeh donela: — „K sodbi vstanite!“ velela. Vstajenje mesa pa tirja pravičnost Božja. Truplo je ali z dušo vred Bogu služilo, ali z dušo vred Boga žalilo; zato

tirja pravičnost, da se truplo z dušo vred vekomaj veseli, ali pa vekomaj gori. Kaj ima tvoje truplo upati? — Po nauku sv. pisma bodo trupla izvoljenih, obdana s kinčem sv. čednost, imela presilno lepoto, različno vendar po meri zaslužnja (Ps. 44, 11. — I. Kor. 15.); nasproti pa bodo trupla zaverženih, z nesnago greha ogerdena, imela neizrečeno nag-njusnost, različno vendar po meri zadolženja. Kakošno bo tvoje vstajenje?

2. Ločitev vstalih. „Šli bodo angelji in ločili hudobnega izmed srede pravičnih.“ (Mat. 13, 49.) „In ovčice bo Sodnik postavil na desno, kozle pa na levo.“ (Mat. 25, 33.) O strašna ločitev na večne čase! Zaveržena žena se oklepa zveličanega moža in zaveržena hčer zveličane matere. Vse zastonj! Angelj pride in loči: moža na desno in ženo na levo; mater na desno, hčer na levo! Na katero stran bi bil ti danes postavljen? — Zdihuj in moli: K ovcam deni me ovčico, — izmed kozlov, sirotico, — me zakliči na desnico.

3. Prihod Sodnikov. Na nebi se prikaže sv. križ, znamenje, ki je postavljeno mnogim v pogubljenje in mnogim v vstajenje (Luk. 2, 34.); z veseljem ga gledajo izvoljeni, — s strahom in trepetanjem pogubljeni. — In zdajci „pride Sin človekov v svojem veličastvu in vsi angelji ž njim.“ (Mat. 25, 31.) Aleluja

se glasi na desnici: „Glej, ženin pride!“ — jok in obupljivo tulenje na levici: „Začeli bodo reči goram: Padite na nas! in hribom: Pokrite nas, pred obličjem njega, ki sedi na sedežu in pred jezo Janjeta!“ (Luk. 23. — Skr. raz. 6.) — Grozen strah bo svet obdajal, — kedar bo Sodnik prihajal, — k ostri sodbi človek vstajal.

4. S o d b a. Kujiga bode prinešena, — dela bodeš bral storjena, — dobra vsa in nepoštena. — Mnogokrat tožujemo nad Božjo pravičnostjo, ko vidimo, da se pobožnim hudo, hudobnim pa dobro godi; — da se pobožni kakor največi hudodelniki preganjajo, hudobni pa kakor največi poštenjaki obrajtajo. Namen sodnega dneva je, da Bog svojo pravičnost pred celim svetom izkaže. Nedolžnost Božjih prijateljev in skrivna hudobija njegovih sovražnikov mora biti pred celim svetom očitna. Mnogim bo šema hinavščine raz lica potegnjena, njih skrivni grehi bodo na luč postavljeni in stali bodo mnogi vsi osramoteni na levici, ktere smo za silno pobožne tukaj imeli. — Tedaj se Sodnik bo vsedel, — in karkoli je kdo naredil, — vse, vse celi svet bo zvedel! — Kam se revež čem podati, — kje zavetnika iskati? — komaj dobrim bo obstati.

5. S k l e p s o d b e. Bog je opravičen! Za kratko terpljenje prejmejo pravični večno veselje, — krivični pa za kratko veselje večno

terpljenje. Tako se glasi sodba: „Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta! posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka sveta. — Poberite se spred mene, vi prekleti! v večni ogenj, kateri je pripravljen hudiču in njegovim tovaršem.“ — Zdaj slišiš iz Božjih ust: čigav tovarš si, ako greh delaš, in kaj te čaka. — Božji sodbi se ustavljati ni mogoče. Komaj je sodba izrečena: se vzdignejo pravični in se vgreznejo zaverženi. „In ti pojdejo v večno terpljenje; pravični pa v večno življenje.“ (Mat. 25.)

Nauk. Varuj se skrivnih grehov. V skušnjavi se spomni sodnega dne. Ako imaš še kaj skrivnega na vesti, spovej se in ne odlagaj. Terpi voljno krivico, če ne prej, na sodni den bo očitna tvoja nedolžnost.

Moli pogosto črez den s sv. cerkevjo: Na den sodbe, odreši nas Gospod!

14. Premišljevanje.

Pekel.

Premišljevati hočem pekel in njegove martre, v te namen, da sklep storim, rajše vse terpeti, kakor grešiti in se pogubiti in vekomaj goreti.

Misli si prav živo, da vidiš, kaj se godi, da slišiš, kaj se govori, in da občutiš, kaj se terpi v peklju.

Od vrat peklenskih in od večnega ognja reši mojo dušo, o Gospod!

1. Pekel je in mora biti. Da je pekел, nam priča sv. pismo na sto in tisoč mestih in govori nedvomiљivo Kristus sam: „In bogatin je bil pokopan v peklu.“ (Luk. 16, 22.) „Poberite se, vi prekleti v večni ogenj.“ (Mat. 25.) — In pekел mora biti. To tirja pravičnost Božja; kajti ako je Bog pripravil nebesa za pravične, je moral pripraviti tudi pekел za krivične; veliko bolj namreč zasluļijo večno terpljenje oni, ki se prederznejo neskončnemu Bogu nasprotovati, kakor zasluļijo večno veselje oni, ki mu po dolžnosti sluļijo. — To tirja tudi naša lastna sreča; kajti ako se že zdaj, ko je pekел, tako malo greha bojimo, kakó prederzno bi še le grešili, in nebesa gotovo zgubili, ako bi pekla ne bilo. Da, o Bog! ti si le zato pekел tako grozoviten vstvaril in meni razodel, da bi se pekla in greha bal, in gotovo v nebesa prišel. Bodi ti večna hvala!

2. Kakšen je pekел. Pekел je kraj, kjer ni nič in celó nič dobrega. Nijene luči, nijene tolaļbe, njenega počitka, njenega veselja, nijene čednosti, nijene ljubezni, njenega prijatelja, njenega pomočnika, kjer, da tako rečem, ni Boga in njegove milosti. „Poberite se spred mene;“ „Vi niste moje ljudstvo, in jaz nisem vaš Bog.“ (Ose. 1, 9.) — Pekел je kraj, kjer

je vse hudo v nezmerni teži in nezmerni velikosti. Pamet je otemnela, volja v hudobiji oterpnila, spomin ima vedno pred seboj zamujena dobra dela, storjene grehe, zanemarjene gnade, zgubljena nebesa, in serce ne čuti drugega, kakor strah, jezo, serd, kletev, zavidnost, prepozno kesanje in obupanje. Oči ne vidijo, ko strašne pošasti, in ušesa ne slišijo, ko grozovito preklinjevanje, medsebojno očitiranje naj ostudnejših pregreh, in obupljivo tulenje in škripanje z zobmi. Kar roka prime, je ogenj, kamor noga stopi, je ogenj, kar jezik okusi, je ogenj; vse truplo je vgreznjeno v ogenj, in po vseh žilah teče in gori le ogenj. — In tovarši so prekleti angelji in zaverženi duhovi. Glej Božjega otroka v peklenskem brezdnu! Lehko bi bil v sredi angeljev in svetnikov gledal presladko obličje Božje: in zdaj ga vidiš v sredi nečistnikov, goljufov, morilcev, roparjev, preklinjevalcev, kakor žertvo nepopisljivih muk pod nogami satana!

3. Kako dolgo terpi pekel? Vekomaj! Bog namreč ne da več gnade, brez gnade pa se grešna duša spreobrniti ne more; zato grešnik tudi v sredi peklenskega terpljenja terdovraten ostane, in ker vekomaj naprej greši, ga tudi Božja šiba vekomaj tepe! Večnost je želo peklenskih muk. Pusti veljati vse martre, pa vzemi jim večnost, in ni več pekla; ali

pusti veljati najmanjšo martro in dodaj ji večnost, in zopet imaš celi in ves pekel. Stopi na prag pekla in oznani: Kadar bo preteklo toliko tavžent let, kolikor je zvezd na nebi in kapljic v morju in peska na zemlji, takrat bo konec vašega terpljenja: in nezmerno bo veselje po vseh peklenskih prostorih. Ali zastonj; za pogubljene ni tolažbe: vekomaj bodo goreli in vekomaj še le goreti začeli! O grešnik, zdaj pomisli: kratka sladnost in večna grenkost; — kratko veselje in večno terpljenje! — O červ vesti, ko bodo pogubljeni na večne čase primerjali kratko grešno veselje, ki so ga uživali na zemlji, z neznanim večnim terpljenjem, od ktere ga so obdani v peklu; — ko bodo vekomaj premišljevali, kako lahko bi se bili vekomaj zveličali, in zavolj kakó neumnih in nečimurnih reči so se vekomaj pogubili! Zdaj je še čas, da se obvaruješ prepoznega kesanja.

Ob uri skušnjave se spomni pekla; terpi voljno vse v duhu pokore, rekoč: kaj je to proti peklu, ktere ga sem zaslužil.

„Njih červ ne bo umerl in ogenj ne bo ugasnil.“ (Izai. 66, 24.)

15. Premišljevanje.

Usmiljenje Božje.

Strašen je pekel, in hvala Bogu, da še nismo v peklu, in le na nas je ležeče, da tudi

zanaprej v pekel ne pridemo; kajti od Božje strani je vse pripravljeno za naše odrešenje. Da to resnico prav spoznam, usmiljenje Božje premišljevati želim.

Misli si Jezusa na križi z razpetimi rokami, ki vse grešnike k sebi vabi in objeti želi, rekoč: „Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vas bom poživil.“

V zaupanju na to besedo pridem k tebi, o Jezus, in akoravno sem že zdavnej pekel zaslužil, sem vendar prepričan, da me zaverget ne boš.

1. Jezus naš Odrešenik. Ko sta se Božja pravičnost in Božje usmiljenje vojskovala, je usmiljenje zmagalo, „ker veči kakor nebesa je tvoje usmiljenje, in tudi zemlja je polna tvojega usmiljenja, o Gospod.“ (Ps. 107, 5. — Ps. 118, 64.) Bog ni grešnika po zasluženju zaverget, ampak „tako je svet ljubil, da je svojega edinorojenega Sina dal, da kdorkoli v njega veruje, se ne pogubi, ampak ima večno življenje.“ (Jan. 3, 16.) Pred nami stoji Jezus, Božji Sin, rekoč: „Jaz sem pot, resnica in življenje, nihče ne pride k Očetu, kakor le skoz mene.“ (Jan. 14, 6.) O grešnik, ozri se tedaj poln zaupanja k Jezusu! Se znajdeš v temi? Jezus je tvoja luč. Se občutiš slabega? On je tvoja moč. Te pečejo rane tvoje duše? On je zdravilo. Te je strah zavolj tvojih gre-

hov? On je tvoj Odrešenik. Ne veš poti v nebesa? On je prava pot. Mučijo tvojo dušo hude, obupljive misli? On je resnica. Se bojiš večne smerti? On je življenje. In „vsak, kterikoli bo klical v ime Gospodovo, bo zveličan.“ (Dj. ap. 2, 21.) O hladilo, o tolažba!

2. Jezus grešnike vabi. Jaz nisem prvi Jezusa ljubil in Jezusa iskal, ampak Jezus je mene ljubil, ko sem ga še jaz sovražil, in on je mene iskal, ko sem še jaz pred njim bežal. „Kadar smo še sovražniki bili, smo bili z Bogom spravljeni skoz smert njegovega Sina.“ (Rim. 5, 10.) „Jaz sem dobri pastir, ki pusti devet in devedeset ovc v puščavi in hodi tako dolgo za zgubljeno, dokler je ne najde.“ (Jan. 11. Luk. 15.) O nezmerno usmiljenje: Jezus išče grešnika, — Bog išče človeka! — In po kolikih potih ga išče! Od grešnice Magdalene si da noge umivati; — do solz jo gane ta ljubezen. Z grešno Samarijanko se v prijazen pogovor poda, in jo po malem greha ozdravi. Sv. Petra milo pogleda; sv. Pavla glasno z nebes zakliče. Enega vabi, drugemu gre naproti, tretjega dolgo dolgo poterpežljivo pričakuje. Enega vleče, drugega tepe, tretjega skoz svojo ljubezen premaga. Tukaj pomisli: kako, in kako dolgo in po katerih posebnih potih je Jezus tebe iskal, ali te morebiti zgubljeno siroto še išče. Obudi občudenje, — zahvalo — kesanje.

3. Jezus vse grešnike sprejme in jim vse odpusti. V celem sv. pismu ne najdemo njenega zgleda, da bi bil kateri grešnik k Jezusu prišel, pa bi ne bil sprejet; tudi ne najdemo njenega greha, kterega bi zato prošel, odpustil ne bil. Prišli so nečistniki, prešestniki, krivični, razbojniki, in njenega ni zavergel, ampak vsakega je za ljubo vzel, vsakemu je vse odpustil, in vsak je zaslišal tolažljivo besedo: Zaupaj sin, zaupaj hčer, tvoji grehi so ti odpuščeni! Vsaj sam pravi: „Kdor k meni pride, ne bom ga vergel venkaj; — pridite toraj k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in vas bom poživil.“ (Jan. 6. Mat. 11.) O sladka beseda: Pridite vsi! tedaj tudi jaz nisem pozabljen, ampak sem zares povabljen. Da; povabljen si. In naj bo še tako težka butara na tvoji vesti: ne boj se, Jezus ti bo vse odpustil. In ako bi bili tvoji grehi rudeči, kakor škerlat: ne boj se, Jezus ti bo vse odpustil. In ako bi bile tvoje dušne rane še tako zastarane in osmrane: ne boj se, Jezus ti bo vse odpustil. In ako bi ti edini na vesti imel grehe celega sveta, kolikor jih je bilo storjenih od Adama sem in do sedanje ure; ne boj se, Jezus ti bo vse odpustil, kajti „pri Gospodu je usmiljenje, in pri njem je obilno odrešenje.“ (Ps. 29.)

Vadi se danes v čednosti svetega upanja.

„Usmiljenje Gospodovo je, da še nismo pogubljeni.“ (Jer. žal. 3, 22.)

16. Premišljevanje.

Usmiljenje Božje.

Vvod, kakor včeraj.

Ponovi ob kratkem v mislih včerajšno premišljevanje, potem nadaljaj:

1. Jezus odpusti vselej. V sv. pismu sicer ne najdemo njenega zgleda, da bi se bil kateri zmed tistih, ki jim je Jezus grehe odpustil, zopet v stare grehe povernil; in zares, stanovitnost v pokori je tudi za nas najbolj zanesljivo znamenje odpuščenja grehov. Ali Jezus je dobro poznal našo slabost, kako le prelehko v stare grehe nazaj pademo. Zato nas je zagotovil, da nam hoče vselej odpustiti, kadarkoli bomo odpuščenja potrebovali. Enkrat ga vpraša sv. Peter: „Gospod, kolikokrat morem svojemu bratu odpustiti, ako zoper mene greši? Ali sedemkrat? In Jezus je odgovoril: Jaz ti rečem: ne sedemkrat, ampak sedemdesetkrat sedemkrat (to je vselej).“ In če je sedemkrat na den (tvoj brat) grešil, in sedemkrat na den k tebi pride in reče: Žal mi je! odpusti mu.“ (Mat. 18. Luk. 17.) O sladkost milosti Božje! zdaj vemo, da je Jezus pripravljen,

nam sedemkrat na den, to je vselej, odpustiti. In da bi to zamogel, je iznašla njegova modrost nov, našim potrebam celo primeren pomoček, namreč, zakrament sv. pokore, sv. spoved. V priliki od usmiljenega Samarijana je zapovedal mešnikom, da morejo grešnike celo iskati, v spovednici jih čakati, ž njimi ljubeznjivo ravnati, njih ran se rahlo dotikati, in verh tega, od vsega, kar na spovedi izvejo, molčati na večne čase. In zakaj molčati? Zato, ker hoče tudi Jezus na večne čase molčati in pozabiti vse grehe, ktere nam je kedaj odpustil. Nikdar in nikoli nam jih ne bo v misel vzel, ne na smertno uro, ne na sodni den. „Jaz sem, jaz sam sem, ki zbrisujem tvoje krivice zavolj sebe, in tvojih pregreh se ne bom spominjal.“ (Izaj. 43, 25.) In ti neumnež! si se morebiti spovedi bal, ali si pri spovedi mutast bil, ali si dvomil, da ti bo Bog odpustil!

2. Jezus odpusti z veseljem. Kako težko mi onim, ki so nas razžalili, odpustimo, in bi jim celo ne odpustili, ako bi se Jezusovega žuganja né bali; vse drugač pa naš Gospod: On odpusti z veseljem. To nam kaže v priliki od zgubljenega sina. Vedno se ozira žalostni oče, ali bo še kedaj in od kod morebiti zgubljeni sin se povernil, in ko ga od dalječ zagleda, mu hiti naproti, in akoravno je sin ves raztergan in zamazan, ga vendar

ljubeznivo objame in poljubi, ga radostno pelja na dom, povabi prijatelje in napravi veliko gostijo, rekoč: „Gostiti se pa in veseliti se spodobi, ker je te sin bil mertev in je oživel; je bil zgubljen in je najden.“ (Luk. 15.) Enako dela Jezus. Komaj zagleda v grešnikovem sercu najmanjšo željo, se poboljšati, mu že priteče s svojo gnado naproti, ga v žalosti tolaži, mu vliva sladko upanje v serce, in mu že pred spovedjo Božji mir okusiti da, ki mu ga po spovedi stalno dati obljubi. In z Jezusom vred se veselijo vsi angelji v nebesih, kakor sam pravi: „Povem vam, da bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, kateri se spokori, kakor nad devet in devetdeseterimi pravičnimi, kateri pokore ne potrebujejo.“ (Luk. 15.) O sladka tolažba, zdaj veš, da kaderkoli se dobro izpoveduješ, nezmerno veselje napravljáš Jezusu in angeljem Božjim.

3. Jezus nas po spreobrnjenji še bolj ljubi, kakor poprej. To je naravno. Kakor hitro smo v Jezusovi kervi svojo dušo oprali, Bog ne gleda več naših grehov, ampak le kri svojega Sina, in več grehov ko nam je bilo odpuščenih, bolj sijajno se kaže moč in vrednost rešnje kervi Jezusove, ki jih je omila; in ravno ta zmaga kervi Jezusove stori, da Bog Oče s toliko ljubeznijo na vse spokorne grešnike gleda, ker vidi, da so v terp-

ljenje njegovega Sina pogreznjeni, v njegovi kervi očiščeni, in za novo življenje v njegove rane vsajeni. Kdo je bil največi prerok starega testamenta? Spokorni David. Kdo je prejel ključ nebeškega kraljestva? Spokorni Peter. Kdo je prejel milost, največ delati in terpeti za Jezusa? Spokorni Pavel. Komu so se prvemu odperla vrata nebeška? Spokornemu razbojniku. — Moli in hvali neskončno usmiljenje Božje.

Vadi se tudi denes v čednosti sv. upanja.

„Gospodovo usmiljenje bom prepeval vekomaj. (Ps. 88, 2.)

17. Premišljevanje.

Dolžnost pokore.

Od Božje strani je vse pripravljeno za zveličanje grešnika; kajti Bog je neskončno usmiljen. Torej je vse na tem ležeče, da grešnik tudi od svoje strani svojo dolžnost stori. In ktera je ta dolžnost? Resnična pokora. In to resnico, o Bog, danes premišljevat in spoznati želim.

Misli si Jezusa na križi; na desnici spokornega razbojnika, pri znožji spokorno Magdaleno.

„Na tvoje šibe sem pripravljen, o Gospod! in bolečina mojih grehov mi je vedno pred očmi.“

(Ps. 37.) Na tem svetu tepi me, le na onem svetu prizanesi mi!

1. Pokoro smo dolžni delati zato, ker smo grešili. Le dve stezi peljete v nebesa: steza nedolžnosti in steza pokore. Kdo se prederzne reči, da bo prišel po stezi nedolžnosti v nebesa, kakor le mali otroci, ki še grešiti ne morejo, ker sv. pismo uči: „Ako rečemo, da greha nêmamo, sami sebe zapeljujemo in resnice ni v nas.“ (I. Jan. 1, 8.) Ako smo pa vsi grešili in se pred Bogom zadolžili, ni za nas druge steze do nebes, kakor le steza pokore. Zato naravnost reče Kristus: „Če se ne spokorite, bote vsi enako poginili.“ (Luk. 13, 5.) Vsi enako! to je, vsi brez razločka. Motiš se torej, ako meniš, da boš brez pokore našel usmiljenje Božje. „Veliko šib pride nad grešnika; ako pa v Gospoda zaupa, ga bo usmiljenje obdalo.“ (Ps. 31, 11.) Vidiš, da se le skoz šibe do usmiljenja pride. — Beri življenje svetnikov. Svetniki so večidel le malo grešili, pa se ostro pokorili, ti pa si toliko grešil, in hočeš brez pokore zveličan biti? — Beri življenje Kristusove. On, Najsvetejši, je le podobo grešnika na se vzel, in je vedno v pokori živel in na križi umerl. Gorje tebi! Kristus je bil le na videz grešnik, pa v resnici spokornik; ti pa si v resnici grešnik, in le na videz spokornik, in vendar meniš, da boš zveličan? V

zmoti si! Vsak greh mora kaznovan biti; ako ga grešnik sam nad seboj ne kaznuje, ga bo večni pravični Bog nad njim kaznoval. Grešnik si, zato pokoro delati moraš, ali tukaj na sveti, ali tamkaj v peklu. Tukaj je pokora lahka, kratka, zveličavna; tamkaj je pokora strašna, večna in vendar zgubljena. Izvoli si!

2. Pokoro smo dolžni delati, da ne bomo zopet grešili. In sicer v trojnem oziru. Pred vsem moraš zaježiti studenec, iz kterega vsi grehi izvirajo, in to je hudo poželenje. Sto in tavižentkrat ti bo hotlo z vso silo jez pokore predreti. Noč in den boš moral na straži stati in vedno popravljanje, ako ti je vendar tu in tam hudo poželenje jez pretergalo ali prederlo. Gorje ti, ako se ti jez pokore podere! Kajti „poslednji stan takega človeka bo hujši, kakor je prvi bil“, uči Kristus (Mat. 12. 45.). — Drugič bo dosti težkega dela, da iztrebiš vse ostanke greha. Kaj pomaga kmetu, ako zel na njivi poterga, pa korenin ne izruje; hitro bo njiva zopet polna plevela. In kaj bo tebi poveršna pokora pomagala, ako grešnih korenin ne iztrebiš? Ostanke greha sta zlasti dva: tema pameti in slabost volje. Da temo pameti preženeš, boš moral rad besedo Božjo poslušati, sv. bukve brati in sv. resnice obilno premišljevati. In da slabo voljo okrepiš, boš moral pogosto sv. zakramente pre-

jemati, obilno in brez nehanja moliti, in se tudi dostojno postiti, da meso slabeje in duh močnejši postane. — Tretjič bo dosti hudega dela, da nasledke greha odpraviš. Greh, ako se večkrat ponovi, postane grešna navada, in grešna navada, ako se dolgo v njej živi, se spremeni v grešno strast, ktera grešnika že celó pod nogami ima, da se grehu skoraj več ustavljati ne more, ako tudi kedaj hoče. Koliko truda in vojskovanja bo treba, da se odvadi pijanec pijančevanja, kletnež preklinjevanja, nečistnik prešestovanja, jezičnik besedovanja, lenuh pohajkovanja i. t. d. — In verh vsega tega: kaj meniš, da te bota zapeljivi svet in hudi duh na stezi pokore pri miru pustila? Ne misli tega! Napadov bo veliko, bojev bo hudih; pripravi se!

Izprašaj vest, ali si na stezi prave pokore, in skušaj spoznati, kje in v čem je tvoja pokora pomanjkljiva; po tem boš vedel napraviti dober sklep za denešnji den.

„Delajte pokoro; kajti nebeško kraljestvo je blizo.“ (Mat. 4, 17.)

18. Premišljevanje.

Lastnosti prave pokore.

Vvod kakor včeraj.

1. Pokora mora biti odkrito-serčna. „Bogu dopadljiva daritev je pre-

žaljen duh; skesanega in ponižanega serca, o Bog, ne boš zaverigel.“ (Ps. 50.) Zastonj je tedaj pokora, ki se dela le na videz; — zastonj oštrost življenja, ki išče le hvale pri ljudeh: — zastonj so spokorna dela, n. pr. sv. posti, ki se opravljajo le prisiljeno, ali celo z nevoljo; — zastonj so spovedi, opravljene zgolj iz navade, kakor mnogi vsako leto enkrat ali dvakrat le zato, ker je taka šega, k spovedi grejo, brez pravega kesanja in brez resničnega sklepa poboljšanja. Vsevedoči, pravični Bog se ne da goljufati. Le pokora, ktera iz čreznaturne žalosti naše duše, in iz čreznaturnega kesanja našega serca izvira, ima pred Bogom veljavo.

2. Pokora mora biti splošna. „Spreobernite se k meni iz celega svojega serca.“ (Joel. 2. 12.) Tedaj moraš serce odtergati od vseh grehov, in od vseh še toliko priljubljenih grešnih tovaršev in grešnih priložnost, brez vsake izjeme. Ako eden sami greh pri pokori izvzameš, nisi se nijenemu odpovedal. Koliko je zmote v tej reči! Mnogi zapustijo krivico, pa se ne odpovejo lakomnosti; mnogi so usmiljeni, pa nečisti; mnogi so pobožni, pa sitni, čmerni, nepoterpežljivi; mnogi so spokorni, pa čestiželjni in silno občutljivi; mnogi radi molijo, pa neradi delajo, in mnogi radi delajo, pa neradi molijo. Kaj ti zamere taka polovičarska

pokora pomagati? „Ne bližaj se Gospodu z dvojnim srcem“, te svari sv. Duh. (Sir. 1, 36.)

3. Pokora mora biti grehom primerna. Primerna mora biti najpoprej velikosti in teži grehov. Za male grehe, pravi sv. Avguštin, se zadosti z molitevjo, za velike pa le z obilnim zdihovanjem, jokom, postom in miloščino. Velik grešnik mora biti tudi velik spokornik. Ako si bil „močen v grehu“ (Ps.5.), kako je to, da si tako slab v pokori? — Primerna mora biti drugič številu in terpežu grehov. Vsak greh zasluži svojo pokoro, kolikor grehov si toraj storil, toliko pokor si zaslužil. In ako si dolgo v grehu živel, ne smeš pokore hitro končati. Vprašaj lastno pamet. Kaj meniš, ako je kdo veliko grešil, bo li pokora nekterih očenašev zadostila? in ako je kdo dolga leta v grehu živel, se morebiti v grehu postaral, bo li v par dnevih ali tednih zamogel pokoro dostati? David, sv. Peter, sv. Magdalena so do smerti svoje grehe objokovali, in se za-nje pokorili. Tudi tvoja pokora naj traja do smerti. Blagor ti, ako te smert pri pokori najde! — Primerna mora slednjič biti natori ali kakšnosti greha. Pokoriti se mora krivica s povračilom, skopost z milošnjo, požrešnost in pijanost s postom, nečistost s križanjem telesa, pohujšanje z očitno pokoro in lepim zgledom, obrekovanje s preklicanjem,

kletev z molitevjo, jeza s poterpežljivostjo, slabe tovaršije s samoto, gizdost s priprosto obleko, lenoba s priterganjem spanja, Božji ropi s pogostim prejemanjem sv. zakramentov. Delaš tudi ti tako pokoro?

Zdihuj denes celi den s sv. cerkevjo: Da nas k pravi pokori pripelješ, te prosimo, o Gospod!

19. Premišljevanje.

Jezus naš voditelj.

Steza pokore ti je bila dosihmal neznana, zato potrebuješ voditelja. In glej, Jezus sam se ti za voditelja ponudi, rekoč: „Pridi in hodi za menoj.“ (Luk. 18, 22.) Premisli srečo, veselje in čast hoje za Kristusom.

Pred oči si postavi Jezusa, s težkim križem obloženega in na goro Kalvarijo gredočega.

„Pridi in hodi za menoj!“ O Jezus, zaslišal sem tvoj sladki glas; glej, jaz pridem, in „bom hodil za teboj, kamorkoli pojdeš.“ (Luk. 9, 57.) Pokaži mi denes lepoto tvojega nasledovanja in potrdi me v mojem dobrem sklepu.

1. Pogledaj voditelja. Jezus ima vse lastnosti zaneslivega voditelja. On, in sicer on edini, pozna pravo pot; kajti iz nebes je

prišel in se zopet vernil v nebesa. Zato pravi: „Jaz sem pot; nihče ne pride k Očetu, kakor skoz mene.“ — On, in sicer on edini, te zamore v vsem podučiti, da na stezi pokore ne zastaneš, ne zajdeš, ampak varno hodiš in srečno napreduješ. „Jaz sem resnica.“ — On, in sicer on edini, ima moč, da te, če se utrušiš, pokrepča, če padeš, vzdigne, če si ranjen, ozdravi, če si slab, te podpira. „Jaz sem življenje.“ O tolažljive besede: „Jaz sem pot, resnica in življenje; nihče ne pride k Očetu, kakor skoz mene.“ (Jan. 14, 6.) — Kdo je bil na stezi greha tvoj voditelj? Satan, tvoj in Božji sovražnik, kateri, pahnjen z nebes v pekel, tudi drugam, kakor v pekel, peljati ne more. „Vi ste iz očeta hudiča, in hočete njegove želje izpolnjevati; on je iz začetka ubijavec in lažnik“ (Jan. 8, 44.). Kakošne želje je satan budil v tebi? in h kakošnim djanjem te je lažnjivec napeljeval in šuntal? Primeri oba voditelja in spoznaj srečo svojega spreobrnjenja. Jezus voditelj v nebesa, satan voditelj v pekel; — Jezus resnica; satan lažnjivec; — Jezus življenje, satan ubijavec.

2. Poglej stezo. Steza pokore je sicer ozka, sterma, ternjeva. Pa kako lepa je! med ternjem razcvetajo duhteče cvetlice Jezusovih čednosti in Jezusovega zasluženja. — Kako varna je! na stezi se vidijo stopinje Jezusove, ako v nje

stopaš, zaiti ne moreš. — Kako blagoslovljena je! poštropljena je s solzami in sveto kervjo Jezusovo. — Kako svitla je! razsvitluje jo nebeška luč milosti Božje. „Jaz sem luč sveta; kdor hodi za menoj, ne hodi po temi, ampak bo imel luč življenja. (Jan. 8, 12.) Res le malo jih je, ki po tej stezi hodijo; toliko bolj hvali Boga, da si zdaj ti med njimi. O da bi nikdar več te steze ne zapustil! — Kakšna pa je steza greha, po kateri si poprej hodil? Res, da je široka in polna ljudi; pa kako gerda in blatna, in temna in polzka je, in angelj Božje pravice tira z ognjenim mečem nesrečneže v večno pogubljenje. „Njih pot bodi temna in polzka in angelj Gospodov jih bo preganjal.“ (Ps. 34, 6.) O da bi se nikdar več na to strašno pot ne povernil! Zato preudarjaj obilno besede Jezusove: „Pojdite noter skoz ozka vrata; zakaj široka so vrata in prostorna je pot, ktera pelje v pogubljenje in veliko jih je, ki po njej noter hodijo. Kako ozka so vrata, in tesna je pot, ktera pelje v življenje, in malo jih je, kateri jo najdejo.“ (Mat. 7, 13. 14.)

3. Poglej družčino. Najpoprej na stezi pokore. Naprej gre Jezus s težkim križem, ročno za njim njegova presveta mati Marija. Potem nasledujejo častiti kori sv. apostelnov, mučenikov, spoznovalcev, devic in dolge verste

Božjih služabnikov obojnega spola, vsake starosti, vseh stanov; vsi v lepo opranih oblačilih kerstne nedolžnosti, ki so ozaljšana z znamenji sv. pokore, in spremljani so od svojih angeljev varhov. Blagor tebi, da si zdaj tudi ti v to lepo procesijo vversten! O da bi se je le nikdar več ne ločil! — Ozri se pa na stezo greha. Naprej gre satan, za njim brez vsega reda divja druhal ošabnih, lakomnih, nečistih, nevošljivih, požrešnih, krivičnih, tatov, roparjev in vsake verste hudodelnikov, in hudi duhovi jih vlečejo na verigah smertnega greha. Oj moli in kliči na pomoč vse angelje in svetnike, da bi v to grozovito družčino nikdar več ne zašel!

4. Poglej slednjič še bandero. Na stezi pokore nosi bandero sv. Mihael, poveljnik nebeških vojsk, na njem stoji pisano: Kratko terpljenje, večno veselje! — Na stezi greha nosi bandero Lucifer, prvi zaverženih duhov; na njem stoji pisano: Kratko veselje, večno terpljenje! Priseži še enkrat večno zvestobo banderu sv. Mihaela, in odpovej se še enkrat in za vse večne čase banderu Luciferja.

„Ako hoče kdo za menoj priti, naj zataji sam sebe, naj zadene vsak den svoj križ, in naj gre za menoj.“ (Luk. 9, 23.)

20. Premišljevanje.

Pohlevnost.

Pervi nauk, ki ti ga Božji voditelj daje, je: „Učite se od mene, ker jaz sem pohleven in iz serca ponižen, in bote pokoj našli svojim dušam.“ (Mat. 11, 29.) Premišljuj danes kerščansko pohlevnost in se v njej vadi.

Pred oči si postavi Jezusa, ki z razpetimi rokami na križi za sovražnike moli.

1. Premisli nauk Jezusov. V čem obstoji pohlevnost? Poslušaj Jezusa: Te udari kdo na desno lice, ne maščuj se, rajše mu podaj še levo; in če ti vzame kdo suknjo, pusti mu še plašč, rajše namreč, kakor da bi se ž njim prepiral. — Ni zadosti, da sovražnika ne čertiš. On ti zapove, da ga ljubiš, ga blagosloviš, za-nj moliš, mu storiš dobro; če ne, nisi v Jezusovih očeh boljši, kakor neverniki in očitni grešniki. Daritve ne sprejme iz tvojih rok, ako imaš v sercu jezo zoper koga; zapove ti, da greš proč od altarja, in se poprej spraviš s svojim bratom, in potem še le se poverneš in daritev opraviš. — Zapove ti, da moreš sedemdesetkrat sedemkrat to je: vselej odpustiti, kadarkoli boš razžaljen. Prepove ti, ako je kdo grešil, ga glasno in očitno zmerjati in svariti, in zapove ti, ga tiho in na skrivnem posvariti. — Pohleven pri sodbi bo Go-

spod le takrat do tebe, če si tudi ti pohleven do bratov, in prav s tako mero ti bo na sodni dan nazaj meril, s kakoršno si ti meril svojemu bližnjemu. Si se ravnal dosihmal po teh naukih?

2. Premisli zgled Jezusov. Kako pohlevno je prenašal vse slabosti, nerodnosti in grehe svojih učencev; nikdar se ni naveličal, jih pohlevno učiti in svariti. Kako milo pogleda Petra po zatajenji; in izdajalcu Judežu se celó poljubiti pusti in ga prijatelja imenuje! Greh je neskončno sovražil, pa kako pohleven in mil je bil do grešnikov; in večji so bili grešniki, le še bolj so se mu usmili, še pohlevnejše je ž njimi ravnal. Spomni se na Samarijanko, na Magdaleno, na prešestnico, na razbojnika. — Ves čas svojega britkega terpljenja svojih ust ni odperl. Molčé je poslušal vse grozovite laži in krive tožbe; molčé je prenašal neusmiljeno suvanje, pretepanje, zapljuvanje, zasramovanje; voljno je podal roke in noge, da so ga na križ pribili. Ni jim žugal, ni jih tožil pred Očetom; ampak s križa doli jim glasno naznani svoje odpuščenje, jih izgovarja pred Očetom in za nje moli. — In kolikokrat in kako hudo si ga ti žalil, in kako dolgo in pohlevno te je On prenašal! O moj Jezus! ves osramoten in z razjokanim srcem

premišljujem tvoj zgled; — o kako malo malo sem ti bil dosihmal podoben!

3. Premisli sladki sad pohlevnosti. Trojno imenitno posestvo obeta pohlevnim sv. Duh. Perviĉ boš posedel svoje lastno serce. Jezov in serdit ĉlovek ni gospod svojega serca. Jeza dela s sercem, kar hoĉe, in ga goni sem ter tje. Pohleven pa ima mirno serce; zato tudi rad moli in lahko moli in sv. Duh rad Ź njim govori. Kajti „v viharji ni Gospod; pohlevnim pa daje milost.“ (3 kralj. 19. — Prig. 3.) — Drugiĉ boš posedel serca, to je, ljubezen ljudi. „Blagor pohlevnim, ker oni bodo zemljo posedli.“ (Mat. 5.) Praviš, da ne moreš mirno Źiveti z moŹem, z Źeno, z Źlahto, s sosedi. Bodi molĉeĉ in pohleven, pa boš povsodi in z vsemi lahko izhajal. Praviš, da te ne uboga moŹ, Źena, otroci; zakaj pa svariš z glasnim vpitjem, z jezo, s serditostjo? Uĉi in svari s pohlevnostjo, pa boš ĉudeŹe delal. „SluŹabnik Gospodov pa se ne sme prepirati, ampak more do vseh krotek biti, poterpeŹljiv, in s pohlevnostjo svariti tiste, ki se resnici ustavljajo, da bi jim kje Bog dal pokoro k spoznanju resnice.“ (2 Tim. 2, 24. — 25.) — Tretjiĉ boš posedel serce BoŹje. Pohlevnost namreĉ stori, da je tvoje serce silno podobno sercu Jezusovemu, in zato Bogu Oĉetu toliko dopade, da ti ne bo niĉ odrekel. „Gospod

vzdiguje pohlevne, in jih vzvišuje k zveličanju.“ (Ps. 146. — Ps. 149.) Kolikor si tudi grešil, ne boj se! ker si usmiljen bil do drugih, boš tudi ti na den sodbe usmiljenje našel pred Gospodom. „Blagor usmiljenim, ker oni bodo usmiljenje dosegli.“ (Mat. 5.)

„Blagor pohlevnim, ker oni bodo zemljo posedli.“

21. Premišljevanje.

Ponižnost.

Druga Jezusovemu sercu posebno priljubljena čednost je ponižnost: „Učite se od mene; ker jaz sem pohleven in iz serca ponižen.“

Pred oči si postavi Jezusa, ko ga Pilat po bičanju vsega razmesarjenega, z rudečim plaščem zasramovanja ogernjenega, in s ternjevo krono kronanega pred ljudstvo postavi, rekoč: Glej, človek!

1. Nauk in zgled Jezusov. On svari svoje častilakomne učence, ko se zavolj prvih sedežev v Božjem kraljestvu prepirajo; svari enako tudi ošabne Farizeje, ki si pri gostijah perve sedeže izberajo, in grešnike zaničujejo. Naravnost jim pove, da je vsa njih pobožnost in ostrost življenja pred Bogom gnjusoba, zato ker ž njo le časti in hvale pri ljudeh iščejo. Naroča nam, da si moramo vselej in povsodi

zadnje sedeže ali sami izbirati, ali če nam jih drugi odločijo, biti ž njimi zadovoljni, ter lepo pristavi: „Kdor sam sebe povišuje, bo ponižan, in kdor sam sebe ponižuje, bo povišan.“ (Mat. 23, 12.) Določno pove, da je ponižnost enako potrebna za nebesa, kakor sv. kerst: „Resnično vam povem, ako se ne spreobernete in niste, kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Kdorkoli se tedaj poniža, kakor te otrok, te je večji v nebeškem kraljestvu.“ (Mat. 18, 3—4.) Tukaj spoznaj ob enem, da po globokosti tvoje ponižnosti na zemlji, ti bo odločena visokost v nebesih. — Kar je Jezus učil, je tudi storil. Ali premišljuješ njegovo rojstvo v hlevu in prvo posteljo na trdi slami v jaslicih, — ali ga opazuješ skozi 30 let kakor ubogega rokodelca v bornem tesar-skem stanovanji v Nazaretu, — ali ga spremljaš skozi 3 leta kakor učenika, in gledaš, kako se izogiba, kolikor more, imenitnih in bogatih, ter občuje, je in prenočuje najrajše pri nizkih, revnih in ubogih, — ali ako ga slednjič spremiš v njegovo terpljenje, kjer dopusti, da mu v lice pljujejo, ga kakor červa z nogami teptajo, ga največih hudobij tožijo, ga kakor zaničljivega sužnja bičajo, in slednjič med dvema razbojnikoma na križi umorijo: povsod stoji pred teboj v najglobokejši ponižnosti. „Ponižal je sam sebe do smerti na križu.“

(Fil. 2, 8.) Ali si hodil dosihmal po njegovih stopinjah?

2. Nagibki k ponižnosti. Kristus se je prostovoljno ponižal, za tebe pa je ponižnost stroga dolžnost. Ponižnost ti vелеvajo tvoji brezštevilni grehi. Se ti mar spodobi, se naprej siliti in veljave pri ljudeh iskati, ako se spomniš svojih grehov? Bolje bi ti stalo, da z obema rokama lice zakriješ in v samotnem kotu, od ljudi pozabljen, pokoro delaš. — Ponižnost ti vелеvajo prejete gnade. Ali ni vse, kar si in kar znaš in kar imaš, milošnja od Boga? Kaj se tedaj nehvaležni berač povzdiguješ? Naj bi bili največi grešniki tvoje gnade prejeli, gotovo bi bili vsi boljši kakor ti; kaj se tedaj zanikerni hlapec Božji povišuješ? — Ponižnost ti vелеva tvoja velika znotranja slabost. Ali ne čutiš vsak den, da te le gnada Božja derži, da v največe grehe ne padeš? Kaj se tedaj prevzetuješ? ali se ne bojiš, da te Bog v pravično kazen tvoje ošabnosti ob uri skušnjave zapusti, in kaj potem? Kdor visoko leta, nizko sede, in začetek greha je napuh.

3. Plačilo ponižnosti. Ponižni živi v miru z vsemi ljudmi, kajti ker zadnji prostor ljubi, ga nihče ne zavida, in ker ve, da je vsega zaničevanja vreden, v sredi najhujših stisk zadovoljno živi. „Dobro mi je, da si me ponižal.“ (Ps. 118.) — Ponižnemu je uslišanje

vsake molitve zagotovljeno. „Ozerl se bo na molitev ponižnih, in ne bo zavergel njih prošnje.“ (Ps. 101, 18.) — Ni gnade tako visoke, da bi se ponižnemu ne dala. „Bog se zoperstavi prevzetnim, ponižnim pa da milost.“ (Jak. 4, 6.) — Nebesa so mu zagotovljena. Blagor ubogim v duhu, zakaj njih je nebeško kraljestvo.“ (Mat. 5.) Da pa to visoko plačilo prejmeš, ne smeš biti na videz, ampak moreš biti, kakor Kristus uči, „iz serca,“ to je, v resnici ponižen. Največa gnjusoba pred Bogom je, ako se kdo zato ponižuje, da bi ga ljudje za ponižnega imeli in hvalili; tak ne bo ušel večnemu pogubljenju.

„Učite se od mene, ker jaz sem pohleven in iz serca ponižen.“

22. Premišljevanje.

Čistost.

Pred oči si postavi Marijo, brez madeža spočeto, ter jo prosi:

O Devica, brez madeža spočeta! navduši me po denešnjem premišljevanji za sv. čistost; — daj mi moč v vojski zoper njene sovražnike, — in ohrani me do smerti čistega na duši in na telesu.

1. Imenitnost sv. čistosti. Čistost je v nebesih doma; kajti po besedah sv. Am-

broža ima svojo predpodobo v Bogu samem, ki je Duh najčistejši. Zato so čiste duše Bogu tako ljube, da bodo po posebnem načinu smele gledati in uživati Božje najčistejše bitje. „Blagor jim, ki so čistega serca; kajti oni bodo Boga gledali.“ (Mat. 5.) — Zato si je tudi Božji Sin, ko je na svet prišel, najčistejšo devico za mater izvolil, je živel sam v deviškem stanu, in je to čednost tako ljubil, da akoravno je očitane vseh drugih pregreh voljno prenašal, vendar ni nikdar dopustil, da bi se bili hudi jeziki njegove čistosti dotaknili. Zato so tudi Jezusu čiste duše posebno drage; le njim je dopuščeno, da smejo z deviškim apostelnom sv. Janezom, na njegovem sercu počivati, in njim razodeva največe skrivnosti svojega spoznanja in svoje ljubezni. — Zato tudi sv. Duh le čiste duše za svoje neveste spozna, le čista serca v svoj tempelj posveti, v katerem z veseljem prebiva, in jih z dišavo sv. pobožnosti in s sladkostjo Božje ljubezni napolnuje. — Čistost se po pravici tudi angeljska čednost imenuje, kajti angelji so čisti duhovi. Bolj srečna je sicer čistost angeljska; kajti ona nēma sovražnikov, in brez težav in vojske vživa Boga in se v njem raduje. Bolj častita pa je čistost človeška; kjer duh v spačenem telesu in med zapeljivim svetom živeč, čiste angelje posnema, pa brez vednih vojsk in težav

te angeljske čednosti ohraniti ne more. Zato tudi angelji čiste duše toliko ljubijo, ž njimi radi občujejo, jih v popolnem varstvu imajo, jim v vojski zoper nečistost pomagajo, in vedno lepe in svete misli in nebeške želje v njih sercu budijo. — O Marija, Devica najčistejša, izprosi mi dar angeljske čistosti in me v njej poterdi!

2. Vojska za sv. čistost. Kdo se bo čudil, da takó visoka čednost toliko sovražnikov ima? Poželjivo meso se ji ustavlja, zapeljivi svet jo zalezuje, zaverženi angelji jo zavidajo. Kako jo boš ohranil? Poželjivo meso moraš krotiti in mertviti z zatajevanjem, zlasti s postom, in kadar se hudo ustavlja, tudi z ostrim strahovanjem. Pretepaj in terpinči ga tako dolgo, da bodo občutki bolečine občutke sladnosti zadušili. Ali niso svetniki tudi tako delali? Spomni se sv. Benedikta, sv. Bernarda, sv. Frančiška. Sv. Pavel sam od sebe pravi: „Strahujem svoje meso in ga v sužnost devam“ (1 Kor. 9, 27.); kajti „kteri so Kristusovi, so svoje meso križali z grehi in poželenjem vred.“ (Gal. 5, 24.) — Zapeljivemu svetu zamoreš uiti le s sv. čuvanjem. „Čujte in molite, da v skušnjavo ne padete.“ (Mat. 26, 24.) Zapeljivi svet zamore le skoz počutke v tvoje serce. Zapri mu toraj vse počutke, in ne more ti škodovati. Ker jih popolnoma zapreti ne moreš, čuj vsaj nad njimi! Pazi toraj vedno in povsod na oči

in ušesa, da nič nečimernega, zapeljivega in grešnega ne vidiš in ne slišiš; — na noge, da v nastavljene zanjke ne zabredeš, v nevarne tovaršije ne zajdeš. — Zoper napade nečistega duha bodi tvoje orožje sv. molitev. „Čujte in molite!“ So nečisti duhovi, pravi Jezus sam (Mat. 17, 20.), ki se ne preženejo drugače, kakor z molitevjo in postom. Vadi se toraj, da imaš Boga vedno pred očmi, premišluj den na den sv. resnice; ob dnevih, ko te skušnjave zlasti nadlegujejo, moli še obilnejše in misli še pogoje na smert, sodbo in pekel; kadar pa skušnjava pride, beži brez zamude, kakor sv. Avguštin, v sv. rane Jezusove, in kliči sladko ime: Jezus in Marija! Ne boj se; v tem imenu boš zmagal vselej! — Si se dosihmal tako vojskoval?

„Blagor jim, ki so čistega serca, ker oni bodo Boga gledali.“

23. Premišljevanje.

Ljubezen do bližnjega.

Ni zadosti, da Boga ljubiš, dolžen si tudi bližnjega ljubiti. Pa kako malo se ta dolžnost porajta! Toliko bolj resno jo danes premišluj in se v njej vadi.

Pred oči si postavi Jezusa pri zadnji večerji, kjer to dolžnost posebno priporoča.

1. Jezus, učenik ljubezni do bližnjega. Kako priljubljena mu je ta čednost, kaže s tem, da jo naravnost svojo zapoved imenuje, rekoč: „To je moja zapoved, da se med seboj ljubite;“ — da nam jo še pri zadnji večerji, tedaj v svojem testamentu, priporoča, rekoč: „In to vam zapovem, da se ljubite med seboj.“ (Jan. 15, 12.); — da resno izgovori, da se bodo le po tej čednosti njegovi učenci ločili od drugih: „In na tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako bote ljubezen imeli med seboj.“ (Jan. 13, 35.) — On pa tirja od nas vse bolj popolno ljubezen, kakor se je tirjala v starem testamentu. Poprej je bilo rečeno: Ljubi bližnjega, kakor sam sebe“; on pa hoče, da bližnjega tako ljubimo, kakor je on sam nas ljubil, in zato to zapoved tudi novo zapoved imenuje: „Novo zapoved vam dam, da se tako ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil.“ (Joan. 13, 34.) — In ker je ta ljubezen tako čista, tako visoka, jo naravnost sklene z Božjo ljubeznijo, in z njo vred za prvo in največjo zapoved novega testamenta proglasi, rekoč: „Ljubi Gospoda, svojega Boga iz celega svojega serca itd. Ta je največja in prva zapoved. Druga pa je tej enaka: Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe.“ (Mat. 22.) — Zavolj tega uči njegov apostel, sv. Pavel, ako bi kdo še toliko za Boga delal in terpel, pa bi ljubezni do bližnjega ne imel,

mu je vse zastonj in mu nič ne pomaga (1 Kor. 13.); nasproti pa, kdor ljubi, je že vso postavo dopolnil (Rom. 13.) — In slednjič na sodnji den bo zlasti ljubezen do bližnjega razsodila, kateri bodo stali na desnici in kateri na levici. „In takrat poreče kralj onim na desnici: Pridite vi blagoslovljeni mojega Očeta! Kajti bil sem lačen in ste mi dali jesti itd. Potem poreče onim na levici: Poberite se, vi prekleti, v večni ogenj! Kajti bil sem lačen, in mi niste dali jesti itd.“ (Mat. 25.) — Si ti dosihmal ljubezen do bližnjega tudi za prvo in največo zapoved obrajal? Kdo ve, koliko tavžentkrat si jo že prelomil v mislih, — v besedah, — v djanji, — ali z opuščanjem dobrih del!

2. Jezus, zgled ljubezni do bližnjega. „Zgled sem vam dal, da kakor sem jaz vam storil, tako tudi vi storite.“ (Joan. 13, 15.) Jezusova ljubezen do bližnjega pa je bila vesoljna; obsegala je brez razločka vse ljudi, tudi njegove najhujše sovražnike. — Bila je serčna; kako je hrepenel, gorel za zveličanje bližnjega, koliko solz je pretočil črez nesrečo bližnjega in koliko je molil za blagor bližnjega. — Bila je čista brez samopridnosti. Pri vseh svojih čudovitih delih ni nikdar iskal svoje časti ali svojega dobička, ampak le čast Očetovo in blagor bližnjega. — Bila je poterpežljiva; kako mirno in tiho, ponižno

in pohlevno je prenašal vse sitnosti, nehvaležnosti in krivice vseh ljudi. — Bila je usmiljena; nikdar ga ni kdo pomoči prosil, da bi je ne bil prejel; vsi njegovi čudeži so bili posvečeni v blagor bližnjega. — Bila je velikodušna; brez ozira na lastno osebo je vse, kar je bil, in kar je imel, z veseljem daroval bližnjemu: ves čas in vse prijetnosti življenja, svoj počitek, svojo čast in dobro ime, svoje zdravje in življenje, in v presvetem rešenjem Telesu svojo Božjo in človeško natoro, z dušo in telesom, s kervjo in mesom. — Bila je slednjič stanovitna od jaslje do groba, od včlovečenja do vnebohojenja. „Ker je svoje ljubil, jih je ljubil do konca.“ (Joan. 13, 1.) — Ima tvoja ljubezen do bližnjega vse te lastnosti? — Kako se boš mogel danes pred Bogom osramotiti in ponižati; — koliko imaš obžalovati in popraviti!

„Kdor ljubi, je postavo dopolnil; kdor ne ljubi, ostane v smerti.“ (Rom. 13. — 1 Jan. 3.)

24. Premišljevanje.

Poterpežljivost.

Nijena kerščanska čednost se ne da ne pridobiti, ne ohraniti, ne k popolnosti peljati brez poterpežljivosti; njeni vaji bodi denešnji den posvečen.

Pred oči si postavi Jezusa na križi, obdanega od brezštevilnih verst svetih spokornikov in spokornic.

1. Poterpežljivost je na vsaki stopnji čednosti potrebna. Ako si hočeš kterokoli čednost, n. pr. čistost, ponižnost, še le pridobiti, je treba nasprotno hudo nagnjenje zadušiti, slabe navade zapustiti, vse grešne zaveze raztergati, vsem grešnim priložnostim, tovaršijam, veselicam slovo dati. Koliko je tukaj treba poterpežljivosti! — Ako hočeš pridobljeno čednost ohraniti, koliko znotranjih in zvonanjih sovražnikov te bo napadalo! Ti sovražniki nikoli ne umerjejo in se boja nikoli ne naveličajo; stokrat premagani, se stokrat povernejo in novi boj začnejo. O da bi ti nikoli poterpežljivosti ne zmanjkalo! Sam Jezus pravi: „Le v poterpežljivosti bote svoje duše posedli.“ (Luk. 21, 19.) — In ako si celo sklenil, ktero koli čednost do popolnosti peljati, kaj meniš, da gre to tako lahko in naglo? Kaj še! Sv. Filip Neri pravi, da v štiri in dvajsetih urah nihče svetnik ne postane. Isto ti priča življenje svetnikov; in resničen je nauk sv. Frančiška Salezija, ki pravi: Z vsemi ljudmi moreš poterpljenje imeti, največega pa sam s seboj. Terdno vendar zaupaj na obljubo Gospodovo: „Bog bo dal svoj blagoslov; poj-

dejo od čednosti do čednosti; gledali bodo Gospoda na Sionu.“ (Ps. 33.)

2. Poterpežljivost vse čednosti obsega. Ves si obdan s težavami in križi, pa v sredi med njimi vidiš Boga, ki ti jih pošilja; od vseh strani te hudobni ljudje stiskajo, pa na nje ne misliš, ampak gledaš le roko Božjo, ki se jih poslužuje, da te skuša, pokori in očiščuje. Kolika je tvoja vera! — Moliš, pa ne boš uslišan; iščeš Boga, pa ga ne najdeš, in bolj se ponižuješ, huje gromi nad tebe vsakoverstno terpljenje; pa ti vendar ne odstopiš, ampak ostaneš zvest, kakor Job, svojemu Bogu. Kako močno je tvoje upanje! — Bog te tepe in ti ga hvališ; in kadarkoli te njegova roka udari, jo hvaležno poljubiš. Kolika je tvoja ljubezen! — Tvoje serce gori od ljubezni do Boga; Bog se pa dela, kakor da bi ne maral za tvojo ljubezen, in den na den le še bolj terdo in britko s teboj ravna. Kolika je tvoja vdanost v voljo Božjo! — Vsi ljudje te milujejo, da je preveč in prehudo, kar terpiš; ti pa praviš, da si še hujšega vreden, da si še več zaslužil. Kolika je tvoja ponižnost! — In akoravno že pod težo križa omaguješ, še vendar istinito Boga prosiš, naj ti le še več pošlje, ako je njemu v čast. Kolika je tvoja serčnost! — Iz tega vidiš, da poterpežljivost zares vse

čednosti v sebi zapopada, ali da je krona vseh čednosti. O da bi jo ti tako ljubil, kakor jo je ljubil Kristus in vsi njegovi svetniki!

3. Nagibki k poterpežljivosti. So zlasti trije. Ozri se v pekel, in po pobožni navadi sv. Terezije si poišči v duhu tisti prostor, ki si ga po svojih grehah zaslužil. Kaj je vse to, kar ti Bog na tem svetu za pokoro nalaga, proti temu, kar si si v peklu zaslužil, pa ti je neskončno usmiljeni Bog prizanesel? — Ozri se na goro Kalvarijo, poglej nedolžno Jagnje Božje na križi. Jezus terpi za tebe, in ti nočeš sam za sebe terpeti? Molče prenaša neizmerne bolečine, in ti črez male križe vedno tožuješ? Dražijo ga, naj stopi doli s križa. Lahko bi bil to storil, pa iz ljubezni do tebe ni hotel. Ti pa vpiješ na križi, in kličeš na pomoč Boga in vse svetnike, naj bi te s križa sneli. Kako si slep, kako si nehvaležen! — Ozri se v nebesa. Glej, angelji Božji štejejo tvoje zdihljeje, tvoje solze, tvoje bolečine in jih pišejo v bukve večnega plačila. Po meri terpljenja bo mera razveseljenja, po meri britkosti bo mera sladkosti, za kratko terpljenje krona večna! Objokaj vso nepoterpežljivost in stori sklep, zanaprej križ ljubiti, in se s sv. Pavlom le v križu hvaliti in veseliti.

„V svoji poterpežljivosti bote svoje duše posedli.“

25. Premišljevanje.

Zvestoba v poklicu.

Vsi smo dolžni po kerščanski popolnosti hrepeneti, pa ne vsi po enakem načinu; temveč po razmerah stana, v katerega nas je Bog poklical.

Pred oči si postavi Jezusa, ki si izbira aposteljne, in vsakega posebej zakliče: Pridi in hodi za menoj!

Daj mi milost, o Gospod! da spodobno živim po poklicu, h kateremu si me poklical. (Efez, 4, 1.)

1. Volitev stana. Da človeška družba svoj cilj in konec doseže, potrebuje raznih stanov. Razni stanovi so toraj naredba Božja. Iz tega sledi, da je sam Bog razne ljudi za razne stanove odločil, in jim dal zmožnosti in talente, za to potrebne. Sledi na dalje, da je vsak človek dolžen v tisti stan stopiti, kateri mu je od Boga odločen, in da je človek le v onem stanu srečen, v katerega ga je Bog poklical; kajti v tem stanu bo našel najmanj zadržkov, pa največ pomočkov svojega zveličanja; najmanj skušnjav, pa največ gnad, ter bo najlažje kerščansko popolnost dosegel in se zveličal. — Si li ti v onem stanu, katerega ti je Bog namenil? Ako si stana nisi zbiral po spačenem poželenji serca, ampak po zdravi

pameti; ako si Boga za razsvitljenje prosil, pametne ljudi, zlasti dušne pastirje za svet prašal; ako v svoj stan nisi stopil po blatni stezi greha, ampak po svetli stezi čednosti ali resnične pokore, tedaj bodi prepričan, da si v od Boga odločenem stanu. Isto velja, ako si v takih okoliščinah rojen, da si stana celo izbirati ne moreš; misli si tukaj jezero in jezero ubogih služevnih ljudi. — Ako ti pa vest reče, da te Bog ni v ta stan poklical, v katerem si, ne obupaj! Prosi Boga za odpustčenje, prenašaj v duhu pokore vse težave, in usmiljeni Bog ti bo pozneje dal gnado poklica.

2. Pravila, v vsakem stanu srečno živeti. 1. Spoštuj in ljubi svoj stan, kakor poseben dar Božji. In naj bo tvoj stan še tako nizek in zaničevan, še tako ubog in težaven: veruj terdno, da je za tvoje zveličanje najboljši; kajti ako bi bil kateri drugi stan za tebe boljši, bi ti ga bil dobrotljivi Bog gotovo podelil. — Nisi nikoli črez svoj stan goderjal? Nisi morebiti staršev in tistih preklinjal, ki so te v ta stan spravili? 2. Bodi prepričan, da za tebe ni čednosti, s katero bi se Bogu bolj prikupil, kakor zvestoba v tvojem poklicu, namreč da vse dolžnosti svojega stana voljno in natanjko, poterpežljivo in ponižno, veselo in serčno dopolnuješ. — Si jih vselej tako dopolnjeval? — Si iskal v tem svojo po-

polnost? — 3. Da za svoje premoženje, za pohištvo, za otroke i. t. d. ne skerbiš iz lakomnih, nečimernih, častiželjnih namenov, ampak edino iz tega čistega namena, ker je volja Božja, ker ti je Bog to skerb naložil. — Si imel vedno ta čisti namen? — 4. Da mora v vsakem stanu tvoja prva in poglavitna skerb biti zveličanje tvoje duše. „Kaj namreč pomaga človeku, ako ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo terpi?“ (Luk. 9.) Zato se ne smeš nikoli v nijene posle, zaveze, kupčije podati; v nijeno, sicer še tako dobro službo stopiti, ali jo moraš hitro zapustiti, ako bi prišla tvoja duša v nevarnost. Zato ne smeš nikoli časnega dobička, časne sreče iskati po zvijači, laži, goljufiji, sploh po grešnih sredstvih, in moraš rajše vsakega dobička se tvegati, in vsako škodo terpeti, kakor v najmanjši reči (naj bi tudi le odpustljivi greh bil) zveličanju svoje duše nasproti ravnati. — Si vselej tako delal? — 5. Zato zlasti nikoli ne smeš vsega časa posvetnim opravilom darovati, ali od svojih podložnih tega tirjati; ampak moraš sebi in svojim podložnim vsak den primerni čas za dušne potrebe prihraniti: za juturnjo in večerno molitev, za molitev pred jedjo in po jedi, za angeljsko češčenje, za premišljevanje sv. resnic, če ne drugače, vsaj med delom in pri delu. Nedelje in prazniki pa so dnevi Gospodovi; zato moraš

skerbeti, da jih ti in vsi tvoji domači edino le v zveličanje svoje duše obernejo. — Ti tukaj vest njenih zamud ne očita? — 6. Slednjič veruj trdno, da boš na sodni den zlasti črez dolžnosti svojega stana ostro izprašan in sojen, in zlasti zavaljo njih ali zveličan ali pogubljen.

„Blagor tebi, zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, boš črez veliko postavljen; pojdi v veselje svojega Gospoda.“ (Luk. 19, 17.)

26. Premišljevanje.

Pogosta spoved.

Nijeden namen se ne doseže brez primer-
nih sredstev, tedaj tudi ne kerščanska popol-
nost.* Neobhodno potrebno sredstvo je po-
gosta spoved.

Pred oči si postavi sv. Magdaleno, ki
kleče pri sv. nogah Jezusovih se vsevedočemu
Gospodu sicer ne z besedo, pač pa s solzami
svojih grehov obtožuje.

„Rekel sem: spovedal se bom sam zoper
sebe svoje krivice pred Gospodom, in ti mi
boš odpustil hudobijo mojega greha.“ (Ps. 31.)

* Potrebni pomočki so tudi molitev, pogosto zaslišanje
sv. meše, besede Božje in sv. odpustki. Zastran tega
najdeš potrebne nauke v 1. delu „nebeške brane.“
Izvoli si jih od časa do časa za predmet vsakdenskega
premišljevanja.

1. Pogosta spoved je potrebna. Po kerstu je skesana spoved edini redni in gotovi pomoček, odpuščenje grehov zadobiti. Kdor po kerstu ne greši, spovedi ne potrebuje; bolj pogosto pa kdo greši, bolj pogosto tudi spovedi potrebuje. Po tem sodi, ali je pogosta spoved tebi potrebna, ali ne. — Na dalje; bolj dolgo spoved odlagaš, še večja bo skušnjava, jo še dalje odlagati; — le še bolj se boš greha privadil, in ker vsak greh Božjo gnado v tebi zmanjša, le še bolj pogosto boš grešil, in na zadnje toliko težej vseh storjenih grehov se spomnil. Meniš pa, če ti svojih grehov pozabiš, da jih Bog tudi pozabi? Ne moti se! — Bolj dolgo spoved odlagaš, bolj bo vest oglušala in manj te k pokori budila; in bolj bo serce oterpnilo in toliko težej boš slednjič pravo kesanje obudil in greh zapustil. Bolezen, ako hitro zdravnika pokličeš, se večidel lahko odpravi; zastarana, zanemarjena bolezen pa težko, ali nikdar ne! — In kako bi zamogel celo v smertnem grehu mirno zaspati? Ali ne vidiš nad glavo ognjenega meča Božje pravice, in pod nogami razžarjenega pekla? Je mar Bog dolžen na tvojo pokoro čakati, dokler se tebi poljubi? „Ne odlašaj se k Gospodu spreobrniti in ne odkladaj od dneva do dneva; da kje v kratkem ne skipi njegova jeza!“ (Eccl. 5. — Ps. 2.)

2. Blaženi sad pogoste spovedi.

1. Pogosta spoved čisti serce. Pogosta spoved te sili, da pogosto vest izprašuješ; to pa te pelja bolj in bolj k spoznanju samega sebe. Pri tem izpraševanju najdeš: kedaj, kje in zakaj najpogosteje v ta ali oni greh padeš, in kateri pomočki ti najbolj pomagajo, se tega ali onega greha obvarovati. Vse to stori, da si vedno bolj pozoren sam na sebe in na vse svoje mišljenje, govorjenje, djanje in nehanje, da torej vedno manj grešiš, ložej čisto serce ohraniš in vedno bolj vreden postaneš oblube Kristusove: „Blagor jim, ki so čistega serca!“ — 2. Pogosta spoved lajša vojsko za svete čednosti. Ker bo namreč pri vsaki spovedi posvečujoča gnada Božja v nas pomnožena, bo naša pamet vedno bolj razsvitljena, da lepoto sv. čednosti bolj spoznamo; po tej meri se pa tudi naše serce vnema, da sv. čednost bolj ljubimo, v tem, ko volja vedno močnejša prihaja v vojski zoper skušnjave, v prenašanji težav duhovnega življenja. „Kajti Bog bo dal blagoslov, in pojdejo od čednosti do čednosti.“ — 3. Pogosta spoved pokori grešnika. Med spokornimi deli je gotovo pogosta spoved sama na sebi eno najimenitnejših, zato ker toliko spokornih del v sebi zapopade. Pri vsaki spovedi namreč očitno pred Bogom in ljudmi spričaš

svojo vero v zasluženje Kristusovo, se pred Bogom in ljudmi kakor ubogi grešnik pokažeš in ponižaš, s čemur dano pohujšanje najlepše popravljaš in drugim lep zgled daješ, ker jih tudi na spoved in pokoro opominaš. Verh tega pri vsaki spovedi svoje grehe obžaluješ; žalost črez grehe pa je najimenitnejši del pokore. Tudi ti daje pogosta spoved priložnost, veliko sv. odpustkov zadobiti, kateri tvojo premalo pokoro dopolnujejo. — 4. Slednjič je pogosta spoved najboljša priprava na srečno smert. Ali veš, če se boš še zamogel na smertno uro izpovedati? Srečen ti, ako si vedno pripravljen; kajti pisano je: „Blagor hlapcu, ktereга Gospod, kadar pride, čujočega najde!“ (Luk. 12, 37.)

Premisli: ali rodijo tvoje pogoste spovedi ta blaženi sad? — in če ne, kje je vzrok? — Preživi denešnji den v žalosti črez svoje grehe.

„Po obilnosti svojega usmiljenja mi izbriši mojo pregreho, o Gospod!“ (Ps. 50.)

27. Premišljevanje.

Pogosto sv. obhajilo.

Drugi premogočni pomoček duhovnega življenja je pogosto sv. obhajilo.

Postavi se s prav živo vero pred sv. Rešnje telo in ga med premišljevanjem večkrat, ko moreš, moli, počasti in poželi.

Oče naš, kateri si v nebesih, daj nam danes, daj nam vselej, daj nam zlasti na smertno uro vsakdanji kruh, Jezusa v sv. Reš-njem telesu, vredno prejeti!

1. K p o g o s t e m u o b h a j i l u n a s v a b i Jezus sam. „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.“ (Mat. 18.) S čem obteženi? S premnogimi slabostmi. Slabosti tedaj, ako ti le ne dopadajo, ampak jih obžaluješ, niso zadržek sv. obhajila. Jezus vabi celo bolnike, slepe, kruljeve k svoji Božji mizi, naj bi spoznali, da ne tirja, ko k mizi pridemo, že popolnega zdravja. — Postavil je ta zakrament v podobi hrane, naj bi spoznali, da kakor truplo ne more, ne živeti, ne delati brez telesne hrane, enako tudi duša ne brez duhovne hrane. — Dal nam je svoje Telo v podobi kruha, ki je najbolj navadna, zares vsakdenja jed; vseh drugih jedi se naveličamo in jih radi spreminjamo, le kruh nam zmirom enako diši; prav zato tudi sv. Rešnje telo vsakdenji kruh imenuje. — On nam obeta neizrek-ljive milosti, ako ta nebeški kruh radi pobožno zavživamo, žuga pa tudi največe kazni, ako ga zavživati nočemo. On ne postavi meje ne mešnikom, kedaj in kolikokrat smejo kruh spremeniti v sv. Rešnje telo, pa tudi ne ver-nikom, kedaj in kolikokrat ga smejo zavživati. Povej mi, ali je zamogel Jezus še bolj očitno

okazati, kako silna je njegova želja, da pogosto k njegovi mizi prideš? Daj mu hvalo in zahvalo za toliko milost, in obžaluj svojo slepoto in zanikernost.

2. K pogostemu obhajilu nas opomina sv. cerkev. Njeni sv. učeniki nam ga namreč z enim glasom priporočajo. Sv. Ambrož pravi: Ako je sv. Rešnje telo vsakdenji kruh, zakaj ga celo ne zavžiješ? Zakaj ne vživaš vsak den, kar ti zamore koristiti vsak den? Ena največih zmot je, pravi sv. Krizostom, da mnogi kristjani mislijo, najboljša priprava na sv. obhajilo je, da veliko časa med enim in drugim obhajilom preteče. Kedaj si še slišal, da se bo kdo kterege dela dobro naučil, ako se mu izogiba, ga le redko v roke vzame? Tudi ti se boš spoved in sv. obhajilo dobro opraviti le skoz to naučil, da pogosto in skerbljivo to sv. delo opraviš. — Isto s sv. učeniki učijo tudi cerkveni zbori. Vesoljni Tridentinski zbor zaroti vernike pri sercu Jezusovem, naj mu svojo ljubezen skoz to izkažejo, da ga pogosto prejmejo, ter izreče svojo serčno željo, da bi verniki vselej, kadar so pri sv. meši, tudi z mešnikom vred se obhajali. Glej, prvi kristjani so tako ravnali, zato je bilo skoraj toliko svetnikov, kakor kerščenikov. Zakaj pa je den denešnji toliko mlačnih in na duši mertvih?

3. K pogostemu obhajilu nas pri-
ganja naša lastna potreba. Človek je
zares čudežna stvar! Bog mu prepove pod
smertno kaznijo jesti od sadu drevesa spoznanja
dobrega in hudega, in vendar stegne človek
svojo roko in jé: in Bog mu zapove zopet pod
smertno kaznijo, naj jé od kruha večnega živ-
ljenja in človek si pomišlja, se odteguje in
noče jesti, da si ravno mu ta zavžitek prinese
toliko dobička! V drugih zakramentih namreč
prejmeš le gnade Gospodove, tukaj pa prejmeš
Gospoda vseh gnad; tamkaj ti deli le svoje
darove, tukaj pa ti dá svoje človeško in Božje
bitje; kakor mladiko v ters, te vcepi v pre-
sveto rano svojega Božjega serca, te živo sklene
s svojim lastnim življenjem, da živi zanaprej
Kristus v tebi, in ti v Kristusu. In ta čudež
se ponovi v tvojem sercu pri vsakem vrednem
obhajilu; in bolj žive so v tebi pred in po
sv. obhajilu tri Božje čednosti: vera, upanje
in ljubezen, bolj čverste korenine poganjaš v
sercu Jezusovem, bolj krepko rasteš v sv. čed-
nostih, in bolj urno zoriš za večno življenje.

Išči vzroke, zakaj so tvoja obhajila do-
sihmal tako malo sadu rodila? Objokaj svojo
mlačnost; vadi se denes celi den v hrepenenji
po sv. obhajilu in opravi pogosto duhovno
obhajilo.

„Ako kdo je od tega kruha, bo živel vedno.“ (Jan. 6, 52.)

28. Premišljevanje.

Češčenje terpljenja Kristusovega.

Tretji pomoček duhovnega življenja je češčenje in vedno premišljevanje terpljenja Kristusovega.

V duhu si postavi pred oči Kristusa v njegovem dušnem in telesnem terpljenju na križu.

Zveličar s križa vabi nas, zvesto za njim hoditi; — svoj križ zadeti vsaki čas, in ga za njim nositi. O sv. križ, nebeška luč, o sv. križ, nebeški ključ! ponižno te častimo, zvestobo obljubimo.

1. Bog hoče, da Kristusovo terpljenje vedno premišljujemo. Že v starem testamentu veli Bog: „Poglej in stori po podobi, ki se ti je pokazala na gori.“ (II. Mojz. 25.) Ta gora je za nas kristjane gora Kalvarija, in podoba, ki se nam tamkaj kaže, je križani Jezus. In Jezus sam pravi: „In jaz, kadar bom povzdignjen od zemlje, bom vse k sebi potegnil.“ (Jan. 12.) Tedaj hoče, da so vse oči in serca na njegov križ obrnjena. In njegov apostol sv. Peter piše: „Kristus je za nas terpel, ter vam je zgled zapustil, da hodite po njegovih stopinjah.“ (1. Petr. 2.) Tedaj

nam je ukazano, da hodimo po stopinjah križanega Jezusa. — Si imel dosihmal križanega Jezusa vedno pred očmi, in si hodil od mladih dni po njegovih spokornih stopinjah? — O križani Jezus! ozdravi mojo slepoto in terdovratnost, da bodo zanaprej tudi moje oči in moje serce vedno na tvoj križ obrnjene.

2. Kristusovo terpljenje zapopada vse gnade. Zakaj hoče Bog, da Kristusovo terpljenje vedno premišljujemo? Zato, ker zapopada vse gnade. Štiri poglobitne gnade so nam k zveličanju potrebne. 1. Da se storjenih grehov znebimo; in glej: „Kri Jezusa Kristusa nas očisti vsega greha.“ (1. Jan. 1, 7.) 2. Da se zanaprej zoper greh srečno vojskujemo; in glej, križ Kristusov je znamenje, pred katerim beže vse sovražne pošasti. „V tem znamenji boš zmagal,“ je govoril nebeški glas cesarju Konstantinu. Zato se verni kristjani v vseh nevarnostih in skušnjavah radi pokrižajo, ali britko martro poljubijo, in če to verno storijo, bodo Božjo pomoč gotovo občutili. 3. Da dobra in čednostna dela opravljamo; in glej, sv. rane Jezusove so neusahljivi studenci, iz katerih se Božja milost in Božji blagoslov razliva nad vse naše djanje in nehanje. Zato sv. cerkev vse, karkoli blagoslovlja, v znamenji sv. križa blagoslovi in začinja in skončuje tudi svoje molitve z znamenjem sv. križa.

Navadi se tudi ti, da pobožno napraviš sv. križ čez vsako delo, ki ga v roke vzameš, čez vsako jed, ki jo zavživaš, čez vsako stvar, s katero imaš opraviti, in nikoli te ne bo zapustil Božji blagoslov. 4. Da se nam na smertno uro odprejo vrata nebeška. Kajti nebes si sami zaslužiti ne moremo; ona so in ostanejo sad zasluženja Kristusovega. Sv. križ je edini ključ do nebeških vrat, zato ga tudi umirajočim v roke podamo. Ni namreč imena, v katerem bi zamogli zveličani biti, kakor le ime križanega Jezusa. (Dj. ap. 4.) V njega stavi toraj vse svoje zaupanje.

3. Kristusovo terpljenje zapopada vse čednosti. Zakaj hoče Bog, da Kristusovo terpljenje vedno preiščujemo? Zato, ker zapopada vse čednosti. Kristus namreč je dobro vedel, da bodo njegovi verni otroci najrajše gledali na sv. križ, in ker je učil, da brez križev in težav se ne da nijena čednost ne pridobiti ne ohraniti, zato je vse svoje presvete čednosti na svoj križ napisal, da bi jih vedno pred očmi imeli in posnemali. Poglej! Najpravičnejši bo po krivem tožen in v smert obsojen. Najnedolžnejši terpi na križu. Najsvetejši visi med dvema razbojnikoma. Bog se poniža v globočino zasramovanja. Božji Sin je Očetu pokoren do smerti na križu. Pohleven, kakor jagnje, med vsem terpljenjem, svojih

ust ne odpre. Ubog je rojen na svet, pa še bolj ubog in od vseh zapuščen umira na križu. In ker je svoje ljubil, jih je ljubil do konca: z razpetimi rokami objema prijatelje in sovražnike. Ves vdan v voljo Očetovo izdihne svojo dušo. — O prelepi križ, ovenčan z nebeškim vencem vseh čednost Jezusovih, ti si zares nebeška luč! Razsveti mojo pamet in užgi mojo voljo, da vedno na križ gledam, da križ razumem, da križ ljubim, ga rad nosim in njegove nauke izpolnujem!

Preživi denešnji den v vednem češčenji Kristusovega križa in terpljenja.

„Molimo in hvalimo te, o Kristus! ker skoz svoj križ si svet odrešil.“

29. Premišljevanje.

Češčenje Marijino.

Četerti pomoček je češčenje Marijino; k temu te nagiba njena čast, njena moč, njeni zgledi; v njeni službi, pod njenim varstvom, po njenem zgledu boš srečno napredoval v duhovnem življenji.

Pred oči si postavi Marijo na nebeškem prestolu, kakor nebes in zemlje kraljico!

O Marija, morska zvezda! daj življenje sveto, — varno pot dodeli, — Jezusa da večno — gledamo veseli.

1. **Marijina čast.** Na tem svetu je Marija posebna patrona sv. cerkve, je mati vernikov, je pomoč kristjanov, je pribežališče grešnikov, je tolažnica žalostnih. Njena čast se oznanuje po vseh pridižnicah, njena slava se prepeva po vseh cerkvah, na njene Božje poti roma z enako pobožnostjo kralj kakor berač. Blagor mu, kogar ta Gospa v svojo posebno službo sprejme! Prosi jo danes za to milost. — Na onem svetu je Marija vzvišena kraljica. Pred njo trepeče pekel, ker ona je kači glavo sterla; po vseh peklenskih prostorih ne najdeš ne enega služabnika Marijinega. Na njo se s posebnim zaupanjem ozirajo duše v vicah, ter kličejo: Vrata nebeška, prosi za nas! Ne bo pustila svojih otrok dolgo zdihovati na tem britkem kraju očiščevanja. V nebesih ima prvi sedež na desnici svojega Božjega Sina; in ako Jezus govori: „Jaz hočem, da tam, kjer sem jaz, je tudi moj hlapec“, govori gotovo tudi Marija: „Moja želja je, da tam, kjer sem jaz, so tudi moji otroci.“ O blažen vsak, kogar nebeška Gospa v svojo posebno službo sprejme! Prosi jo za to milost; kajti sama pravi: „Blagor človeku, kateri mene posluša, in čuje pri mojih vratih vsaki den, in mi streže pri podbojih mojih dver.“ (Prig. 8, 34.)

2. **Marijina moč.** Kolika je Marijina moč? Tolika, kolika je Jezusova ljubezen

do nje. Bo zamogel tedaj Jezus one sovražiti, ktere Marija ljubi? Bo zamogel onim kaj odreči, za ktere Marija prosi? Bo zamogel prenašati, da bi serce, ki gori v ljubezni do Marije, gorelo v peklenskem ognji? Hudo ga žali, kdor kaj takega misli. Obudi veselje in zaupanje v moč Marijino. — Kolika je Marijina moč? Tolika, kolika je Jezusova sinovska hvaležnost do nje. On, ki je zapoved dal: „Spoštuj očeta in mater!“ bo li sam to zapoved prelomil? Skazuje se pa svoji materi hvaležen s tem, da ji je ključ izročil do vseh zakladov svojega odrešenja in zasluženja, da sme svojim otrokom deliti, kar hoče, kadar hoče in kolikor hoče. Raduj se, o kristjan! glej, ni gnade tako velike, in čednosti tako visoke, da bi ti je Marija ne zamogla podeliti. — Kolika je Marijina moč? Tolika, kolika je njena ljubezen do tebe. Njena ljubezen do tebe pa je ljubezen materna. Če že dobra telesna mati vse, tudi življenje za otroka da, kaj bo še le za tebe storila predobrotljiva, preusmiljena, presladka mati nebeška? Beži in hiti toraj denes v Marijino varstvo; skrij se za njeni zlati materni plašč, in ne bo se ti bati ne skušnjave, ne sveta, ne pekla.

3. Marijini zgledi. Pridni otroci radi gledajo na svojo dobro mater in njene zglede posnemajo. Ktera mati pa daje svojim

otrokom lepših zgledov, kakor Marija? Kdo je popolnejše posnemal zglede Jezusove, kakor Marija? Ako se ti toraj zdijo Jezusovi zgledi previsoki, gledaj na zglede Marijine: na njeno čistost, ponižnost, poterpežljivost, zlasti pa na njeno pregorečo ljubezen do Jezusa. Blagor ti, če hodiš po Marijinih stopinjah; z dopadanjem bo na tebe gledala presveta Trojica in vsa nebeška družina! Poslušaj, kaj Marija sama pravi: „Jaz sem mati lepe ljubezni, in strahu in spoznanja in svetega upanja. Pri meni je vsa gnada življenja in resnice, pri meni je vse upanje življenja in čednosti. Pridite k meni vsi, ki me želite, in se mojega sadu nasitite; zakaj moj duh je slajši kakor med, in moja erbija črez med in satovje. Kdor mene najde, najde življenje, in bo prejel zveličanje od Gospoda. (Sir. 24, Prig. 8.)

Si hodil od mladih nog po Marijinih stopinjah? V kateri čednosti si ji najmanje podoben? Ponižaj se pred Marijo in prosi jo odpuščenja. Preživi denešnji den v posebno natanjšni službi Marijini.

„Kdor mene najde, najde življenje in bo prejel zveličanje od Gospoda.“

30. Premišljevanje.

Nebesa.

Kaj nam bo dal Bog, ako mu zvesto služimo do konca? Nebesa!

Pred oči si postavi Kristusa, v nebo gredočega, nam sedežev pripravljat.

O moj Bog! sicer še nijeno okó ni videlo, in nijeno serce občutilo, kar si onim pripravil, ki te ljubijo: vendar te prosim, dodeli denes moji pameti vsaj nekoliko spoznati in mojemu sercu vsaj nekoliko občutiti, kaj si mi v nebesih pripravil, ako v tvoji ljubezni stanoviten ostanem do konca.

1. Kaj so nebesa? Nebesa so plačilo, ki neskončno presega vse moje terpljenje in zasluženje, ki neskončno presega celo moje misli in želje; naj si mislim in dobrega želim, kolikor vem in morem: vse to še trohica ni nebeškega plačila. — Nebesa so blagost, kateri ni primešano celo nič hudega ali nepopolnega, in ktera v sebi zapopada vse blagosti in za vse večne čase. — Nebesa so mladost brez postaranja, zdravje brez bolečin, sladkost brez grenkosti, veselje brez žalovanja, počitek brez nepokoja, mir brez strahu, zavživanje brez naveličanja, posestvo brez zgube: nebesa so blaženost čista, vesoljna, večna, neskončna. — O

nebesa, moj rajski, presrečni, pravi dom! kamor si ti, o Jezus pred menoj šel, mi sedeža pripravljat. Kedaj pride blažena ura, ki me reši iz te solzne doline? „Mojo dušo žeja po močnem, večnem Bogu; kedaj bom prišel in se prikazal pred tvojim obličjem, o Bog!“ (Ps. 41, 3.)

2. K a j s o n e b e s a? Nebesa so najlepše delo Božje modrosti, najčudežnejše delo Božje vsegamogočnosti, najdragocenejše delo Božje radodarnosti: dasi je namreč Bog neskončen v svojih lastnostih, nam vendar kaj boljšega in večega dati ne more kakor nebesa. In zakaj ne? zato, ker nam v nebesih daje sam sebe, da ga bomo od obličja do obličja gledali, ljubili in vživali. — O moj Bog! in naj bi treba bilo tisoč in tisoč let vse martre tega sveta za nebesa terpeti, kaj bi bilo vse to terpljenje proti večnemu nebeškemu veselju! Ali ti, o moj Bog! ne tirjaš toliko od mene. Da kratka leta tega življenja svoja huda nag-njenja zatajujem in tvoje prelepe zapovedi, ki me že na tem svetu srečnega delajo, izpolnujem, to je vse, kar ti od moje strani tirjaš, da me zveličaš. Zares; ne le neumen, ampak v resnici večnega pogubljenja vreden bi bil, ako bi tudi tega storiti ne hotel! Zapomni si, duša moja, tolažljive besede skrivnega razodenja: (21, 3—4.) „In sem slišal velik glas s sedeža

govoriti: Glej! prebivališče Boga z ljudmi, in prebival bo ž njimi. In oni bodo njegovo ljudstvo, in Bog sam, njih Bog, bo ž njimi. In Bog bo obrisal vse solze od njih oči, in smerti ne bo več; tudi ne bo več ne žalovanja, ne vpitja, ne bolečine; kajti poprešnje je minulo.“ Da, poprejšnje — zemeljsko terpljenje namreč je že zdavnej minulo; to pa, kar je zdaj začelo — nebeško veselje namreč — ne bo nikdar minulo!

3. K a j s o n e b e s a? Nebesa so zveličanje, po katerem zamoremo hrepeneti, za ktero zamoremo delati in prositi, in ktero zamoremo enkrat posesti, katerega pa ne bomo nikdar mogli zapopasti, tudi takrat ne, ko ga bomo že vživali; in prav zato ne, ker je nezumno. Če ga ne moremo zapopasti, ali pa ne moremo vanj verovati? Ako pa po besedah Jezusovih vanj verujemo, kako bi zamogli kedaj nanj pozabiti, in zavolj minljivih, grešnih sladnosti, se tvegati večnega veselja? Zares; kdor ne mara za večno življenje, zasluži večno pogubljenje. Ti pa verzi proč od sebe vse posvetno in minljivo, zadeni pogumno svoj križ, in hiti po zlatih stopnicah Jezusovih skozi ozka vrata v hišo večnega veselja. Večnost! najstrašnejša beseda v peklu, — najslajša beseda v nebesih.

Živi denes bolj v nebesih, kakor na zemlji;
imej serce in oči vedno pri Bogu in se raduj
v Gospodu, svojem Zveličarju.

„Da naše misli k nebeškim željam po-
vzdigneš, te prosimo, o Gospod!“

Drugo poglavje.

Pobožnost za celo leto.

Za adventni čas.

Opomin k pokori.

Bratje! vedite: že je ura, da od spanja vstanemo, kajti zdaj je naše zveličanje bližej, ko takrat, ko smo verni postali. Noč je prešla in den se je približal. Verzimo torej proč od sebe dela teme, in oblecimo orožje luči. Kakor po dnevi pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nesramnosti in nečistosti: ampak oblecite Gospoda, Jezusa Kristusa. (Rimlj. 13, 11—14.)

Zdihljeji sv. cerkve po Zveličarju.

O Modrost, ki iz ust Najvišega izhajaš, od konca do kraja vse obsegaš, in z močjo in miloto vse vpravnuješ: pridi nas učiti steze modrosti.

O Adonai, in voditelj Izraelove hiše, ki si se Mojzesu v plamenu gorečega germa

prikāzal, in mu na gori Sinai postavo dal :
pridi nas rešit z mogočno desnico.

O Korenina Jesetova, ki stojiš v znamenje
narodom, pred katerim kralji omolknejo in ne-
verniki molijo : pridi nas odrešit, in nikar se
ne mudi.

O Ključ Davidov in žeslo hiše Izraelove!
Ti odpreš, in nihče ne more zapreti; ti za-
preš, in nihče ne more odpreti : pridi in iz-
pelji jetnika iz ječe, sedečega v temi in smertni
senci.

O Vshod, svitloba večne luči in solnce
pravice : pridi in razsveti nas, ki sedimo v
temi in smertni senci.

O Kralj narodov in njih poželenje, vogelni
kamen, ki obojno združiš v eno : pridi in reši
človeka, ki si ga iz ila vpodobil.

O Emanuel, naš kralj in postavodajalec,
pričakovanje narodov in njih Zveličar : pridi
nas odrešit, Gospod, naš Bog !

Molimo. O Bog, ki nas vsako leto s pri-
čakovanjem našega Zveličarja razveseljuješ :
dedeli, da tvojega edinorojenega Sina, ki ga
zdaj Odrešenika veseli sprejemamo, enkrat tudi
Sodnika prihajati brez strahu gledamo, kateri
s teboj živi in kraljuje Bog od vekomaj do
vekomaj. Amen.

Adventna pesem v čast Zveličarja.

1. Vi oblaki ga rosíte, — Ali zemlja naj ga da; — Ve nebеса ga pošljíte — Izveličarja svetá. — Milo so ljudje zdihvali — V greha temi so ječali: — Bog je zemljo bil prekel, — Greh nebó človeku vzel.

2. Oče se nebeški usmili, — Vidi toljko bolečin; — Da bi se ljudje rešili, — Se ponudi Božji Sin. — D'vico Gabriel pozdravi, — In Marija čista pravi: — Glej, pokorno je serce, — Kar Gospod mi zapove.

3. Zgodba sveta in vesela — Nam odklene vsem nebó: — Glej, Devica je spočela, — In Beseda je mesó. — Pred Gospoda pokleknimo, — Njega milost zahvalimo. — Blagor tebi grešni svet! — Jezus pride greh odvzet.

4. Bratje, dosti je že spanja, — Glas nebeški kliče nas. — Den se bliža, noč odganja, — Zdaj prihaja srečni čas. — Odverzimo vso hudobo, — Oblecimo pa svitlobo, — Da preide greha noč, — In nas vodi Božja moč,

5. Ne živimo več pregrešno, — Svet' apostelj nas uči, — Ne nečisto, ne požrešno, — Nevošljivost naj beži. — Naj se vsak pred njim poniža, — Čigar prihod se nam bliža, — Da bo s čistim srcem vsak, — Izveličarju enak.

6. Izveličar pridi skoraj, — Da se spolni,
kar želim, — O prinesi moč od zgoraj, —
Da se čisto spokorim! — Spravi z Bogom rod
človeški, — In prinesi mir nebeški. — Daj
nam priti sodni dan — Med ovce na desno
stran. —

Adventna pesem v čast Božje Porodnice.

1. Marija, bod' češčena, — Danica juterna,
— Prelepa, razsvitljena, — Mati Zveličarja!
— Brez vsega madeža, — Ti bodeš
porodila — Nam Sina Božjega.

2. Od Božje visokosti, — Arhangelj je
poslan, — K devici greha prosti — Gabriel
imenovan. — On tako govori: — „Češčena
si Marija, — Vsa polna milosti!“

3. Marija zastopila — Besed njegovih ni;
— Zató ga je prosila, — Naj jih ji pojasni.
— „Marija se ne boj! — Glej ti si milost
našla; — Sv. Duh je ženin tvoj.“

4. Bog hoče, da spočela, — V telesu
svojem zdaj, — In sina boš imela, — Ime
mu „Jezus“ daj. — Glej, Sin Najvišega —
Kraljeval bo na tronu, — Očeta Davida.

5. Kak bo se to zgodilo, — Ker ne
spoznam moža? — „Vse bo se dopolnilo“,
— Odgovor angelj da, — „Obsenčil tebe bo,
— Sv. Duh, da porodilo, — Deviško bo telo.“

6. Noseča tud' postala — Elizabeta je,
— Ki je imenovala — Nerodovitna se. —
Vsaj nemogoča ni — Pri Bogu reč nobena;
— Kar hoče, se zgodi.

7. Na to Marija rekla: — „Naj meni
se zgodi, — Gospodova sem dekla, — Kar
on z menoj stori!“ — Vesel še angelj zdaj
— Pozdravi jo, in nese — Odgovor v sv. raj.

8. Odprejo se nebesa, — Sin Božji gre
na svet; — Z Marijinega telesa — Telo si
hoče vzeti, — Se truditi in terpeti, — Za grešni
rod človeški — Na lesu križa umreti.

9. O Božja Porodnica, — Prelep deviški
cvet! — Daj nam devic Devica, — Ti pesem
slave pet. — Kdar nam pa umreti bo, —
Pomagaj, o Marija! — da pridemo v nebo.

Za božični čas.

Na sveto noč.

Bodi mi pozdravljena o sv. noč, ki si
konec storila smertni temi, ki je štiritisuč let
grešni svet pokrivala: preženi tudi iz mojega
serca vso temo nevere in grešnega mišljenja
in poželenja.

Bodi mi pozdravljena, o sv. noč, ki si
nam porodila nebeško luč, ki vse narode in
ljudstva razsvetljuje: razsveti tudi mojo dušo

in užgi njej luč Božjega spoznanja in ogenj Božje ljubezni.

Bodi mi pozdravljena, o sv. noč, po kateri so patriarhi in preroki zdihovali, ki nam prineseš v svojem žarnem krilu nebeško dete, Božjega Sina: izpolni mi željo, da se njegovega rojstva tako razveselim, kakor so se ga duše pravičnih v predpeklju razveselile.

Bodi mi pozdravljena, o Marija, Božja Porodnica, ki Božje dete v naročji deržiš: naj ti poljubim, o presveta Mati, roke in srece za neskončni dar, ki ga denes grešnemu svetu deliš.

Bodi mi pozdravljen, o sv. Jožef, deviški ženin Marije, varh in krušni oče Jezusov: daj mi, da se s tako ljubeznijo oklenem Jezusa, kakor ga ti na presrečnem sercu deržiš.

Bodite mi pozdravljeni, vi ljubi pastirci, ki okoli jaslíe klečíte, in mojega Jezusa molíte: dovolíte, da tudi jaz med vas poklekнем in mojega Jezusa z vami molim in častim.

Bodite mi pozdravljeni, vi ljubi angelji, ki nad jaslícami prepevate slavo Bogu na višavah, in mir ljudem na zemlji: dovolíte mi, da se vam tudi jaz pridružim in z vami veselo pesem povzdignem Jezusu, mojemu Zveličarju.

Bodite mi pozdravljena, borna pa sveta jaslica, v katerih moj preljubi Jezus na terdi slami leži, in me uboštva, ponižnosti in po-

korščine uči. O da bi smel svoje serce za posteljico ponuditi svojemu Jezusu!

In zdaj naj tebe pozdravim, o nebeško dete, Božji Sin! V ponižnosti pred teboj klečim. Moje serce je polno tvojega česčenja in tvoje ljubezni; pa moj jezik je preslab to, kar mislim in čutim, izgovoriti. Ti pa Božje Dete gledaš v moje serce in veš, da te resnično ljubim in te še neskončno bolj ljubiti želim.

— Pa je li to kaj posebnega, če te jaz ljubim?

— Ali kako je to mogoče, da ti mene ljubiš, in me takó ljubiš? Zapustil si naročje Očetovo, zapustil devet angeljskih korov in nebeško veselje, in prideš me nevrednega iskat v to solzno dolino, in zdaj v mrazu, v uboštvu in nagoti kakor revno dete v jaslicah ležiš! O ljubezen, — o nezmerna ljubezen! — Glej, tu je zgubljena ovčica, ktere iščeš. Molim te in častim in se ti za vselej izročim. Ne jenjam več od tebe; spremljal te bom po vseh stopinjah tvojega svetega življenja, spremljal te bom do smerti na križi. — Povzdigni, o blaženo Dete! svojo vsegamogočno desnico, in blagoslovi me na duši in na telesu, blagoslovi vse moje znance in prijatelje, dobrotnike in sovražnike, blagoslovi vesolni svet. Amen.

Na sveti den.

O sveti den, — zares presveti den! ko rojstvo obhajamo Gospoda našega, Jezusa Kristusa. Moje telesne oči zares ne vidijo drugzega, kakor ubogo dete v jaslicih; kaj pa mi pravi sv. vera?

Ti, ubogo dete, si Božji Sin, pravi živi Bog, enega bitja z Očetom in sv. Duhom, ki se prostovoljno daruješ za odreščenje sveta. Bodi češčen in hvaljen vekomaj!

Ti si Jezus, to je, Odrešenik in Zveličar, ki prideš, da peklu vzameš njegov rop in nam odpreš vrata nebeška. Bodi češčen in hvaljen vekomaj!

Ti si Kristus, to je, od sv. Duha maziljeni, ki nam deliš ves blagoslov, vse gnade, vse zakramente. Bodi češčen in hvaljen vekomaj!

Ti si angelj velikega sveta, ki nam prideš oznaniti skrivnostne sklepe Božje modrosti in ljubezni. Bodi češčen in hvaljen vekomaj!

Ti si učenik, kterega naj poslušamo, ki edini imaš besede večnega življenja. Bodi češčen in hvaljen vekomaj!

Ti si naš svetovalec, ki preženeš vse dvome, razpodiš vse strahove, raztergaš vse zanjke. Bodi češčen in hvaljen vekomaj!

Ti si prečudežni; čudež je tvoje včlovečenje, čudež tvoje rojstvo, čudež tvoje življenje, čudež tvoja smert, čudež tvoje vstajenje in vnebohohenje, čudež vse, kar si storil in govoril. Bodi češčen in hvaljen vekomaj!

Ti si kralj miru, in zlati plašč gospodstva je na tvojih ramah, ki prideš, da skoz svojo rešnjo kri spraviš grešnega človeka z razžaljenim Bogom, da napraviš mir med zemljo in nebesi. Bodi češčen in hvaljen vekomaj!

Ti si oče prihodnjega veka, ki imaš vso oblast v nebesih in na zemlji, in ki nam v Očetovi hiši sedeže pripravljaš. Bodi češčen in hvaljen vekomaj!

Ti si človek, prav človek, razun greha, v vseh slabostih in revah nam podoben. Bodi češčen in hvaljen vekomaj!

Ti si vikši duhoven nove zaveze, ki z lastno kervjo v svetišče greš, da večno spravno daritev za naše duše opraviš. Bodi češčen in hvaljen vekomaj!

Ti si naš brat postal, da bi zamogel z nami deliti prebogato erbijo svojega nebeškega Očeta. Bodi češčen in hvaljen vekomaj!

O sv. Dete! molim tvoje prečudežno božanstvo, ki se v globočino uničenja ponižuje. Molim tvoje presveto človeštvo v daritev za moje grehe pripravljeno. Molim tvojo presveto dušo, ki bo toliko britkost za mene prestala.

Molim tvoje presveto telo, ki bo toliko bolečin in ran za mene preterpelo. Molim tvoje presveto serce, ki bo do zadnje kaplje svojo kri za mene prelilo. Ne daj, o Božje Dete! da bi bil zgubljen za mene tvoj milostni prihod na zemlji, ampak dodeli, da služi meni in vsemu svetu v odreščenje in večno zveličanje. Amen.

Pobožne duše se na božične praznike radi pripravljajo skoz devetdnevno pobožnost v čast detinstva Jezusovega. Papež Pij VII. so 12. aprila 1815 dovolili za vsaki den 300 dni odpustka, in enkrat popolni odpustek, ako na sveti den ali med osmino sv. zakramente prejmejo in za odpustke molijo. Molitve niso nijene predpisane. Moli kar hočeš in kolikor hočeš; služiti ti utegnejo spredej stoječe molitve, ali litanije sladkega imena Jezusovega; ali moli skrivnost sv. roženkranca: ktere ga si Devica rodila.

Na god sv. Janeza evangelista.

Cerkvene molitve pri blagoslovljenji vina.

V. Naša pomoč je v imenu Gospodovem.
R. Ki je vstvaril nebo in zemljo.

(Mešnik moli začetek evangelja po sv. Janezu [glej I. del str. 100] in 22. psalm Davidov, potem nadaljuje):

Gospod, usmili se nas. Kristus, usmili se nas. Gospod, usmili se nas. Oče naš.

V. Zveličaj svoje služabnike. R. Kteri v tebe zaupajo, o moj Bog. V. Bodi nam, o Go-

spod, močen turn. R. Zoper sovražnika. V. Pokusite in glejte, kako sladek je Gospod. R. Blažen človek, ki upa v njega. V. Ako bodo kaj smertnega pili. R. Jim ne bode škodovalo. V. Gospod usliši mojo molitev. R. In moje vpitje naj k tebi pride. V. Gospod bodi z vami. V. In s tvojim duhom.

M o l i m o. Bog in Oče Gospoda našega Jezusa Kristusa, na čigar povelje so nebesa ustanovljena, komur vsaka stvar služi, in je vsaka oblast pokorna, se boji in trepeče: mi te na pomoč kličemo: zateri vse zvijače hudičeve, in vse človeštvu škodljive zlobnosti, in to tekočino vina po priprošnji sv. Janeza evangelista s svojo močjo † blagoslovi, in vse, ki bodo od nje zavživali, po zasluženji in prošnji najsvetejše Božje Porodnice Marije in po priprošnji vseh svojih svetnikov, pred vsem hudim ovarji in v kraljestvo tvojega veličanstva pripelji. Po Gospodu našem itd.

M o l i m o. O Bog, ki s čudežno močjo vino iz tersa izpeljuješ, da se po njem razveseli serce človeško, ki si s čudežno močjo v Kani Galileji, svatom v pitje, vodo spremenil v vino, in kateri z najčudežnejšo močjo v rokah mešnikovih vino vsaki den v svojo najsvetejšo kerv spreminjaš: o Bog, po čigar pomoči je Janez evangelist pijačo smertnega strupa prebavil, blagoslovi †

to stvar vina, izženi iz njega vse, kar je škodljivo in vlij va-nj skrivnost svojega † blagoslova, da bodo vsi, ki od njega zavživajo, po tvoji milosti na duši in na telesi oveseljeni biti zaslužili. Po Gospodu našem i. t. d.

Molimo. Po priprošnji sv. Janeza evangelista potolažen, prosimo, o Gospod, nam odpusčenje grehov podeli, in kar za večno zveličanje potrebujemo, podari. Po Gospodu našem i. t. d.

In blagoslov Boga Očeta † vsegamogočnega, in Sina † in sv. † Duha naj pride črez to tekočino vina in vedno ostane. Amen. (Slednjič se vino poškropi z žegnano vodo.)

Na starega leta den.

Zopet je eno leto utonilo v morju neskončne večnosti in zopet sem za eno leto bližej groba; — sem li tudi za eno leto bližej nebes? — Ti, o Bog, si od svoje strani vse storil za moje zveličanje. Ohranil si mi zdravje in življenje; si mi dajal den na den potrebni živež in obleko; kolikokrat si me otel iz hudih nadlog, si mi v stiskah čudovito pomagal, si me v britkostih tolažil, si me rešil iz nevarnih skušnjav. Koliko sv. pridig sem slišal, kolikokrat sem pri sv. meši bil, kolikokrat sem sv. zakramente prejemal, in kolikokrat si me pred hudim svaril in k dobremu opominjal zdaj po znotranjih

opominih, zdaj po zvananjih svaritvah in lepih zgledih. — O da bi bil vselej tvoje dobrote hvaležno sprejemal, se vseh duhovnih pomočkov vselej zvesto posluževal: pač res bi bil denes za eno leto bližej nebes! — Sem pa tudi jaz od svoje strani vse storil za svoje zveličanje? O koliko zlatih ur in dni sem potratil v mlačnosti in lenobi! — koliko drugih ur in dni sem se ves zakopal v posvetna opravila in skerbi, brez vse misli na tebe, o Bog, in na svojo neumerjočo dušo! — In koliko drugih ur in dni sem naravnost zoper tebe obrnil, o moj Bog! ker sem grešno rabil svoje dušne in telesne moči, v hudo obračal darove tvoje ljubezni, in te žalil v mislih, v besedah in v djanji.

Moja slednja daritev ob koncu leta, je moje globoko ponižano, osramoteno in prežaljeno serce. (Ps. 50.) In take daritve ti nikdar ne zaveržeš, o moj Bog! Sprejmi tedaj, Oče nebeški, v odpuščenje mojih grehov Rešnjo kri tvojega Sina, za me prelito; — v nadomeščenje za vse moje zamude njegovo neskončno zasluženje; — in v zahvalo za vse tvoje dobrote, in za vse, kar sem s tvojo pomočjo v tem letu dobrega storil, hvaležnost in pokorščino njegovega presvetega serca, in pretečeno leto milostno zapiši v bukve večnega življenja. Amen.

Moli potem zahvalno pesem (1 del, str. 126), in napravi duhovni testament, ki ga najdeš med molitvami za bolnike.

Na novega leta den.

Čast in hvala ti bodi, večni, usmiljeni Bog! da si mi zopet novega leta včakati dal! Koliko tisoč ljudi je lansko leto nagla in neprevidena smert pokosila, in koliko zmed njih je morebiti vekomaj pogubljenih! In kje bi bila tudi moja duša, ako bi me bil lani po tem grehu pred svojo sodbo poklical? Toliko bolj sem ti hvaležen, da še živim. To novo leto mi je pôrok, da nočeš mojega pogubljenja, ampak da se poboljšam in živim. Lehko pa je, da je to leto tudi zadnje mojega življenja; da je zadnja poskušnja, ki jo ti, o Bog! z menoj, zanikernim grešnikom, storiš; da je zadnji klic tvoje gnade k pokori. Nikar, o Bog! da bi mi bilo novo leto v pogubljenje, da bi me tožilo na sodni den pred tvojim obličjem. Za to je terden in resničen moj sklep: Ti o Bog! si mi dal novo leto in jaz ga dam Tebi nazaj; — tvoje je in tvoje naj bo! Le za tebe hočem delati, terpeti in živeti. Nijenega časa ne bom več zgubljal; ampak vse dneve in ure bom vestno obračal tebi v čast, in sebi in bližnjemu v zveličanje. — Se bom li bal novega leta? Nikakor! Od tebe priče; od tebe pa nič

hudega priti ne more. Zato terdno zaupam, da bo novo leto za mene dobro in srečno leto, da mi bo prineslo brez števila tvojih gnad in dobrot. Zato tudi brez strahu v novo leto stopim. Nad njegova vrata zapišem presladko ime *J e z u s*, ki se denes tvojemu Sinu daje. V imenu Jezus tedaj serčno v novo leto stopim, v imenu Jezus bom molil, bom delal, se bom veselil in terpel in vojskoval in terdno zaupam, da v imenu Jezus bom srečno premagal vse vidne in nevidne sovražnike. S svojim Božjim Detetom naj nas blagoslovi † devica Marija. Amen.

Moli denes tudi litanije v čast sladkega imena Jezusovega.

Na praznik razglášenja Gospodovega.

O Bog! ki si denešnji den po svetli zvezdi svojega edinorojenega Sina nevernikom razodel, in vesoljni svet k spoznanju sv. evangelija poklical: dodeli milostno, da ta zvezda tudi mojo pamet razsveti in serce podžge z ljubeznijo do tvojega sv. evangelija. Daj mi, da v novem letu nepremakljivo gledam na zvezdo sv. evangelija, da zvesto za njo hodim in tako skerbno Jezusa iščem, kakor so ga iskali modri jutrovih dežel. Moja daritev v novem letu bodi vsaki den kadilo pobožne molitve, zlato čiste ljubezni in mira resnične pokore. Daj mi tukaj v

luči sv. vere tako živeti, da bom vreden tamkaj gledati večno luč tvojega obličja. Amen.

Na god sladkega imena Jezusovega.

Moli litanije od tega presvetega imena. Te den in celo osmino zadobijo enkrat popolen odpustek vsi verniki, kateri sv. zakramente vredno prejmejo in za odpustke molijo. Pij VII. 21. maja 1810.

Na praznik očiščevanja Device Marije (ali na Svečnico.)

V spomin, da se je Jezus denešnji den prvičkrat v tempelju prikazal kakor „luč v razsvetljenje narodov“ (Luk. 2.), se blagoslavlja te den voščene sveče za mešno daritev. Zato se te praznik tudi Svečnica imenuje. Pri blagoslovljenji sveč se molijo naslednje molitve:

V. Gospod bodi z nami. R. In s tvojim duhom. Molimo. Sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni Bog! ki si vse iz nič vstvaril in in na čigar povelje je po pridnosti čebelic ta tekočina do popolne sveče dospela, in ki si denešnji den prošnjo pravičnega Simeona dopolnil: ponižno te prosimo, na klicanje tvojega presvetega imena, na priprošnjo blažene Marije, vselej Device, ktere praznik denes pobožno obhajamo, in na prošnjo vseh tvojih svetnikov, blagoslovi † in posveti † te sveče za rabo človeško, za zdravje na duši in telesu, na suhem

in na vodi. Vsliši tudi s svojih svetih nebes in s sedeža svojega veličanstva prošnje tega tvojega ljudstva, ki želi blagoslovljene sveče v rokah nositi in tebe s petjem častiti, in bodi usmiljen do vseh, k tebi kličejočih, ktere si odrešil skoz rešnjo kri svojega Sina, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

M o l i m o. Vsegamogočni, večni Bog, ki si denešnji den svojega edinorojenega Sina v naročji sv. Simeona v svojem tempelju pokazal: tvojo milost ponižno prosimo, blagoslovi † in posveti † in z lučjo nebeškega blagoslova prižgi te sveče, ktere mi tvoji služabniki v slavo tvojega imena sprejeti in nositi želimo, da vredni postanemo, jih tebi, svojemu Gospod Bogu, darovati, in od sv. ognja tvoje najslajše ljubezni vžgani v sv. tempelju tvojega veličanstva se prikazati zaslužimo. Po Gospodu našem i. t. d. Amen.

M o l i m o. Gospod, Jezus Kristus, prava luč, ki razsvetiš vsakega človeka, ki na svet pride, razlij svoj † blagoslov nad te sveče, posveti † jih z lučjo svoje milosti, in dodeli dobrotno, da kakor ta svetila, z vidno lučjo vžgana, ponočno temo preženejo; enako tudi naša serca, z nevidno lučjo, to je, s svetlobo sv. Duha razsvetljena, slepoto vseh pregreh odstranijo; da z očiščenim dušnim očesom to videti za-

moremo, kar tebi dopade, in nam v zveličanje služi, da kadar teme in nevarnosti tega sveta minejo, neusahljivo luč gledati zaslužimo. Skoz tebe, Jezus Kristus, Zveličar sveta, ki v popolni Trojici živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

M o l i m o. Vsegamogočni, večni Bog, ki si svojemu služabniku Mojzesu zapovedal, najčistejše olje za svetila pripraviti, ki naj bi vedno svetila pred tvojim obličjem: izlij dobrotno milost svojega † blagoslova nad te sveče, naj nam takó luč delijo od zvonaj, da nam znotraj v naših srcih nikoli ne bo manjkala luč sv. Duha. Po Gospodu našem i. t. d. Amen.

M o l i m o. Gospod Jezus Kristus, ki si se denešnji den v bistvu našega mesa med ljudmi prikazal, in od staršev v tempeljnu darovan bil; ktereга je častitljiv starček Simeon, razsvetljen z lučjo sv. Duha, spoznal, sprejel in blagoslovil: dodeli milostno, da skoz milost istega sv. Duha razsvetljeni in podučeni, te resnično spoznamo in zvesto ljubimo. Ki z Bogom Očetom v edinosti istega sv. Duha živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Mešnik trikrat poškropi sveče rekoč: Poškropi me s hisopom in bom očiščen: operi me, in bom belejši, kakor sneg; jih trikrat pokadi in razdeli. Med tem pevci pojejo (Luk. 2.)

Luč v razsvetljenje narodov in v čast Izraela, ljudstva svojega.

Zdaj spustiš svojega hlapca, o Gospod, po svoji besedi v miru. — Luč v razsvetljenje i. t. d. (Kakor spredej.)

Ker so moje oči videle tvoje zveličanje. — Luč v razsvetljenje i. t. d.

Ktero si pripravil pred obličjem vseh ljudstev. Luč v razsvetljenje i. t. d.

Čast bodi Očetu i. t. d. — Luč v razsvetljenje i. t. d.

Vstani, Gospod! pomagaj nam in reši nas zavoljo svojega imena. — (Ps. 43.) O Bog, s svojimi ušesi smo slišali in naši starši so nam pripovedovali.

Čast bodi Očetu i. t. d. Vstani, Gospod! i. t. d.

Molimo. Usliši svoje ljudstvo, prosimo o Gospod, in kar z vsakoletno svečanostjo zvanjo častiti dovoliš, to nam z lučjo svoje milosti znotraj doseči dodeli. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Dijakon povabi k procesiji rekoč: Pojdimo v miru. Pevci odvernejo: V imenu Kristusovem. Amen.

Med procesijo pevci pojejo:

Sion, ovenčaj svojo ženitvansko spalnico in sprejmi kralja Kristusa: objemi Marijo, ki je vrata nebeška: ona namreč nosi kralja časti

nove luči: ostane devica, da si za roko vodi Sina, rojenega pred juternjo zvezdo, ktere ga je Simeon v naročje vzel, in ljudstvom naznanil, da je te Gospod življenja in smerti in Zveličar sveta.

Simeon je odgovor prejel od sv. Duha, da ne bo videl smerti, dokler ni videl Gospodovega Kristusa. In ko so otroka peljali v tempelj, ga je vzel v naročje in je hvalil Boga in rekel: Zdaj spustiš svojega hlapca, o Gospod, v miru. — Kadar so otroka Jezusa njegovi starši pripeljali, da bi za-nj storili po šegi postave, ga je on vzel v naročje in je hvalil Boga in rekel: Zdaj spustiš svojega hlapca, o Gospod, v miru.

Pri vernitvi v cerkev se poje: Darovali so Gospodu za njega par gerlic ali dva mlada goloba; kakor je pisano v postavi Gospodovi. — Ko so se dopolnili dnevi očiščevanja Marijinega po postavi Mojzesovi, so pripeljali Jezusa v Jeruzalem, da bi ga postavili pred Gospoda; kakor je pisano v postavi Mojzesovi. Čast bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu. Kakor je pisano v postavi Mojzesovi.

Za postni čas.

V postu opravljaj pridno pobožnosti v čast Kristusovega terpljenja, kakor jih najdeš v I. delu

str. 229—285. Za posebne priložnosti se ti tukaj še podajo prelepe cerkvene molitve, da jih moliš in preišljuješ.

Na pepelnično sredo.

Pri pepeljenji.

Usliši me, o Gospod, ker dobrotljivo je tvoje usmiljenje, in po obilnosti svojega usmiljenja se ozri na nas, o Gospod. (Ps. 68.) Reši me, o Bog! ker so vode (britkost) pritekale do moje duše. Čast bodi Očetu i. t. d. Usliši nas, o Gospod i. t. d.

Mešnik blagoslovi na epistelski strani pepel, ki je pripravljen iz olkinih vej, ki so bile prejšnje leto na cvetno nedeljo blagoslovljene, ter moli:

V. Gospod bodi z nami. R. In s tvojim duhom.

Molimo. Vsegamogočni, večni Bog, prizanesi skesanim, bodi usmiljen prosečim: in pošlji svojega sv. angelja z nebes, da blagoslovi † in posveti † ta pepel, da služi v pomoč vsem, kateri tvoje sv. ime ponižno kličejo, se vestno svojih grehov obtožujejo, in pred obličjem tvoje Božje milosti svoje hudobije obžalujejo, ali te za blaženo dobrotljivost ponižno in priserčno prosijo; in po klicanji tvojega presvetega imena dodeli, da kterikoli bodo s tem pepelom potrošeni, odpuščenje grehov, telesno zdravje in dušno obrambo dosežejo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molimo. O Bog, ki nočeš smerti, ampak pokoro grešnikov, ozri se milostno na revščino, v kateri se znajdemo, in blagoslovi † po svoji dobroti ta pepel, s katerim si damo v znamenje ponižnosti in v dosego odpuščanja glavo potrositi; da ker dobro spoznamo, da smo pepel, in se v kazen svoje spačenosti zopet v pepel spremenili bomo, odpuščanje vseh grehov in plačilo, spokornim obljubljeno, milostno dosežemo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molimo. O Bog, ki te ponižnost gane in pokora tolaži, nagni uho svojega usmiljenja k našim prošnjam, in vlij v glave svojih služabnikov, z blagoslovljenim pepelom poškopljene, blagoslov svoje milosti, da jih ob enem z duhom resničnega kesanja napolniš in jim to, za kar te pravično prosijo, mogočno podeliš, in kar si jim podelil, vedno brez škode ohraniš. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molimo. Vsegamogočni večni Bog, kateri si Ninivitom, ki so v pepelu in spokornih oblačilih pokoro delali, zdravilo odpuščanja dodelil: daj nam milostno, da jih v zvonanji obleki tako posnemamo, da tudi ž njimi odpuščenje grehov dosežemo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Mešnik poškoppi pepel rekoč: Poškoppi me s hisopom i. t. d. in ga trikrat pokadi. Nasleduje

pepeljenje, pri katerem govori: „Misli človek, da si pepel in da se v pepel povernil bodeš.“ Med pepeljenjem pevci pojejo:

Spremenimo obleko, in najmo se postiti v pepelu in spokornih oblačilih in jokajmo pred Gospodom: ker naš Bog je poln usmiljenja, da nam odpusti naše grehe. (Joel 2.) Med lopo in altarjem bodo plakali duhovniki, služabniki Gospodovi in rekli: Zanesi, Gospod, zanesi svojemu ljudstvu, in ne zapri ust njim, ki ti hvalo pojó, o Gospod! — Popravimo na bolje, kar smo v nevednosti zagrešili; da nas kje nanagloma smertna ura ne prehití, in bi iskali časa pokore, pa bi ga najti ne mogli. Poslušaj nas, o Gospod, in usmili se nas, ker tebi smo grešili. (Ps. 78.) Pomagaj nam, Bog, naš Zveličar; in zavolj časti svojega imena odreši nas. Poslušaj nas, o Gospod, in usmili se nas, ker tebi smo grešili. Čast bodi Očetu i. t. d. Poslušaj nas, o Gospod, in usmili se nas, ker tebi smo grešili.

Po pepeljenji mešnik moli: V. Gospod bodi z vami. R. In s tvojim Duhom. Molimo. Dodeli nam, o Gospod, službo kerščanske vojske s sv. postom začeti: da se z zderžnostjo oborožani zoper sovražnike varno vojskujemo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Na cvetno nedeljo.

Pri blagoslovljenji oljk.

Hosana Sinu Davidovemu: blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem. O kralj Izraelov: hosana v višavah!

V. Gospod bodi z vami i. t. d. Molimo. O Bog, ktereга smo dolžni iz celega serca ljubiti: pomnoži v nas darove svoje nezrekljive milosti, in ker si nam dodelil, da to, kar verujemo, zavoljo smerti tvojega Sina tudi upamo, daj nam tudi zavoljo njegovega vstajenja tje priti, kamor si želimo. Kteri s teboj živi in kraljuje i. t. d.

Na to se bere list iz II. buk. Mojz; kako so prišli Izraelci v puščavi na kraj, kjer je bilo dvanajst studencev in sedemdeset palmovih dreves in kako jim je Bog mano z nebes čudovito podelil. — Po tem se bere sv. evangelij od cvetne nedelje. — Zdaj blagoslovi mešnik oljkine veje na episteljski strani, rekoč:

V. Gospod z vami. R. In s tvojim duhom. Molimo. Pomnoži vero teh, ki v tebe, o Bog, zaupajo, in njih ponižne prošnje dobrotno usliši: naj pride črez nas tvoje obilno usmiljenje, in blagoslovi † te palmove ali oljkine veje; in kakor si v predpodobi cerkve blagoslovil Noeta, iz barke gredočega, in Mojzesa, z Izraelskimi otroci gredočega iz Egipta, daj tudi nam, ki oljkine veje nosimo, da z dobrimi

deli Kristusu naproti gremo, in po njem v
v večno veselje pridemo. Kteri s teboj živi in
kraljuje v edinosti sv. Duha Bog od vekomaj
do vekomaj. R. Amen. V. Gospod z vami.
R. In s tvojim duhom. V. Kviško serca. R.
Imamo jih že pri Gospodu. V. Dajmo hvalo
Gospodu, svojemu Bogu. R. Spodobno je to
in dolžnost je.

Res je, spodobi se, in dolžnost je, prav
je in dobro, da ti vselej in povsodi hvalo da-
jemo, sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni
Bog, ki si češčen v družbi tvojih svetnikov.
Kajti tebi služijo vse stvari, ker tebe edinega
za svojega Stvarnika in Boga spoznavajo; tebe
hvali vse, kar si vstvaril, in tebe blagoslovljajo
vsi tvoji izvoljeni, dokler tisto čudovito ime
tvojega edinorojenega Sina pred kralji in oblastmi
tega sveta glasno in brez strahu spoznavajo,
kteremu strežejo angelji in arhangelji, troni in
gospodstva in mu z vso trumo nebeških vojsk
pesem tvoje slave pojejo, rekoči: Svet, svet,
svet Gospod, Bog Sabaot. Nebo in zemlja sta
polna tvoje časti. Češčen bodi, ki pride v imenu
Gospodovem. Hosana v višavah!

V. Gospod z vami. R. In s tvojim duhom.

Molimo. Prosimo te, sveti Gospod, vsega-
mogočni Oče, večni Bog, da to oljkino rastliko,
ki je na tvoje povelje iz lesa prirastla, in katero
je golob, se v barko vernivši, v svojih ustih

nosil, blagoslovi † in posveti †, da kterikoli od nje prejmejo, obrambo za dušo in telo zadobijo, da nam postane, o Gospod, pomoček našega zveličanja in skrivnost tvoje milosti. Po Gospodu našem i. t. d.

Molimo. O Bog, ki raztrešeno zbiraš, in zbrano ohraniš, ki si blagoslovil ljudstva, Jezusu naproti veje noseča: blagoslovi † tudi te palmove in oljkine veje, ktere tvoji služabniki v čast tvojega imena verno sprejmejo, da na kterikoli kraj prinese ne bodejo, nja prebivalci tvoj blagoslov dosežejo, in vsa sovražna moč iz tistega kraja premine in tvoja desnica one varuje, ktere je odrešil Jezus Kristus, tvoj Sin in naš Gospod, kteri s teboj živi i. t. d.

Molimo. O Bog, ki si po čudovitem redu naravnal, da se tudi v vidnih rečeh tvoja skerb za naše zveličanje razodeva; dodeli prosimo, da pobožna serca tvojih vernih dobro spoznajo, kaj to v djanji skrivnostno pomeni, da je množica, ki je denešnji den po nebeški luči razsvetljena Odrešeniku naproti šla, mu palmove in oljkine veje stlala na stezo. Palmove veje namreč pomenijo zmago nad poglavarjem smerti; oljkini sad pa nam prihod duhovnih mazil (sv. zakramentov) glasno oznanuje. Spoznala je tedaj že takrat ona srečna množica v predpodobi: da bo naš Zveličar, iz usmiljenja do človeške revščine, za življenje celega sveta s poglavarjem smerti

se vojskoval in ga umirajoč na križi premagal. In zato je tako strežbo opravila, da je ob enem v Kristusu slavo zmage in obilnost usmiljenja naznanila. Ker tedaj s polno vero zgodbo in njeni pomen verujemo, tebe, sveti Gospod, vsega-mogočni Oče, večni Bog, po istem Gospodu našem, Jezusu Kristusu ponižno prosimo: da v njem in skoz njega, ki nas je za svoje ude sprejel, smertno oblast premagamo, in njegovega častitljivega vstajenja deležni postanemo. Kteri s teboj živi i. t. d.

Molimo. O Bog, na čigar povelje je golob z oljkino vejo zemlji mir naznanil, dodeli, prosimo, da te veje oljke in drugih dreves z nebeškim † blagoslovom posvetiš, da vsemu tvojemu ljudstvu v zveličanje služijo. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Molimo. Blagoslovi †, prosimo o Gospod, te palmove in oljkine veje in dodeli, da tvoje ljudstvo to, kar denes tebi v čast telesno opravlja, z vso pobožnostjo tudi v duhu doseže, zmago namreč nad sovražnikom in ljubezen do dobrih del kerščanskega usmiljenja. Po Gospodu našem i. t. d.

Zdaj poškropi mešnik trikrat veje rekoč: Poškropi me s hisopom i. t. d. in jih trikrat pokadi; potem dalje moli, rekoč:

V. Gospod z vami. R. In s tvojim duhom.

Molimo. O Bog, kateri si svojega Sina, Jezusa Kristusa, Gospoda našega, zavoljo našega zveličanja na svet poslal, da bi se ponižal do nas, in nas povzdignil k tebi: kateremu je tudi v dopolnjenje pisem množica vernega ljudstva, ko je v Jeruzalem šel, z verno pobožnostjo svoja oblačila in palmove veje na stezo trosila; dodeli prosimo, da mu tudi mi stezo vere pripravimo, vsak kamen spodtike in vsako skalo pohujšanja odvalimo, naj bi pred teboj na vejah kerščanske pravice cvetela naša dobra dela, da bi po njegovih stopinjah hoditi zaslužili. Kteri s teboj živi i. t. d.

Med razdeljenjem oljk pevci pojejo.

Hebrejski otroci, oljkine veje v rokah, so naproti šli Gospodu in kričali, rekoč: Hosana v višavah! — Hebrejski otroci so svoja oblačila razprostirali na stezi in klicali, rekoč: Hosana Sinu Davidovemu, blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem.

Po razdeljenji moli mešnik:

V. Gospod z nami. R. In s tvojim duhom.

Molimo. Vsegamogočni večni Bog, ki si hotel, da je naš Gospod, Jezus Kristus, sedel na mladi oslici, in ki si množice ljudstva učil, da so oblačila in veje trosile na stezo, in njemu v čast Hosana prepevale; daj, te prosimo, da njih nedolžnost posnemamo in njih zasluženje

dosežemo. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Dijakon povabi k procesiji, rekoč: Pojdimo v miru, pevci odvernejo: V imenu Kristusovem. Amen, in med procesijo pojejo:

(Mat. 21.) Kadar se je Gospod Jeruzalemu bližal, je poslal dva svojih učencev rekoč: Pojdita v vas, ktera je pred vama, in bota našla privezano žrebe oslice, na katerem še nikdo ni sedel: odvežita in pripeljita mi ga. In ako vaju kdo praša, recita: Gospod potrebuje. Sta tedaj odvezala in pripeljala k Jezusu. In so položili na žrebe svoja oblačila in Jezus se je na-nj vsedel. Drugi so razprostirali svoja oblačila na stezo; drugi so stlali veje z dreves; in kateri so zadej šli, so vpili: Hosana; blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem; blagoslovljeno kraljestvo očeta našega Davida; hosana v višavah; usmili se nas, sin Davidov!

(Jan. 12.) Ko so ljudje slišali, da pride Jezus v Jeruzalem, so vzeli palmove veje, so ma naproti šli in otroci so vpili rekoč: Te je, ki pride v zveličanje ljudstva. On je naše zveličanje in odreščenje Izraelovo. Kdo izreče visokost njega, ki mu troni in gospodstva naproti gredó? Ne boj se, Sionska hčer: glej, tvoj kralj k tebi pride, sedeč na žrebetu oslice, kakor je pisano. Bodi pozdravljen, kralj, stvarnik sveta, ki si prišel, nas odrešit!

Šest dni pred velikonočnim praznikom, ko je Gospod prišel v mesto Jeruzalem, so mu naproti prišli otroci, in so v rokah nosili palmove veje, in so z velikim glasom klicali, rekoč: Hosana v višavah; blagoslovljen, ki pride v obilnosti svojega usmiljenja, hosana v višavah!

Z rožami in palmami so množice naproti šle Odrešeniku in so slavnemu zmagovalcu vredno strežbo dajale. Narodi glasno slavijo Sina Božjega; in v hvalo Kristusovo se glasovi razlegajo po oblakih: Hosana v višavah. — Z angelji in otročiči tudi mi njemu, ki je smert premagal, brez nehanja kličemo: Hosana v višavah!

Pri zapertih cerkvenih vratih poje znotranji kor naslednjo pesem, pri kateri zvonanji kor vedno enako odgovarja.

V. Slava ti bodi in čast, o Kristus, Kralj in Zveličar!

Z ust ti nedolžnih otrok glasno hosana doni.

R. Slava ti bodi i. t. d.

V. Izraelov si Kralj, ki v imenu Gospodovem prideš,

Davidu vzvišeni sin, bodi pozdravljen, o Kralj!

R. Slava ti bodi i. t. d.

V. Hvalo ti poje glasno v višavah nebeška družina,

Združen z vsemi stvarmi tukaj te človek slavi.

R. Slava ti bodi i. t. d.

V. Ljudstvo hebrejsko naprot ti pride s palmami
v rokah,

S petjem, z molitvo, Gospod, glej, se ti bli-
žamo mi!

R. Slava ti bodi i. t. d.

V. Slavo ti tamkaj pojó gredočemu v bitko
terpljenje,

Petja pa našega glas tvoji zdaj zmagi velja.

R. Slava ti bodi i. t. d.

V. Onih si pesem sprejel, tudi naše ne bodeš
zavergel;

Kralj predobrotljivi si: malih dopade ti dar.

R. Slava ti bodi i. t. d.

Subdijakon poterka s križem na vrata, ki
se zdajci odprejo; pri vhodu se poje:

Pri vhodu Gospodovem v Jeruzalem, so
hebrejski otroci vstajenje od mrtvih naznanili
s palmovimi vejami; peli so: hosana v višavah!
— Ko je ljudstvo slišalo, da Jezus v Jeruzalem
pride, so mu naproti šli s palmovimi vejami;
peli so: hosana v višavah!

Na veliki četrtek.

Ako je le mogoče, pojdi te den k sv. meši,
in če ti okoliščine dopuščajo, tudi k sv. ohhajilu;
če ne, obišči sicer cerkev, in pomudi se, dalje
ko moreš, v češčenji sv. Rešnjega telesa. V te
namen ti bodo služile pobožnosti v I. delu za
četrték zaznamovane. — Pri prenešenji sv. Reš-
njega telesa v kako stransko kapelico se poje

pesem: „Vsi jeziki povzdignite“; glej I. del str. 202. To prenešenje se pa zgodi zato, ker se te in prihodnji den altar, ki nam Kristusa pomeni, razdere v spomin Kristusovega terpljenja. Tabernakel stoji prazen in odpert, v znamenje, da so nam Jezusa vzeli in umorili. Pri razdevanju altarjev se moli naslednji, najlepši mesijanski psalm, katerega je Jezus še molil na križi; moli in premišluj ga tudi ti.

Ant. Moja oblačila so si razdelili in za mojo suknjo so vadljali.

P s a l m 21.

Bog, moj Bog! ozri se na me; zakaj si me zapustil? dalječ proč od besed mojega klicanja je še moja pomoč.

Moj Bog, kličem po dnevi in me ne uslišiš; in po noči — pa ni tolažbe.

Ti pa prebivaš v svetišču; hvala Izraelova.

V te so upali naši očetje; upali so, in si jih rešil.

V te so klicali in so bili oteti; v te so upali, in niso bili osramoteni.

Jaz pa sem červ in ne človek; zasramovanje ljudem in izveržek ljudstva.

Vsi, ki me vidijo, me zasmehujejo; z ustnicami gibljejo in z glavo majajo:

„V Gospoda je zaupal, naj ga reši; otme naj ga, ker ga ljubi.“

Zakaj ti si, ki si me izvlekel iz telesa; ti, moje upanje od pers moje matere.

Na te sem položen iz maternega naročja;
od maternega telesa sèm si ti moj Bog.

Ne hodi proč od mene! zakaj celó blizo
je britkost, in ni ga, ki bi mi pomagal.

Veliko telet me je obdalo; debeli junci*
so me obsuli.

Svoje žrelo so odperli zoper me; kakor
zgrabljiv in rjoveč lev.

Ko voda sem razlit, in vse moje kosti so
se razklenile.

Moje serce je kakor raztopljen vosek v mojem
telesu.

Moja moč se je usušila, kakor čepina, in
moj jezik je prisušen na moje nebó; in v smertni
prah si me pripeljal.

Ker veliko psov me je obsulo; truma hu-
dobnih me je oblegla.

Moje roke in moje noge so mi prebodli;
vse moje kosti so mi razšteli.

In ogledovali in pregledovali so me; moja
oblačila so si razdelili, in za mojo suknjo so
vadljali.

Ti pa, o Gospod, mi ne odtegni svoje po-
moči; glej na me in brani me.

Reši pred mečem, o Bog, mojo dušo; in
iz pasje roke mojo edino.

* Teleta in junci z močnimi rogovi so bili Izraelcem
podoba hudih sovražnikov.

Otmi me iz levovega žrela; in mojo slabost zmed rogov enorožnih žival.

Potem bom oznanoval tvoje ime svojim bratom; v sredi zbora te bom hvalil.

Ki se bojite Gospoda, hvalite ga; ves zarod Jakobov: častite ga!

Boj se ga ves zarod Izraelov; ker ni zavergel in ne zaničeval prošnje ubogega.

Tudi ni odvernil od mene svojega obličja; in ko sem va-nj klical, je me uslišal.

Pri tebi je moja hvala v velikem zboru; svoje obljube bom izpolnil vpričo njih, ki se ga boje.

Jedli bodo ubogi in bodo nasiteni, in hvalili bodo Gospoda, ki ga iščejo; njih serca bodo živela vekomaj.

Vse pokrajine zemlje se bodo spomnile in povernile k Gospodu; in vsi rodovi nevernikov bodo molili pred njegovim obličjem.

Zakaj Gospodovo je kraljestvo in bo gospodoval nad narodi.

Jedli bodo in molili vsi plemeniti zemlje; pred njegovim obličjem bodo popadali vsi, ki pridejo na zemljo.

In moja duša bo njemu živela in moj zarod bo njemu služil.

Po Gospodu se bo imenoval prihodnji zarod; in nebesa bodo oznanovale pravico ljudstvu, ki bo rojeno, ki ga je vstvaril Gospod.

Ant. Moja oblačila so si razdelili in za mojo suknjo so vadjali.

Na véliki petek.

Najpoprej se bere dvojno berilo iz starega testamenta, ki se ozira na spravo z Bogom in na velikonočno jagnje; potem se bere pasijon, kakor ga je popisal sv. evangelist Joanez. Med tem premišluj tudi ti terpljenje Kristusovo, ali moli žalostni roženkranec. Kakor je Kristus na križi z razpetimi rokami molil za vse ljudi, tudi za svoje sovražnike; enako moli zdaj mešnik prelepe molitve za vse potrebe človeštva, rekoč:

1. Molimo, preljubljeni moji! za sv. cerkev Božjo, da ji Bog in naš Gospod podeli mir in edinost in jo po vsem svetu varuje; da ji podverže gospodstva in oblasti: da mirno in varno živimo in hvalimo Boga, vsegamogočnega Očeta.

Molitev. Vsegamogočni, večni Bog, ki si svojo čast kerščanskim ljudstvom razodel: ohrani dela svojega usmiljenja, da tvoja po vsem svetu razširjena cerkev z nepremakljivo vero v pričevanju tvojega imena stanovitna ostane. Po istem Gospodu i. t. d. Amen.

2. Molimo za našega svetega Očeta I., da jih Bog in naš Gospod, ki jih je k najviši stopinji škofovstva povzdignil, svoji sveti cerkvi zdravih in srečnih ohrani, da zamorejo vladati sveto ljudstvo Božje.

Molitev. Vsegamogočni večni Bog, po čigar sklepu je vse vravnano, ozri se milostno na naše prošnje, in nam izvoljenega najvišega Pastirja po svoji dobrotljivosti ohrani, da kerščansko ljudstvo, ki se pod tvojim vodstvom vlada, pod tako vzvišenim Papežem raste na zasluženji svoje vere. Po Gospodu našem i. t. d. Amen.

3. Molimo za našega pobožnega škofa I., da jim naš Bog in Gospod, ki je po svojem Božjem usmiljenji butaro te škofije njihovim ramam naložil, milost svoje dobrotljivosti dodeli, da jih teža butare ne utlači, in slabost človeške nezmožnosti ne premaga.

Molitev. O Bog, pastir in vladar vseh vernih, glej milostljivo na svojega služabnika I., ki si jih pastirja I. škofije postavil; dodeli jim, da tistim, čez ktere so postavljeni, z besedo in djanjem k dobremu služijo, in takó s čredo, sebi izročeno, večno življenje dosežejo. Po Gospodu našem. Amen.

4. Molimo za vse škofe, mešnike, dijakone, subdijakone, strežnike, zarotnike, bralce, vratarje, spoznovalce, device, udove in za vse sveto ljudstvo Božje.

Molitev. Vsegamogočni večni Bog, čigar duh celo telo cerkve posvečuje in vlada, usliši nas, ki za vse redove prosimo, da ti vse verste, po tvoji milosti podpirane, zvesto služijo. Po Gospodu našem. Amen.

5. Molimo za našega slavnega cesarja I., da jim naš Bog in Gospod pošlje modrost, ki njegov sedež obdaje, da ž njo sebi izročeno ljudstvo Bogu v čast vladajo v pravičnosti in svetosti, mi pa stalni mir dosežemo.

Molitev. Vsegamogočni večni Bog, ki črez vsa kraljestva z večno oblastjo gospoduješ, ozri se milostno po svoji dobroti na Avstrijansko cesarstvo, da cesar pravično zapovedujejo, ljudstvo pa zvesto uboga, in tako oba z združeno pobožnostjo čast tvojega imena in mir cesarstva pospešujeta. Po Gospodu našem. Amen.

6. Molimo za naše kerščence, da jim naš Bog in Gospod odpre ušesa znotranjega posluha in vrata usmiljenja, da skoz kopel prerojenja odpuščenje grehov dosežejo in tudi oni udje Jezusa Kristusa, Gospoda našega, postanejo.

Molitev. Vsegamogočni večni Bog, ki svojo cerkev vedno z novim zarodom množiš, pomnoži vero in spoznanje našim kerščencem, da prerojeni v studencu sv. kersta, tvojim za sinove sprejetim vernikom pridruženi bodejo. Po Gospodu našem. Amen.

7. Molimo, preljubljeni moji! k Bogu, vsegamogočnemu Očetu, da svet vseh zmot očisti; bolezni odpravi; lakoto prežene; ječe odpre; okove razreši; potujočim vernitev, bolnikom zdravje, vsim na morji varno zavetje dodeli.

M o l i t e v. Vsegamogočni večni Bog, tolažnik žalostnih, moč terpečih: naj pridejo k tebi prošnje vseh, ki te v nadlogah na pomoč kličejo, da se vsi tvojega usmiljenja v svojih potrebah veselijo. Po Gospodu našem. Amen.

8. Molimo za krivoverce in razkolnike, da jih Bog, naš Gospod reši iz vseh zmot in jih k sveti materi, katoliški in apostoljski cerkvi nazaj zakliče.

M o l i t e v. Vsegamogočni večni Bog, ki zveličaš vse, in nočeš nikogar pogubiti, ozri se na duše, po hudičevi zvijači goljufane, da zapeljana serca vso krivoversko zmoto odstranijo, se spreobernejo in k edinosti tvoje resnice povernejo. Po Gospodu našem. Amen.

9. Molimo tudi za nezveste jude, da jim Bog in naš Gospod odvzame zagrinjalo od njih serc, da tudi oni spoznajo Gospoda, našega Jezusa Kristusa.

Vsegamogočni večni Bog, ki tudi judovski nezvestobi svojega usmiljenja ne odrečeš; usliši naše prošnje, ki ti jih za to slepo ljudstvo darujemo, da tvoje resnice luč, ki je Kristus, spoznajo in se iz svoje teme povzdignejo. Po istem Gospodu našem. Amen.

10. Molimo še za nevernike, da odvzame vsegamogočni Bog vso krivico od njih serc, da svoje malike zapustijo, in se spreobernejo k pravemu, živemu Bogu in k njegovemu

edinemu Sinu, Jezusu Kristusu, Bogu in Gospodu našemu.

M o l i t e v. Vsegamogočni večni Bog, ki ne iščeš smerti, ampak vselej le življenje grešnikov: sprejmi milostno našo molitev, reši jih iz službe malikov in pridruži jih svoji sveti cerkvi v hvalo in slavo tvojega imena. Po Gospodu našem. Amen.

Pri razkritji križa.

Po teh molitvah mešnik po malem križ razkriva in trikrat z vedno bolj povzdignjenim glasom poje:

V. Glejte les križa, na katerem je visel Zveličar sveta. R. Pridite, molimo ga.

Med češčenjem sv. križa.

Med tem ko duhovniki in ljudstvo sv. križ klečé častijo, pojejo pevci mile pritožbe Zveličarjeve nad nahvaležnim ljudstvom:

V. Ljudstvo moje! kaj sem ti storil? ali v čem sem te žalil? odgovori mi. Peljal sem te iz Egiptovske sužnosti, ti pa si pripravilo križ svojemu Zveličarju.

R. Dva kora odgovarjata v gerškem in latinskem jeziku. Sveti Bog, sveti mogočni, sveti neumerljivi Bog, usmili se nas!

V. Ker sem te štirideset let po puščavi vodil; te hranil z mano in te peljal v obljubljeno deželo: pripravilo si križ svojemu Zveličarju. R. Sveti Bog i. t. d.

V. Kaj bi ti bil zamogel še več storiti, in ti nisem storil? Zasadil sem te kakor svoj najlepši vinograd; ti pa si črez vso mero grenko postalo; kajti z jesihom si me napajalo v moji žeji in s sulico si prebedlo stran svojemu Zveličarju. R. Sveti Bog i. t. d.

V. Zavoljo tebe sem bičal Egipčane in njih pervorojene; ti pa si mene bičalo in izdalo. R. Ljudstvo moje! kaj sem ti storil? ali v čem sem te žalil? odgovori mi.

V. Jaz sem tebe peljal iz Egipta, Faraona pa sem potopil v morje: ti pa si mene izdalo vikšim duhovnom. R. Ljudstvo moje i. t. d.

V. Jaz sem pred teboj odperl (razdelil) morje: ti pa si meni s sulico odperlo mojo stran. R. Ljudstvo moje i. t. d.

V. Jaz sem te v puščavi hranil z mano: ti pa si mene bilo z zaušnicami in biči. R. Ljudstvo moje i. t. d.

V. Jaz sem te pojil z zdravo vodo iz skale: ti pa si mene napajalo z žolčem in jesihom. R. Ljudstvo moje i. t. d.

V. Jaz sem zavoljo tebe udaril Kananejske kralje: ti pa si s tersom udarilo mojo glavo. R. Ljudstvo moje i. t. d.

V. Jaz sem tebi dal žeslo kraljevo: ti pa si meni na glavo djalo ternjevo krono. R. Ljudstvo moje i. t. d.

Ant. Tvoj križ molimo, o Gospod: in tvoje sveto vstajenje hvalimo in slavimo: glej! skoz les (sv. križa) namreč je prišlo veselje na vesoljni svet. (Ps. 66.) O Bog, usmili se nas in blagoslovi nas: razsvetli svoj obraz črez nas in usmili se nas. — Tvoj križ molimo i. t. d.

Križ presveti, prečastitljivi! — Lepšega drevesa ni; — Gozd nijeden premenljivi — Ga ne zmore, ne rodi. — Les in žreblji ljubeznjivi! — Večni Bog na vas visi.

1. Pesem. V. Jezik, poj sveto resnico, — Svet'mu križu vredno čast: — Jezus je zaterl krivico, — Zmagal je pekla oblast; — Potolažil je pravico, — Umorjen za greha slast. — R. Križ presveti, prečastitljivi! — Lepšega drevesa ni; — Gozd nijeden premenljivi — Ga ne zmore, ne rodi.

2. V. Adam, Eva sta grešila, — Zapeljana sta bila; — Jih odrešit je sklenila, — Milost večnega Boga, — Da na lesu bo izmila, — Greh nesrečnega lesa. — Les in žreblji ljubeznjivi! — Večni Bog na vas visi.

3. V. Nam v nebesa pomagati, — Bil te Božji sklep je izbran: — Da, ki nas je htel goljufati, — Zdaj je sam ogoljufan; — Zdravje tam se hoče dati, — Kjer nam strup je bil zavdan. — R. Križ presveti i. t. d.

4. V. Čas obljube se približa, — Den rešenja zazori; — Iz nebes se Bog poniža, —

Čista d'vica ga rodi; — In na strašnem lesu križa — V našem mesu umret želi. — R. Les in žreblji i. t. d.

5. V. V jaslicah za nas srotice — Otrok svet ječi zakrit; — Zraven matere device — Je v plenice Bog povit. — Oh, nedolžne mu ročice — Tirja greh naš uklenit. — R. Križ presveti i. t. d.

6. V. Mine trideseto leto, — Tek življenja dokonča; — Nam dobit nebo odvzeto — Se v terpljenje sam poda. — Vzdignjen na drevo je sveto, — Za dolgé vsega sveta. — R. Les in žreblji i. t. d.

7. V. Silna žeja ga pripeka, — Ternji bodejo v glavo; — Oh iz serca se izteka — Sveta rešnja kri z vodo: — Sveta in prečudna reka, — Ktera pere vso zemljo! — R. Križ presveti i. t. d.

8. V. Skerči se, drevo visoko! — Svetim udom se udaj; — Ne razpenjaj jih široko, — Les! umečiti se daj: — Ranjeni so dost globoko, — Daj počitek jim sedaj. — R. Les in žreblji i. t. d.

9. R. Ti edino si nosilo — Dragi dar za grehe dan; — Iz potopa si rešilo, — Kakor barka, svet končan; — Jagnje Božje te obliko — Je s kervjo iz svojih ran. — R. Križ presveti i. t. d.

10. V. Čast in hvala bod' Trojici, —

Čast Očetu, Stvarniku, — Hvala Sinu na desnici, — Jezusu Zveličarju; — Svet'mu Duhu, zgolj resnici: — Čast Bogu neskončnemu. — D. Les in žreblji i. t. d.

Pri procesiji s sv. Rešnjim telesom.

Kadar se na altar nazaj nese, poje se naslednja pesem:

1. Bandero kralja, glej, blišči; — Svet križ skrivnostno se žari! — Na njem življenje smert stori, — Življenje s smertjo nam dobi.

2. Od kervnih žlakov je neznan, — Odperta je njegova stran; — Lije mu rešnja kri iz ran, — Da greh sveta bi bil opran.

3. Zdaj je Zveličar dokončal, — Kar David je prerokoval, — In narodom oznanoval: — „Da Bog bo z lesa kraljeval.“

4. Prelepo in sveto drevo, — Rudeče pisano s kervjo! — Bilo si vredno ti samo — Nositi tak sveto telo!

5. Na te pribita je bila, — Odkupščina vsega sveta; — Je peklu rob iztergala, — Človeka z Bogom spravila.

6. Oj hvaljen bodi sveti križ! — Le ti nam upanje deliš, — Le ti nam milost zadobiš, — Le ti nam odpreš paradiž.

7. Studenc življenja! vekomaj — Ti bodi hvala, kakor zdaj. — Presveti križ vsem vernim daj, — Da pridejo v nebeški raj!

Ker je Kristus te den na križu opravil kervavo daritev, zato se ne opravlja nekervava daritev sv. meše; ampak mešnik pokadi po navadi altar in sv. Rešnje telo, povabi ljudstvo k molitvi rekoč: „Molite bratje i. t. d. in kakor je Kristus na križu glasno molil k Očetu, moli tudi on glasno „O č e n a š“ in naslednjo molitev: „Reši nas, o Gospod“ i. t. d. Potem p o v z d i g n e sv. hostijo, in jo razdeli na tri dele; moli zadnjo obhajilno molitev, reče trikrat: „Gospod! jaz nisem vreden“ i. t. d. in sv. hostijo zavžije. Ti pa duhovno sv. obhajilo opravi.

Pri procesiji k Božjemu grobu

poje se: R. Zapustil nas je naš pastir, studenec žive vode, pri čigar smrti je solnce otemnelo: kajti zdaj je tisti v sužnost djan, ki je v sužnosti imel prvega človeka. Denes je naš Zveličar ob enem sterl vrata in ključavnice smrti. V. Poderl je ječo peklenško, in uničil oblast hudičevo. — Kajti zdaj je tisti v sužnost djan, ki je v sužnosti imel prvega človeka. Denes je naš Zveličar ob enem sterl vrata in ključavnice smrti.

Ko je že sv. Rešnje telo v Božjem grobu, poje se: R. Tema je postala, ko so Judje križali Jezusa; in okoli devete ure je izklical Jezus z velikim glasom: Moj Bog, zakaj si me zapustil? In je nagnil glavo in dušo izdihnil. V. Izklical je Jezus z močnim glasom: Oče!

v tvoje roke izročim svojo dušo. — In je nagnil glavo in dušo izdihnil.

Mešnik moli: Kristus je za nas pokoren bil do smerti. R. Do smerti na križu.

Molimo: Ozri se, te prosimo, o Gospod! na to tvojo družino, za katero se je naš Gospod Jezus Kristus voljno grešnikom v roke dal, in terpljenju križa podvergel. Kteri s teboj živi in kraljuje i. t. d.

Na veliko saboto.

Poglavitna opravila tega dneva so: blagoslovljenje ognja; — blagoslovljenje velikonočne sveče; — in blagoslovljenje kerstne vode.

Pri blagoslovljenji ognja.

V. Gospod z vami. R. In s tvojim duhom.

Molimo. O Bog, ki si po svojem Sinu, ki je vogeljni kamen, ogenj svoje svetlobe vernikom dodelil; tudi te novi ogenj, ki smo ga iz kamna izkresali, za naše prihodnje potrebe † blagoslovi: in dodeli nam, da bomo po teh velikonočnih praznikih takó od nebeških želj podžgani, da k večnim praznikom tvoje svetlosti dospeti zamoremo. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molimo. Gospod Bog, vsegamogočni Oče, neusahljiva luč, in Stvarnik vseh luči; blago-

slovi † to luč, ki je od tebe posvečena in oblagodarjena, ti, ki si ves svet razsvetil; da bomo tudi mi od te luči užgani, in od ognja tvoje svetlosti razsvetljeni. In kakor si razsvetil Mojzesa, iz Egipta gredočega, razsveti tudi naša serca in počutke, da k večnemu življenju in k večni luči priti zamoremo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

M o l i m o. Sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni Bog, stoj nam na strani, ko te ogenj v tvojem imenu, in v imenu tvojega edinorojenega Sina, Boga in Gospoda našega, Jezusa Kristusa in sv. Duha blagoslovljamo; in brani nas zoper ognjene pušice (peklenškega) sovražnika in razsveti nas z nebeško milostjo, kateri živiš in kraljuješ z istim edinorojenim Sinom in sv. Duhom, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Zdaj blagoslovi pet zern kadila, ki pet Kristusovih ran pomenijo, za velikonočno svečo, rekoč:

Naj se razlije, prosimo, vsegamogočni Bog, črez to kadilo obilnost tvojega † blagoslova: in ti, ki nevidno vse obnavljaš, prižgi to nočno svečavo, da se ne le daritev, ki se je to noč darovala, po skrivnostnem združenji tvoje luči sveti; temveč da na vsakem kraji, kamorkoli se bode kaj od tega posvečenega kadila pri-neslo, premine hudoba hudičevega zalezovanja,

prebiva pa moč tvojega veličanstva. Po Kristususu, Gospodu našem. Amen.

Na to se dene od posvečenega oglja v kadilnico in mešnik poškropi trikrat ogenj in zerna, rekoč: Poškropi me s hisopom i. t. d. in jih trikrat pokadi. Diakon vzame visoki, trivogelni svečnik; pri cerkvenih vratih se prižge s posvečenim ognjem perva, v sredi cerkve druga in pred altarjem tretja sveča; vselej diakon poklekne in trikrat vedno višej poje: Luč Kristusova, in drugi tudi pokleknivši odgovoré: Bogu hvala.

Pri blagoslovljenji velikonočne sveče.

Diakon poje prelepi slavospev:

Naj se zdaj raduje nebeška angeljska truma; naj se veselo obhajajo Božje skrivnosti: in pri zmagi tolikega Kralja naj glasno zapoje tromba zveličanja. Naj se veseli tudi zemlja, obsijana s toliko svetlobo, in od luči večnega Kralja razsvetljena naj spozna, da je zginila tema vesoljnega sveta. Raduje naj se tudi mati sv. cerkev, okinčana z žarki tolike svetlobe, in močni glasovi narodov naj se po tem svetišču razlegajo. Zato vas prosim, preljubljeni bratje, ki okoli stoječi čudežno lepoto te luči gledate, da z menoj vred vsegamogočnega Boga za milost prosite, da ker me je brez mojega zaslužja v število levitov povzdignil, mi tudi svojo luč v serce vlije, da slavospev v čast veliko-

nočne sveče dostojno doveršim. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, njegovem Sinu, kateri ž njim živi in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog od vekomaj do vekomaj! R. Amen. V. Gospod z vami. R. In s tvojim duhom. V. Kvišku serca. R. Jih že imamo pri Gospodu. V. Dajmo hvalo Gospodu, našemu Bogu. R. Spodobno je to in dolžnost je. Zares spodobno in dolžnost je, da nevidnega Boga, vsemogočnega Očeta in njegovega edinorojenega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa, z vso vdanostjo serca in duše in s petnim glasom častimo. Kteri je za nas plačal Adamov dolg večnemu Očetu, in je dolžno pismo prvega greha izbrisal s svojo kervjo. To namreč so velikonočni prazniki, ko se tisto pravo Jagnje v smert daruje, s čigar kervjo se vrata vernikov posvečujejo. To je noč, ko si nekdanje naše očete, Izraelove otroke, iz Egipta izpeljal in jim dal s suho nogo rudeče morje preiti. To tedaj je ona noč, ki je temo grehov s svetlobo ognjenega stebra pregnala. To je noč, ki po vsem svetu v Kristusa verujoče posvetnih napak in grešne teme očisti, z milostjo napolni in k svetosti pokliče. To je noč, ko je Kristus sterl smertne okove, in zmagovalno vstal iz groba. Nič bi nam namreč rojstvo ne hasnilo, ako bi se mu odrešenje ne pridružilo. O čudežno ponižanje tvojega usmiljenja do nas!

O neprecenljivi izkaz ljubezni: da bi hlapca odkupil, dal si Sina! O zares potreben greh Adama, ki je s smertjo Kristusovo izbrisan bil! O srečno zadolženje, ki je takega in tolikega Odrešenika imeti zaslužilo! O zares blažena noč, ki si edina vredna bila, vedeti čas in uro Kristusovega vstajenja od mrtvih! To je noč, od ktere je pisano: „Noč se bo svetila kakor den; in nočna svetloba bo moja sladkost.“ Blagoslov te noči preganja hudobije, izmiva grehe, vračuje padlim nedolžnost in žalostnim veselje; preganja svaje, rodi slogo in podverže svetne oblasti. (Diakon pritisne pet kadilnih zern v podobi križa na velikonočno svečo.) V tej blaženi noči sprejmi tedaj, sveti Oče, večerno daritev tega kadila, katero ti v slovesnem darovanji te od čebelic nanošene sveče skoz roke svojih služabnikov sveta cerkev opravlja. Zdaj tedaj čast te sveče poznamo, katero žareči plamen v Božjo čast prižiga. (Tukaj prižge diakon velikonočno svečo.) In te plamen, akoravno razdeljen, se vendar zavolj posojene luči ne zmanjša. Redi ga namreč topeči se vosek, ki ga je v hrano te žlahtne svetilnice rodovitna čebela pripravila. (Tukaj se prižgejo vse lampe po cerkvi.) O blažena noč, ki je oropala Egipčane in obogatila Hebrejce! O noč, v kateri se z zemljo nebesa sklenejo in Bog s človekom. Prosimo te toraj, o Gospod! da ta sveča, v čast tvojega

imena blagoslovljena, neusahljivo gori, temo sedajne noči preganja, in od tebe v žlahtno dišavo sprejeta se nebeškim lučim pridruži. Njeno luč naj še najde juternja zvezda goreti; tista juternja zvezda, ki nikdar ne zabaja, ki se je iz groba povzdignila in človeškemu rodu preprijazno zasvetila. Prosimo tedaj, o Gospod! da nam, tvojim služabnikom, vsemu duhovenstvu in pobožnemu ljudstvu z našim svetim Očetom J. z našim škofom J. in z našim presvetlem cesarjem J. mirne čase dodeliš in nas v tem velikonočnem veselji v svojem varstvu vodiš, vladaš in ohraniš. Po istem Gospodu našem i. t. d. Amen.

Pri blagoslovljenji kerstne vode.

Pred blagoslovom se bere 12 dolgih beril iz starega testamenta, ki se vse nanašajo na prerojenje grešnega človeka po sv. kerstu, in na čudovito moč sv. kersta, ki bo obličeje zemlje prenovila. V starodavni cerkvi so namreč verniki noči pred velikimi prazniki v cerkvah zbrani prebedeli v molitvah, v petji psalmov in v branji primernih beril iz sv. pisma; zato so te noči po latinsko vigiliije imenovali, to je: ponočna čuvanja (bilje). Med tem mōli ti Jezusa v Božjem grobu, premišluj gnado sv. kersta, in ponovi kerstno obljubo.

Na poti h kerstnemu kamnu se poje:
Ps. 41. Kakor hrepeni jelen po studenčni vodi,

tako hrepeni moja duša po tebi, o Bog! Mojo dušo žeja po močnem, živem Bogu; kedaj bom prišel in se prikazal pred Božjim obličjem? — Moje solze so moj kruh noč in den; ker mi vsak den pravijo: kje je tvoj Bog?

Pri kerstnem kamnu: V. Gospod z vami. R. In s tvojim duhom.

Molimo. Vsegamogočni večni Bog, ozri se milostno na pobožnost svojega ljudstva, ki, kakor jelen hrepeni po studencu hladne vode duhovnega prerodenja; in dodeli dobrotno, da mu žeja njegove vere po skrivnosti sv. kersta dušo in telo posveti. Po Gospodu našem. Amen.

Mešnik začne blagoslov, rekoč: V. Gospod z vami. R. In s tvojim duhom.

Molimo. Vsegamogočni večni Bog, bodi z nami pri skrivnostih tvojega velikega usmiljenja, bodi z nami pri zakramentih: in v prerodenje novih ljudstev, katere ti kerstni studenec rodi, pošlji Duha posinovljenja, da kar naša ponižna služba opravlja, po tvojem vpljivu obilno moč doseže. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, svojem Sinu, kateri v edinosti sv. Duha s teboj živi in kraljuje Bog od vekomaj do vekomaj. R. Amen. V. Gospod z vami. R. In s tvojim duhom. V. Kvišku serca. R. Jih že imamo pri Gospodu. V. Dajmo hvalo Gospodu, svojemu Bogu. R. Spodobno je to in dolžnost je. Zares spodobno in dolžnost je, prav je in

dobro, da ti vselej in povsodi hvalo dajemo, sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni Bog. Kteri z nevidno mogočnostjo svojim zakramentom čudovito moč deliš; in akoravno smo tolike skrivnosti opravljali nevredni, nas vendar, ker si nam po svoji milosti k temu oblast dal, ne zapustiš, ampak tudi do naših prošinj uho svojega usmiljenja nagneš. O Bog, čigar Duh se je že pri stvarjenji nad nami zibal, da je natura vode že takrat moč posvečenja prejela; o Bog, ki si hudobije grešnega sveta skoz vodo izmil, ter že v vesoljnem potopu način prerojenja naznanil, da bi po skrivnosti enega in istega elementa konec nastal pregreham in začetek čednostim; ozri se, o Gospod, na obličje svoje cerkve, in pomnoži v njej sad prerojenja, ki z mogočnim zavetjem svoje milosti svojo cerkev razveseljuješ, da studenec sv. kersta, ki ga v prerojenje narodov po celem svetu odpiraš, na povelje tvojega veličanstva po sv. Duhu sprejme milost tvojega edinorojenega Sina. (Tukaj vodo z roko razdeli v podobi križa v znamenje, da kerstna voda moč očiščevanja sprejme le skoz Kristusovo smert na križu.) Kteri naj to vodo, ljudem v prerojenje pripravljeno, s primešanjem svoje Božje moči stori rodovitno, da se po prejetem posvečenji, v novo stvar prerojen, nov nebeški zarod iz globočine neomadežanega Božjega studenca povzdigne, in da vse, naj so

tudi po spolu ali starosti razločeni, tvoja milost, kakor duhovna mati, prerodi v eno destino. Na tvoje povelje, o Gospod, naj se toraj od tod proč pobere vsak nečisti duh, in naj vsa zlobnost hudičeve zvijače dalječ proč odstopi. Tukaj naj nêma prostora nijedna sovražna moč: ne da bi nas zapeljivo obdajala; ne da bi nas na skrivnem zalezovala; ne da bi nas z notranjim strupom okužila. (Tukaj se z roko vode dotakne, v znamenje, da se Božja moč z vodo sklepa.) Sveta in nedolžna bodi ta stvar, prosta vseh sovražnih napadov in po odstopu vsega zlega očiščena. Bodi studenec življenja, voda prerojenja, vrelec očiščenja, da vsi v tej zveličavni kopeli omiti, po moči sv. Duha milost popolnega očiščevanja dosežejo. (Napravi tri križe črez vodo, v znamenje, da se v imenu presvete Trojice kerščuje.) V te namen te blagoslovim, ti stvar vode, skoz Boga † živega, skoz Boga † pravega, skoz Boga † svetega: skoz Boga, ki te je v začetku z besedo ločil od suhe zemlje, čigar Duh je nad teboj bival. (Tukaj z roko razlije vode proti štirim krajem sveta v spomin na besede Kristusove: Pojdite po vsem svetu; učite in kerstite.) Ki je storil, da si v paradižu iz studenca izvirala, in zapovedal, da si v štirih rekah vso zemljo rosila. Ki te je grenko v puščavi storil za pitje prijetno, in te je žejnemu ljudstvu iz skale izpeljal. Blagoslovim † te skoz

Jezusa Kristusa, njegovega edinorojenega Sina, Gospoda našega, ki te je v Kani Galilejski s svojo močjo v veliki čudež spremenil v vino, ki je z nogami po tebi hodil, ki je od Janeza v Jordanu v tebi kerščen bil, ki je hotel, da si s kervjo vred iz njegove strani pritekla, in ki je učencem zapovedal, da bi verujoče v tebi kerstili, rekoč: Pojdite, učite vse narode in kerstite jih v imenu Očeta, Sina in svetega Duha. Ker tedaj te tvoje zapovedi dopolnujemo, nam ti vsegamogočni Bog, usmiljen na strani stoj in nas dobrotljivo navdihni. (Tukaj dihne trikrat v podobi križa v vodo, v znamenje, da kakor pri kerstu voda truplo od zvonaj, tako sv. Duh dušo od znotraj očiščuje.) Ti to navadno vodo z lastnimi ustmi blagoslovi, da razun naravnega očiščevanja, ki ga pri umivanju truplu deli, tudi za očiščevanje duše zmožna postane. (Zdaj spušča velikonočno svečo trikrat vedno bolj globoko v kerstno vodo, in trikrat vedno bolj glasno zapoje:) Pridi v polni studenec moč svetega Duha! (Dihne zopet trikrat v vodo, rekoč:) In dodeli vsej tej vodi moč prerojenja. (Vzame svečo iz vode in nadaljuje.) Tukaj naj se madeži vseh grehov izbrišejo; tukaj naj se človeška natura, po tvoji podobi ustvarjena, in k časti svojega začetka prenovljena; vseh prejšnjih nesnag očisti, da se vsak človek, ki te zakrament prerojenja prejme, prerodi v novo

detinstvo prave nedolžnosti. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki bo prišel soditi žive in mrtve in svet skoz ogenj. Amen. (Zdaj se vzame od blagoslovljene vode in se poškropi verno ljudstvo po cerkvi: Mešnik pa vlije v podobi križa sv. kerstno olje v vodo rekoč:) Posvečen in rodoviten bodi te studenec po olji zveličanja vsem, ki bodo iz njega prerojeni, v večno življenje. Amen. Enako vlije v kerstno vodo sv. križme, rekoč: Vlitje križme Gospoda našega Jezusa Kristusa in Tolažnika sv. Duha naj se zgodi v imenu svete Trojice. Amen. (Potem še enkrat križmo in sv. olje ob enem v kerstno vodo vlije, rekoč:) Združenje križme posvečenja in olja maziljenja in kerstne vode naj se enako zgodi v imenu † Očeta, in † Sina in svetega † Duha. Amen.

Duhovniki k velikemu altarju nazaj gredé pojejo v čast naših kerstnih patronov litanije vseh Svetnikov, ktere pred altarjem na tleh ležé nadaljujejo in skončajo. Na to se bere sv. meša in prvič zapoje Aleluja.

Za velikonočni čas.

Cerkveni velikonočni slavospev.

1. Kraljeva miza Jagnjeta, — Nam danes je pogernjena; — Prelepo belo oblečeni, — Zapojmo Kristu hvalo vsi.

2. Svet križ je bil kervav altar, — Na katerem je opravil dar: — S kervjo je grehe nam izmil, — Življenje s smertjo nam dobil.

3. Kjer njega kri se poškropi, — Tam angelj smerti moč zgubi; — Se morje vernim razdeli, — Sovražnik pa se potopi.

4. Na križi Jagnje kervavi, — Velikonoč nam posveti; — Na altarji skrito zdaj živi, — In dušno hrano nam deli.

5. Ti Jagnje si preblazeno — Peklenska vrata zmagalo, — Pregrajo smerti zrušilo, — Odperlo stezo nam v nebo!

6. Bandero vstajenja blišči — Nam na nebeškem Sioni; — Častito v roki ga derži — Presveti kralj večne časti!

7. Danica lepo se žari, — Po nebu petje se glasi; — Veselo si odrešen svet — Obriše britke solze spet.

8. Le pekel škriplje še z zobmi, — Ko Krist v predpekel se spusti, — Da očakov duše izpelja — Na kraj veselja večnega.

9. Zastonj ste grob pečatili — Vi Judje in neverniki: — Glej, angelj kamen odvali, — Na odpertem grobu Krist stoji!

10. Zadost je solz in plakanja, — Mrtvaškega žalovanja: — Čuj! angelj glas je od sebe dal, — Da Kristus je od smerti vstal!

11. Veselje večno da terpi, — Ki ga velikanoč deli: — O Kristus! milostno nam daj, — Ti zvesto služiti vselaj.

12. Očetu, ki je Sina dal, — In Sinu, ki je od smerti vstal, — In svet'mu duhu, kakor zdaj, — Naj hvala bode vekomaj. Amen.

Pri svečanosti vstajenja Gospodovega.

Kedar mešnik sv. Rešnje telo iz Božjega groba vzdigne, trikrat vedno više zapoje: Aleluja. Ko po končani procesiji sv. Rešnje telo na altar postavi, moli:

V. Gospod je iz groba vstal. Aleluja. R. Ki je za nas visel na križi. Aleluja.

Molimo. O Bog, ki si to presveto noč s častjo Gospodovega vstajenja razsvetil: ohrani v novem zarodu tvoje družine ji danega duha posinovljenja, da na telesi in duši prenovljeni, ti čisto službo opravljamo. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Mešnik zapoje „Te Deum laudamus“; po končani pesmi moli:

V. Gospod z vami. R. In s tvojim duhom.

Molimo. O Bog, ki si denešnji den skoz svojega edinorojenega Sina po premagani smerti vrata večnosti odperl: dodeli, da svoje dobre sklepe, ki nam jih je tvoja milost vdihnili, s tvojo pomočjo tudi v djanji izpeljemo. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

V. Gospod z vami. R. In s tvojim duhom.

V. Povelečujmo Gospoda. Aleluja, aleluja.

R. Bogu hvala. Aleluja, aleluja.

Pri blagoslovljenji velikonočnih jedil.

Pri blagoslovljenji mesa.*

V. Naša pomoč † je v imenu Gospodovem.

R. Ki je stvaril nebo in zemljo. V. Gospod z vami. R. In s tvojim duhom.**

Molimo. O Bog, ki si po svojem služabniku Mojzesu pri izhodu tvojega ljudstva iz Egipta jagnje zaklati ukazal, in v predpodobo Gospoda našega Jezusa Kristusa hišne podboje s kervjo jagnjetovo namazati zapovedal: blagoslovi † in posveti † to stvar mesa, ki jo mi, tvoji služabniki, v tvojo čast zaužiti želimo, skoz vstajenje istega Gospoda našega, Jezusa Kristusa, kateri s teboj živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pri blagoslovljenji jajce.***

V. Naša pomoč i. t. d.

Molimo. Prosimo, o Gospod, naj pride milost tvojega † blagoslova črez to stvar jajce,

* Meso pomeni velikonočno Jagnje, Jezusa Kristusa.

** Tako se vsak blagoslov začne. Po molitvi se blagoslovljena stvar vselej trikrat poškropi, in kedar se slovesno blagoslovlja, tudi trikrat pokadi.

*** Jajce je podoba novega življenja, ki nam ga je Jezus v svojem vstajenji pridobil.

da postane zdrava jed tvojim vernikom, ki jo bodo tebi v zahvalo uživali, zavoljo vstajenja Gospoda našega, Jezusa Kristusa, kateri s teboj živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pri blagoslovljenji kruha. *

V. Naša pomoč i. t. d.

Molimo. Gospod Jezus Kristus, kruh angeljski, živi kruh večnega življenja, blagoslovi[†] milostno te kruh, kakor si blagoslovil pet kruhov v puščavi, da vsi, ki ga bodo zauživali, po njem zdravje na duši in telesi dosežejo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pri procesijah križevega tjedna in na sv. Marka den.

Pred procesijo se navadno moli 43. psalm, v katerem se David spominja, kako je Bog nekdan izvoljenemu ljudstvu čudovito pomagal; kako ga je pa zdaj sovražnikom v roke dal, in v tej hudi stiski prosi Boga za pomoč.

Psalm 43.

Ant. Vstani Gospod! pomagaj nam, in reši nas zavolj svojega imena.

Bog! s svojimi ušesi smo slišali; naši očetje so nam oznanovali čudo, ki si ga storil njih dni in v nekdanjem času.

* V podobi kruha nam daje Jezus zavživati svoje meso.

Tvoja roka je narode razškropila in si nje (naše očete) vselil; pokoril si ljudstva in si jih izgnal.

Niso namreč s svojim mečem dežele v last dobili, in njih rama jim ni pomagala; ampak tvoja desnica in tvoja rama in luč tvojega obličja; ker si imel nad njimi dopadenje.

Ti sam si moj kralj in moj Bog, ki ukažeš pomoč Jakobu.

Po tebi z (močnim) rogom razmetujemo (sovražnike); in v tvojem imenu zaničujemo nje, ki se zoper nas vzdigujejo.

Zakaj ne zanašam se na svoj lok, in moj meč ne bo mene otel.

Temveč ti nam pomagaš zmed njih, ki nas stiskajo; in osramotuješ nje, ki nas čertijo.

V Bogu se bomo hvalili ves den, in tvoje ime bomo slavili vekomaj.

Zdaj pa si nas zavergel in osramotel; in nisi hodil z našo vojsko.

Obernili si nas, ko smo bili svojim sovražnikom za herbtom; in oni, ki so nas čerteli, so (med nami) ropali za se.

Dal si nas, kakor ovce v jed, in med narode si nas razškropil.

Prodal si svoje ljudstvo brez cene; in pri njih prodajanji jih ni bilo veliko.

Dal si nas v sramoto našim sosedom; v zasmehevanje in zaničevanje njim, ki so okoli nas.

Dal si nas narodom v pregovor; z glavami se maja (črez nas) med ljudstvi.

Ves den je pred menoj moje zasramovanje, in sramota mojega obraza me pokriva.

Ker moram poslušati očitovalca in opravljivca, in gledati sovražnika in preganjalca.

Vse to nas je zadelo, in te vendar nismo pozabili, in nismo nezvesto ravnali nad tvojo zavezo.

Naše serce se mi ni umaknilo nazaj (od tebe); da si ravno si naše steze zavernil od svojega pota.

Zakaj ponižal si nas na kraji nadloga, in smertna senca nas je pokrivala.

Ako bi bili pozabili imena svojega Boga, in ako bi bili svoje roke iztegali proti tujemu Bogu.

Bi mar Bog tega ne zagledal? on namreč pozna, kar je skrito v sercu.

Kajti zavolj tebe smo v smertni nevarnosti ves den; smo kakor ovce za klanje (pripravljene).

Vstani, zakaj spiš, o Gospod? vstani, in ne zaverzi nas vekomaj!

Zakaj proč obračaš svoj obraz; pozabljaš naše revščine in naše stiske?

Kajti ponižana v prah je naša duša; k tlem potlačeno naše telo.

Vstani Gospod! pomagaj nam; in reši nas zavolj svojega imena.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Vstani Gospod! pomagaj nam; in reši nas zavolj svojega imena.

Potem se začne procesija, pri kateri se molijo litanijske vse svetnikov.

Na praznik vnebohoda Gospodovega.

Cerkveni slavospev.

(Pri večernicah.)

1. Začetnik izveličanja, — Veselje našega serca, — O Jezus, naš Odrešenik — in čistih serc ti ljubljениk!

2. Kako velika je bila — Ljubezen tvojega serca, — Da v smert za nas nedolžen greš, — Življenja vrata nam odpreš.

3. Predereš pekla temno noč; — Zdrobi verige tvoja moč: — Jetnike davne osvobodíš, — V nebeški pelješ paradiž.

4. Naj nagne tvoja milost se — Do naše tudi revščine, — In enkrat gledati nam daj — Obličja tvoj'ga sveti raj.

5. O bodi pot in vodja naš, — Ki edini pravo stezo znaš; — Na poti bodi tolažnik, — Po smerti pa naš povračnik!

(Pri juternicah.)

6. O Bog in kralj večne časti! — Ki te vesoljni svet slavi; — Smert zmagana se uklanja ti, — Gospodstvo svoje izroči.

7. Na oblaku svetlem se peljaš, — Gredoč nam blagoslov še daš; — Nad zvezdami tvoj tron stoji, — Od vekomaj pripravljen ti.

8. Zdaj trojni tebe svet časti: — Nebó se v tebi veseli, — Zemlja ti glasno hvalo da, — Pekel pred teboj trepeta.

9. Se angelji radujejo, — Ko silni čudež gledajo: — Meso greši, meso terpi, — Se v mesu večni Bog časti.

10. O Kriste, tebe ljubimo! — O Kriste, tebe iščemo! — Spred nas naj grešni svet beži, — Ljubezni naše vreden ni.

11. Zató te serčno prosimo: — Odvzemi greha butaro, — In kviško vzdigni nam serce, — Nebeške vdihni mu želje.

12. Da kadar prideš sodni dan — Od Božjih angeljev obdan, — Za kazen res zaslužno — Nam verneš krono zgubljeno.

13. Na slavni den vnebhoda, — Častimo glasno Jezusa, — Z Očetom preslavljujmo ga — In s svetim Duhom vekoma. Amen.

Ant. O Kralj časti in Gospod moči! ki se denes zmagovalno nad vsa nebesa vzdiguješ, ne zapusti nas sirot; temveč izlij črez nas od Očeta obljubljenega Duha resnice. Aleluja.

V. Gospod v nebesih. Aleluja. R. Je pripravil svoj sedež. Aleluja.

M o l i m o. Vsegamogočni Bog! ker verujemo, da je tvoj edinorojeni Sin, naš Zveličar, denešnji den v nebesa šel: te prosimo, dodeli nam, da tudi mi v duhu že v nebesih prebivamo. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Za binkoštni čas.

O b i n k o š t n i h p r a z n i k i h opravlja pobožnosti v čast sv. Duha, kakor jih najdeš v I. delu za „sredo“ odločene.

Na praznik sv. Rešnjega telesa.

V tej osmini opravlja pobožnosti, kakor jih najdeš v I. delu za „četertek“ namenjene.

Pri procesiji s sv. Rešnjim telesom.

Kedar se sv. Rešnje telo v cerkvi vzdigne, se zapoje pesem: „Vsi jeziki povzdignite“ (I. del str. 202.)

I. E v a n g e l j.

Diakon pred vsakim evangeljem moli: Očisti moje serce in moje ustnice, vsegamogočni Bog! ki si ustnice preroka Izaija z gorečim ogljem

očistil: takó me očisti s svojo nezasluženo milostjo, da tvoj sv. evangelj vredno oznanovati zamorem. Po Kristusu Gospodu našem. Amen. — V. Blagoslovi me, o Gospod. R. Gospod bodi v mojem serci in v mojih ustih, da vredno in spodobno oznanujem njegov evangelj. Amen.

Zdaj se bere začetek sv. evangelja po sv. Matevžu; bukve rodu Kristusovega, to je, cela versta očakov od Abrahama do sv. Jožefa, moža Marijinega, od ktere je bil rojen Jezus, ki je imenovan Kristus. — Ti se zahvali Jezusu, da je za tebe, človek postal, terpel, umerl in ti svoje telo za hrano dal. Moli njegovo človeštvo v sv. zakramentu. — Mešnik poljubi vsakokrat sv. evangelj, rekoč: V. Po besedah sv. evangelja nam odpusti Bog naše grehe. R. Hvala bodi tebi, o Kristus.

Mešnik glasno moli: Po besedah sv. evangelja in po zasluženji in priprošnji sv. aposteljna in evangelista Matevža nam odpusti, o Gospod, vse naše grehe in hudobije. Amen.

V. Od treska in hudega vremena. R. Reši nas, o Gospod!

V. Gospod usliši moje molitev. R. In moje vpitje naj k tebi pride.

V. Gospod bodi z vami. R. In s tvojim duhom.

Molimo. Odverni od svoje hiše, prosimo, o Gospod! vse duhovne zlege, in naj se ji ne bliža nesreča hudega vremena. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Mešnik da sv. blagoslov in glasno moli: Z nebeškim blagoslovom naj bode blagoslovljen, obvarovan in ohranjen te kraj in vsi, ki v njem prebivajo, tudi polja in zemeljski pridelki, v imenu Očeta † in Sina † in sv. † Duha. Amen.

II. E v a n g e l j.

Bere se začetek sv. evangelja po sv. Marku. Sv. Joanez Kerstnik kliče v puščavi: Pripravite pot Gospodovo, poravnajte pot Gospodovo, poravnajte njegove steze. Veliko ljudi pride k njemu, kateri svoje grehe obžalujejo in prejmejo od njega kerst pokore; kajti on pravi: Jaz vas kerščujem z vodo, kateri pa za menoj pride, vas bo kerstil s sv. Duhom. — Obudi tudi ti kesanje črez svoje grehe, in prosi Jezusa za duha prave pokore.

Po evangelji mešnik moli: Po besedah sv. evangelija, in po zasluženji in priprošnji sv. evangelista Marka nam odpusti, o Gospod! vse naše grehe in hudobije. Amen.

V. Od kuge, lakote in vojske. R. Reši nas, o Gospod.

V. Gospod usliši mojo molitev i. t. d.

Molimo. Blagoslovi, vsegamogočni Bog! te kraj, da prebiva v njem zdravje, čistost, zmaga, moč, ponižnost, dobrotljivost in pohlevnost, izpolnjevanje Božjih zapovedi in hvaležnost do Boga Očeta, Sina in sv. Duha: in te blagoslov naj ostane nad tem krajem in nad vsemi, ki v njem prebivajo, zdaj in vse večne čase. Amen.

Blagoslov se da, kakor pri prvem evangelji.

III. E v a n g e l j.

Bere se začetek sv. evangelja po sv. Lukežu. Angelj oznani Cahariju, da bo prejel sina, ki bo velik pred Gospodom in napolnjen s sv. Duhom, in bo veliko Izraelovih sinov preobrnil k Bogu. V duhu in v moči preroka Elija bo prišel pred Kristusom, da ljudstvo skoz resnično pokoro nanj pripravi. — Ti se zahvali Bogu, da živiš v času, ko je že Jezus prišel na svet; da si v pravi veri kerščen in izrejen. Obudi gorečo željo, se z Jezusom skleniti in vedno ž njim sklenjen ostati.

Po evangelji mešnik moli: Po besedah sv. evangelja in po zasluženji in priprošnji sv. evangelista Lukeža nam odpusti, o Gospod! vse naše grehe in hudobije. Amen.

V. Od nagle, neprevidene in večne smerti.
R. Reši nas, o Gospod!

V. Gospod usliši mojo molitev i. t. d.

Molimo o. Vsegamogočni, večni Bog! ki si po vseh krajih svojega gospodarstva pričujoč in svojo moč razodevaš; usliši naše prošnje in varuj te kraj, ki si ga ti vstvaril, da mu nikdar nijena sovražna zloba ne škoduje, ampak da se ti tukaj s pomočjo sv. Duha vedno čista in dopadljiva služba s pobožnim srcem opravlja. Prosimo, o Gospod! obišči te kraj in vse zalezovanje sovražnikovo dalječ proč od njega odženi, in tvoji sveti angelji naj tukaj prebivajo, naš kraj v miru varujejo in tvoj sv. blagoslov naj vedno nad nami ostane. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Blagoslov se da, kakor pri prvem evangelji.

IV. E v a n g e l j.

Bere se začetek sv. evangelja po sv. Joanezu, kakor se navadno bere na koncu sv. meše (glej I. del str. 100). V njem se popisuje, da je Jezus Božji Sin, Bog od Boga, luč od luči, od vekomaj iz Očeta rojen; in da je Beseda meso postala in med nami prebivala. — Ponizaj se tudi ti globoko pred Jezusom; spoznaj ga veselo za svojega Boga

in moli pobožno njegovo Božanstvo v presvetem zakramentu.

Po evangelji mešnik moli: Po besedah sv. evangelja in po zasluženji in priprošnji sv. aposteljna in evangelista Joaneza nam odpusti, o Gospod! vse naše grehe in hudobije. Amen.

V. Od vsega hudega. R. Reši nas, o Gospod!

V. Gospod usliši mojo molitev itd.

M o l i m o. Z nebeškim blagoslovom naj bode blagoslovljen, obvarovan in ohranjen te kraj in vsi, ki v njem prebivajo, tudi polja in zemeljski pridelki, v imenu Očeta, Sina in sv. Duha. Amen.

M o l i m o. Vsegamogočni, večni Bog! ki daješ hrano vsem stvarjem; ki nebo pregrinjaš z oblaki in zemlji dež pripravljaš, in vrata nebes odpiraš; ki severja iz zraka preženeš in v svoji moči juga pripelješ; ki planine z njih verhov rosiš, in s sadom svojih del nasituješ zemljo; ki si angelju prepovedal, zemlji, morju in drevesom škodovati: prizanesi boječim, in usmili se prosečih. Tebe namreč, o Gospod, ponižno prosimo: naj dalječ od nas odstopi grozenje viharjev, nesreča nevihte, hrumenje toče, treskanje strele, in vtihnijo naj vsi sovražni napadi, naj se utolaži grozeče gromenje, škodljivo deževje in vetrovno tulenje; in moč tvoje des-

nice naj uniči vse viharje in zračne nevihte. Prosimo, o Gospod! naj pride črez nas sveti Duh, da, ko so premagane vse moči sovražnih oblasti, angeljska roka zemeljske pridelke varuje; in ko se je zavleklo protenje oblakov, nam žuganje hude ure le v to služi, da te še bolj glasno hvalimo in še z večo pobožnostjo molimo. Ki živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Mešnik da štirikrat blagoslov proti štirim krajem sveta, rekoč:

Proti jutru: V. Od treska † in hudega vremena. R. Reši nas, o Gospod!

Proti poldnevu: V. Od kuge, lakote † in vojske. R. Reši nas, o Gospod!

Proti večeru: V. Od nagle, neprevidene † in večne smerti. R. Reši nas, o Gospod!

Proti polnoči: V. Od vsega † hudega. R. Reši nas, o Gospod!

Pri navadnih nedeljskih procesijah se da pa le enkrat blagoslov, takó, kakor pri prvem evangelji.

Kedar se pride nazaj v cerkev, mešnik pred altarjem moli:

V. Kruh z nebes si jim dodelil. Aleluja.

R. Kteri vso sladkost v sebi ima. Aleluja.

Molimo. O Bog, ki si nam v prečudežnem zakramentu spomin svojega terpljenja zapustil; dodeli prosimo, da svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje kervi takó častimo, da sad tvojega

odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Na to dá mešnik še enkrat spred altarja sv. blagoslov. — Pri nedeljskih procesijah pa se te blagoslov opusti s spredej stoječo molitevjo vred.

Ob praznikih Matere Božje

in

Božjih svetnikov

moli in premišluj molitve, kakor jih najdeš v prvem delu „nebeške hrane“ pri pobožnostih torka in sabote zaznamovane.

Kar posebej Marijine praznike in godove zadeva, imajo Slovenci tudi v drugih knjigah še dokaj lepih pesem in molitev. Le ene Marijine pobožnosti še nemajo, in sicer ravno tiste, katero cerkev najbolj slavi, in morebiti tudi Marija najbolj cení, in to so: dnevnice v čast preblažene device Marije, ktere je sama sv. cerkev iz sv. pisma in iz spisov Božjih svetnikov posnela, in ktere se v tolikih možkih in ženskih kloštrih brez nehanja noč in den prepevajo in molijo. Zato je „družba sv. Mohora“ rada dovolila, da se Marijine

dnevnice v „nebeško hrano“ povzamejo, naj bi jih tudi verni Slovenci zanaprej v svojem jeziku molili in ž njimi Marijo slavili. — Razun tega jih je veliko med nami, možkih in ženskih, ki so zapisani v tretji red sv. Frančiška ali v bratovščino karmelitarskega škapulirja. Pri obeh društvih so prav za prav Marijine dnevnice predpisane kakor vsakdanja bratovska molitev; in le njim, kateri teh dnevníc moliti ne morejo, se mesto njih s cerkvenim dovoljenjem druge molitve naložiti smejo. Zanaprej bodo vsi ti društveniki, če že ne vsaki den, pa vendar kedar jim bodo okoliščine dopuščale, posebno po nedeljah in praznikih lahko dnevnice molili, in tako društveno dolžnost popolno opravili, in za svojo dušo še več spodbuje, tolažbe in duhovnih zakladov pridobili. — Verh tega verni Slovenci kaj radi na Marijine božje poti romajo, na kterih se dostikrat po več dni pomudijo. Tudi za take prilike se bodo kaj lepo vdale Marijine dnevnice. Vsaj so tudi verni Izraelci, kedar so po zapovedi v Jeruzalemski tempelj na božjo pot hodili, med potom svete psalme prepevali in molili, kterih mnogo je bilo od kralja Davida posebno za te prilike zloženih.

Morebiti ne bo vsak ročno vsega umel, kar bo v dnevnicah bral; vendar naj si bo zastran tega brez skerbi! Sv. Duh ga bo sam učil in mu globoki in skrivnostni pomen dalje bolj razodeval, večkrat ko bo dnevnice pobožno opravljal. Tudi bodo dušni pastirji gotovo radi vsakemu pojasnili, kar mu utegne biti nerazumljivega. Enako bodo tudi radi vsakega podučili, kako se ob raznih letnih časih ene in druge molitve spreminjajo in sestavljajo. Ni namreč prostora, tukaj vse to nadalje razpeljevati; le najbolj potrebno bodi še ob kratkem opomnjeno.

Mi začnemo den s polnočjo in štejemo ure enega dneva od polnoči do polnoči. Izraelci pa so svoj den začeli z večernim mrakom (po našem nekako ob 6. na večer), ter so šteli od 6. zvečer do 6. zjutraj 12 ponočnih, in od 6. zjutraj do 6. zvečer 12 dnevnih ur. Pri tej navadi je ostala tudi sv. kat. cerkev, ktera šteje svoje cerkvene dneve tudi od večernic do večernic; takó n. pr. nedeljo začnemo z večernicami v saboto in jo sklenemo z večernicami v nedeljo. — Sedemkrat na den pa je molil kralj David, kakor priča v svojem 118. psalmu, in

ta šega, sedemkrat na den moliti, je sveta postala v starem testamentu in je sveta ostala tudi v novem testamentu; kajti tudi naša sv. cerkev svojim duhovnikom in redovnikom vелеva, da sedemkrat na den molijo. Zato imajo cerkvene dnevnicе sedem molitevskih ur. Nekdaj so se molile o polnoči juternice in hvalnice (v nekaterih kloštrih se to še zdaj natanjčno godi); — ob 6. zjutraj (to je bila, kakor smo že rekli, pri Izraelcih prva dnevna ura) se je molila prva ura; — ob 9. tretja ura, — ob 12. (to je, o poldne) šesta ura; — ob 3. popoldne deveta ura; — ob 6. zvečer večernice, in preden se je k počitku šlo, sklepnice. Zdaj se je to toliko polajšalo, da se molijo večernice in sklepnice popoldne, — vse druge ure pa predpoldnem. Kdor nema v jutro časa za vse te molitve, sme že na večer juternice in hvalnice za drugi den opraviti. — Sicer so pa dnevnicе za one, ki so jih dolžni moliti, tudi veljavne, ako jih le od polnoči do polnoči o kateremkoli že času opravijo.

O da bi prišel kedaj čas, da bi verni Slovenci, ki tako radi pojejo, prepevali — prvim kristjanom enako — tudi Da-

vid ove psalme! Psalmski napevi niso težki; pevci in pevke bi se jih lahko od svojih dušnih pastirjev naučili. Zato smo v sredi posameznih verst postavili zvezdico, da se ve, kje prenehati, ako jih več skupaj moli ali poje.

Naj se še dostavi, da so papež Pij V. dne 11. marca 1571 dovolili 50 dni odpustka za vsakokrat, kedarkoli se Marijine dnevnicе molijo.

Dnevnicе

blažene Device Marije.

(Med letom.)

Večernice.

Češčena Marija

V. O Bog! pridi mi † na pomoč. (Tukaj se pokrižaj.)

R. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu i. t. d. Aleluja. (Od septuagesime do velike sabote pa utihne aleluja, in se pristavi: Hvala ti bodi, o Gospod, kralj večne časti!)

1. *Antifona*. * Kedar je kralj na svojem sedeži, * dajo moje cvetlice prijetno dišavo.

* Antifona je gerška beseda in pomeni kratko molitvico, ki se moli pred in po vsakem psalmu. Pred psalmom se moli navadno le začetek (n. pr. do zvezdice), po psalmu pa cela antifona.

Psalm 109.

Gospod je rekel mojemu Gospodu: * Vsedi se na mojo desnico.

Dokler ne denem tvojih sovražnikov * v podnožje tvojih nog.

Palico tvoje moči bo stegnil Gospod iz Siona: * Gospoduj v sredi svojih sovražnikov.

S teboj je gospodstvo ob dnevu tvoje moči v svetlobi svetnikov; * iz sebe sem te rodil pred zgodnjo denico.

Prisegel je Gospod in ne bode se kesal: * Ti si Duhoven po Melhizedekovem redu.

Gospod na tvoji desnici * bo poterl kralje na den svoje jeze.

Sodil bo narode, dopolnil pogin, * razdrobil glave mnogih v deželi.

Iz potoka bo pil na poti; * zato bo visoko povzdignil glavo.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Kedar je kralj i. t. d.

2. *Ant.* Njegova levica je pod mojo glavo, * in njegova desnica me objema.

Psalm 112.

Hvalite služabniki Gospoda; * hvalite ime Gospodovo.

Bodi hvaljeno Gospodovo ime * od zdaj in na vekomaj.

Od sončnega vzhoda do zahoda * bodi hvaljeno Gospodovo ime.

Povišan črez vse narode je Gospod, * in črez nebesa njegovo veličanstvo.

Kdo je enak Gospodu, našemu Bogu, ki prebiva na višavi? * In gleda na nizko v nebesih in na zemlji?

Ki iz praha vzdigne ubogega * in potegne iz blata reveža.

Da ga postavi med pervake, * — med pervake svojega ljudstva.

Ki daje, da prebiva nerodovitna v hiši, * kakor vesela mati otrok.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Njegova levica i. t. d.

3. *Ant.* Začernela sem, vendar čedna; * zato me je ljubil kralj in me peljal v svoj hram.

Psalm 121.

Veselim se tega, kar mi pravijo: * V Gospodovo hišo pojdemo.

Naše noge so stale * v tvojih preddvorih, o Jeruzalem.

Jeruzalem, ki je zidan kakor mesto, * čigar delež imajo vsi poprek.

Tje gori namreč hodijo rodovi, rodovi Gospodovi; * postava je za Izrael, da hvalijo ime Gospodovo.

Kajti ondi stojijo stoli za sodbo * in prestoli
črez hišo Davida.

Prositate, kar služi Jeruzalemu v mir; * in
obilnost bodi njim, ki tebe ljubijo.

Mir bedi v tvoji terdnjavi, * in obilnost
v tvojih stolpih.

Zavoljo svojih bratov in svojih bližnjih *
rečem: Mir ti bodi!

Zavoljo hiše Gospoda, našega Boga, *
iščem, kar dobro je za te.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Začernela sem i. t. d.

4. *Ant.* Zima je že minula, * dež je
jenjal in prešel; vstani moja prijateljica, in
pridi!

Psalm 126.

Ako Gospod hiše ne zida, * se trudijo
zastonj, kateri jo zidajo.

Ako Gospod ne varuje mesta, * bedi za-
stonj, kdor nad njim čuje.

Zastonj vstajate pred svitom; * vstajate,
ko ste se (komaj) vsedli, da bi jedli kruh
britkosti.

V tem, ko svojim ljubljencem daje spanje.
* Glej delež Gospodov so otroci in plačilo sad
telesni.

Kakor pušice v roki junaka, * tako so
otroci pregnanih.

Blagor možu, kteremu so želje po njih izpolnjene; * on ne bo osramoten, kedar se s svojimi sovražniki pravda pri vratih.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Zima je že minula i. t. d.

5. *Ant.* Zala si in sladka * v svoji radosti, sveta Božja Porodnica!

Psalm 147.

Hvali, Jeruzalem, Gospoda; * hvali, Sion, svojega Boga.

Ker je poterdil zapahe tvojih vrat; * tvoje otroke v tebi blagoslovil.

Mir ti je dal od vseh strani; * in te nasituje s pšenično maščobo.

On pošlje svoje povelje na zemljo; * hitro teče njegova beseda.

On vsipa sneg, kakor volno; * raztresa slano, kakor prah.

Meče svojo točo, kakor drobtine; * pred njegovim mrazom kdo bo obstal?

Pošlje (zopet) svoje povelje in jo raztopi; * njegova sapa zapiše in vode tečejo.

On oznanjuje svojo besedo Jakobu, * svoje postave in pravice Izraelu.

Tako ni storil vsem narodom, * in jim ni oznanil svojih pravic.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Zala si in sladka i. t. d.

Branje. Sirah. 24.

V začetku in pred časom sem bila vstvarjena, in na vekomaj ne bom nehala biti, in v svetem prebivališči sem pred njim služila. R. Bogu bodi hvala.

Pesem.

Zdrava morska zvezda,
Božja Mati zlata,
In Devica vedna,
Nebes srečna vrata.

V ustih Gabriela
Klicana si „zdrava;“
Mir nam daj! Za Evo
Ti si mati prava.

Krive zvez odreši,
Slepim daj svetlobo,
Dobro vse nam prosi,
Ženi proč hudobo.

Zvoljena Devica,
Zmed vseh najbolj mila!
Nas nedolžne, čiste,
Mile boš storila.

Skaži se nam mater!
Prošnje skoz te jemlji
On, ki zavolj nas je
Bil tvoj sin na zemlji.

Daj življenje sveto,
Varno pot dodeli,

Jezusa da večno
Gledamo veseli.

Bodi čast Očetu,
Hvala Sinu taka,
In svetemu Duhu:
Vsem trem čast enaka. Amen.

V. Milost je razlita na tvojih ustih.

R. Zato te je blagoslovil Bog na vekomaj.

Hvalnica. Luk. 1.

Ant. Blažena mati * in Devica brezma-
dežna, svetá preslavna Kraljica, prosi za nas
pri Gospodu.

Moja duša * povelčuje Gospoda.

In moj duh se veseli v Bogu, * mojem
Zveličarju.

Ker se je ozerl na nizkost svoje dekle; *
zakaj glej! odsihmal me bodo srečno imenovali
vsi narodi.

Zakaj velike reči mi je storil on, ki je
mogočen, * in čigar ime je sveto.

In njegovo usmiljenje je od roda do roda *
njim, kateri se ga bojijo.

Moč je skazal s svojo roko, * in raz-
kropil je napuhnjene v mislih njih serca.

Mogočne je s sedeža vergel, * in povzdignil
ponižne.

Lačne je z dobrim napolnil, * bogate pa
prazne odpravil.

Sprejel je Izraela, svojega hlapca, * in se spomnil svojega usmiljenja.

Kakor je obljubil našim očetom, * Abrahamu in njegovemu zarodu na vekomaj.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Blažena Mati i. t. d.

Kirie eleison. Kriste eleison. Kirie eleison.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

R. In moje vpitje naj k tebi pride.

Molitev.

Dodeli nam, tvojim služabnikom, te prosimo, Gospod Bog, da se vednega zdravja na duši in na telesi veselimo, in da bodemo po častiti priprošnji blažene Marije, vselej Device, od pričujoče žalosti rešeni in večnega veselja deležni. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Spomin svetnikov.

Ant. Vsi Božji svetniki prosite za naše in vseh ljudi zveličanje.

V. Veselite se v Gospodu, in radujte se, vi pravični.

R. In pojte slavo vsi, ki ste ravnega serca.

Molitev.

Varuj, o Gospod, svoje ljudstvo, in ker v priprošnjo sv. apostolov Petra in Pavla in

vseh apostolov zaupa, ga v vedni obrambi ohrani.

Prosimo, o Gospod, naj nam vsi tvoji svetniki povsod na pomoč pridejo, da ker njih zasluženje častimo, tudi njih priprošnjo občutimo. Dodeli mir našim dnem in odvrtačaj od tvoje cerkve vsako hudobo. Vodi varno po stezi tvojega zveličanja naše in vseh tvojih služabnikov stopinje, djanja in misli. Poverni našim dobrotnikom večne dobrote in vsem pokojnim vernim dušam večni pokoj podeli. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Povelečujmo Gospoda. *R.* Bogu bodi hvala.

V. In vernih duše naj po milosti Božji v miru počivajo. Amen.

Sklepnice.

Češčena Marija i. t. d.

V. Spreoborni nas, o Bog, Zveličar naš.

R. In svojo jezo od nas odverni.

V. O Bog! pridi mi † na pomoč.

R. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu i. t. d. Aleluja. (Ali: Hvala ti bodi, o Gospod, kralj večne časti!)

Psalm 128.

Velikokrat so me stiskali od moje mladosti sem, * — reci zdaj Izrael:

Velikokrat so me stiskali od moje mladosti sem; * in vendar mi niso kaj mogli.

Na herbtu so mi kovali grešniki; * dolgo so uganjali svojo hudobijo.

Gospod pravični pa je poterl zatilnike grešnikov; * osramoteni bodo in nazaj pah-njeni vsi, ki sovražijo Sion.

Postali bodo kakor trava na strehi; * ktera, preden se izdere, usahne.

S ktero si ne napolni roke, kdor žanje, * in ne naročja, kdor snope veže.

In ki memo gredó, ne rečejo: „Gospodov blagoslov bodi z vami: * blagoslovimo vas v imenu Gospodovem.“

Čast bodi Očetu i. t. d.

Psalm 129.

Iz globočine vpijem k tebi, o Gospod! * — Gospod, usliši moj glas.

Naj poslušajo tvoja ušesa * glas moje molitve.

Gospod, ako boš na grehe gledal, * kdo bo obstal, o Gospod?

Toda pri tebi je sprava, * in zavolj tvoje postave čakam tebe, o Gospod!

Moja duša se zanaša na njegovo besedo; *
moja duša upa v Gospoda.

Od juternje straže do noči * naj upa
Izrael v Gospodu.

Ker pri Gospodu je usmiljenje, * in pri
njem je obilno odrešenje.

In on bo rešil Izrael * vseh njegovih hudobij.
Čast bodi Očetu i. t. d.

Psalm 130.

Gospod, moje serce se ni prevzelo, * in
moje oči se niso povzdigovale.

Tudi nisem hodil za velikimi rečmi, * in
za čudovitimi nad menoj.

Ako pa nisem ponizen bil v mislih, * ampak
ako se je prevzela moja duša:

Kakor se detetu godi, ki ga je mati od-
stavila, * prav tako naj se godi moji duši.

Izrael, naj upa v Gospoda, * odslej ia na
vekomaj.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Pesem.

Pomisli Stvarnik vseh reči,
Kako si ljubil nas ljudi.
Da človek si za nas postal,
Marije sin se imenoval.

Marija mati milosti,
Kraljica dobrotljivosti,

Varuj nas zlega vsaki čas,
Na smertno uro sprejmi nas!

O Jezus, kralj večne časti,
Ki rojen od Device si,
Z Očetom bodi hvaljen zdaj
In s svetim Duhom vekomaj. Amen.

Branje. Sir. 24.

Jaz sem mati lepe ljubezni, in strahu in
spoznanja in svetega upanja. *R.* Bogu bodi hvala.

V. Prosi za nas sveta Božja Porodnica.

R. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Hvalnica. Luk. 2.

Ant. Pod tvojo pomoč pribežimo, * o sveta
Božja Porodnica! ne zaverzi naših prošinj v
naših potrebah, temoč reši nas vselej vseh ne-
varnosti, o Devica častitljiva in blažena!

Zdaj spustiš svojega hlapca, o Gospod! *
po svoji besedi v miru.

Ker so videle moje oči * tvoje zveličanje.

Ktero si pripravil pred * obličjem vseh
narodov.

Luč v razsvetljenje nevernikov, * in v čast
Izraela svojega ljudstva.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Pod tvojo pomoč i. t. d.

Kirie eleison. Kriste eleison. Kirie eleison.

V. Gospod, usliši mojo molitev. *R.* In
moje vpitje naj k tebi pride.

Molitev.

Prosimo te, o Gospod! naj nas varuje
častita priprošnja blažene in častitljive vselej
Device Marije in naj nas pripelje v večno živ-
ljenje. Po Gospodu našem i. t. d.

V. Gospod usliši mojo molitev i. t. d.

V. Poveličujmo Gospoda. *R.* Bogu bodi
hvala.

Blagoslov. Blagoslovi in varuj nas
vsegamogočni in usmiljeni Bog, Oče in Sin †
in sveti Duh. Amen.

Juternice.

Ceščena Marija i. t. d.

V. Gospod, odpri † moje ustnice. (Tukaj
napravi križ črez usta).

R. In moja usta bodo oznanovala tvojo
hvalo.

V. O Bog! pridi mi † na pomoč.

R. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu i. t. d. Aleluja. (Ali:
Hvala ti bodi, o Gospod, kralj večne časti!)

Vabilo. Češčena Marija, milosti polna:
* Gospod je s teboj. (Se ponovi še enkrat).

Psalm 94.

Pridite radujmo se v Gospodu; prepevajmo
Bogu, svojemu Zveličarju: prehitujmo njegovo

obličje z zahvalo, in v psalmih mu prepevajmo. — Češčena Marija milosti polna: Gospod je s teboj.

Ker Gospod je velik Bog, in velik kralj črez vse bogove: svojega ljudstva namreč Gospod ne bo zaverigel, ker v njegovi roki so vse pokrajine zemlje, in on se ozira na verbove gôr. — Gospod je s teboj.

Ker njegovo je morje in on ga je vstvaril, in suho so naredile njegove roke. Pridite, molimo in pokleknimo (tukaj se do tal prikloni) pred Bogom; jokajmo pred Gospodom, ki nas je vstvaril: zakaj on je Gospod, naš Bog; mi pa smo njegovo ljudstvo in ovce njegove črede. — Češčena Marija, milosti polna: Gospod je s teboj.

Denes, ko njegov glas slišite, nikar ne uterdite svojih serc; kakor (se je godilo), ko so me razdražili ob dnevu skušnjave v puščavi, ker so me skušali vaši očetje: skusili so me in so videli moja dela. — Gospod je s teboj.

Štirideset let sem imel težavo s tem rodом, in sem rekel: Ti se vedno motijo v sercu; oni pa niso spoznali mojih potov, zato sem prisegel v svoji jezi: Nikoli ne pojdejo v moj pokoj. — Češčena Marija, milosti polna: Gospod je s teboj.

Čast bodi Očetu i. t. d. — Gospod je s teboj. — Češčena Marija, milosti polna: Gospod je s teboj.

Pesem.

Ki zemlja, morje in nebó
 Mu glasno slavo, čast pojó :
 Trojno edinega Boga
 Marija nosi blažena.

Mu solnce, zvezde svetijo,
 Stvari vesoljne služijo :
 Pod srcem svojem nosi ga
 Devica blagoslovljena.

O blažena Devica ti !
 Kak čudež se s teboj godi :
 On, ki z mezincem svet derži,
 V tvojem zdaj naročji spi.

Angelj pozdravi te lepó,
 Svet' Duh obsenči te sladkó :
 In On, ki svet ga poželi,
 Po tebi se na svet rodi.

O Jezus, kralj večne časti !
 Ki rojen od Device si,
 Z Očetom bodi hvaljen zdaj
 In s svetim Duhom vekomaj. Amen.

Trije psalmi.

(Za nedeljo, pondeljek in četrtek.)

Ant. Blagoslovljena si ti * med ženami,
 in blagoslovljen je sad tvoje ga telesa.

Psalm 8.

Gospod, naš Gospod ! * Kako čudovito
 je tvoje ime po vsej zemlji !

Ker tvoje veličastvo je zvikšano * nad nebesa.

Iz ust otrok in dojenčev si si pripravil hvalo zavljo svojih sovražnikov, * zató da osramotiš sovražnika in maščevalca.

Ako premišljujem tvoje nebo, delo tvojih perstov; * luno in zvezde, ki si jih vstvaril:

Kaj je človek, da se ga spominjaš, * ali sin človekov, da ga obiskuješ?

Le malo si ga znižal pod angelje; s slavo in častjo si ga ovenčal, * ter si ga postavil črez dela svojih rok.

Njegovim nogam si podvergel vse, * ovce in vesoljno goved, verh tega tudi živali na polji;

Ptice pod nebom in ribe v morji, * ki se sprehajajo po stezah morjá.

Gospod, naš Gospod, * kako čudovito je tvoje ime po vsej zemlji!

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Blagoslovljena si ti i. t. d.

Ant. Kakor izvoljena mira * si dišavo dajala sveta Božja Porodnica.

Psalm 18.

Nebesa pripovedujejo Božjo slavo, * in nebes oznanuje dela njegovih rok.

Den dopoveduje dnevu, * in noč daje noči na znanje.

Niso jeziki, niso besede, * da bi se ne zaslišali njih glasovi.

Po vsej zemlji se razlega njih glas, * in njih besede do konca svetá.

V solncu je postavil svoj šotor, * ktero gre kakor ženin iz svoje stanice.

Veseli se kakor velikan, da preteče svoj pot; * od najzadnjega neba je njegov vzhod,

In do skrajnega neba je njegov tek: * in ni ga, ki bi se prikril njegovi vročini.

Gospodova postava je čista, ter spreobrača duše: * Gospodovo spričevanje je zvesto, ter daje modrost malim.

Pravice Gospodove so ravne, in razveseljujejo serca: * Gospodova zapoved je svetla, in razsvetljuje oči.

Strah Gospodov je svet in ostane vekomaj: * sodbe Gospodove so resnične, opravičene same v sebi.

Bolj so zaželeni, kakor zlato in prežlahtno kamenje, * in slajše, kakor med in satovje.

Zato se jih tvoj služabnik derži: * njih spolnovanje dá obilno plačilo.

Kdo spozna pregreho? Mojih skrivnih grehov očisti me, * in zavoljo tujih prizanesi svojemu hlapcu.

Ako nad menoj ne bodo gospodovali, potem bom brez madeža, * in bom očiščen največega greha.

In dopadlo ti bo govorjenje mojih ust, * in misli mojega serca bodo vedno pred teboj.

Gospod, moj pomočnik * in moj odrešenik si ti!

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Kakor izvoljena mira i. t. d.

Ant. Pred ženitvansko spalnico * te Device prepevajmo sladke slavne speve.

Psalm 23.

Gospodova je zemlja in kar jo napolnuje; * vesoljni svet in vsi, ki na njem prebivajo.

Ker on ga je nad morja vterdil, * in nad vode postavil.

Kdo pojde na goro Gospodovo, * ali kdo bo stal na njegovem svetem mesti?

Kdor je nedolžnih rok in čistega serca, * kdor ne obrača svoje duše v nečimerno, in ne prisega krivo svojemu bližnjemu.

On bo prejel blagoslov od Gospoda, * in usmiljenje od Boga, svojega Odrešenika.

Takošen je zarod njih, ki ga iščejo; * ki iščejo obličja Boga Jakobovega.

Odprite, pervaki! svoja vrata, in odprite se večna vrata, * da pojde noter kralj slave.

Kdo je tisti kralj slave? * Gospod, močni in mogočni; Gospod, mogočni v vojski.

Odprite, pervaki! svoja vrata, in odprite se večna vrata, * da pojde noter kralj slave.

Kdo je tisti kralj slave? * Gospod voj-
skinih trum, on je kralj slave.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Pred ženitvansko spalnico i. t. d.

Trije psalmi.

(Za torek in petek.)

Ant. V svoji veličasti * in v svoji lepoti začni, srečno hodi in kraljuj.

Psalm 44.

Iz serca mi vre dobra beseda, * svojo pesem pojem kralju.

Moj jezik je kakor pero pisalca, * hitro pisočega.

Lepše podobe si, ko človeški otroci, ljubeznjivost je razlita na tvoje ustnice, * zato te je Bog blagoslovil vekomaj.

Prepasi se s svojim mečem okoli svojega ledja, * Vsegamogočni!

V svoji veličasti in v svoji lepoti * začni, srečno hodi in kraljuj!

Zavoljo resnice in pohlevnosti in pravice, * in čudovito te bo vodila tvoja desnica.

Tvoje pušice so ostre, narodi padajo pred teboj; * (pušice gredó) v serca kraljevih sovražnikov.

Tvoj sedež, o Bog! je od vekomaj do vekomaj; * palica tvojega kraljestva je palica pravice.

Ti ljubiš pravico in sovražiš krivico; *
zatoraj te je Bog, tvoj Bog mazilil z oljem
veselja bolj ko tvoje verstnike.

Mira in aloa in kasija duhté s tvojih
oblačil iz slonokoščenih hiš, * kjer te razve-
seljujejo kraljeve hčere v svojem veličastvu.

Kraljica stoji na tvoji desnici v zlatem
oblačilu, * ogernjena s pisano obleko.

Poslušaj, hči, in glej in nagni svoje uho,
* ter pozabi svojega ljudstva in hiše svojega
očeta.

In kralj bo pozelel tvoje lepote; * zakaj
on je Gospod, tvoj Bog, ki ga bodo molili.

In z darili bodo hčere Tira, * in vsi
mogočni ljudstva tvoj obraz prosili.

Vse veličastvo kraljeve hčere je znotraj;
* v zlatih robovih je ogernjena z mnogobarvno
krasoto.

Za njo bodo device h kralju peljane; *
nje družice pred tebe postavljene.

Predpostavljene bodo v veselji in rado-
vanji, * peljane bodo v tempelj kralja.

Namesti tvojih očetov so ti rojeni sinovi;
* postavil jih boš poglavarje po vsej zemlji.

Spominjali se bodo tvojega imena * od
roda do roda.

Zato te bodo narodi hvalili na večno, *
in od vekomaj do vekomaj.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. V svoji veličasti i. t. d.

Ant. Bog ji bo pomagal * s svojim obličjem;
Bog je v sredi nje; omahnila ne bode.

Psalm 45.

Bog je naše pribežališče in moč; * pomočnik v stiskah, ki so nas hudo zadele.

Zato se ne bomo bali, naj bi se tudi zemlja gibala, * in se gore prestavljale v serce morja.

Naj si njegove vode šumé in truše, * in se tresejo gore zavolj njegove moči.

Naskok vodá le razveseljuje Božje mesto;
* tam si posvečuje Najviši svoje prebivališče.

Bog je vsredi nja, omahnilo ne bode; *
z ranim svitom mu je Bog na pomoč.

Narodi razgrajajo in kraljestva omahujejo,
* ali on povzdigne svoj glas in strese se zemlja.

Gospod vojskinih trum je z nami; * naš sprejemnik je Bog Jakobov.

Pridite in glejte dela Gospodova, ki jih je za čudeže postavil na zemlji; * on, ki vojske odganja do krajev svetá.

On, ki potera lok, in lomi orožje, * in škite sežiga z ognjem.

Jenjajte in glejte, zakaj jaz sem Bog: * povikšan sem med narodi, in povikšan na zemlji.

Gospod vojskinih trum je z nami; * naš sprejemnik je Bog Jakobov.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Bog ji bo pomagal. i. t. d.

Ant. Kakor zbor veselih * smo vsi, ki v tebi prebivamo, sveta Božja Porodnica.

Psalm 86.

Njegovo stalo je na svetih gorah; * bolj ljubi Gospod sionska vrata, kakor vse šotore Jakobove.

Veličastno se govori od tebe, * Božje mesto!

Spomnil se bom Rahaba in Babilona, * ker me spoznata.

Glej tujci, in s Tira in ljudstvo Etiopcev; * tudi oni so ondi.

Ali se ne poreče Sionu: Človek za človekom se rodi v njem, * in Najviši sam ga je vterdil?

Bog bo štel in napisal ljudstva in per-vake, * nje, ki so bili v njem.

Kakor zbor veselih so vsi, * ki v tebi prebivajo.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Kakor zbor veselih i. t. d.

Trije psalmi.

(Za sredo in saboto.)

Ant. Raduj se, Marija Devica, * vse krivo-vere si ti sama zaterla po vsem svetu.

Psalm 95.

Pojte Gospodu novo pesem, * pojte Gospodu vse dežele.

Pojte Gospodu in hvalite njegovo ime; * oznanujte den na den odrešenje njegovo.

Oznanujte med narodi njegovo slavo; * med vsemi narodi njegove čudeže.

Zakaj Gospod je velik in vse hvale vreden, * in strašen nad vse bogove.

Zakaj vsi bogovi narodov so hudi duhovi; * Gospod pa je nebesa vstvaril.

Slava in lepota je pred njegovim obličjem; * svetost in veličastvo v njegovem svetišči.

Dajte Gospodu, domovine narodov! dajte Gospodu slavo in čast; * dajte Gospodu čiščenje njegovega imena.

Vzemite daritev in pojdite v njegove dvore; * molite Gospoda v njegovem svetem dvoru.

Naj se trese vsa zemlja pred njegovim obličjem, * recite med narodi: Gospod je Kralj!

Kajti on je vterdil zemeljski okrog, ki omahnil ne bode; * sodil bo ljudstva v pravici.

Veselite se nebesa in raduj se zemlja; giblji se morje in kar ga napolnuje; * veseli se polje in vse, kar je na njem.

Tedaj se bodo radovala vsa drevesa v gozdih pred obličjem Gospodovim, ki pride; * ker pride sodit zemljo.

Sodil bo zemeljski okrog po pravici, *
in ljudstva po svoji resnici.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Raduj se Marija i. t. d.

Ant. Stori me vrednega, tebe hvaliti, *
sveta Devica; daj mi moč zoper tvoje sovražnike.

Psalm 96.

Gospod je Kralj! Raduj se zemlja, * ve-
seli se množina otokov.

Oblaki in tema so okoli njega; * na pra-
vico in sodbo je vterjen njegov prestol.

Ogenj hodi pred njim, * in požiga nje-
gove sovražnike krog in krog.

Njegovi bliski svetijo vesoljni zemlji; *
vidi in trese se zemlja.

Gore se topijo kakor osek pred obličjem
Gospodovim, * (topi se) vsa zemlja pred obličjem
Gospodovim.

Nebesa oznanujejo njegovo pravico; * in
vsa ljudstva vidijo njegovo slavo.

Sram jih bodi vse, ki molijo podobe * in
se bahajo s svojimi maliki.

Molite ga vsi njegovi angelji! * Sion po-
sliša in se veseli.

In radujejo se hčere Judove * zavoljo
tvojih sodb, o Gospod!

Ker ti, o Gospod, si Najviši po vsej
zemlji; * visoko povzdignjen nad vse bogove.

Kteri ljubite Gospoda, sovražite hudo, *
Gospod varuje duše svojih svetih, iz grešnikove
roke jih oteva.

Luč vzhaja pravičnemu, * in veselje njim,
ko so ravnega serca.

Veselite se v Gospodu, vi pravični! in
slavite spomin njegove svetosti.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Stori me vrednega i. t. d.

Ant. Po porodu, o Devica, * si brez ma-
deža ostala; Božja Porodnica prosi za nas!

Psalm 97.

Pojte Gospodu novo pesem, * ker je ču-
deže storil.

Pomagala mu je njegova desnica * in nje-
gova sveta rama.

Na znanje je dal Gospod svojo pomoč;
* razodel je vpričo narodov svojo pravico.

Spominja se svojega usmiljenja * in svoje
zvestobe do hiše Izraelove.

Zagledale so vse pokrajine zemlje * zve-
ličanje našega Boga.

Ukajte Gospodu vse dežele; * pojte, in
radujte se, in prepevajte!

Prepevajte Gospodu na citrah; na citrah
in s petjem psalmov, * s trobentami in z bu-
čanjem rogov.

Radujte se pred obličjem kralja, Gospoda.
 * Giblje naj se morje in kar ga napolnuje;
 vesoljna zemlja, in kateri na njej prebivajo.

Reke naj ploskajo z roko, ob enem naj
 se gore radujejo pred Gospodovim obličjem; *
 ker pride sodit zemljo.

Sodil bo zemeljski okrog v pravičnosti, *
 in ljudstva v pravici.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Po porodu, o Devica, i. t. d.

(Po dotičnih treh psalmih se moli vsaki den.)

V. Milost je razlita na tvojih ustih.

R. Zato te je Bog blagoslovil na vekomaj.

O d v e z a. Po priprošnji in zasluženji bla-
 žene Marije, vselej Device, in vseh svetnikov,
 nas pripelji, o Gospod, v nebeško kraljestvo.

R. Amen.

V. Blagoslovi nas, o Gospod!

Blagoslov. Z Božjim Detetom blago-
 slovi nas Devica Marija.

R. Amen.

Branje I. (Sirah 24.)

Povsod sem pokoja iskala, in v deležu
 Gospodovem bom ostala. Na to je zapovedal
 in mi je rekel Stvarnik vseh reči, in kateri me
 je vstvaril, je počival v mojem šotoru in mi
 je rekel: V Jakobu prebivaj, in v Izraelu imej
 svoj delež, in med mojimi izvoljenimi korenine

poženi. — Ti pa, o Gospod, usmili se nas.
R. Bogu bodi hvala.

Odpev. Sveto in neomadežano devištvo, kako bi te dostojno hvalil, ne vem: * Kajti, kterega nebesa niso mogle obseči, ga je Devica v svojem naročji nosila. *R.* Blagoslovljena si med ženami in blagoslovljen je sad tvojega telesa. Kajti, kterega nebesa niso mogle obseči, ga je Devica v svojem naročji nosila.

V. Blagoslovi nas, o Gospod!

Blagoslov. Ona, devic Devica, naj prosi za nas pri Gospodu. *R.* Amen.

Branje II.

In takó sem se na Sicnu vterdila, in sem v svetem mestu enako počivališče imela, in v Jeruzalemu je moja oblast. In vkoreninila sem se med častitim ljudstvom, čigar dedščina je tudi v deležu mojega Boga, in v družbi svetnikov je moje stanovanje. — Ti pa, o Gospod, usmili se nas. *R.* Bogu bodi hvala.

Odpev. Blažena si Devica Marija, ki si Gospoda nosila Stvarnika svetá: * Rodila si njega, ki te je vstvaril, in ostaneš Devica na vekomaj.

R. Češčena Marija, milosti polna, Gospod je s teboj. Rodila si njega, ki te je vstvaril in ostaneš Devica na vekomaj.

V. Blagoslovi nas, o Gospod!

Blagoslov. Po svoji deviški Materi nam dodeli, o Gospod, zdravje in mir. *R. Amen.*

Branje III.

Kakor ceder na Libanu sem povikšana, in kakor cipresa na sionski gori. Kakor palma v Kadesu sem visoko zrasla, in kakor zasajena roža v Jerihi. Kakor lepa oljka na polji in kakor javor ob vodi pri potih sem visoko zrasla. Kakor cimet in lepo dišeči balsam sem dišala, kakor izbrana mira sem prijetno dišavo dajala. — Ti pa, o Gospod, usmili se nas, — *R. Bogu bodi hvala.*

Odpev. Blažena zares si sveta Devica Marija, in vse hvale prevredna: * Ker iz tebe je prisijalo solnce pravice, Kristus naš Bog. *V.* Moli za ljudstvo, prosi za duhovništvo, priporočaj Bogu zaobljubljeni ženski spol: vsi naj čutijo tvojo pomoč, katerikoli tvoj sveti spomin obhajajo. — Ker iz tebe je prisijalo solnce pravice. Čast bodi Očetu in Sinu in svetemu Duhu. — Kristus naš Bog.

Hvalnice.*

V. Bog, pridi mi † na pomoč.

R. Gospod, hiti mi pomagat.

* Navadno se molijo juternice in hvalnice o b e n e m. Ako pa z juternicami prenehati moreš, dótavi na koncu molitev iz večernic (n. pr. med letom): Dodeli nam i. t. d. (stran 202); hvalnice pa potem začni s „Češčeno Marijo.“

Čast bodi Očetu i. t. d. Aleluja. (Ali: Hvala ti bodi Gospod, kralj večne časti.)

Ant. Marija je sprejeta v nebеса; * veselijo se angelji, hvalo prepevajo Gospodu.

Psalm 92.

Gospod kraljuje, veličastvo je oblekel: * moč je oblekel Gospod in se opasal.

Kajti vterdil je zemeljski okrog, * ki omahnil ne bode.

Od tedaj je pripravljen tvoj sedež, * cd vekomaj si ti!

Povzdignile so reke, o Gospod! * povzdignile so reke svoj glas.

Svoje valove vzdigujejo reke * v šumenji velikih vodá.

Čudoviti so valovi morjá, * čudovit je Gospod v višavi.

Tvoje spričbe so črez vse verjetne; * tvoji hiši se spodobi svetost, o Gospod, na večne čase.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Marija je sprejeta i. t. d.

Ant. Marija je sprejeta na nebeško ženitovanje, * kjer Kralj kraljev sedi na zvezdnatem tronu.

Psalm 99.

Ukajte Gospodu vse dežele, * služite Gospodu z veseljem.

Pridite pred Gospodovo obličje * z radostnim vriskom.

Spoznajte, da Gospod sam je Bog; * on nas je stvaril, — in ne mi sami sebe.

Ljudstvo njegovo smo, in ovce njegove črede.
* Z zahvalo pojdite skoz njegova vrata, s pesmimi v njegove dvore; slavite ga!

Hvalite njegovo ime; ker sladek je Gospod, in večno njegovo usmiljenje, * in od roda do roda njegova resnica.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Marija je sprejeta i. t. d.

Ant. Za dišavo tvojih mazil hitimo; *
črez vse te ljubijo device.

Psalm 62.

O Bog, moj Bog! * tebi se zbudim z juternim svitom.

Po tebi žeja moja dušo, * po tebi kolikokrat moje telo.

V pusti deželi brez pota in vode: * tako se prikažem v svetišči pred teboj, da bi videl tvojo moč in tvojo slavo.

Ker bolje je tvoje usmiljenje, kakor življenje; * moje ustnice te hvalile bodo.

Tako te bom hvalil v svojem življenji, * in v tvojem imenu povzdigoval svoje roke.

Kakor z mastjo in maščobo bodi napolnjena moja duša; * z veselimi ustnicami te bodo moja usta hvalila.

Ako se tebe spomnim na svojem ležišču, še v jutro črez tebe premišlujem; * ker moj pomočnik si ti.

In pod odejo tvojih perut se veselim, moja duša se tebe derži; * tvoja desnica me je objela.

Oni pa iščejo zastoj moje duše; vgreznili se bodo v globočino zemlje: * meču v roke bodo dani in lesicam v rop.

Kralj pa se bo veselil v Bogu; slava bode vsem, ki pri njem prisegajo, * ker zamašena so usta lažnjivcev.

Psalm 66.

O Bog, usmili se nas in blagoslovi nas; * razsvetli svoj obraz nad nami in usmili se nas!

Da spoznamo tvojo pot na zemlji, * med vsemi narodi tvoje zveličanje.

Ljudstva naj hvalo ti dajo, o Bog! * vsa ljudstva naj hvalo ti dajo.

Veseli se naj in radujejo narodi; * zakaj ti sodiš ljudstva v pravici, in vodiš narode na zemlji.

Ljudstva naj hvalo ti dajo, o Bog! vsa ljudstva naj hvalo ti dajo; * (ker) zemlja je dala svoj sad.

Blagoslovi nas, Bog, naš Bog; blagoslovi nas Bog! * in naj se boje ga vesoljne pokrajine zemlje.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Za dišavo tvojih mazil i. t. d.

Ant. Ti, o hčer! si blagoslovljena od Gospoda, * ker po tebi smo prejeli sad življenja.

Pesem treh mladenčev v ognjeni peči. Dan. 3.

Vsa dela Gospodova hvalite Gospoda; * hvalite in povišujte ga na vekomaj.

Angelji Gospodovi hvalite Gospoda! * nebesa hvalite Gospoda.

Vse vode, ki ste nad nebom, hvalite Gospoda; * vse moči Gospodove hvalite Gospoda.

Solnce in luna hvalita Gospoda; * zvezde na nebu hvalite Gospoda.

Ves dež in rosa hvalita Gospoda; * vsi vetrovi Božji hvalite Gospoda.

Ogenj in vročina hvalita Gospoda; * mraz in vročina hvalita Gospoda.

Rosa in slana hvalita Gospoda; * srež in ivje hvalita Gospoda.

Led in sneg hvalita Gospoda; * noči in dnevi hvalite Gospoda.

Svetloba in tema hvalita Gospoda; * bliski in oblaki hvalite Gospoda.

Zemlja hvali Gospoda; * hvali in povišuje ga na vekomaj.

Gore in hribi hvalite Gospoda; * vse rastline na zemlji hvalite Gospoda.

Studenci hvalite Gospoda; * morja in reke hvalite Gospoda.

Somi in vse, kar se giblje v vodah, hvalite Gospoda; * vse ptice pod nebom hvalite Gospoda.

Vse zveri in živina hvalite Gospoda; * človeški otroci hvalite Gospoda.

Izrael hvali Gospoda; * hvali in povišuj ga na vekomaj.

Duhovni Gospodovi hvalite Gospoda; * služabniki Gospodovi hvalite Gospoda.

Duhovi in duše pravičnih hvalite Gospoda; * sveti in v sercu ponižni hvalite Gospoda.

Ananija, Azarija, Misael, hvalite Gospoda; * hvalite in povišujte ga na vekomaj.

Hvalimo Očeta in Sina in svetega Duha; * hvalimo in povišujemo ga na vekomaj.

Hvaljen bodi Gospod na nebeški terdnjavi; * in hvaljen in češčen in povišan na vekomaj.

Ant. Ti, o hčer! si blagoslovljena i. t. d.

Ant. Lepa si in zala, * hčer Jeruzalemska; strašna kakor zverstena vojskina truma.

Psalm 148.

Hvalite Gospoda z nebes; * hvalite ga na višavah.

Hvalite ga vsi njegovi angelji; * hvalite ga vse njegove vojskine trume.

Hvalita ga solnce in luna; * hvalite ga vse zvezde in luči.

Hvalite ga nebes nebesa; * in vse vode, ki so nad nebesi, naj hvalijo ime Gospodovo.

Zakaj on je rekel in bile so storjene; * on je ukazal, in bile so vstvarjene.

Postavil jih je za vselej in na večne čase; * dal je postavo in prešla ne bode.

Hvalite Gospoda na zemlji, * zmaji in vsi brezdnj.

Ogenj, toča, sneg, led, vihar, * ki spolnujejo njegovo povelje.

Hribi in vsi griči, * rodno drevje in vsi cedri.

Zveri in vsa živina, * laznina in perutnate ptice.

Kralji zemlje in vsa ljudstva; * poglavarji in vsi sodniki zemlje.

Mladenči in device, stari in mladi naj hvalijo ime Gospodovo; * ker visoko je edino njegovo ime.

Njegova slava je nad nebo in zemljo * in povišal je moč svojega ljudstva.

Pesem (se spodobi) vsem svetim, * sinovom Izraelovim, ljudstvu, ki se mu bliža.

Psalm 149.

Pojte Gospodu novo pesem; * hvala mu bodi v zberališči svetih.

Izrael naj se veseli v svojem stvarniku, *
in sionski otroci v svojem kralji.

V verstah naj hvalijo njegovo ime; * z
bobni in brenkljami naj mu igrajo.

Zakaj Gospod ima dopadenje nad svojim
ljudstvom, * ter povišuje krotke k zveličanju.

Sveti se radujejo v slavi; * veselijo se na
svojih počivališčih.

Hvalnice Božje so v njih gerlih * in na
dve plati brušeni meči v njih rokah.

Da se maščujejo nad neverniki, * in ka-
znujejo ljudstva.

Da povežejo v verige njih kralje * in
roke njih plemenitnikov v železne okove.

Da nad njimi storé po zapisanem pravu: *
ta slava bode vsem svetim njegovim.

Psalm 150.

Hvalite Gospoda v njegovih svetih; *
hvalite ga v njegovi močni terdnjavi.

Hvalite ga v njegovih močeh; * hvalite
ga po obilnosti velikosti njegove.

Hvalite ga s trobentinim glasom; * hva-
lite ga z brenkljami in citrami.

Hvalite ga z bobni in v verstah; * hva-
lite ga na strunah in s piščalmi.

Hvalite ga z glasno donečimi cimbali;
hvalite ga s cimbali veselja: * vse, kar sope,
naj hvali Gospoda.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Lepa si in zala i. t. d.

Branje. Vis. pes. 6.

Sionske hčere so jo videle in presrečno slavile, in kraljice so jo hvalile. *R.* Bogu bodi hvala.

Pesem.

Devica oj prehvaljena,
Nad zvezde vse povzdignjena,
Na persih svojga Stvaraika
Mati dojiš preblazena.

Kar Eva je zapravila,
Si ti nam zopet vernila,
Premagan je peklenski zmaj.
Odpert nam zopet sveti raj.

Vrata nebeška! ti je ime,
Opleta zvezdni venec te:
Življenje ona nam rodi,
Naj jo vesoljni svet časti!

O Jezus, kralj večne časti,
Ki rojen od Device si;
Z Očetom bodi hvaljen zdaj
In s svetim Duhom vekomaj. Amen.

V. Blagoslovljena si med ženami.

R. In blagoslovljen je sad tvojega telesa.

Hvalnica. Luk. 1.

Ant. Blažena Božja Porodnica Marija, *
svetišče svetega Duha: ti sama si brez primera

dopadla Gospodu našemu, Jezusu Kristusu: moli za ljudstvo, prosi za duhovništvo, priporočaj Bogu zaobljubljeni ženski spol.

Hvaljen bodi Gospod, Izraelov Bog, * ker je obiskal in storil odrešenje svojemu ljudstvu.

In nam je postavil rog zveličanja * v hiši Davida, svojega hlapca.

Kakor je govoril skozi usta svojih prerokov, * ki so bili od nekdej:

Odrešenje od naših sovražnikov, * in iz roke vseh, ki nas čertijo.

Usmiljenje storiti našim očetom, * in pomniti svoje zaveze,

Prisego, ktero je prisegel Abrahamu, * našemu Očetu, nam dati:

Da iz rok svojih sovražnikov rešeni, * njemu brez straha služimo

V svetosti in pravičnosti pred njim vse svoje dni.

In ti, Dete, boš prerok Najvišega imenovano; * pojdeš namreč pred obličjem Gospodovim, da pripraviš njegova pota.

Da prineseš vest zveličanja njegovemu ljudstvu * v odpuščenje njih grehov.

Po prišerčnem usmiljenji našega Boga, * po katerem nas je obiskal On, ki vzhaja v višavah,

V razsvetljenje teh, ki sedijo v temi in smertni senci, * da ravna naše noge na stezi k miru.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Blažena Božja Porodnica i. t. d.

Kirie eleison. Kirie eleison. Kirie eleison.

V. Gospod, usliši mojo molitev. *R.* In moje vpitje naj k tebi pride.

Molitev.

O Bog, ki si hotel, da je tvoja Beseda po angeljevem oznanjenji iz telesa blažene Device Marije meso na se vzela; dodeli nam, prosimo, da po njeni priprošnji tvojo pomoč dosežemo, ktero v resnici za Božjo Porodnico spoznamo. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Spomin svetnikov. (kakor pri večernicah, stran 202.)

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Poveličujmo Gospoda. *R.* Bogu bodi hvala.

V. In vernih duše naj po milosti Božji v miru počivajo. Amen.

Perva ura.

Češčena Marija i. t. d.

V. O Bog, pridi mi † na pomoč.

R. O Gospod, hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu i. t. d. Aleluja (Ali: Hvala tebi, o Gospod, kralj večne časti.)

Pesem.

Pomisli Stvarnik vseh reči (kakor stran 205.)

Ant. Marija je sprejeta v nebesa; * veselijo se angelji, hvalo prepevajo Gospodu.

Psalm 53.

Bog! v svojem imenu me reši; * in v svoji moči prisodi mi resnico.

Bog! usliši mojo molitev; * poslušaj besede mojih ust.

Zakaj tujci so se vzdignili zoper mene, in močni iščejo moje duše, * ter nemajo Boga pred svojimi očmi.

Zakaj glej, Bog mi pomaga, * in Gospod je sprejemnik moje duše.

Oberni hudo na moje sovražnike; * in v svoji resnici pokončaj jih.

Radovoljno ti bom daroval in tvoje ime slavil, Gospod! * ker dobro je.

Zakaj iz slednje stiske si me rešil; * in na moje sovražnike gleda doli moje oko.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Psalm 84.

Blagoslovil si, o Gospod! svojo deželo; * odvernili si sužnost Jakobovo.

Odpustil si krivico svojemu ljudstvu; * zagernil si vse njih grehe.

Potolažil si vso svojo jezo; * odjenjal si od jeze svojega serda.

Spreoberni nas, o Bog, naš Zveličar, * in odverni od nas svojo jezo.

Se boš mar vekomaj jezil nad nami? * ali boš raztegal svojo jezo od roda do roda?

O Bog! obrni se k nam in oživi nas, * in tvoje ljudstvo se bo v tebi veselilo.

Pokaži nam, o Gospod! svoje usmiljenje; * in dodeli nam svoje zveličanje.

Poslušal bom, kar Gospod Bog v meni govori, * ker govori mir svojemu ljudstvu,

In svojim svetim * in njim, ki v sebe gredó.

Res, njegova pomoč je blizo njim, ki se ga bojé; * da prebiva slava v naši deželi.

Milost in resnica se srečate; * pravica in mir se objameta.

Resnica poganja iz zemlje, * in pravica gleda z nebes.

Ker Gospod bo dal svoj blagoslov, * in naša zemlja bo dala svoj sad.

Pravica pojde pred njim * in bo krepko stopala po poti.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Psalm 116.

Hvalite Gospoda vsi narodi; * hvalite ga, vsa ljudstva.

Ker poterjeno je nad nami njegovo usmiljenje, * in Gospodova resnica ostane vekomaj.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Marija je sprejeta i. t. d.

Branje Vis. pes. 6.

Kdo je ona, ki pride kakor vzhajajoča zarja, lepa kakor luna, izvoljena kakor solnce, strašna kakor zverstena vojskina truma. *R.* Bogu bodi hvala.

V. Stori me vrednega, tebe hvaliti, sveta Devica.

R. Daj mi moč zoper tvoje sovražnike. Kirie eleison. Kriste eleison. Kirie eleison.

V. Gospod usliši mojo molitev. *R.* In moje vpitje naj k tebi pride.

Molitev.

O Bog, ki si deviško telo blažene Marije za svoje prebivališče izvolil: dodeli, prosimo, da pod varstvom njene priprošnje veseli njeni spomin obhajamo. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Poveličujmo Gospoda. *R.* Bogu bodi hvala.

V. In vernih duše naj po milosti Božji v miru počivajo. Amen.

Tretja ura.

Češčena Marija i. t. d.

V. O Bog, pridi mi † na pomoč.

R. O Gospod hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu i. t. d. Aleluja. (Ali: Hvala tebi, o Gospod, kralj večne časti.)

Pesem.

Pomisli Stvarnik vseh reči (kakor stran 205.)

Ant. Marija je sprejeta * na nebeško ženitovanje, kjer Kralj kraljev sedi na zvezdnatem tronu.

Psalm 119.

V Gospoda sem klical, * ko sem bil stiskan, in me je uslišal.

Gospod! reši mojo dušo krivičnih ust * in goljufnega jezika.

Kaj se ti bo dalo, ali kaj se ti bo povrnilo * za lažnjivi jezik?

Ostre pušice mogočnega * s požigalnim ognjem vred.

Gorje meni, da se moje potovanje tako podaljšuje! Med cedarskimi (sovražnimi) prebivalci stanujem; * kako dolgo je že na tujem moja duša!

Ž njimi, ki mir sovražijo, sem miren; * ako ž njimi govorim, me napadajo brez vzroka.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Psalm 120.

Svoje oči vzdigujem na gore, * od koder mi pomoč dohaja.

Moja pomoč je od Gospoda, * ki je vstvaril nebo in zemljo.

Naj ne da tvoji nogi spoderkniti, * in naj ne dremlje, kateri te varuje.

Glej! on ne dremlje in ne spi, * kateri varuje Izrael.

Gospod te varuje, Gospod je tvoja obramba * nad tvojo desnico.

Ne bo te peklo solnce po dnevi, * tudi ne luna po noči.

Gospod te varuje vsega hudega; * Gospod naj varuje tvojo dušo.

Gospod naj varuje tvoj vhod in tvoj izhod; * odslej in na vekomaj.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Psalm 121.

Veselim se tega, kar mi pravijo (kakor stran 197.)

Ant. Marija je sprejeta i. t. d.

Branje. Sirah 24.

In tako sem se na Sionu vterdila, in sem v svetem mestu enako prebivališče imela, in v Jeruzalemu je moja oblast. *R.* Hvala bodi Bogu.

V. Milost je razlita na tvojih ustih.

R. Zato te je blagoslovil Bog na vekomaj.
Kirie eleison. Kriste eleison. Kirie eleison.

V. Gospod, usliši mojo molitev. *R.* In moje vpitje naj k tebi pride.

Molitev.

O Bog, ki si po rodovitem devištvu blažene Marije človeškemu rodu zaklade večnega zveličanja podelil: daj nam, prosimo, da njeno priprošnjo občutimo, po kateri smo vredni postali začetnika življenja sprejeti, Gospoda našega, Jezusa Kristusa, tvojega Sina, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Poveličujmo Gospoda. *R.* Bogu bodi hvala.

V. In vernih duše naj po milosti Božji v miru počivajo. Amen.

Šesta ura.

Češčena Marija i. t. d.

V. O Bog, pridi mi † na pomoč.

R. O Gospod, hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu i. t. d. Aleluja (Ali: Hvala tebi, o Gospod, kralj večne časti.)

Pesem.

Pomisli Stvarnik vseh reči (kakor stran 205.)

Ant. Za dišavo tvojih mazil hitimo; *
črez vse te ljubijo device.

Psal m 122.

Svoje oči vzdigujem k tebi, * ki prebivaš
v nebesih.

Glej! kakor oči hlapcev * na roke svojih
gospodarjev;

Kakor oči dekle na roke svoje gospodinje: *
tako gledajo naše oči na Gospoda, našega
Boga, dokler se nas ne usmili.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas, *
ker silno smo napolnjeni z zaničevanjem.

Res, prenapolnjena je naša duša. * V zasra-
movanje smo bogatim, in v zaničevanje prevzetnim.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Psal m 123.

Ako bi Gospod ne bil z nami; * — reci
zdaj Izrael: Ako bi Gospod ne bil z nami:

Ko so se ljudje vzdigovali zoper nas, *
bili bi nas morda žive požerli.

Ko se je njih jeza togotila zoper nas, *
bila bi nas morda voda požerla.

Skoz derečo vodo je naša duša hodila; *
mogoče, da bi presilne vode naša duša ne bila
mogla prebresti.

Hvaljen bodi Gospod, * ki nas ni dal v rop njih zobom.

Naša duša je bila oteta, kakor vrabec * iz zaderge lovcev.

Zaderga je pretergana in mi smo rešeni: * naša pomoč je v imenu Gospodovem, ki je vstvaril nebo in zemljo.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Psalm 124.

Kteri v Gospoda upajo, so kakor sionska gora: * ne bo omahnil vekomaj, kdor prebiva v Jeruzalemu.

Gore so okoli njega, in Gospod je okrog svojega ljudstva * odslej in na vekomaj.

Zakaj Gospod ne bo pustil šibe grešnikov nad delež pravičnih, * da bi kje pravični ne stegnili svojih rok h krivici.

Stori dobro, o Gospod! dobrim * in njim, ki so ravnega serca.

Nje pa, ki se obernejo na zvijače, bo Bog pograbil s krivičnimi vred. * Mir bodi Izraelu!

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Za dišavo tvojih mazil i. t. d.

Branje. Sirah 24.

In vkoreninila sem se med častitim ljudstvom, čigar dedščina je tudi v deležu mojega

Boga, in v družbi svetnikov je moje stanovanje.
R. Bogu bodi hvala.

V. Blagoslovljena si med ženami.

R. In blagoslovljen je sad tvojega telesa.
 Kirie eleison. Kriste eleison. Kirie eleison.

V. Gospod, usliši mojo molitev. *R.* In
 moje vpitje naj k tebi pride.

Molitev.

Usmiljeni Bog, dodeli pomoč naši slabosti,
 da ker spomin svete Božje Porodnice obhajamo,
 s pomočjo njene priprošnje iz svojih grehov
 vstanemo. Po istem Gospodu našem Jezusu
 Kristusu, tvojem Sinu, kateri s teboj živi in
 kraljuje v edinosti svetega Duha Bog od ve-
 komaj do vekomaj. Amen.

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Poveljučimo Gospoda. *R.* Bogu bodi
 hvala.

V. In vernih duše naj po milosti Božji v
 miru počivajo. Amen.

Deveta ura.

Ceščena Marija i. t. d.

V. O Bog, pridi mi † na pomoč.

R. O Gospod, hiti mi pomagat.

Cast bodi Očetu i. t. d. Aleluja. (Ali :
 Hvala tebi, o Gospod, kralj večne časti.)

Pesem.

Pomisli Stvarnik vseh reči (kakor stran 205.)

Ant. Lepa si in zala, * hčer Jeruzalemska, strašna kakor zverstena vojskina truma.

Psalm 125.

Ko je Gospod nazaj peljal iz sužnosti Sion, * smo bili polni tolažbe.

Takrat so bila z veseljem napolnjena naša usta * in naš jezik z radovanjem.

Zdaj se poreče med narodi: * Gospod je velike reči storil ž njimi!

Da, velike reči je storil Gospod z nami; * bili smo polni veselja.

Spremeni, o Gospod! našo sužnost, * kakor potok pri jugu.

Kteri sejejo v solzah, * žanjejo v veselji.

Hodijo in gredoči jokajo, * kadar razsevajo svoje seme.

Vernejo pa se, in pridejo z veseljem, * noseči svoje snope.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Psalm 126.

Ako Gospod hiše ne zida i. t. d.
(kakor stran 198.)

Psalm 127.

Blagor vsem, ki se bojijo Gospoda, * ki hodijo po njegovih potih.

Zakaj dele svojih rok boš vžival; * blagor
tebi in dobro ti bode!

Tvoja žena je kakor polna vinska terta *
ob steni tvoje hiše.

Tvoji otroci so kakor mlade oljke * okoli
tvoje mize.

Glej tako bo blagoslovljen človek, * kateri se
boji Gospoda.

Blagoslovi te Gospod iz Siona, * in naj ti da
gledati srečo Jeruzalema vse dni tvojega življenja.

In naj ti da gledati tvojih otrok otroke. *
Mir nad Izrael!

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Lepa si in zala i. t. d.

Branje. Sirah 24.

Na stezah sem dišala kakor cimet in lepo
dišeči balsam: kakor izbrana mira sem pri-
jetno dišavo dajala. *R.* Bogu bodi hvala.

V. Po porodu, o Devica, si brez madeža
ostala.

R. Božja Porodnica, prosi za nas.

Kirie eleison. Kriste eleison. Kirie eleison.

V. Gospod, usliši mojo molitev. *R.* In
moje vpitje naj k tebi pride.

Molitev.

Odpusti grehe svojih služabnikov, prosimo,
o Gospod: da ker ti po svojih djanjih dopasti

ne moremo, po priprošnji Porodnice tvojega Sina, Gospoda našega, zveličanje dosežemo. Kteri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Poveličujmo Gospoda. R. Bogu bodi hvala.

V. In vernih duše naj po milosti Božji v miru počivajo. Amen.

Dnevnice

blažene Device Marije v adventu.

(Moli se vse, kakor med letom, razun sprememb, ki so tukaj zaznamovane.)

Večernice.

Antifone k psalmom. 1. Poslan je bil angelj Gabriel * k Mariji Devici, ki je bila zaročena Jožefu.

2. Češčena si Marija, * milosti polna, Gospod je s teboj, blagoslovljena si med ženami.

3. Ne boj se Marija, * našla si milost pri Gospodu: glej, spočela in rodila boš sina, aleluja.

4. Gospod mu bo dal sedež Davida, * njegovega očeta, in bo kraljeval vekomaj.

5. Glej, dekla sem Gospodova, * naj se mi zgodi po tvoji besedi.

Branje. Izaija 11.

Pognala bo mladika iz Jesetove korenine, in cvetlica bo zrastle iz njegove korenine. In Gospodov duh bo nad njim počival. R. Bogu bodi hvala.

Antifona k hvalnici. Sveti Duh bo v te prišel, * Marija: ne boj se, spočela boš Sina Božjega, aleluja.

Molitev. O Bog, ki si hotel, da je tvoja Beseda po angeljevem oznanjenji iz telesa blažene Device Marije meso na se vzela; dodeli nam, prosimo, da po njeni priprošnji tvojo pomoč dosežemo, katero v resnici za Božjo Porodnico spoznamo. Po istem Kristusu Gospodu našem. Amen.

(In ta molitev se edina moli pri vseh urah z edinim razločkom, da se — razun večernic in hvalnic — pri vseh drugih urah sklene z daljšo končnico, namreč: Po istem Gospodu našem, Jezusu Kristusu, tvojemu Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen).

Spomin svetnikov.

Ant. Glej, Gospod bo prišel in vsi njegovi svetniki ž njim: in tisti den bo velika luč. Aleluja.

V. Glej, Gospod se bo prikazal na belem oblaku.

R. In ž njim truma svetnikov.

Molitev. Obišči nas, prosimo, o Gospod! in našo vest očisti, da kadar pride tvoj Sin in naš Gospod, Jezus Kristus, z vsemi svetniki, v naših srcih sebi pripravljeno prebivališče najde. Kteri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Sklepnice.

Branje. Izaija 7. Glej, devica bo spočela, in sina rodila, in njegovo ime se bo klicalo Emanuel. Sirovo maslo in sterd bo jedel, da bo vedel zavreči hudo in izvoliti dobro. R. Bogu bodi hvala.

V. Angelj Gospodov je Mariji češčenje prinesel.

R. In je spočela od svetega Duha.

Antifona k hvalnici. Sveti Duh te bo obsenčil, * o Marija! in spočela boš Sina Božjega. Aleluja.

Iuternice.

V sredo in saboto se glasi tretja antifona:

Angelj Gospodov * je Mariji češčenje prinesel, in je spočela od svetega Duha. Aleluja.
(Vsak den se berejo naslednja berila.)

Branje. I. Luk. 1.

Poslan je bil od Boga angelj Gabriel v mesto Galileje, ki mu je ime Nazaret, k devici, zaročeni možu, kateremu je bilo ime Jožef, iz hiše Davidove, in devici je bilo ime Marija. In angelj je prišel k njej in je rekel: Češčena, milosti polna, Gospod je s teboj, blagoslovljena si med ženami. — Ti pa, o Gospod, usmili se nas. *R.* Bogu bodi hvala.

Odpjev. Poslan je bil angelj Gabriel k Mariji Devici, zaročeni Jožefu, in ji je oznanil besedo, in se je prestrašila Devica pred svetlobo. Ne boj se Marija, našla si milost pri Gospodu: Glej spočela boš in rodila, in imenoval se bo Sin Najvišega. — *V.* Dal mu bo Gospod Bog sedež Davida, njegovega Očeta, in kraljeval bo v hiši Jakobovi vekomaj. — Glej spočela boš in rodila, in imenoval se bo Sin Najvišega.

Branje II.

Ko je pa to slišala, se je prestrašila nad njegovim govorjenjem, in je premišljevala, kakošno bi bilo to pozdravljenje. In angelj ji je rekel: Ne boj se, Marija! ker milost si našla pri Bogu. Glej, spočela boš in rodila sina, in imenovala boš njegovo ime Jezus. Ta bo velik in Sin Najvišega imenovan, in Gospod Bog mu bo dal sedež Davida, njegovega Očeta

in bo kraljeval v hiši Jakobovi vekomaj. — Ti pa, o Gospod, usmili se nas. *R.* Bogu bodi hvala.

Odpev. Češčena Marija, milosti polna, Gospod je s teboj. Sveti Duh bo črez te prišel in moč Najvišega te bo obsenčila: za tega voljo bo sveto, ktero bo iz tebe rojeno, imenovano Sin Božji. — *V.* Kako se bo to zgodilo, ker moža ne spoznam? In angelj je odgovoril in ji rekel: — Sveti Duh bo črez te prišel in moč Najvišega te bo obsenčila; za tega voljo bo sveto, ktero bo iz tebe rojeno, imenovano Sin Božji.

Branje III.

Marija pa je rekla angelju: kako se bo to zgodilo, ker moža ne spoznam? In angelj je odgovoril in ji rekel: Sveti Duh bo prišel v te, in moč Najvišega te bo obsenčila, in za tega voljo bo sveto, ktero bo iz tebe rojeno, imenovano Sin Božji. In glej! Elizabeta, tvoja teta, je tudi spočela sina v svoji starosti, in te mesec je že šesti njej, ki je imenovana nerodovitna; ker pri Bogu ni nemogoča nijena reč. Marija pa je rekla: Glej, dekla sem Gospodova, naj se mi zgodi po tvoji besedi. — Ti pa, o Gospod, usmili se nas. *R.* Bogu bodi hvala.

Odpev. Sprejmi besedo, o Devica Marija! ktera ti je po angelju od Gospoda poslana:

spočela in rodila boš njega, ki je Bog in človek skup: da boš blagoslovljena imenovana med vsemi ženami. — V. Rodila boš sina, pa na devištvu ne boš škode terpela: mati boš postala, pa vselej brez madeža boš ostala. — Da boš blagoslovljena imenovana med vsemi ženami. — Čast bodi Očetu in Sinu in svetemu Duhu. — Da boš blagoslovljena imenovana med vsemi ženami.

Hvalnice.

K psalmom se molijo antifone, kakor pri večernicah. Poslan je bil i. t. d.

Branje kakor pri večernicah. Pognala bo mladika i. t. d.

Antifona k hvalnici. Sveti Duh bo v te prišel, * o Marija; ne boj se, nosila boš Sina Božjega. Aleluja.

Molitev kakor pri večernicah. O Bog, ki si hotel i. t. d. (Glej stran 245.)

Spomin svetnikov kakor pri večernicah. Glej Gospod bo prišel i. t. d.

Perva ura.

Ant. Poslan je bil angelj Gabriel i. t. d.

Branje. Izaija 7. Glej, devica bo spočela in sina rodila, in njegovo ime se bo klicalo Emanuel. Sirovo maslo in sterd bo jedel, da bo vedel zavreči hudo, in izvoliti dobro.

Tretja ura.

Ant. Češčena si Marija i. t. d.

Branje. Izaija 11. Pognala bo mladika iz Jesetove korenine, in cvetlica bo zrastle iz njegove korenine. In Gospodov duh bo nad njim počival.

Šesta ura.

Ant. Ne boj se Marija i. t. d.

Branje. Luk. 1. Gospod Bog mu bo dal sedež Davida, njegovega Očeta, in bo kraljeval v hiši Jakobovi vekomaj, in njegovega kraljestva ne bo konca.

Deveta ura.

Ant. Glej, dekla sem Gospodova i. t. d.

Branje. Izaija 7. Glej, devica bo spočela i. t. d. (kakor zgorej pri prvi uri.)

O božičnem času.

To je, od božiča do svečnice se molijo dnevnicе, kakor med letom, razun naslednjih sprememb.

Antifone pri večernicah, hvalnicah in urah.

1. O prečudežna zgodba! * Stvarnik človeškega rodú se je ponižal, da je dušo s te-

lesom na se vzel in od device rojen bil; in v tem, ko pride čudovito kakor človek, nam podari svoje božanstvo.

2. Ko si rojen bil neizrekljivo * iz Device, so se dopolnila pisma: kakor dež na volno si prišel, da bi odrešil človeški rod: tebe hvalimo, naš Bog!

3. Germ, ki ga je videl Mojzes * nezgorelega, nam je podoba tvojega ohranjenega prehvaljenega devištva: Božja Porodnica, prosi za nas!

4. Pognala je korenina * Jesetova, vzdignila se je zvezda iz Jakoba, Devica je rodila Zveličarja: tebe hvalimo, naš Bog!

5. Glej, Marija nam je rodila * Zveličarja; in ko ga je Janez videl, je izklical rekoč: Glej, Jagnje Božje; glej, ki odjemlje grehe sveta. Aleluja.

Antifona pri hvalnici v večernicah in sklepnicah. Velika skrivnost detinstva! * Tempelj Božji je postalo telo nje, ki moža ni poznala: ni se omadeževal on, ki je iz nje meso na-se vzel; vsi narodi bodo prišli rekoč: Slava tebi, o Gospod!

Molitev se moli pri vseh urah ista, kakor v adventu. O Bog, ki si hotel i. t. d. (glej stran 245).

Antifona pri hvalnici v hvalnicah: Čudovita skrivnost * se denes razodeva: obnovijo se na-

ture, Bog je postal človek: kar je bil, je ostal, kar ni bil, je na-se vzel, brez pomešanja in brez razdeljenja.

O velikonočnem času.

To je, od velike noči do praznika sv. Trojice se molijo dnevnic, kakor med letom; le pri hvalnici v večernicah, sklepnicah in hvalnicah se glasi antifona:

Veseli se kraljica * nebeška, aleluja: ktere-
rega si zaslužila nositi, aleluja: je od mertvih
vstal, kakor je rekel, aleluja: prosi za nas
Boga, aleluja.

Štiri velike Marijine antifone.

Ni sicer od cerkve veleвано, vendar je po-
božna navada, da se po sklepnicah in tudi
po hvalnicah Marijinih dnevnic moli ena zmed
teko imenovanih velikih Marijinih antifon.

1. Od prve adventne nedelje do svečnice.

Slava ti bodi in čast, Zveličarja vzvišena mati!
Morska zvezda si ti in odperta vrata nebeška!
Ljudstvu roko podaj, ki bi rado se vzdignilo
iz greha.

Glej, natura sterma, ko rodila si Stvarnika
svoj'ga,

Prej in Devica poznej, ki presrečna iz ust
Gabriela

Si sprejela pozdrav; zdaj grešne nam rane ozdravi.

V. Angelj Gospodov je Mariji češčenje
prinesel.

R. In spočela je od svetega Duha.

Molitev.

Gnado svojo, prosimo, o Gospod, v naša
serca vlij, da ki smo po angeljevem oznanjenji
Kristusa, tvojega Sina včlovečenje spoznali, po
njegovem terpljenji in križi k časti vstajenja
pripeljani bomo. Po istem Kristusu Gospodu
našem. Amen.

Od božiča naprej: V. Po porodu, o De-
vica, si brez madeža ostala.

R. Božja Porodnica, prosi za nas.

O Bog, ki si po rodovitem devištvu i. t. d.
(glej, kakor stran 238).

V. Božja pomoč † ostani vselej pri nas. Amen.

2. Od svečnice do velike noči.

Češčena nebes kraljica,
Angelov Gospa Devica,
Žlahtna roža, rajska vrata,
Z katerih luč nam sije zlata!
Nad device vse si zala;
Zato večna tebi hvala!

Svojo milost na nas rosi,
In pri Bogu za nas prosi.

V. Stori me vrednega, tebe hvaliti, sveta Devica.

R. Daj mi moč zoper tvoje sovražnike.

Molitev.

Usmiljeni Bog, dodeli pomoč i. t. d.
(glej stran 241).

V. Božja pomoč † ostani vselej pri nas.
Amen.

3. Od velike noči do praznika sv. Trojice.

Veseli se kraljica nebeška, aleluja!
Kterega si zaslužila nositi, aleluja!
Je od mrtvih vstal, kakor je rekel, aleluja!
Prosi za nas Boga, aleluja!

V. Veseli in raduj se, Devica Marija,
aleluja!

R. Ker je Gospod resnično vstal, aleluja!

Molitev.

O Bog, ki si po vstajenji svojega Sina,
Gospoda našega Jezusa Kristusa, svet razve-
selil; dodeli prosimo, da po njegovi Materi,
Devici Mariji, veselje večnega življenja dosežemo.
Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

V. Božja pomoč † ostani vselej pri nas.
Amen.

4. Od praznika sv. Trojice do adventa.

Češčena si kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in naše upanje, bodi češčena. K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci, k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Oberti tedaj, o naša Besednica, svoje milostljive oči na nas, in po tem revnem življenji pokaži nam Jezusa, žegnani sad tvojega telesa; o usmiljena, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas sveta Božja Porodnica.

R. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molitev.

Vsegamogočni, večni Bog, ki si telo in dušo prečiste Device, Matere Marije, da bi vredno prebivališče za tvojega Sina biti zaslužila, skoz pripomoč svetega Duha pripravil: daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, skoz njeno milostno prošnjo od vseh prihodnih nadlog in od večne smerti rešeni. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

V. Božja pomoč † ostani vselej pri nas.
Amen.

Dostavek. Mnoge pobožne duše, ki hrepenijo, se v znotranjem življenji vedno bolj

vkoreniniti, se raztrešenosti varovati, in ogenj pobožnosti bolj in bolj v sebi podžgati, imajo navado, da si pri raznih molitevnih urah pred oči stavijo razne skrivnosti iz življenja Kristusovega in Marijinega. Na primer:

Iz življenja Kristusovega: Pri večernicah: 1. Jezusa pri zadnji večerji; — pri sklepnicah: 2. Jezusa na oljski gori; — pri juternicah in hvalnicah: 3. Jezusa v ponočni ječi; — pri prvi uri: 4. Jezusa k smerti obsojenega; — pri tretji uri: 5. Jezusa ker vavo bičanega in s ternjem kronanega; — pri šesti uri: 6. Jezusa na križ pribitega; — pri deveti uri: 7. Jezusa na križi umirajočega.

Ali sedem žalosti Marije: 1. Marijo pri darovanji v tempelju, ko je Simeonovo prerokovanje zaslišala. — 2. Marijo, ko je z Jezusom v Egipt bežala. 3. Marijo, ko je Jezusa v tempelju zgubila. — 4. Marijo, ko je Jezusa na križevem potu srečala. — 5. Marijo, ko je pod Jezusovim križem stala. — 6. Marijo, ko je gledala, ko so Jezusu s sulico serce prebodli. — 7. Marijo, ko je na Jezusovem grobu žalovala.

Ali sedem radosti Marije. 1. Marijo, ko je od angelja pozdravljenje sprejela. — 2. Marijo, ko je med angeljskim petjem Jezusa rodila. — 3. Marijo, ko je sv. tri kralje pred jaslicami gledala. — 4. Marijo,

ko je zgubljenega Jezusa v tempelju našla.
 — 5. Marijo, ko je Jezusa po vstajenji prvo-
 krat zagledala. — 6. Marijo, ko je pri
 vnebohojenji za Jezusom veselo gledala. —
 7. Marijo, ko je na binkošno nedeljo sv. Duha
 prejela.

Tretje poglavje.

Pobožnosti za razne priložnosti in potrebe.

Molitve pri sv. kerstu.

Mnogi bi gnado sv. kersta bolj spoštovali, ako bi svetost kersta bolj poznali. Zato beri in moli večkrat, — zlasti na svoj rojstni den, — tudi o velikonočnem in binkoštnem času — kerstne molitve, da obnoviš v sebi gnado sv. kersta in stanovitnost v njej dosežeš. Naj jih berejo tudi kerstni botri, da bodo bolj spoznali sv. dolžnosti, ki jih na-se vzamejo, in se pri kerščevanju prav obnašali.

Pri cerkvenih vratih vpraša mešnik: Kako bo temu detetu ime?

Boter: pove ime.

Mešnik: J* kaj želiš od cerkve Božje?

Boter: Sv. vero.

* Pri čerki J. se vselej kerstno ime izreče.

Mešnik : Kaj ti da sv. vera ?

Boter : Večno življenje.

Mešnik : Ako tedaj hočeš v življenje iti, spolnui zapovedi : Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega serca, iz vse svoje duše, in iz vse svoje pameti ; svojega bližnjega pa kakor sam sebe.

Dihne trikrat otroku v lice v znamenje novega življenja, rekoč :

Pojdi iz njega nečisti duh in daj prostor svetemu Duhu Tolažniku.

Ga zaznamnja s križem na čelu in na persih, rekoč :

Sprejmi znamenje sv. križa, kakor na čeli †, tako na serci †, vzemi vero v Božje zapovedi, in bodi tak v svojem zaderžanji, da zmoreš postati tempelj Božji.

Molimo. Naše prošnje, prosimo, o Gospod ! dobrotno usliši, in tega svojega izvoljenega J., kteremu smo znamenje Gospodovega križa vtisnili, z vednim varstvom ohrani, da se naukov tvojega čudovitega veličanstva derži, in po izpolnjevanji tvojih zapovedi do časti prerodenja priti zasluži. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Položi otroku roko na glavo rekoč :

Molimo. Vsegamogočni večni Bog, Oče Gospoda našega Jezusa Kristusa, ozri se milostno na tega tvojega služabnika J., kterega si k spoznanju vere poklical : preženi iz njega vso slepoto serca, raztergaj vse vezi satanove,

s kterimi je bil zvezan; odpri mu, o Gospod, vrata svoje milosti, da z znamenjem* tvoje modrosti napolnjen, prost postane smrada vse požljivosti, in po žlahtni dišavi tvojih zapovedi tebi zvesto služi v tvoji cerkvi in v dobrem raste od dneva do dneva. Po istem Kristusu Gospodu našem. Amen.

Dene otroku blagoslovljene soli v usta, rekoč:

J. vzemi sol modrosti; bodi ti v spravo za večno življenje. *R.* Amen. *V.* Mir s teboj! *R.* In s tvojim Duhom.

Molimo. Bog naših očetov, Bog stvarnik vesoljne resnice, ponižno te prosimo, ozri se milostno na tega tvojega služabnika, in ker je to prvo jed soli okusil, ga ne pusti dalje gladovati, ampak napolni ga z nebeško hrano, da bo vedno goreč v duhu, vesel v upanji in zvest v službi tvojega imena. Pripelji ga, prosimo, o Gospod, h kopeli novega prerorenja, da s tvojimi verniki od tebe obljubljenno večno plačilo doseči zasluži. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Zarotim te, nečisti duh, v imenu Očeta †, in Sina † in svetega † Duha, da pobegneš in odstopiš od tega služabnika Božjega J. On namreč ti zapoveduje, zaverženi duh, ki je s suho

* Znamenje modrosti je blagoslovljena sol, ki jo bo otroku zdajci podal. Sol ohrani meso pred smradom, in daje jedém okusnega duha.

nogo hodil po morji in je utonjajočemu Petru roko podal.

Toraj, zaverženi duh, spoznaj svojo obsodbo, in daj čast živemu in pravemu Bogu, daj čast Jezusu Kristusu, njegovemu Sinu in sv. Duhu, in odstopi od tega služabnika Božjega J., kterega si je Bog in Gospod naš, Jezus Kristus, izvolil in poklical k svoji milosti, k posvečevanju in k studencu sv. kersta.

Napravi otroku križ na čelu, rekoč:

In tega znamenja svetega † križa, katero na njegovo čelo vtisnemo, se ti, zaverženi duh, nikdar ne derzni oskruniti. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Položi otroku roko na glavo, rekoč:

Sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni Bog! tvojo večno in nad vse pravično dobrotljivost kličem črez tega tvojega služabnika J.: razsveti ga z lučjo svoje zastopnosti; očisti in posveti ga; daj mu pravo spoznanje, da vreden postane gnade tvojega kersta, ter ohrani terdno upanje, pravični sklep in sveti nauk. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Mešnik položi štolo na otroka in ga pelje v cerkev, rekoč:

J. pojdi v cerkev Božjo, da imaš delež s Kristusom v večno življenje. Amen.

Na poti proti kerstnemu kamnu moli mešnik z botri glasno apostoljsko vero in očenaš.

Pred kerstnim kamnom mešnik moli:

Zarotim te, vsak nečisti duh, v imenu Boga vsegamogočnega † Očeta, v imenu Jezusa Kristusa njegovega Sina † Gospoda in Sodnika našega, in v moči sv. † Duha, da odstopiš od te stvari Božje J., ktero je naš Gospod v svojo sv. cerkev poklical, da postane tempelj živega Boga in da sv. Duh v njej prebiva. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Kakor se je Kristus s slino dotaknil jezika mutastega človeka in je mutec spregovoril, enako se dotakne tudi mešnik s svojo slino ušes in nad ustmi otroka, rekoč:

Efeta, to je, odpri se, v žlahtno dišavo; ti pa se poberi hudi duh, kajti približala se je sodba Božja.

Zdaj vpraša kerščenca in boter odgovarja:

J. Se odpoveduješ hudiču? R. Se odpovem.

In vsemu njegovemu djanju? R. Se odpovem.

In vsemu njegovemu napuhu? R. Se odpovem.

Pomazili otroka s kerstnim oljem na persih in med pleči, rekoč:

Jaz te pomazilim † z oljem zveličanja, v Kristusu Jezusu † Gospodu našem, da imaš večno življenje. R. Amen.

Vpraša trikrat otroka in boter odgovarja:

J. Verješ v Boga Očeta, vsegamogočnega Stvarnika nebes in zemlje? R. Verjem.

Verješ v Jezusa Kristusa, Sina njegovega edinega, Gospoda našega, kateri je rojen bil in je terpel? *R.* Verjem.

Veruješ v sv. Duha, sveto kerščansko katoliško cerkev, občestvo svetnikov, vstajenje mesa in večno življenje? *R.* Verjem.

Nadalje vpraša trikrat otroka in boter odgovarja:

J. Hočeš kerščen biti? *R.* Hočem.

Zdaj ga oblije trikrat v podobi križa skerstno vodo črez glavo in med oblivanjem enkrat reče*:

J. Jaz te kerstim v imenu † Očeta (oblije pervokrat), in † Sina (oblije drugokrat), in sv. † Duha (oblije tretjokrat). *R.* Amen.

Zdaj pomazili otroka verh glave s sv. križmo v podobi križa, rekoč:

Vsegamogočni Bog, Oče Gospoda našega Jezusa Kristusa, kateri te je prerodil iz vode in sv. Duha, in kateri ti je dal odpusčenje vseh grehov, on naj te pomazili s križmo † zveličanja v istem Kristusu Jezusu, Gospodu našem, v večno življenje. *R.* Amen. *V.* Mir ti bodi. *R.* In s tvojim duhom.

* Popolnoma enako se v sili doma kerščuje. Mora pa eden in isti človek biti, ki obliva in besede izgovarja. Voda mora otroku do žive kože priti in ne zadostuje, da bi se le kar lasje oblili. Ako nemaš blagoslovljene vode pri rokah, posluži se navadne narurne vode, kakor se sicer za pitje rabi.

Položi na otroka križovnik (beli pert), ki oblačilo nedolžnosti pomeni, rekoč:

Vzemi belo oblačilo, in glej, da ga brez madeža prineseš pred sodni stol Gospoda našega Jezusa Kristusa in dosežeš večno življenje. *R. Amen.*

Podá otroku gorečo svečo, za katero boter z desnico prime, in ki pomeni nauk in zgled Kristusov, po katerem ima kerščenec zanaprej živeti, ter reče:

Vzemi gorečo svečo, in glej, da svojega kersta ne prelomiš; derži Božje zapovedi, da kadar Gospod pride na ženitovanje, mu zamoreš naproti iti z vsemi svetniki v nebeškem kraljestvu, in prejmeš večno življenje, ter živiš vekomaj. *R. Amen.*

J. pojdi v miru in Gospod bodi s teboj. *R. Amen.*

Kadar te molitve bereš in premišljuješ, dostavi še ponovljenje kerstne obljube, katero najdeš v I. delu str. 129.

Molitve pri sv. birmi.

Ka kor je dobro, se večkrat spomniti sv. kersta in ponoviti kerstno obljubo: enako dobro je tudi, se večkrat spomniti sv. birme in obljube tamkaj storjene, po kateri smo stopili kakor vojščaki v vojsko Kristusovo, ter zvesto bo pri-

segli banderu Kristusovemu, da hočemo namreč rajše vse terpeti, tudi umreti, kakor da bi kdaj odstopili od Kristusa, od njegove cerkve, od njegove vere, od njegovih zapovedi. — V te namen se birmske molitve tukaj podajo. Iz njih naj se pa tudi birmanci in njih botri učijo, se pri delenji tega zakramenta pobožno in dostojno zadržati.

Pripravna molitev.

Vsegamogočni, večni Bog ! ti si nas, svoje otroke pri sv. kerstu skoz vodo in sv. Duha na novo vstvaril ; si nam izbrisal vse naše grehe, da smo vredni tvoji otroci, bratje in sestre Jezusa Kristusa, tempeljni sv. Duha, posvečeni udje tvoje sv. cerkve in dediči nebeškega kraljestva. Bodi tebi čast in hvala ! — Prosimo te, pošlji nam še sv. Duha, očeta ubogih in tolažnika naših duš : Duha modrosti in zastopnosti, — Duha dobrega sveta in prave moči, — Duha vednosti in svete pobožnosti — Duha strahú Božjega ; naj nas napolni s sedmerimi darmi tvoje milosti. — Daj nam znamenje sv. križa in poterdi nas s sv. mazilom svojega zveličanja. V imenu Očeta, in Sina in sv. Duha. Amen.

Birmanci klečijo, roke na persih sklenjene, in škof nad njimi molijo :

Sveti Duh naj pride čez vas, in moč Najvišega naj nas varuje grehov. *R. Amen.*

V. Naša pomoč je † v imenu Gospodovem. *R.* Kteri je vstvaril nebo in zemljo. — *V.* Gospod usliši mojo molitev. *R.* In moje vpitje naj k tebi pride. — *V.* Gospod bodi z vami. *R.* In s tvojim Duhom.

Škof stegnejo obe roki črez birmance in molijo :

Molimo. Vsegamogočni večni Bog, ki si prerodil te tvoje služabnike iz vode in sv. Duha, in jim podelil odpuščenje vseh grehov, izlij tudi z nebes doli v nje svojega svetega Duha Tolažnika in njegovih sedem darov. *R. Amen.*

Duha modrosti in zastopnosti. *R. Amen.*

Duha dobrega sveta in moči. *R. Amen.*

Duha vednosti in pobožnosti. *R. Amen.*

Napolni jih z Duhom tvojega strahu, in z znamenjem križa † Kristusovega jih milostno zaznamjaj za večno življenje. Po istem Gospodu našem, Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, kteri s teboj živi in kraljuje v edinosti istega sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. *R. Amen.*

Pri birmanji boter položi desno roko na desno ramo birmanca, in škof ga z birmanskim imenom zakličejo in s sv. križmo na čelu pomazilijo, rekoč :

J. Zaznamim te z znamenjem † križa in te poterdim s križmo zveličanja. V imenu † Očeta, in † Sina in sv. † Duha. *R. Amen.*

Škof birmanca rahlo na desno lice udarijo, v znamenje, da mu bo treba v vojski Kristusovi marsikaj britkega terpeti in rečejo: Mir bodi s teboj!

Ko se škof po končanem birmanji k altarju vračajo, poje kor:

Ps. 76. Poterdi to, o Bog! kar si storil med nami, iz svojega sv. tempeljna, ki je v Jeruzalemu. Čast bodi Očetu i. t. d. Poterdi to, o Bog! kar si storil med nami, iz svojega svetega tempeljna, ki je v Jeruzalemu.

Pred altarjem škof molijo, v tem, ko birmanci s sklenjenimi rokami pobožno klečijo:

V. Izkaži nam, o Gospod svoje usmiljenje. *R.* In daj nam svoje izveličanje. — *V.* Gospod, usliši mojo molitev itd. *V.* Gospod bodi z vami. i. t. d.

Molimo. O Bog! ki si svojim apostelnom sv. Duha dal in zapovedal, da naj ga oni in njih namestniki zopet drugim vernim delijo: ozri se milostno na našo ponižno službo in dodeli, da v serce teh, katerih čelo smo s sveto križmo pomazilili in z znamenjem sv. križa zaznamnjali, isti sv. Duh pride, jih v tempelj svoje veličasti spremeni in dobrotno v njih prebiva. Ki z Očetom in istim sv. Duhom živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. *R.* Amen.

Glej takó bo blagoslovljen vsak človek, kateri se boji Gospoda.

Škof se obernejo k birmancem, in jih blagoslovijo, rekoč:

Blagoslovi † vas Gospod iz Siona, da gledate (in uživajte) srečo Jeruzalema vse dni svojega življenja in dosežete večno življenje. *R. Amen.*

Na zadnje še škof z birmanci glasno molijo „apostolsko vero“, „očenaš“ in „češče-no Marijo“.

Zastran teh molitev se še opomni, da morejo biti birmanci pri vseh od prve do zadnje pričujoči.

Zahvalna molitev.

Preljubi Bog, dobrotljivi Oče! dodeli nam, svojim otrokom sv. Duha; po zakramentu sv. birme si nas poterdil in močne storil, sv. vero terdno spoznati, se hudega varovati in dobro storiti, pravično živeti in srečno umreti. — Prelepo se ti iz serca zahvalimo za prejetih sedem darov tvoje milosti. — Ponižno te prosimo, ohrani nas v svoji ljubezni, da nas hudobni svet ne zapelje. — Bodi naš Oče, mi pa pridni tvoji otroci. Naše telo naj bo tempelj sv. Duha; naše serce naj bo tron Jezusa Kristusa; naša duša nevesta Jezusova. Naj bomo tvoji, ti pa naš!

Bog, sv. Duh, ti nas vladaj vse žive dni, ti nas podpiraj po poti sv. čednosti in nas pripelji v večno zveličanje. — Sv. angelj varh, ti

nas varji; — naš sv. patron, ti za nas prosi, da prevideni z Božjimi darmi v dobrem rastemo, ne samo na starosti, ampak tudi na modrosti in ljubeznjivosti pri Bogu in pri ljudeh. — O sv. Duh! daj nam pravično, sveto živeti, srečno umreti in enkrat v nebesih vekomaj hvaliti Boga Očeta in Sina in sv. Duha. Amen.

Molitve pri poroki.

Kakor je za vsakega kristjana dobro, da večkrat v življenji ponovi kerstno in birmsko obljubo; enako dobro je tudi za zakonske, da večkrat v življenji ponovijo svojo zakonsko obljubo. V te namen jim bo služilo branje in premišljevanje naslednjih molitev. Služilo bo pa tudi ženinom in nevestam in njih svatom, da se bodo pri poroki toliko bolj spodobno in pobožno obnašali.

Po storjeni trojni zakonski obljubi, blagoslovi mešnik perstana na altarji rekoč:

V. Naša pomoč je † v imenu Gospodovem.
R. Kteri je vstvaril nebo in zemljo. *V.* Gospod usliši mojo molitev i. t. d.

Molimo. Blagoslovi †, o Gospod! ta perstana, kakor ju tudi jaz v tvojem imenu blagoslovim, da onadva, ki ju bota nosila, si zve-

stobo med seboj brez madeža ohranita, v miru in v dopolnjevanji tvoje volje stanovitna ostajeta in vedno v medsebojni ljubezni živita. Po Kristusu, Gospodu našem. *R. Amen.*

Zdaj poškropi mešnik perstana z blagoslovljeno vodo in ju ženinu in nevesti poda, rekoč:

S svojim perstanom me je Gospod sebi zavezal, in me z vencem okinčal kakor ženina.

Kadar si zaročena v roke sežeta, jima mešnik roki s štolo obviije, rekoč:

Zavezo sv. zakona, katero sta tukaj vpričo cerkve sklenila, naj Bog potrdi, kakor jo tudi jaz po oblasti cerkve Božje pripoznam, potrdim in blagoslovim: V imenu Očeta in † Sina in sv. Duha. Amen.

Milost in Božji blagoslov bodi vedno z vama. Amen.

Navadno blagoslovi mešnik sklenjeni zakon z naslednjimi prelepimi molitvami, ktere naj zlasti zakonske žene pogosto pred Božjim obličjem molijo, da bodo gnado zakramenta sv. zakona v sebi budile in množile; kajti te blagoslov se posebno na deviško nevesto ozira.

V. Naša pomoč je † v imenu Gospodovem.

R. Kteri je vstvaril nebo in zemljo.

Psalm 127.

Blagor vsem, ki se bojijo Gospoda, ki hodijo po njegovih potih.

Zakaj delo svojih rok boš vžival; blagor tebi, in dobro ti bode.

Tvoja žena je kakor polna vinska terta ob steni tvoje hiše; tvoji otroci so kakor mlade oljke okoli tvoje mize.

Glej tako bo blagoslovljen človek, kateri se boji Gospoda.

Blagoslovi te Gospod iz Siona, in naj ti da gledati srečo Jeruzalema vse dni tvojega življenja.

In naj ti da gledati tvojih otrok otroke! Mir bodi čez Izrael!

Čast bodi Očetu i. t. d.

Gospod usmili se nas. Kriste usmili se nas. Gospod usmili se nas. Oče naš, kateri si v nebesih i. t. d.

V. Zveličaj svoje vernike. *R.* Kteri v tebe zaupajo, o moj Bog!

V. Gospod vas usliši na den britkosti. *R.* Varuj vas ime Boga Jakobovega.

V. Pošlji jim pomoč iz svetišča. *R.* In iz Siona brani jih.

V. Gospod usliši mojo molitev. *R.* In moje vpitje naj k tebi pride.

V. Gospod bodi z vami. *R.* In s tvojim duhom.

Molimo o. Ozri se milostno, o Gospod, na naše prošnje, in nam dobrotno na strani stoj, ko naredbe opravljamo, ktere si ti v ohranjenje

človeškega zaroda postavil, da ta dva, ki ju denes tvoja volja sklene, tudi tvoja pomoč vedno ohrani. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molimo. O Bog, ki si vse iz nič vstvaril, in si z močjo svoje oblasti v začetku vesoljni svet vrvnal, ter si možu, ki si ga po svoji podobi vstvaril, ženo zato za neločljivo pomočnico dal, da bi nas skoz to, ker je telo žene iz močeve strani vzeto, učil, da kar si iz enega vstvaril, se razločiti nikoli ne sme: O Bog ki si zakonsko zavezo s tako visoko skrivnostjo posvetil, da je postala predpoda skrivenostne zaveze med Kristusom in sv. cerkvijo: O Bog, ki si sam ženo možu zaročil, in stanu, ki si ga prvega postavil, tak blagoslov podelil, da ga ni mogla uničiti ne kazen izvirnega greha, ne razdjanje vesoljnega potopa: ozri se milostno na to tvojo služabnico, ki denes v zakonski stan stopi, in se tvojemu varstvu ponižno izročja. — Njeni jarm bodi jarm ljubezni in miru; verna in čista naj se omoži v Kristusu, in naj zglede svetih žen posnema. Naj bo možu ljubeznjiva, kakor Rahel, modra kakor Rebeka, zvesta do visoke starosti kakor Sara. Naj hudi duh, ki je prvo ženo zapeljal, nikdar kaj grešnega v njenem djanji ne najde. Naj nosi voljno pas zvestobe in tvojih zapovedi, in z enim možem poročena naj se varuje tudi sence prešestva. Naj oboroža svojo slabost z

varstvom kerščanske čuječnosti, da bo resna v zaderžanji, častita v sramežljivosti, in v nebeskih naukih dobro podučena. S pridnimi otroci blagoslovljena naj v sredi med njimi poštena in nedolžna živi, in po smerti med svete žene v nebesih vverstena biti zasluži. Oba pa naj gledata svojih otrok otroke do tretjega in četrtega roda in naj srečne starosti ućakata. Po istem Kristusu Gospodu našem. Amen.

Molimo. Bog Abrahama in Bog Izaka in Bog Jakoba bodi z vama, in on naj dopolni svoj † blagoslov nad vama, da vidita svojih otrok otroke do tretjega in četrtega roda, in potem večno življenje brez konca vživata, po milosti Gospoda našega Jezusa Kristusa, kateri z Očetom in sv. Duhom živi in kraljuje Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ako je nevesta vdovica, in je tedaj že enkrat te blagoslov prejela, se izpusti psalm, in se moli edino prva molitev: „Ozri se milostno.“

V nekterih krajih se blagoslovi še vino za svate; molitve se molijo blezò enake, kakor na šent Janževo o Božiči.

Molitve pri vpeljevanji zakonske matere.

Kakor se na svečnico z gorećimi svećami procesija vodi v spomin, da je tisti den Marija

Jezusa, ki je luč sveta, k darovanju prinesla; enako se tudi zakonski materi, kadar otroka k darovanju prinese, pri cerkvenih vratih goreča sveča v roko poda v velni spomin, da je njena dolžnost, otroka po Jezusovem nauku učiti in po Jezusovih stopinjah voditi, da mu pa tudi sama, kakor svetla luč, s svojim lepim zgledom na stezi življenja svetiti more.

Mešnik pri vratih nad materjo moli:

V. Naša pomoč je † v imenu Gospodovem.

R. Ki je vstvaril nebo in zemljo.

Psalm 23.

Gospodova je zemlja in kar jo napolnuje; vesolni svet in vsi, ki na njem prebivajo.

Ker on ga je nad morja vterdil, in nad vode postavil.

Kdo pojde na goro Gospodovo; ali kdo bo stal na njegovem sv. mestu?

Kdor je nedolžnih rok in čistega serca; kdor ne obrača svoje duše v nečimerno; in ne prisega krivo svojemu bližnjemu.

On bo prejel blagoslov od Gospoda; in usmiljenje od Boga svojega Odrešenika.

Takošen je zarod njih, kateri ga iščejo; kateri iščejo obličja Boga Jakobovega.

Odprite, pervaki, svoja vrata; in odprite se večna vrata, pa pojde noter kralj slave.

Kdo je tisti kralj slave? Gospod, močni
in mogočni; Gospod, mogočni v vojski.

Odprite, pervaki! svoja vrata; in odprite
se, večna vrata; da pojde noter kralj slave.

Kdo je tisti kralj slave? Gospod vojskinih
trum, on je kralj slave.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Ta bo prejela blagoslov od Gospoda,
in usmiljenje od Boga, svojega Zveličarja; ker
tak je zarod tistih, ki iščejo Gospoda.

Mešnik poda materi štolo in jo pelje v cerkev,
rekoč:

Pojdi v tempelj Božji, moli Sina blažene
Device Marije, ki ti je dal sad otroka.

Gospod usmili se nas. Kristus usmili se
nas. Gospod usmili se nas. Očenaš, kateri si v
nebesih i. t. d.

V. Zveličaj svojo deklo, o Gospod! R. Ktera
v tebe zaupa, o moj Bog.

V. Pošlji, o Gospod! pomoč iz svetišča.
R. In varji jo s Siona.

V. Nič naj ne opravi sovražnik pri njej.
R. In otrok krivice naj se ne loti ji škodovati.

V. Gospod, usliši mojo molitev. R. In moje
vpisje naj k tebi pride.

V. Gospod bodi z vami. R. In s tvojim
duhom.

Molimo. Vsegamogočni, večni Bog! ki
si po porodu blažene device Marije težave ver-

nih porodnic v veselje spremenil: ozri se milostno na to tvojo služabnico, ki v dolžno zahvalo v tvoj sveti tempelj vesela pride, in dodeli, da po zasluženji in priprošnji iste blažene Marije po tem življenji z otrokom vred v veselje večnega zveličanja priti zasluži. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Poškropi mater z blagoslovljeno, vodo rekoč:

Mir in blagoslov Boga vsegamogočnega, Očeta, in † Sina in svetega Duha naj pride črez tebe in vedno nad teboj ostane. Amen.

Molitve pri blagoslovljenji vode.

Ne le v vsaki katoliški cerkvi, ampak tudi v vsaki katoliški hiši se hrani in pobožno rabi blagoslovljena voda. Da jo boš zanaprej še z večim zaupanjem in še bolj pobožno rabil, pre-mišljuj večkrat in moli zlasti takrat naslednje molitve, kadar si pričujoč pri blagoslovljenji vode.

V. Naša pomoč je † v imenu Gospodovem.
R. Kteri je vstvaril nebo in zemljo.

Blagoslov soli.

Zarotim te stvar soli pri živem † Bogu, pravem † Bogu, pri svetem † Bogu, pri Bogu, ki je preroku Elizeju ukazal, te vreči v vodo, da je bila njena škodljivost ozdravljena: da postaneš zarotena sol vernim v korist; da vsem, ki te uživajo, v zdravje služiš na duši in na

telesu; in na katerem koli kraji boš razškropljena, da pobegne in odstopi vsako strašilo, vsa hudobija in zvijača satanske zapeljivosti, in vsak nečisti duh, zaroten po njem, ki bo prišel sodit žive in mertve in svet skoz ogenj. *R. Amen.*

Molimo. Tvojo neskončno milost, vsega-mogočni večni Bog, ponižno na pomoč kličemo, da to stvar soli, ki si jo v rabo človeškega roda podelil, po svoji dobrotljivosti blagosloviš † in posvetiš †, da vsem, ki jo bodo uživali, na duši in telesu v dobro služi, in karkoli bode z njo dotaknjeno ali pošškropljeno, prosto postane vse nečistosti in vseh napadov hudega duha. Po Kristusu Gospodu našem. *R. Amen.*

Blagoslov vode.

Zarotim te stvar vode, v imenu Boga † Očeta vsegamogočnega, v imenu Jezusa † Kristusa, tvojega Sina, Gospoda našega, in v moči svetega † Duha; da postaneš zarotena voda in ne le vsako sovražno moč odganjaš, ampak jo v korenini zatreš, in sovražnika samega in njegove tovarše, odpadle angelje, podereš; po oblasti istega Gospoda našega Jezusa Kristusa, kateri bo prišel sodit žive in mertve in svet skoz ogenj. *R. Amen.*

Molimo. O Bog, ki si v blagor človeškega roda naravnal, da se voda rabi pri naj-

večih zakramentih: naše glasne prošnje milostno usliši, in vlij v to vodo, po mnogih očiščevanjih pripravljeno, moč svojega † blagoslova, da v službi tvojih skrivnosti moč nebeške gnade zoper hude duhove in bolezni doseže, da kjerkoli se bo po hišah ali drugih krajih vernega ljudstva ta voda škropila, vse nečisto premine in zgine vse škodljivo. Ne bodi tamkaj ne kuga, ne škodljivi zrak; naj pojenja vse zalezovanje skrivnega sovražnika; in karkoli bi zamoglo ali blagostan ali mir prebivalcev nadlegovati, naj škropljenje te vode prežene, da zdravje po klicanji tvojega imena izprošeno, pred vsemi napadi varno ostane. Po Kristusu Gospodu našem. *R. Amen.*

Združenje soli in vode.

Mešnik vsuje trikrat v podobi križa soli v vodo in med vsipljenjem moli:

Pomešanje soli in vode naj se enako zgodi v imenu † Očeta, in † Sina, in svetega † Duha. *R. Amen.*

Molimo. O Bog, izvir nezmagane moči, in nepremagljivi vladar in vselej sloviti zmagovalec, ki silo nasprotnih oblasti berzdaš, ki besnost rjuvečega sovražnika krotiš, ki sovražne zlobnosti mogočno zatiraš: tebe, o Gospod! s trepetanjem na pomoč kličemo in ponižno prosimo; da se na to stvar soli in vode blagovoljno ogledaš, jo dobrotno počastiš, z roso svoje

milosti posvetiš, da kjerkoli bo razškropljena, vsako nadlegovanje nečistega duha odjenja, in grozenje strupene kače daleč proč pobegne; nasprot pa pričujočnost svetega Duha, za katero tvoje usmiljenje prosimo, nas povsodi razveseljuje. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, ki z Očetom in istim svetim Duhom živi in kraljuje Bog od vekomaj do vekomaj R. Amen.

Molitve pri škropljenji z blagoslovljeno vodo.

Sicer se vsak vernik, ko v cerkev stopi, z žegnano vodo poškropi, naj bi čez njega prišel tisti blagoslov, ki ga je cerkev na pobožno rabo žegnane vode položila, in kakor ti ga spredej stoječe molitve razodevajo: vendar je po mnogih farah še starodavna lepa navada, da po nedeljah mešnik pred peto mešo po cerkvi gori in doli gre, in altar in sebe in verno ljudstvo z žegnano vodo škropi, naj bi hudi duh ljudi med sv. opravilom ne motil, ampak Božji angelji jih v molitvi podpirali. Pri tej priliki moli mešnik naslednje molitve. Moli jih tudi ti z njim. S pridom jih boš tudi doma rabil, ako ob posebnih godovih pohištvo in polje z žegnano vodo škropiš. — V mnogih krajih je tudi lepa navada, da dušni pastirji vsako leto enkrat po fari gredó, vse hiše obiščejo in z žegnano vodo blagoslovijo. Tudi pri tej priložnosti se molijo naslednje molitve, z edinim razločkom, da se ne moli ves psalm, ampak le njegova prva versta.

Pred altarjem stoječ, zapoje mešnik : Poškropi me. Po cerkvi gredoč moli Psalm 50. „Usmili se me, o Bog, i. t. d. ki ga najdeš zadej v „hvalnicah“ duhovnih ur za mertve. Po končanem psalmu pred altarjem ponovi:

Ant. Poškropi me s hisopom in bom očiščen; umij me, in bom bolj bel, ko sneg.

V. Skaži nam, o Gospod, svoje usmiljenje. (Aleluja *)

V. In daj nam svoje zveličanje. (Aleluja.)

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Gospod bodi z vami i. t. d.

Molimo. Usliši nas sveti Gospod, vsega-mogočni Oče, večni Bog, in pošlji svojega svetega angelja z nebes, da varuje, razsvetljuje, čuva, obišče in brani vse, ki v tem stanovanju prebivajo. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

O velikonočnem času, to je, od Velike nedelje do praznika svete Trojice se namesto spokornega psalma 50. moli naslednji veseli psalm.

Psalm 117.

Slavite Gospoda, ker je dober; ker na veke je usmiljenje njegovo.

Reci zdaj, Izrael, da je dober, ker na veke je usmiljenje njegovo.

Reci zdaj Aronova hiša: ker na veke je usmiljenje njegovo.

* Aleluja se le o velikonočnem času pristavlja.

Rečejo naj zdaj, kateri se bojijo Gospoda: ker na veke je usmiljenje njegovo.

V stiski sem klical v Gospoda; in Gospod me je uslišal in oprostil.

Gospod mi je pomočnik; ne bom se bal; kaj neki zamore mi človek?

Gospod mi je pomočnik; in kakor nič bom porajtal svoje sovražnike.

Bolje je upati v Gospoda, kakor upati v človeka.

Bolje je upati v Gospoda, kakor upati v glavarje.

Vsi narodi so me obdali; pa v imenu Gospodovem sem se maščeval nad njimi.

Obsuli so me in oblegli; v Gospodovem imenu pa sem se maščeval nad njimi.

Obsuli so me, ko bučele, in so se vneli, kakor ogenj v ternji; v Gospodovem imenu pa sem se maščeval nad njimi.

Sovan sem že omahnil, da padem; pa Gospod me je sprejel.

Moja moč in moja hvala je Gospod; in on mi je bil v rešenje.

Glas veselja in rešitve (se razlega) v šotorih pravičnih.

Gospodova desnica je moč skazala, Gospodova desnica me je povišala; Gospodova desnica je moč skazala.

Ne bom umerl ampak živel bom; in ozna-
noval bom dela Gospodova.

Gospod me je pokoril in tepel; smerti pa
me ni izročil.

Odprite mi vrata pravice; stopil bom skozi
nje in slavil Gospoda: to so vrata Gospodova,
pravični pojdejo skoz nje.

Slavil te bom, ker si me uslišal, in si
mi bil v pomoč.

Kamen, ktereга so zaverгли zidarji, on je
postal vogelni kamen.

Gospod je to storil in je čudovitno v na-
ših očeh.

To je den, ki ga je Gospod naredil; ra-
dujmo se in veselimo se v njem.

O Gospod, reši me! o Gospod, daj dobro
srečo! Hvaljen bodi, kateri pride v imenu Go-
spodovem.

Blagoslavljam vas iz hiše Gospodove;
Bog je Gospod, in nam svéti.

Napravite praznični den z gostimi venci
tje do voglov altarja.

Moj Bog si ti in hvalil te bom; moj
Bog si ti, in povzdigoval te bom.

Hvalil te bom, ker si me uslišal, in si
mi bil v pomoč.

Hvalite Gospoda, ker je dober; ker na
veke je usmiljenje njegovo.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Videl sem vodo, ki teče iz tempeljna na desni strani, aleluja; in vsi, do katerih je ta voda prišla, so bili ozdravljeni in kličejo: aleluja.

V. Skaži nam, o Gospod i. t. d. z molitevjo vred, kakor med letom.

Molitve za odvrnenje hudega vremena.

Molijo se najpoprej litanije vseh svetnikov, v katerih se prošnja: „Od treska in hudega vremena, reši nas o Gospod!“ dvakrat ponovi. Na to se moli „Očenaš“ in potem naslednje molitve:

Psalm 147.

Hvali, Jeruzalem! Gospoda; hvali Sion! svojega Boga.

Ker je poterdil zapake tvojih vrat; tvoje otroke v tebi blagoslovil.

Mir ti je dal od vseh strani; in te nasituje s pšenično maščobo.

On pošlje svoje povelje na zemljo; hitro teče njegova beseda.

On vsipa sneg, kakor volno; raztresa slano, kakor prah.

Meče svojo točo, kakor drobtine; pred njegovim mrazom kdo bo obstal?

Pošlje (zopet) svoje povelje, in jo raztopi; njegova sapa zapiše, in vode tečejo.

On oznanjuje svojo besedo Jakobu, svoje postave in pravice Izraelu.

Tako ni storil vsem narodom, in svojih pravic jim ni oznanil.

Čast bodi Očetu i. t. d.

V. Naša pomoč je v imenu Gospodovem.

R. Ki je vstvaril nebo in zemljo.

V. Skaži nam, o Gospod! svoje usmiljenje.

R. In daj nam svoje zveličanje.

V. Pomagaj nam, o Bog, Zveličar naš!

R. In zavolj časti svojega imena, reši nas, o Gospod!

V. Nič naj ne opravi sovražnik zoper nas.

R. In otrok hudobije naj se ne loti nam škodovati.

V. Tvoje usmiljenje, o Gospod! naj pride črez nas. R. Kajti v tebe smo zaupali.

V. Reši svoje ljudstvo, o Gospod! R. In blagoslovi svojo dedščino.

V. Ne boš odrekel dobrega tem, ki hodijo v nedolžnosti. R. Gospod, Bog vojskinih trum! blagor človeku, ki v te zaupa.

V. Gospod usliši mojo molitev i. t. d.

V. Gospod bodi z vami i. t. d.

Molimo. O Bog, ki te greh žali in pokora tolaži, oglej se milostljivo na prošnjo k tebi kličejočega ljudstva, in šibe tvoje jeze, ktere za svoje grehe zaslužimo, odverni.

Odverni od svoje hiše, prosimo, o Gospod! duhovne zlege, in naj se ji ne bliža nesreča hudega vremena.

Vsegamogočni večni Bog! prizanesi boječim in usmili se prosečih, da nevarno bližkanje oblakov in sila nevihte potihne, in žuganje hude ure preide v hvalo tvojega usmiljenja.

Gospod Jezus! ki si vetrovom in morju zapovedal, in je postala velika tihota, usliši prošnje svoje družine in dodeli, da v tem znamenji † svetega križa vse divjanje hudega vremena potihne.

Vsegamogočni in usmiljeni Bog! ki nas s tepenjem ozdravljaš in s prizanašanjem ohranjaš, dodeli nam, ki te ponižno prosimo, da se tvoje zaželjene tolažbe vselej veselimo in darove tvoje milosti v miru uživamo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Slednjič se poškropi na vse strani z žegnano vodo.

Molitve pri procesiji za dež.

Molijo se litanije vseh svetnikov, v katerih se po prošnji: „da sad zemlja daš in ohraniš“ dvakrat moli: „Da svojim vernim potrebnega deža podeliš, te prosimo, usliši nas!“ Po litanijah se moli „Očenaš“ in potem naslednje molitve:

Psalm 146.

Hvalite Gospoda, ker psalme peti, je dobro; bodi našemu Bogu pesem vesela in lepa.

Gospod je, ki zida Jeruzalem; in razškrpljene (otroke) Izraelove zbira.

Ki v sercu spokorjene ozdravlja; in obezuje njih rane.

Ki šteje množino zvezd; in jih kliče vse po imenu.

Velik je naš Gospod, in velika nja moč; in modrost njegova nema števila.

Pohlevne vzdigne Gospod; grešnika pa do tal poniža.

Pojte Gospodu hvalno pesem; na citrah igrajte našemu Bogu.

Ki zagrinja nebo z oblaki; in deža zemlji pripravlja.

Ki daje, da trava raste po gorah, in zelišče ljudem v službo.

Ki daje živalim njih živež, in mladim vranam, ki ga kličejo.

Nema veselja Gospod nad močjo konjиков, tudi ne dopadenja nad čverstimi pešci.

Le nad njimi, ki se ga bojé, ima dopajenje Gospod; in nad njimi, ki v njegovo usmiljenje upajo.

Čast bodi Očetu i. t. d.

V. Zagerni o Gospod! nebó z oblaki.
R. In deža zemlji pripravi.

V. Da po planinah raste senó. *R.* In ze-
 lišče v službo ljudem.

V. Od njih verhov rôsi bregove. *R.* In
 s sadom tvojih del se bo nasitila zemlja.

V. Gospod usliši mojo molitev i. t. d.

V. Gospod bodi z vami i. t. d.

Molimo. O Bog! v katerem živimo, se
 gibljemo in smo, dodeli nam potrebnega deža,
 da s časnimi pomočki zadostno prevideni, toliko
 bolj zaupljivo večnih poželujemo.

Vsegamogočni Bog! dodeli, prosimo, da
 ker v svoji britkosti v tvojo milost zaupamo,
 zoper vse hudo pod tvojo obrambo varni
 ostanemo.

O Gospod! daj nam, te prosimo, zdravega
 dežja, in suho obličje zemlje z nebeških stu-
 dencev dobrotno napoji. Po Kristusu, Gospodu
 našem. Amen.

V. Gospod bodi z vami. *R.* In s tvojim
 duhom.

V. Poveličujmo Gospoda. *R.* Bogu bodi
 hvala.

V. Vsegamogočni in usmiljeni Bog nas
 naj usliši. *R.* Amen.

V. In vernih duše naj po milosti Božji
 v miru počivajo. *R.* Amen.

Molitve pri procesiji za lepo vreme.

Molijo se litanije vseh svetnikov in po prošnji: „Da sad zemlje daš in ohraniš,“ se dvakrat moli: „Da svojim vernim lepo vreme podeliš, te prosimo, usliši nas!“ Po litanijah se moli „Očenaš“ in naslednje molitve:

Psalm 66.

O Bog! usmili se nas, in blagoslovi nas; razsvetli svoj obraz nad nami, in usmili se nas!

Da spoznamo tvojo pot na zemlji; med vsemi narodi tvoje zveličanje.

Ljudstva naj hvalo ti dajo, o Bog! vsa ljudstva naj hvalo ti dajo.

Veseliijo naj se in radujejo narodi; zakaj ti sodiš ljudstva v pravici, in vodiš narode na zemlji.

Ljudstva naj hvalo ti dajo, o Bog! vsa ljudstva naj hvalo ti dajo; (ker) zemlja je dala svoj sad.

Blagoslovi nas Bog, naš Bog, blagoslovi nas Bog; in naj se bojé ga vesoljne pokrajine zemlje.

Čast bodi Očetu i. t. d.

V. Svojo sapo si dal veti, o Gospod! črez zemljo. *R.* In nalivi z neba so se ustavili.

V. Kadar bom nebo prevlekel z oblaki. *R.* Se bo prikazala moja mavrica in se bom spomnil svoje zaveze.

V. Razsvetli svoje obličje, o Gospod! črez svoje služabnike. **R.** In blagoslovi nje, ki v te zaupajo.

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

R. Gospod bodi z vami i. t. d.

Molimo. O Bog, ki te greh žali in pokora tolaži, oglej se milostljivo na prošnjo k tebi kličejočega ljudstva, in šibe tvoje jeze, ktere za svoje grehe zaslužimo, odverni.

O Gospod! usliši nas, ki k tebi vpijemo, in na naše prošnje nam dodeli lepega vremena, da akoravno nas po pravici zavolj naših grehov tepeš, vendar od tvojega usmiljenja prehiteni, milost občutimo.

Tvojo milost, vsegamogočni Bog! prosimo, da deževne nalive ukrotiš in nam jasnost svojega obličja zopet dobrotno pokažeš. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Molitve pri procesiji ob času lakote.

Molijo se litanije vseh svetnikov, v katerih se dvakrat prošnja ponovi: „Da nam sad zemlje daš in ohraniš, te prosimo, o Gospod, usliši nas!“ Po litanijah se moli „Očenaš“ in naslednje molitve:

Psalm 22.

Gospod me vodi in nič mi ne bo manjkalo; na pašnik, tje me je postavil.

Ob vodi poživlja in redi me; in mojo dušo varuje.

Vodi me po stezah pravice zavoljo svojega imena.

In da bi v sredi smertne sence hodil, se ne bojim hudega; kjer z menoj si ti!

Tvoja šiba in tvoja palica: tolažite me obé.

Mizo si pogernil pred mojim obličjem; vkljub njim, ki me nadlegujejo.

Z oljem (veselja) si mazilil mojo glavo; in kelih moj, vpjanljivi, kako veličasten je!

In tvoje usmiljenje (tako zaupam!) me bo spremljalo vse dni mojega življenja.

In prebival bom v hiši Gospodovi mnoge (večne) dni.

Čast bodi Očetu i. t. d.

V. O Gospod! ne stori nam po naših grehih. *R.* In ne vračuj nam po naših hudobijah.

V. Oči vseh na tebe gledajo, o Gospod!
R. In ti jim daš jed o pravem času.

V. Spomni se svoje družine. *R.* Ki si jo v lasti imel od začetka.

V. Gospod bo dal blagoslov. *R.* In naše polje bo dalo svoj sad.

V. Gospod usliši moje molitev i. t. d.

V. Gospod bodi z vami i. t. d.

Molimo. Skaži nam dobrotno, o Gospod! svoje neskončno usmiljenje, da nam ob enem

vse grehe odpustiš, in od kazni, ktere zavoljo njih zaslužimo, odrešiš.

Prosimo, o Gospod! daj srečen uspeh našim ponižnim prošnjam in lakoto od nas odverni; da umerljivi človek živo spozna, da tvoja jeza take šibe pošilja in jih tvoja milost odjemlje.

Ljudstvo tebi podložno, ki zavoljo svojih grehov lakoto terpi, milostno, o Gospod! k sebi spreoberni, ki si obljubil, da bo vse naverženo tem, kateri tvojega kraljestva iščejo. Ki živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Molitev pri procesiji ob času kužnih bolezní.

Molijo se litanije vseh svetnikov, v katerih se dvakrat prošnja ponovi: „Od kuge, lakote in vojske, reši nas, o Gospod!“ Po litanijah se moli „Očenaš“ in naslednje molitve:

Psalm 6.

Gospod ne strahuj me v svojem serdu, in ne tepi me v svoji jezi.

Usmili se me, o Gospod, ker sem slab; ozdravi me, o Gospod, ker moje kosti se tresejo,

In moja duša je vsa omamljena; in ti, o Gospod, doklej še (odlagaš)?

Oberní se k meni, o Gospod, in reši mojo dušo: zavoljo svojega usmiljenja pomagaj mi!

Ker ga ni ob smerti, ki bi na te mislil; v peklu pa kdo bo tebe hvalil?

Utrudil sem se v svojem zdihovanji; vse noči na svoji postelji prejakam, in s svojimi solzami močim svoje ležišče.

Od žalovanja so moje oči otemnele; postaral sem se med vsemi svojimi sovražniki.

Poberite se spred mene vsi, ki hudo delate; zakaj Gospod je glas mojega joka uslišal.

Gospod je mojo prošnjo uslišal; Gospod je sprejel mojo molitev.

(Zato) se bodo sramovali in silno prestrašili vsi moji sovražniki; na mah bodo odstopili in na sramoti ostali.

Čast bodi Očetu i. t. d.

V. O Gospod! ne stori nam po naših grehih. *R.* In ne vračuj nam po naših hudobijah.

V. Pomagaj nam, o Bog, Zveličar naš! *R.* In zavoljo časti svojega imena, o Gospod, reši nas!

V. O Gospod! ne spominjaj se naših nekdanih grehov. *R.* Naj nam hitro dojde tvoje usmiljenje, ker silno revni smo postali.

V. Prosi za nas sv. Boštjan! *R.* Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Gospod bodi z vami i. t. d.

Molimo. Usliši nas, o Bog, Zveličar naš! in po priprošnji blažene in častite Božje poródnice Marije, vselej device, in sv. Boštjana, marternika, in vseh tvojih svetnikov, svoje ljudstvo od straha tvoje jeze odreši, in mu po obilnosti svojega usmiljenja mir in varnost dodeli.

Skaži se milostljiv, o Gospod! našim prošnjam, in dušne in telesne bolezni ozdravi, da odpuščanje grehov zadobimo in se tvojega blagoslova vselej veselimo.

Prosimo, o Gospod! daj zaželjenega vspeha našim prošnjam, in kugo in merjenje milostno odverni, da umerljivi človek živo spozna, da po tvoji jezi take šibe pridejo in po tvoji milosti odidejo. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Molitve pri procesiji ob času vojske.

Molijo se litanijs vseh svetnikov; na zadnje „Očenaš“ in naslednje molitve:

Psalm 45.

Bog je naše pribežališče in moč; pomočnik v stiskah, ki so nas hudo zadele.

Zato se ne bomo bali, naj bi se tudi zemlja gibala, in se gore prestavljale v serce morja.

Naj njegove vode šumé in truše, in se tresejo gore zavolj njegove moči.

Naskok vodá (le) razveseljuje Božje mesto: (tam) si posvečuje Najviši svoje prebivališče.

Bog je v njegovi sredi, (zato) omahnilo ne bode; že z ranim svitom mu je Bog na pomoč.

Narodi razgrajajo in kraljestva omahujejo; (ali:) on povzdigne svoj glas — in strese se zemlja.

Gospod vojskinih trum je z nami; naš sprejemnik je Bog Jakobov.

Pridite in glejte dela Gospodova, ki jih je za čudeže postavil na zemlji; on, ki do krajev zemlje vojske odganja.

On, ki potera lok in lomi orožje, in škite sèžiga z ognjem.

Molčite in glejte; zakaj jaz sem Bog; povikšan sem med narodi in povikšan na zemlji.

Gospod vojskinih trum je z nami; naš sprejemnik je Bog Jakobov.

Čast bodi Očetu i. t. d.

V. Vzdigni se o Gospod! in pomagaj nam.
R. In reši nas zavoljo svojega imena.

V. Otmi svoje ljudstvo, o Gospod! *R.* Ktero v tebe zaupa, o moj Bog!

V. Mir bodi v tvoji terdnjavi. *R.* In obilnost v tvojih stolpih.

V. Bodi nam, o Gospod! močen turn. *R.* Zoper sovražnika.

V. Steri lok in zlomi orožje. *R.* In škite sèžgi z ognjem.

V. Pošlji nam, o Gospod! pomoč iz svetišča. *R.* In s Siona brani nas.

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Gospod bodi z vami i. t. d.

Molimo. O Bog! ki vojske zatiraš, in sovražnike teh, kateri v tebe zaupajo, z močjo svoje brambe zmagaš: pridi na pomoč svojim služabnikom, kateri v tvoje usmiljenje zaupajo, da divja sila naših sovražnikov pojenja, mi pa tebe z neprenehljivo zahvalo častimo.

O Bog! od katerega izhajajo svete želje, dobre misli in pravična djanja, daj svojim služabnikom tak mir, kakor ga svet ne more dati, da bodo naša serca tvojim zapovedim vdana, in časi s tvojo pomočjo brez strahu pred sovražniki varni in mirni.

Prosimo, o Gospod! steri ošabnost naših sovražnikov, in zlomi njih terdovratnost z močjo svoje desnice. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Molitev pri procesiji v katerikoli potrebi.

Molijo se litanije vseh svetnikov; potem „Očenaš“ in slednje molitve:

Psalm 19.

Naj te usliši Gospod ob dnevu stiske; naj te varuje ime Boga Jakobovega.

Naj ti pošlje pomoč s svetišča; in naj te varuje s Siona.

Naj se spomni vseh tvojih daritev; in naj mu dopade tvoj žgalni dar.

Naj ti stori po tvojem sercu; in naj dopolni vse tvoje namene.

Veselili se bomo tvojega odrešenja; in se ponašali v imenu svojega Boga.

Vse tvoje prošnje naj spolni Gospod! — Zdaj vem, da svojega maziljenca varuje Gospod.

Uslišal ga bo s svojih svetih nebes; z močjo ga bo rešila njegova desnica.

(Sovražniki pridejo) eni na vozovih in drugi na konjih; mi pa zakličemo ime Gospoda, našega Boga.

Oni se zamotavajo in padajo; mi pa se vzdigujemo in stojimo po konci.

Gospod, ohrani (nam) kralja; in usliši nas ob dnevu, kedar kličemo v te.

Čast bodi Očetu i. t. d.

V. Bog, naše pribežališče in moč! *R.* Pomčnik v nadlogah!

V. Reši svoje služabnike, o Gospod! *R.* Kteri v tebe zaupajo, o moj Bog!

V. Sveti Bog, sveti Mogočni, sveti Neumerljivi. *R.* Usmili se nas.

V. Pomagaj nam, o Bog, Zveličar naš! *R.* In zavoljo časti svojega imena nas reši, o Gospod!

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Gospod bodi z vami i. t. d.

Molimo. Ne zaverzi, vsegamogočni Bog, svojega ljudstva, ki v nadlogi zdihuje, temoč zavoljo časti svojega imena pridi potolažen stiskanim na pomoč.

Skaži nam dobrotljivo, o Gospod, svojo neizrečeno milost, da nas ne samo vseh grehov odvežeš, ampak tudi šib, ktere za nje zaslužimo, odrešiš.

Dodeli nam, tvojim služabnikom, te prosimo, Gospod Bog, da se vednega zdravja na duši in na telesi veselimo, in da bodemo po častiti priprošnji blažene Marije, vselej Device, od pričujoče žalosti rešeni in večnega veselja deležni.

Ozri se usmiljeno, prosimo, o Gospod, na naše nadloge, in serd svoje jeze, ktero po pravici zaslužimo, od nas odverni.

O Bog, naše pribežališče in moč! poslušaj pobožne prošnje svoje cerkve, ti izvir vse pobožnosti in dodeli, da kar z zaupanjem prosimo, z vspehom dosežemo. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Molitve za popotnike.

Kedar se romarji v slovesni procesiji na Božjo pot podajo in domu povernejo, moli mešnik črez nje naslednje molitve. Sicer pa jih ti moli sam za sebe, kedar na Božjo pot,

ali tudi na katero drugo daljno pot odhajaš; veliko je namreč na stezi nevarnosti za dušo in telo, zlasti v sedanjem časi. Dobro ti bodo te molitve tudi služile v pobožno premišljevanje med potom, da se ti skušnjava hudega duha ne približa, ampak te spremlja angelj Gospodov.

Pri odhodnji.

Ant. Po stezi miru in sreče naj nas vodi vsegamogočni in usmiljeni Bog, in angelj Rafael naj nas spremlja po poti, da se v miru, zdravi in veseli zopet vernemo domu.

Spev Caharijev. Hvaljen bodi Gospod, Izraelov Bog, ker je obiskal in storil odrešenje svojemu ljudstvu i. t. d. (stran 231).

Ant. Po stezi miru i. t. d. (kakor spredej) Gospod usmili se nas. Kristus usmili se nas. Gospod usmili se nas. Očenaš i. t. d.

V. Varji, o Gospod, svoje služabnike. *R.* Kteri v tebe zaupajo, o moj Bog!

V. Pošlji jim, o Gospod, pomoč s svetišča. *R.* In s Siona varji jih.

V. Nič naj ne opravi sovražnik zoper nje. *R.* In otrok hudobije naj se ne loti jim škodovati.

V. Vse dni bodi hvaljen Gospod. *R.* Srečno pot nam dodeli Bog, Zveličar naš!

V. Svoje poti nam pokaži, o Gospod! *R.* In svoje steze uči nas.

V. O da bi se naše poti ravnale, *R.* V dopolnjevanje tvojih postav!

V. Kar je krivega, naj postane ravnina, *R.* In kar je bodečega, gladka pot.

V. Zavoljo tebe je Bog svojim angeljem ukazal. *R.* Da te varujejo na vseh tvojih potih.

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Gospod bodi z vami i. t. d.

Molimo. O Bog, ki si Izraelove otroke s suho nogo po sredi morja peljal, in si trem modrim na stezi do tebe zvezdo za voditeljico dal; dodeli tudi nam, te prosimo, srečno pot in zdravo vreme, da od tvojega angelja spremljani, na kraj, kamor si želimo, in slednjič v zavetje večnega zveličanja srečno priti zamoremo.

O Bog, ki si Abrahama, svojega služabnika, iz domovine peljal in po vseh stezah njegovega potovanja zdravega ohranil, prosimo te, da tudi nas v svoje varstvo milostno sprejmeš. Bodi nam, o Gospod, pri odhodnji pomoč, na poti tolažba, v vročini ogrinjalo, pri dežu in mrazu odeja, pri utrujenji počitek, v nevarnosti bramba, na polzki stezi palica, v nevarnosti na vodi mirno zavetje, da pod tvojim varstvom srečno pridemo, kamor si želimo, in se zdravi zopet domu povernemo.

Prosimo, o Gospod, ozri se na naše ponižne prošnje, in ravnaj stopinje svojih služabnikov po blazeni stezi tvojega zveličanja,

da v vseh spremembah našega potovanja in življenja varnost tvoje obrambe vselej uživamo.

Vsegamogočni Bog, dodeli te prosimo, da tvoja družina po stezi zveličanja hodi, nauke sv. Janeza kerstnika posnema in tako srečno do njega pride, katerega je on oznanoval, do Gospoda našega, Jezusa Kristusa, tvojega Sina.

O Gospod, usliši naše prošnje, in svoje služabnike milostno spremljaj po poti, da po tvoji dobroti vsega hudega ovarovani, tebi veselo zahvalo obhajajo. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Poškropi se z žegnano vodo, rekoč:

Mir in blagoslov † vsegamogočnega Boga, Očeta in Sina in svetega Duha pridi čez nas in vselej pri nas ostani. Amen.

Pri vernitvi.

V. Naša pomoč je v imenu Gospodovem.

R. Kteri je vstvaril nebo in zemljo.

Ant. Glej tako bo blagoslovljen človek, kteri se boji Gospoda.

Psalm 127. Blagor vsem, ki se bojijo Gospoda, ki hodijo po njegovih potih i. t. d. (Glej stran 270.)

Ant. Glej tako bo blagoslovljen človek, kteri se boji Gospoda.

Gospod usmili se nas. Kristus usmili se nas. Gospod usmili se nas. „Očenaš“ i. t. d.

V. Blagoslovljeni, ki pridejo v imenu Gospodovem! R. Blagoslovljeni so od Gospoda, ki je vstvaril nebo in zemljo.

V. Ozri se, o Gospod, na svoje služabnike in na svoja dela. R. In ravnaj jih na stezo tvojih zapovedi.

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Gospod bodi z vami i. t. d.

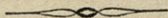
Molimo. Prosimo, o Gospod, dodeli dobrotno svojim služabnikom odpusčenje in mir, da vseh madežev očiščeni z mirnim srcem tebi služijo.

Vsegamogočni večni Bog, v tvojih rokah so dnevi našega življenja: zato dodeli svojim služabnikom pomoč vednega miru, da ki si jih zdrave k vsakdenjim opraviлом nazaj pripeljal, pod tvojo obrambo varno živijo.

O Bog, ki ponižne obiskuješ in nas z braterno ljubeznijo tolažiš, dodeli naši družini tvojo milost, da po njih, v katerih prebivaš, tvoj prihod v sebi občutimo. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Poškropi se z žegnano vodo, rekoč:

Mir in blagoslov † Boga vsegamogočnega, Očeta, in Sina in svetega Duha pridi čez nas in vselej pri nas ostani. Amen.

Četerto poglavje.

Pobožnosti za bolnike.

Nauk.

1. *Zaklad bolezni.* Ako zbolimo, radi rečemo: Bog me je obiskal, in bolezni imenujemo obiskovanja Božja. Ali si pa ne boš v srečo štel, ako te Bog obišče? Ti li zamore Bog, ki je gola dobrotà, kaj hudega prinesiti? Ali ni veliko več gotovo, ako te Bog obišče, da ti je veliko dragih zakladov seboj prinesel? Zato je prvo, kedar zboliš, da vero v sebi obudiš, da je v tvoji bolezni skrit velik zaklad, ter obrni vso skerb na to, da ga tudi zares vzdigneš.

2. *Kako se zaklad bolezni vzdigne.* Ako zboliš, in ti vest očita, da nisi v stanu gnade Božje, pred vsem drugim obudi popolno kesanje črez svoje grehe s terdnim sklepom, prej ko mogoče, po dobro storjeni spovedi se spra-

viti z Bogom. Kajti ako v smertnem grehu terpiš, terpiš več in težeje in vendar brez zasluženja za večno življenje: ako pa terpiš v gnadi Božji, ter te sv. Duh v sercu razsvetljuje, krepča in tolaži, terpiš menje in ležej in tvoje bolečine se ti zaporedoma spreminjajo v nezvenljive cvetlice nebeške krone.

Da te ne bodo posvetne skerbi v boleznih mučile in na smertno uro motile, napravi brez odloga svoj testament, ako ga nisi napravil že v zdravih dneh, kar se ve da je vselej najbolje. Ako nemaš v postavah najdenega človeka, da bi testament pisal, je najbolje, da pokličeš tri zanesljive moze, — morajo pa vse tri priče biti ob enem pričujoče, — ter jim naznaniš svojo poslednjo voljo. Pri naredbi testamenta naj te vodi pravičnost, ljubezen in modrost. — Pravičnost; da po tvoji smerti dobi vsak, kar mu po pravici gre. Najprej dolžniki; povej tedaj vestno, komu in koliko si dolžen, in ako je še ktera krivica poravnati. — Ljubezen; temu, kar pravičnost tirja, sme še ljubezen kaj dodati pri onih, za ktere imaš dolžno skerb, n. pr. za otroke, ženo, moža; —

slednjič pri onih, do katerih te veže dolžna hvaležnost, n. pr. do staršev, dobrotnikov. — Modrost; ne bodi drugim bolji, kakor sam sebi! Ne misli na druge takó, da bi sam na sebe in na svojo ubogo dušo pozabil! Tudi se na druge nikar ne zanašaj, rekoč: bodo že erbi za mojo dušo kaj storili; takó so se mnogi že prav britko goljufali! Ako si tedaj drugim poročil, kar pravičnost in ljubezen tirja, — dosti je: zdaj misli na svojo lastno ubogo dušo. Naroči natanjko, ktera duhovna opravila — začasna ali večna — naj se za teboj obhajajo, in ne pozabi tudi domačih ubogih, in domače cerkve, če je potrebna, — in ako si premožnejši, tudi drugih dobrodejnih in pobožnih naprav, n. pr. za sv. misjone, za izrejo pridnih, mladih duhovnikov, za pomoč onemoglim dušnim pastirjem i. t. d.

Ko si posvetne skerbi odpravil, potem bodi skerb za dušo tvoje edino opravilo. Terpi v duhu pokore in vdanosti v voljo Božjo, in imej tolažljivo misel na Božjo pričujočnost vedno v svojem sercu. Je slabost velika in so bolečine hude: ne muči se z dolgimi molitvami; takrat zadostujejo kratki zaupljivi zdihljeji do

presv. Trojice, do Jezusa, Marije in Božjih Svetnikov, kateri dušo krepčajo in telesa ne utrudijo. Kedar bolečine pojenjajo in se moči povernejo, naj bodo tvoje pobožne vaje: branje, premišljevanje in molitev.

Za branje se ti priporoča „življenje svetnikov“ in „hoja za Kristusom“, zlasti nje tretja knjiga. — Za premišljevanje se najbolje poda terpljenje Kristusovo; prav dobro pa ti bodo tudi služila premišljevanja, ki smo jih tukaj v „neb. hrani“ podali. — Zastran molitve se derži navoda, ki ga najdeš v 1. delu „neb. hrane“, ter opravljaj po zmožnosti tamkaj stoječe pobožnosti od nedelje do sabote, katerim pa tukaj še nekoliko posebnih, za bolnike primernih molitev dodamo. — Terpi bolezen dalje, prejmi večkrat sv. zakramente; ako pa to po okoliščinah, n. pr. zavaljo daljave ali težave pota ni lahko mogoče, opravljaj toliko pogoje duhovno obhajilo, obiskuj den na den v duhu sv. Rešnje telo v farni cerkvi, in se vdeleži tudi vsak den v duhu daritve sv. meše; vsaj več, ob katerih urah dušni pastirji sv. meše služijo.

Ako te sosedje obiščejo, dajaj jim lep zgled pobožnosti, poterpežljivosti in vdanosti v voljo Božjo. Obračaj govorjenje na duhovne reči in sv. verske resnice. Prosi jih, naj ti kaj povejo od nedeljske pridige ali kerščanskega nauka; naj ti kaj pobožnega berejo ali sv. molitve s teboj molijo. Tako bodo njih obiskovanja njim in tebi v dušni dobiček.

Ne odlagaj slednjič, ako bolezen kolikaj nevarna postaja, prejeti zakrament sv. poslednjega olja; kajti kakor sv. vera uči, pomnoži te zakrament v nas gnado Božjo, pospešuje telesno ozdravljenje, ako je duši v zveličanje, krepča v terpljenji, daje moč v skušnjavah, in ako nam je smert odločena, tolaži smertni strah in je najmočnejše orožje zoper slednje napade hudega duha na smertno uro.

Ako v bolezni takó ravnaš, boš gotovo vzdignil zaklad, ki ga je dobrotljivi Bog skril med njene težave. In kakor hitro je te zaklad vzdignjen, — bodi prepričan! — bo zginila tudi bolezen. Bo zginila; ali da ti Bog zopet podeli ljubo zdravje, — ali da ti srečna smert

mirno in rahlo zatisne trudne oči in ti odpre vrata nebeška.

3. *Obiskovanje in strežba bolnikov.* Že v starem testamentu nam sv. Duh obiskovanje bolnikov nujno priporoča rekoč: „Bolje je iti v hišo žalovanja, kakor v hišo gostije; ker v oni se spomnimo konca vseh ljudi in kaj da bode prišlo.“ (Pridg. 7, 3.) „Ne puščaj jokajočih brez tolažbe; naj se ti ne toži bolnika obiskati, in tolaži ga, kedar gre duh iz njega; ker s tem se boš v ljubezni uterdil.“ (Sir. 7, 38.—39.—38, 24.) Kristus pa bo na sodni den to dobro delo visoko povzdignil in nam ga tako povernil, kakor da bi ga bili njemu samemu izkazali, rekoč: „Bolen sem bil, in vi ste me obiskali!“ (Mat. 25, 36.) Na podlagi teh izrekov je sv. cerkev obiskovanje bolnikov od nekdej štela med telesna dobra dela, je vernike k temu opominjala, in je vpeljala za strežbo bolnikov in umirajočih veliko pobožnih družb in bratovščin, dá, celo posebnih moških in ženskih duhovnih redov, n. pr. usmiljene brate in sestre, Elizabetinke i. t. d. — Bodi toraj tudi ti poseben prijatelj bolnikov in umirajočih! Obiskuj jih rad; in po-

seбно po nedeljah in praznikih hodi rajše v hišo žalovanja, kakor v hišo gostije. Tvoje obiskovanje pa ne bodi prazno in nečimerno, ampak sklenjeno s telesno in dušno postrežbo. S telesno postrežbo: Ako je bolnik ubog in zapuščen: zrahljaj mu posteljo; operi mu perilo; očedi mu glavo; umij mu lice, roke; pometi in posnaži in prezračí mu izbo; pripravi mu jed ali pijačo, če ne zmoreš sam, pa pri dobrih ljudeh za-nj prosi. Poskerbi mu po moči tudi za zdravnika in zdravila. — Z dušno postrežbo: Opominjaj ga zgodaj, da prejme sv. zakramente, in če je sila, stopi sam po dušnega pastirja, in vse potrebno za to sv. opravilo v hiši priredi. Ako ima bolnik premoženje, opominjaj in priganjaj ga, da napravi testament in stoj mu pri tem poslu, če želi, z dobrim svetom na strani. Ako ti je znano, da je imel bolnik ktero sovraštvo, ki po tvoji misli še ni zadosti poravnano, ne jenjaj poprej ne pri bolniku, ne pri njegovem nasprotniku s prošnjami in svarjenjem, dokler ni sprava popolnoma doveršena. Isto bi bilo storiti, ako bi ti bila znana ktera še ne dosti poravnana krivica. Sicer ako je bolnik v

hudi dvomih, poduči ga; ako je v žalosti in obupljivosti, tolaži ga; in rahlo in previdno ravnaj njegove misli in želje na duhovne reči: na večnost, na Boga, na terpljenje Kristusovo. Zato imej rad z bolnikom pobožne pogovore, beri mu pobožne knjige in moli ž njim sv. molitve. Verh tega, ako si v več bratovščin zapisan, boš gotovo pri vsakem obiskovanji še tudi prejel eden ali še več nepopolnih odpustkov; kajti pri mnogih bratovščinah je podeljen odpustek od 60, 100 in tudi 300 dni za vsako dobro delo kerščanske ljubezni; obiskovanje bolnikov pa je, kakor si slišal, eno najimenitnejših del ljubezni do bližnjega. — Glej, ljubi brat! tako je tudi v obiskovanji in strežbi bolnikov skrit velik in bogat zaklad nebeškega plačila; prizadevaj si toraj, da ga vzdigneš.

4. *Kinč bolnikove hiše.* Najlepši kinč je britka martra (razpelo), ki bodi tako postavljena, da jo ima bolnik vedno pred očmi. Tudi podoba Matere Božje daje bolniku veliko tolažbe in zaupanja. Če ga še nema, pripravi ali vsaj posodi bolniku sv. roženkranc in žegnani križec, ki naj ga ima

vedno pri sebi na postelji, in naj pogosto poljubi, zlasti v hudih bolečinah, pet kervavih ran Kristusovih. — Poskerbi ali posodi mu eno ali tudi več pobožnih knjig, da sam bere in da mu tudi oni lahko z njih berejo in molijo, ki ga obiskavat dohajajo. — Poleg postelje bodi tudi žegnana voda, da se bolnik v jutro, na večer, ali tudi sicer zlasti v skušnjavah ž njo poškropi, ali ga drugi poškropijo. — Slednjič, ako se vidi, da se smert bliža, naj se še pripravi žegnana voščena sveča, ktera naj se, kedar smertne težave nastopijo, poleg postelje bolnikove prižge v prelepo znamenje, da je bolnik v pravi veri živel, da v pravi veri umira, in da terdno zaupa, da mu bode tudi unkraj groba svetila večna luč v nebesih.

I. Vsakdenje molitve bolnikov.

Juternja molitev.

Hvaljen bodi predobrotljivi Bog, Oče, Sin in sv. Duh, da si mi ljubega dne zopet učkati dal! Bodi ti zahvala za vse milosti in dobrote, ki si mi jih to noč izkazal na duši in telesi. — Sprejmi, Oče nebeški, kakor mojo juternjo daritev, bolečine in težave pretekle noči; in odpusti mi, ako jih nisem tako voljno prenašal, kakor mi je tvoj Sin, moj presladki Jezus, v svojem terpljenji zgled zapustil. — Ljubi Oče! zopet se izročim v tvoje milostne roke za denešnji den. Kakor se ti je Jezus na terdem lesu sv. križa daroval, tako ti jaz na britki postelji svojih bolečin bolno truplo in dušo darujem. Ti si vstvaril in sebi posvetil mojo dušo in telo: stori tedaj ž njima, karkoli je tebi dopadljivo. — Iz vsega serca sem pripravljen, vse terpeti, karkoli si mi za denešnji den odločil; le svojo pomoč mi daj, s katero vse, in brez ktere nič ne zamorem.

O moj Bog! ti veš, da zavoljo slabosti zdaj veliko moliti ne morem; zato mi dovoli, da sklenem s teboj za denešnji den naslednjo zavezo. Kolikokrat bo danes moja žila utripnila, tolikokrat želim tebe pobožno počastiti

in ponižno moliti. — Kolikorkrat bodo denes moje persi izdihnile, tolikokrat želim svoje grehe pred teboj obžalovati. — Kolikorkrat bom denes bolečine občutil, tolikokrat želim za svoje grehe vredno pokoro storiti. — Kolikorkrat bo denes moje serce udarilo, tolikokrat želim najgorečnejšo ljubezen do tebe obuditi. O moj Bog! to mojo zavezo sprejmi, poterdi in blagoslovi po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Oče nebeški! ker mi bolezen brani, dolžnosti mojega stana dopolnjevati, zato te ponižno prosim: daj mi zopet ljubo zdravje, ako je tebi v čast in meni v zveličanje; ako je pa tvoja volja, da še dalje terpim, te prosim, blagoslovi one, ki namesti mene delajo, — one, ki za moj živež in moje potrebe skerbijo, — one, ki me prijazno obiskujejo in pobožno tolažijo. Blagoslovi vse moje dušne in telesne dobrotnike in dodeli, da bo služila moja bolezen meni in njim v pomnoženje zasluženja za večno življenje. Amen.

O Marija! kako me tolaži, da si ti moja mati, ki si sama bolečine najbolj skusila in si pila kelih najgrenkejšega terpljenja, ter najbolj veš, z menoj v moji bolezni usmiljenje imeti. Vlivaj toraj, žalostna Mati! moč, mir in tolažbo v moje revno serce in dovoli, da sklenem svoje solze s tvojimi solzami, svojo

žalost s tvojo žalostjo, svoje bolečine s tvojimi bolečinami, da moje terpljenje, v tvojem presvetem sercu očiščeno, in po tebi s Kristusovim terpljenjem sklenjeno, vredna daritev pred Božjim obličjem postane. Amen.

O moj angelj varh in vsi angelji Božji, ki ste Jezusu v njegovem terpljenji stregli, tudi mojo posteljo denes milo obstopite! Čuvajte nad menoj s svojim mogočnim varstvom, branite me zoper napade hudega duha, nosite pred Božje obličje moje molitve in težave, in ohranite moje misli v Božji pričujočnosti, moje serce pa v vdanosti v voljo Božjo. Amen.

Blagoslovi me vsegamogočna in presveta Božja Trojica, Oče, †, Sin † in sveti † Duh. Amen.

Večerna molitev.

Oče nebeški! den se je nagnil in noč se je približala. Sprejmi toraj mojo zahvalo za vse milosti in dobrote, ki si mi jih denes skazal na duši in na telesi. Sem jih pa tudi po tvoji sv. volji obračal? Sem bil celi den poterpežljiv, — v Božjo voljo vdan, — s terpljenjem in s postrežbo zadovoljen, — za vse hvaležen — in v Bogu zbran? Ali se nisem morebiti zoper vse te čednosti pregrešil, — in verh tega še črez bolezen in svoje domače ljudi godernjal,

se jezil, jih ogovarjal in slab zgled dajal onim, ki so me obiskali? O sv. Duh! razsveti me, da svojo vest prav pregledam in svoje grehe prav spoznam. Tu izprašuj svojo vest, in potem naprej moli: O moj Bog, le malo sem se denes vreden izkazal tvoje ljubezni! — V mnogih rečeh sem ti bil nepokoren in sem žalil tvoje očetovsko serce! — Le slabo sem v svojem terpljenji nasledoval tvojega Sina, za mene križ nosečega! — Ljubi Oče! odpusti in prizanesi mi, kar sem te po svoji slabosti in nestanovitnosti denes razžalil. Naj se razlije čez mojo grešno dušo tista presveta kri, katero je Jezus Kristus pri svoji večerni molitvi na oljski gori za me preлил, da jo očisti, ozdravi in s teboj spravi. Amen.

Noč ima svojo moč. Prav zato te prosim, ljubi Oče! za mirno noč in zdravo spanje, da si moje utrujeno truplo počije: ako si pa drugače sklenil, in se utegnejo po noči še pomnožiti težave, bolečine in skušnjave, te pa ponižno prosim, pomnoži tudi ti v meni dar poterpežljivosti in vdanosti v tvojo sv. voljo, in mi milostno dovoli, da smem terpljenje te noči skleniti z onim terpljenjem, ki ga je Jezus v ječi prestal tisto noč pred svojo smertjo na križi, ko ga je Judež izdal, sv. Peter zatajil, učenci zapustili, in so ga sovražniki zasramovali, preklinjevali, mu v presveto lice pljuvali,

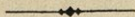
in ga s pestmi neusmiljeno bili. O terpeči Jezus! bodi to noč ti moj tovarš na boleštni postelji in jaz tvoj tovarš v grenki ječi. Amen.

O Marija, žalostna Mati, in tolažnica žalostnih in pomoč kristjanov! razgerni to noč črez mene materni plašč tvojega mogočnega varstva, in odpri mi zavetje sv. pet kervavih ran tvojega Božjega Sina. Daj, da tvojega Sina rane, — bodo v moje serce vžgane, — Njega kri očisti me! — Da se pekla nemam bati, — Varji ti me, ljuba Mati, — Kedar z menoj v sodbo gre! Amen.

In ti moj ljubi angelj varh, in vi vsi, ljubi angelji Božji, ki ste Jezusa v večerni molitvi na oljski gori obdajali, in njegovo do smerti žalostno dušo tolažili: pridite to noč tudi k moji postelji in prinesite moji žalostni duši sladki kelih Božje tolažbe! Odganjajte od mene ponočne strahove, branite me zoper zalezovanja hudega duha, in budite v mojem serci nebeške misli in želje, da ogenj Božje ljubezni ogenj telesnih bolečin premaga. Amen.

O Jezus, tebi živim! O Jezus, tebi umerjem! O Jezus, tvoj sem živ in mertev. Amen.

O Jezus, Marija in sv. Jožef, v vaše roke izročim za to noč in za smertno uro svojo dušo in telo. Amen.

Domača meša

v čast Kristusovega terpljenja.

Sicer za bolnike zložena, vendar tudi zdravim, zlasti kedar v cerkev ne morejo, v koristno rabo pripravljena. Če je mogoče, naj se moli ob uri, ko dušni pastir v farni cerkvi sv. mešo služi.

Pripravna molitev.

O Jezus! ker si nas ljubil, si nas ljubil do konca in zato nisi le na križi kervave daritve za odrešenje sveta opravil, ampak hotel si v skrivnostnem stanu svojega darovanja do konca svetá kakor mešnik in daritev v svoji cerkvi ostati: naj bi tvoji verni otroci vsak den spomin tvojega britkega terpljenja obhajali, ter vsak čas dostojno daritev imeli, po kateri bi tvojega Očeta vredno častili in hvalili, za svoje grehe zadostovali in si vseh potrebnih milosti izprosili.

O moj Jezus! kdo pa bolj potrebuje tolažbe in blagoslova sv. meše, kakor revni bolnik na postelji svojih bolečin; — ali ravno bolnik k sv. meši ne more! Zato, o moj Zveličar! sprejmi milostno mojo dobro voljo in serčno željo: Glej! na vseh krajih, kjerkoli se bo danes sv. meša brala, povsod želim pričujoč biti in z vso kat. cerkevjo tebe častiti.

Posebno pa se zdaj v duhu v domačo farno cerkev podam, ki je moja duhovna mati, in kjer ravno zdaj moj dušni pastir sv. mešo opravlja. V duhu se sklenem ž njim in z vsemi ljubimi farmani, svojimi znanci in prijatelji, kateri te zdaj v cerkvi molijo in častijo.

O moj Jezus! ti veš in vidiš, kako moja duša hrepeni in koperni po tvoji hiši, po tvojem altarcu, kjer sem že tolikokrat sv. Rešnje telo prejel, in ga s tvojo gnado še prejeti upam in poželim. Daj mi toraj, da v čast tvojega britkega trpljenja to mešno pobožnost dostojno opravim in vse milosti dosežem, ki so mi v moji bolezni potrebne na duši in na telesu. Amen.

O Marija, žalostna Mati! ki si pri kervavi daritvi Jezusovi stregla pod križem, uči tudi mene, to mešno daritev dostojno obhajati. Amen.

O sv. angelji, ki pri vsaki sv. meši nevidno strežete in Božjega Sina molite, tudi moje serce z ognjem Božje ljubezni in goreče pobožnosti podžigajte. Amen.

Začetek.

Mešnik moli pristopno molitev pred altarcem in obžaluje v očitni izpovedi svoje grehe.
— To me spomina, o Jezus! na tvojo molitev

na oljski gori, s katero si se tudi ti pripravljaj na kervavo daritev sv križa, ko si s kervavimi solzami objokoval grehe celega svetá, terpel smertne težave, se Očetu v daritev za naše grehe ponudil in po angelju prejel nebeško tolažbo.

O moj Jezus! takrat so ti pred očmi stali tudi moji grehi; tudi nje si objokoval, in tudi zavoljo njih si terpel smertne težave. — S to tvojo žalostjo sklenjen, obudim tudi jaz, ali želim vsaj obuditi najpopolnejše kesanje čez vse grehe svojega življenja, vedne in nevedne, ktere sem sam storil, ali sem kriv bil, da so jih drugi storili; — čez vse zamude dobrih del, in vsa zanemarjenja dolžnosti svojega stana; — in zlasti še čez to, da sem te v tej bolezni že tolikokrat skoz nepoterpežljivost, nezadovoljnost in občutljivost, otožnost in obupljivost žalil.

O moj Jezus! pod težo svojih bolečin zdihajoč molim sicer tudi jaz s teboj: „Oče, ako je mogoče, vzemi mi te kelih terpljenja, brez da ga pijem!“ — ali po tvojem zgledu tudi jaz pristavljam: — „Vendar, ne moja ampak tvoja volja naj se zgodi!“ — Edino tega te prosim, o Jezus! pošlji tistega angelja, ki je tebe na oljski gori tolažil, tudi k meni s sladkostjo tvoje tolažbe. Amen.

V vertu tam na oljski gori — Izveličar
naš kleči; — Luna sije v blede zori, — On
kervavi pôt pôti. — Ga obdajejo težave, —
Gleda strašno Golgato; — V tem ko poleg
trudne glave — Učencev mirno spavajo.

Mešnik gre v molitvi po stopnicah k altarju,
in zdaj na straneh in zdaj v sredi altarja moli.
To me spomina, kako so tebe, o Jezus! na
oljski gori zvezali in te potem vlečili od enega
sodnika do drugega in gori in doli po stop-
nicah pred Pilatovim dvorom; ti pa, kakor
jagnje, svojih ust nisi odperl: — si molčal,
molil in terpel.

O Jezus! v duhu poljubim tiste vezi in
okove, s katerimi so te sovražniki zvezali in
uklenili; — poljubim tiste stopinje, ki si jih
na tej pretežavni hoji storil za mene. — Glej!
tvoj nebeški Oče je tudi mene zvezal s terdimi
vezmi hude bolezni, in me priklenil na posteljo
bolečin, s ktere se sam povzdigniti ne morem:
dodeli mi toraj, da britke vezi svoje bolezni
tako tiho in voljno nosim, kakor ti; — in da
me vezi časnega terpljenja rešijo vezi večnega
pogubljenja, ter si mi na smertno uro spre-
menijo v blažene vezi večne ljubezni. Amen.

Iz ljubezni do Očeta — Trinogom pusti
se vjet', — In za grehe cel'ga sveta — Hoče

kakor jagnje vmret'. — Koga iščete?“ jim reče, — Vse propada in leži; — Ker se jim pa branit neče, — So ga križem zvezali.

Evangelj.

Sv. meše prvi poglavitni del je sv. evangelj, ki nas uči, da si ti, o Jezus! naš edini pravi učenik, ktereга naj poslušamo, kakor si se sam proglasil, rekoč: „Eden je vaš učenik, Kristus.“ (Mat. 23, 10.) Tvoja prva pridiga je bila na gori v puščavi, kjer si množicam osem zveličanskih čednost oznanil, in tvoja slednja pridiga je bila zopet na gori, — pa na strašni gori Kalvariji, ko si s križa doli sedem zlatih besedi spregovoril, ki so zlasti za bolnike podučljive, in ktere zdaj premišljevati želim. — Govori, o Gospod! tvoj hlapec posluša.

1. *Oče! odpusti jim; vsaj ne vejo, kaj delajo.*“ (Luk. 23, 34.) O moj Jezus! terdno verujem, da si pri tej molitvi tudi mene imel v mislih, in da si tudi meni odpuščenje izprosil pri Očetu. Bodi ti najserčnejša zahvala! Iz ljubezni do tebe tudi jaz iz serca odpustim vsem, ki so me kedaj razžalili, in jih tvoji milosti priporočim. Odpusti jim tudi ti, blagoslovi jih, in poverni jim na tem in onem svetu vse dobro za hudo, kar so meni storili. Amen.

2. „*Resnično, ti povem, denes boš z menoj v paradiži.*“ (Luk. 23, 43.) O moj Jezus! s to besedo si vsem, tudi največim grešnikom, ako v pokori umerjejo, nebesa obljubil; — obljubil si jih tudi meni. Dodeli mi toraj, pokoro tako dostati, da ročno, ko mi smert oči zatisne, se mi odprejo vrata svetega raja. Amen.

3. „*Žena, glej tvoj sin!*“ (Potem reče učencu): *Glej, tvoja mati!*“ (Joan. 19, 26—27.) O sladki Jezus! ozri se v tej uri tudi na mene revnega bolnika in reci Mariji: „Žena, glej, tvoj sin!“ potem obrni moje oči na Marijo in reci meni: „Sin, glej, tvoja mati!“ Dá; jaz zaupam: Marija je moja mati in jaz sem Marijin sin! Jezus takó hoče; in Marija besede svojega umirajočega Sina ne bo pozabila. Česa mi se je tedaj bati? Marijin otrok še nikoli ni bil pogubljen; zato tudi jaz ne bom zaveržen. O Marija! da bi te le prav ljubiti, in v tebe prav zaupati zamogel; potem bo gotovo srečna moja zadnja ura. Amen.

4. „*Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil?*“ (Mat. 27, 46.) Pri tej besedi mi serce trepeče in me groza spreha. Tedaj ti, o moj Jezus, najnedolžnejši! ki si čez vse ljubil Očeta in nas ljudi, — ti si zdaj v smertni uri zapuščen ne le od ljudi, ampak od Boga samega! — In ves si zapuščen, — zapuščen pa zavoljo nas, ki smo po svojih grehih za-

služili, od Boga vekomaj biti zapuščeni! — Glej, o Jezus! tudi jaz sem v svoji bolezni mnogokrat ne le od ljudi ves zapuščen, ampak tudi moja duša je dostikrat v tolikih britkosti, da se mi dozdeva, da me je tudi Bog celó zapustil. Bodi si! od zdaj zanaprej črez zapuščenost nočem več toževati. Kolikokrat sem tudi jaz bližnjega zapustil v njegovih potrebah! — in kolikrat sem zapustil Boga samega po svojih grehih! Zdaj se mi plačuje in vračuje! Rad terpim v duhu zaslužene pokore, sklenem svojo zapuščenost s tvojo zapuščenostjo, in te edino tega prosim, da po smerti od tebe vekomaj zapuščen ne bom. Amen.

5. „*Žejin sem!*“ Lehko si žejin, o moj Jezus! ker si toliko kervi pretil, po noči si ne počil, in od prejšnjega večera ničesar vžil! Ali nikogar ni, ki bi ti bil le kozarec hladne vode podal; slednjič pride vojščak, in ti na gobi jesiha poda! O terdoserčnost, o grozovitost! — Takó se meni v moji bolezni še nikoli ni godilo; — tako slaba še nikoli ni bila moja postrežba; tolike terdoserčnosti si še nisem izkusil! In vendar kolikokrat sem bil nezadovoljen! Sram me je pred teboj, in prosim te: odpusti mi! Rad hočem tukaj terpeti vsako pomanjkanje, lakoto in žejo, da le po smerti povabljen bom na nebeško gostijo. Amen.

6. „*Dopolnjeno je!*“ (Jan. 19, 30.) Ti edini, o Jezus! si zamogel na smertno uro s popolno pravico reči: „*Dopolnjeno je!*“ ker si do pičice vse dopolnil, kar so preroki od tebe prerokovali, in kar ti je nebeški Oče naročil. Ali bom zamogel tudi jaz na smertno uro z dobro vestjo reči: *dopolnjeno je!* ko sem toliko v celém življenji pri svojih dolžnostih zamudil? O moj Jezus! dostavi ti po tej daritvi sv. meše iz zaklada svojega neskončnega zasluženja, kar meni primanjkuje, in daj mi zanaprej z vso natanjčnostjo dopolnjevati voljo Božjo, da po tvoji milosti in dobrotljivosti tudi jaz pri smerti poreči *zamorem: dopolnjeno je!* Amen.

7. „*Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo.*“ (Luk. 23, 46.) Takó umira Božji Sin! Z otroškim zaupanjem se poda v smert, in se poverne s hrepenečo ljubeznijo v naročje svojega Očeta. O moj Jezus! da bi bila tudi moja smert tvoji podobna! Zato te prosim, o Jezus! dodeli mi, da bom tvojemu Očetu v celém življenji pokoren, kakor ti, — pokoren v vseh rečeh, — pokoren do smerti! Le potem bom tudi jaz, kedar me bodo smertne težave obdale, z otroškim zaupanjem izklicati zamogel: *Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo.* Amen.

Vse, kar si me ti, o Jezus! na križi učil z besedo in z djanjem; vse to terdno verujem,

in v tej veri hočem živeti, terpeti in umreti.
Amen.

Darovanje.

Pri darovanji mešnik kelih razkrije, vina in vode v kelih naliije, si roke umije, in kruh in vino Bogu posveti in daruje. — Jaz pa v duhu premišljudem, kako so na Pilatovem dvoru tebi, o Jezus! ki si živi kelih zveličanja, oblačila s telesa tergali, kako je Pilat si roke umil in v smertno daritev te obsodil, kako so te na steber privezali, neusmiljeno s šibami pretepali in s ternjem kronali, da je iz sto stundencev tvoja presveta kri v kelih tvoje svete cerkve se stekala. Bil si od nog do glave le eden udarec, le ena rana.

Dovoli mi, o Jezus! da se v duhu približam in klečé poljubim steber, na ktere ga si priklenjen, šibe, s kterimi te bičajo, ternje, s kterim te kronajo, tvoje presveto telo, ki v neznanih bolečinah za mene kervavi, in vse kaplje kervi, ki tečejo na zemljo. — Dovoli mi, da denes vse to tvoje terpljenje v kelih na altariji položim, in ga z mešnikom vred nebeškemu Očetu darujem.

Na tvoje nedolžno presveto telo padajo in udarjajo takó grozovite šibe: in jaz se čudim in sem nevoljen, ako Bog moje zagrešeno in

omadeževano meso tepe in z bolečinami napolnuje? O mehkužnost, o slepota! Zato, o moj Jezus! se od zdaj zanaprej podveržem vsem šibam Božje pravice, z Davidom prerokom rekoč: „Na šibe sem pripravljen; in moja bolečina mi je vedno pred očmi.“ (Ps. 37.) Le to mi dovoli, Zveličar moj! da sklenem svoje šibe s tvojimi šibami, bolečine svojega grešnega telesa z bolečinami tvojega nedolžnega telesa, in tudi svoje bolenje v kelih na altarju položim in nebeškemu Očetu darujem. Oče nebeški! zavoljo Jezusovega kervavega bičanja sprejmi daritev moje bolezní, da mi služi v pokoro in očiščevanje. Na tem svetu me tepi, le na onem mi prizanesi! Amen.

Mešnik moli z vernim ljudstvom *sanktus*, rekoč: Svet, svet, svet Gospod Bog Sabaot!... in s to pesemjo gre Jezusu naproti. — To mi pomeni, o Jezus! da se že bližaš kervavemu altarju svetega križa. Že te v duhu gledam v smert obsojenega, s težkim križem obloženega, kako proti Golgati gredoč pod križem omaguješ, pod križem padaš, svojo prežalostno mater srečaš; kako te pobožne žene objokujejo, Veronika ti pôtni pert podaja, in ti Simon Cirenejski križ nositi pomaga.

O moj Jezus! v tem prebritkem stanu ti tudi jaz z mešnikom in vernim ljudstvom naproti grem, rekoč: Svet, svet, svet Gospod,

Bog Sabaot! nebo in zemlja sta polna tvoje časti. Hosana po višavah! Blagoslovljen bodi, ki prideš v imenu Gospodovem. Hosana po višavah!

Ti najnedolžnejši omaguješ pod križem; ali smem jaz grešnik toževati? — Ti, o Marija! prideš Sinu na križevem potu naproti: o pridi tudi k meni na križevem potu moje bolezni! — Veronika ti je, o Jezus! pōtni pert podala; jaz pa ti zdaj svoje serce ponujam in prosim: vtisni milosti polno podobo svojega terpljenja prav globoko in neizbrisljivo v moje serce! — Za enako milost prosim za vse druge bolnike, posebno domače fare, in tudi za vse kristjane sploh, kateri se v hudem terpljenji znajdejo, in pod težo križa omagujejo. — Darujem tudi to mešno daritev, tebi, večni Bog! za vse svoje duhovne in telesne dobrotnike, pomočnike in tolažnike. Naj pride čez nas ves blagoslov sv. križa in daritve na križi.

Roke si Pilat umije, — Križat' Jezusa pusti; — Grozno breme hudobije — Njemu ljudstvo navali. — Gora sterma je in britka, — Težek križ in pot je terd: — Jezus ide brez počitka — Za nas voljno v grozno smert.

Povzdigovanje.

Najsvetejši del sv. meše se je približal. Mešnik vzame v roke kruh in vino, spremeni oboje v telo in kri Božjega Sina, in vernemu ljudstvu v počeščenje visoko povzdigne. — To me spomina, da se je kervava daritev na sv. križu začela. V duhu poslušam strahovite udarce, ko Jezusa na križ pribijajo, gledam, kako ga med dvema razbojnikoma na križi povzdigujejo; poslušam njegovih sedem slednjih besedi; gledam, kako glavo nagne, dušo izdihne, in vojščak prihiti, ki mu serce prebode, iz kterega se vlije voda in zadnje kaplje presvete kervi.

O Jezus! z Marijo, tvojo žalostno Materjo, s sv. apostolom Janezom in s spokorno Magdaleno poklekнем tudi jaz pred tvoj sv. križ, in udarim na svoje grešno serce, rekoč: O Jezus, ti si v resnici Božji Sin; bodi češčen in hvaljen vekomaj! — O presveta duša Jezusova, ki se zdaj telesa ločiš, in v predpekel greš, bodi češčena in hvaljena vekomaj! — O presveto Telo, Jagnje Božje, od začetka sveta za nas zaklano, in v jed nam dano, bodi češčeno in hvaljeno vekomaj! — O presveta Kri Jezusova, do slednje kaplje za nas prelita, in čez vse izvoljene na tem in onem svetu razlita, bodi češčena in hvaljena vekomaj! — O presvete rane Jezusove, vsem skušanim

in terpečim v varno zavetje pripravljene, bodite češčene in hvaljene vekomaj! — O presveto serce Jezusovo, ti sladki paradiž vseh ljubečih duš, bodi češčeno in hvaljeno vekomaj!

Ti si rekel, Zveličar moj! kedar boš na križi povzdignjen, da boš vse k sebi potegnil (Jan. 12.), tedaj potegni tudi mene revnega siromaka k sebi na sv. križ; zedini moje serce s tvojim presvetim srcem, in dodeli, da me nijena moč, nijena skušnjava, nijeno terpljenje od tebe več ločilo ne bode.

Ti pa, o presveta duša Jezusova! kakor si se takrat dušam pravičnih v predpeklulostno prikazala: tako obišči tudi denes kraj terpljenja in se prikaži vsem vernim dušam v vicah, ki toliko po tebi hrepenijo. Pogasi ogenj, ki jih peče, utolaži žalost, ki jih tare, obriši solze, ki jih pretakajo, in v čast svojega britkega terpljenja jim odpri vrata nebeška.

In kakor si ti na križi glasno molil k Očetu: molim tudi jaz, zedinjen z angelji v nebesih, z vernimi dušami v vicah in z vsemi pravovernimi kristjani na zemlji, sveti očenaš, rekoč: Oče naš, kateri si v nebesih i. t. d.

Ves nedolžen Jezus umira, — Ljudstvo njemu se smeji, — Le k Očetu se ozira, — In mu dušo izroči. — Pokati začele skale,

— Se tresti zemlja in nebo; — Grešne trume so spoznale: — „Pravi Božji Sin je to!“

Obhajilo.

Daritev sv. meše je končana. Mešnik s sv. hostijo in s kelhom črez sebe sv. križ stori in potem sv. Rešnje telo in kri zavžije. — Jaz pa v duhu gledam, kako tebe, o Jezus! s križa snamejo, Mariji, tvoji Materi, v naročje polagajo, ti lepi grob pripravljajo, in te z duhtečimi mazili častito pokopljejo.

O moj Jezus! tisti grob ni za té; kajti smertna gnjiloba in trohnoba nema oblasti črez te! Čista serca tvojih vernih otrok so tisti grob, v katerega pokopan biti, v katerem mirno počivati, in jim svoje lastno življenje deliti želiš.

O Jezus! ti vse veš; ti tedaj tudi veš, kako silno moje serce hrepeni, tebe prejeti in te v sebi pričujočega imeti. Ker mi pa moja bolezen ne pripušča, se približati tvojemu altarju, te od daleč v rokah mešnikovih pozdravim, rekoč: Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ, usmili se nas! (trikrat)

Dobro vem, da moje serce ni čisto zadosti za tvoje obiskovanje. Zato obžalujem še enkrat, bolj ko morem, vse svoje grehe, obljubim popolno poboljšanje svojega življenja, udarim na svoje serce in kličem s ponižnim

stotnikom rekoč: O Gospod! jaz nisem vreden, da pod mojo streho greš, ampak reci le besedo in ozdravljena bo moja duša. (trikrat) — Zdaj pa pridi, sladki Jezus! in se z menoj zedini: tvoja duša z mojo dušo, tvoje serce z mojim sercem; in tvoja Božja moč naj me napolni in prenovi, da prejšnji grešni človek v meni premine, in v tebe, presveti Bog in človek! presajen, nova stvar postanem, tako, da zana-prej ne živim več jaz, ampak ti v meni: ti, moj Bog in moje vse!

Njega duša obiskuje, — Vernih duš počiten kraj, — In pred peklom oznanuje — Še očakom sveti raj. — Truplo v skalo pokopali — Žalostni prijatelji; — Grob njegov zavarovali — Skerbno so sovražniki.

Sklep.

Mešnik še moli za vredni sad svetega obhajila; povzdigne potem roke in oči v nebo, blagoslovi verno ljudstvo in ga razpusti. — Jaz pa v duhu gledam, kako se ti o Jezus! skoz lastno moč iz groba vzdigneš, in tam na oljski gori, kjer si terpljenje začel, tudi svojo večno slavo začneš, ko še enkrat Marijo, sv. aposteljne in vse okoli klečeče blagosloviš, se potem na svetlem oblaku k nebesom povzdigneš,

kjer zdaj kakor Bog in človek na Očetovi desnici sediš, češčen in hvaljen vekomaj!

Glej, o Jezus! po tvojem nāvodu te dosihmal še nisem prosil za nič časnega in telesnega, ampak za zgolj duhovske in večne dobrote, zaupajoč v tvojo besedo, da kdor išče le Božjega kraljestva, njemu bode vse drugo naverženo. Dovolj mi toraj, da ti k sklepu sv. meše še v časnih zadevah ponižno prošnjo izročim. Tvoji sklepi so meni neznani; in prav zató te prosim skozi moč te sv. daritve: Vzemi mi grenek kelih moje bolezní, in poverni mi zopet ljubo zdravje. Terden je moj sklep: ako mi to milost izkažeš, da hočem svoje zdravje obračati le tebi v čast, v svoje in svojega bližnjega zveličanje. Zvesto hočem vse dolžnosti svojega stana dopolnjevati, poterpljivo vse težave tega življenja prenašati, svoje prejšnje grešne navade popolnoma zapustiti, tvojih svetih zapovedi se zvesto deržati, v duhu prave pokore živeti in le za večnost skrbeti. — Ako si pa drugače sklenil, o moj Bog! in si mi to bolezen poslal za potinjo, ki mi bližnjo smert naznanuje: se pa tudi z otroško pokorščino podveržem tvoji sv. volji, in te prosim, naj mi služi ta sv. meša v vredno pripravo na srečno smert, da s svetimi zakramenti vredno previden, spravljen s teboj in z vsemi ljudmi, in spremljan s po-

božnimi molitvami sv. cerkve, se v miru tega sveta ločim, in v tvoje naročje preselim.

Ali pa ozdravim, ali še dolgo terpim, ali celo umerjem; zdaj se ponižam ubogi grešnik v prah te zemlje in te prosim: Blagoslovi $\dagger$ me, o Jezus moj! blagoslovi me na duši, blagoslovi me na telesi; — blagoslovi moje bolečine, blagoslovi vse moje zdihljeje in molitve; — blagoslovi moje pohištvo in vse moje premoženje; — blagoslovi vse, ki so moji skerbi izročeni, za ktere pa zdaj skrbeti ne morem; — blagoslovi vse, ki mi strežejo, me tolažijo, in mi na duši ali na telesi dobro storijo. In te tvoj presveti blagoslov pridi črez nas in vselej pri nas ostani! Amen.

Jezus scer je moral umreti, — Da bi nam življenje dal; — Vendar v zemlji ne strohneti, — Sam je od smerti zopet vstal. — Dvigne se iz tega sveta, — Blagoslov še podeli; — V časti svojega Očeta — Zdaj Zveličar naš živi! Amen.

Spovedne molitve.

Molitev pred izpraševanjem vesti.

Sv. vera nas uči, da more človek zmirom tako živeti, da je vsak den pripravljen umreti; da se ne sme nijeden den v takem stanu k počitku podati, v katerem bi se ne upal pred Božjim Sodnikom obstati; — da je toraj dobro in potrebno, sv. zakramente pogosto prejeti, naj bi bila duša vedno tako čista, da bi se vsako uro smela prikazati pred obličjem Kristusovim in se nadjati blažene sodbe: „Še denes boš z menoj v svetem raji!“ — Ako to že zdravim velja, koliko bolj meni revnemu bolniku, ki ne vem, ali se bo moja bolezen še v zdravje spremenila, ali pa s smertjo končala, in me že v kratkem postavila pred sodni stol Kristusov. Oj koliko bolnikov je spoved odlagalo v goljufjivem upanji, da nevarnost še ni velika, da bodo gotovo še ozdravili: ali smertne težave so jih nenadoma posilile, in ni bilo več ne moči in ne časa, ne za spoved, ne za obujno popolnega kesanja, in uboga duša je morala nepripravljena stopiti pred sodbo! Ne daj, o usmiljeni Bog, da bi mene ta nesreča zadela!

Zato se hočem brez odloga, — še denes spovedati; denes mi je še mogoče, ali mi jutre

še bo, ne vem? In akoravno je kristjan dolžen, vsako spoved tako opraviti, kakor da bi bila zadnja njegovega življenja, je toliko bolj moja dolžnost, da se denes tako spovem, kakor da bi za gotovo vedel, da se več izpovedati mogel ne bom. — Bolj tedaj, kakor kedaj poprej v svojem življenji, kličem denes iz globočine serca k tebi, sv. Duh, ti luč in tolažnik naših duš! Razsveti mojo pamet, da stan svoje vesti prav spoznam; da pred vsem spoznam, ali sem svoje spovedi dosihmal dobro opravljal, ali pa mi je treba, spovedi od več let, ali celo od celega življenja ponoviti; da še posebej spoznam, ali sem po moči dano pohujšanje popravil, storjeno krivico poravnal, s sovražniki resnično se spravil in jim iz serca odpustil, tudi pošteno preklical, če sem komu škodo storil na dobrem imenu. — Poterdi in poostri moj spomin, da se vseh grehov, katerih sem se izpovedati dolžen, na tanjko spomnim, posebej še tistih, katerih sem poprej morebiti pozabil, ali se jih le nepopolnoma izpovedal. — Daj mi voljo in moč, se odkritoserčno, čisto in ponižno spovedati, in terden sklep resničnega poboljšanja storiti. — Omehčaj tudi in užgi moje serce, da svoje grehe iz čiste ljubezni do Boga obžalujem in se vsem težavam boleznim v duhu pokore podveržem. — O Marija, mati dobrega sveta, pomagaj mi! — O sv. angelj varh, pod-

piraj me! — O vsi patroni umirajočih, prosite za me!

(Navod za izpraševanje vesti najdeš v I. delu nebeške hrane stran 329.)

Molitev po izpraševanji vesti.

O Bog, moj Bog, moje edino upanje je tvoje neskončno usmiljenje! — Moja edina tolažba so tvoje rane in tvoje razpete roke, o križani Jezus! — O kako vse drugače stoji zdaj pred menoj pretečeno življenje, kakor sem ga poprej sodil v zdravih dneh! — Zdaj spoznam, koliko zlatega časa sem zamudil, sem zapravil. O zgubljene ure in dnevi in leta, — da bi vas zamogel nazaj poklicati! Ker pa to ni mogoče, ti v zadostenje darujem, Oče nebeški! onih presvetih 33 let, ktere je Jezus Kristus tukaj na zemlji za mene preživel, premolil in preterpel. Obudim tudi terdni sklep: ali ozdravim, ali umerjem, zanaprej nijene ure ne več zapraviti, ampak edino za Boga in mojo dušo živeti. — — O nesrečna mehkužnost do mojega trupla, — o nesrečna sužnost pod jarmom mojega grešnega poželenja, — o nesrečna grešna ljubezen do tega sveta in njegovih sladnosti! Zdaj spoznam, da je vse nečimernost in goljufija in slepota! Vse je minulo, vse je prešlo; ostal mi je le pregrenki spomin na moje zamude in grehe, in strah pred tvojo

sodbo. V zadostenje se rad podveržem šibi, s katero moje grešno truplo tepeš, Oče nebeški! in bolečinam, s kterimi moje omadeževane počutke očiščuješ. Sklenem jih z bolečinami nedolžnega telesa Jezusovega in kličem: Oče nebeški! ozri se na svojega nedolžnega Sina, in grešnemu hlapcu prizanesi. — — Kje so prelepi opomini mojih staršev in odgojiteljev; — kje lepi zgledi in svaritve mojih dobrih prijateljev; — kje toliko lepih pridig in kerščanskih nauk mojih predobrih dušnih pastirjev! Moja lehkomiseljnost in ošabnost in samoglavnost je storila, da v mojem sercu niso sadu obrodili, ampak da jih je ternje mojih grešnih navad in strasti zadušilo. Lehko bi bil pri tolikih pomočkih svetnik postal, in zdaj sem na konci svojega življenja še tako velik grešnik! Ves potert in osramoten zdihujem pod težo svojih grehov, obračam svoje oči na tvoj križ, o Jezus! in kličem: Odpusti in prizanesi mi, da sem tebe in tvoj sv. nauk tolikokrat zaničeval. Le enkrat mi še daj zaslišati presladki glas tvojih ust! Govori, o Gospod! tvoj hlapec poslušaj; od zdaj zanaprej bo tvoja beseda svetilnica mojim nogam, in tvoj nauk voditelj mojega življenja.

Kakor velik grešnik pa sem; vendar nikakor ne obupam. Ti, o Jezus! ki si razbojniku na križi še na smertno uro odpustil, tudi

mene ne boš zaverigel. O kako že gori moja duša od serčne želje, da skoraj pridejo namestnik Kristusov, da jim čisto in popolnoma razkrijem svojo vest in iz njih ust zaslišim sladko besedo tvojega odpuščenja.

Da bom pa to spoved, oh morebiti poslednjo svojega življenja, toliko bolje opravil, si izvolim za patrone in kličem na pomoč: tebe, sv. Peter, ki si Jezusa v njegovem terpljenji trikrat zatajil, pa vendar od njega prejel ključne nebeške; — tebe, sv. Dizmas, ki si med razbojniki živel, pa vendar na smertno uro prejel sladko obljubo svetega raja; — in tebe, sv. Magdalena, ki si nekdanj za očitno grešnico štela, pa si vendar smela ljubovati Jezusove noge, in z Marijo in nedolžnim Janezom prestrgati Rešnjo kri, tekočo s križa Jezusovega. Ponižno vas prosim, da med mojo spovedjo za mene molite in me usmiljenju križanega Jezusa priporočate. Ti, o sv. Peter, mi izprosi tvoje bitko kesanje; — ti, sv. Dizmas, tvojo živo vero in ponižno izpoved; — ti, sv. Magdalena, tvoje spokorne solze, ki so izvirale iz najčistejše ljubezni do Boga. — O križani Jezus, usmili se me, — tvoja Rešnja kri očisti me, — na svoje rame zgubljeno ovčico zadeni me — in med svoje izvoljene postavi me, da vekomaj ljubim in hvalim te. Amen.

Molitev po spovedi.

Moja duša, hvali Gospoda, in vse, kar je v meni, njegovo sveto ime! — Terno verujem, da si ti, preusmiljeni Bog! mešnikovo odvezo poterdil tudi v nebesih, in me zgubljenega sina zopet sprejel za svojega otroka. — Terno verujem, da je moja duša skozi moč sv. Rešnje kervi Jezusove zdaj očiščena vseh grehov celega življenja, in da je Kristusovo terpljenje zdaj moje zadostenje za kazen večnega pogubljenja, ktero sem zaslužil. — Terno verujem, da so rane moje duše ozdravljene skozi presvete rane Jezusove, in da je posvečujoča gnada Božja zopet razlita v moje serce. — Terno verujem, da ne bom pogubljen, ampak da bom živel, in v družbi spokornih grešnikov Boga gledal, hvalil in vžival vekomaj. V tej veri se ne dam motiti nijeni skušnjavi; v tej veri hočem živeti in umreti. Amen.

Terno upam, da mi boš, o moj Bog! zdaj ko sem s teboj spravljen, vse potrebne gnade dodelil, da bom zamogel bolečine svoje boleznj voljno prenašati, skušnjave srečno premagovati, storjene dobre sklepe zvesto izpolnjevati, in v tvoji ljubezni do smerti stanoviten ostati. Upam tudi, da od zdaj zanaprej ne bo nijena bolečina in težava, solza in britkost za mene zgubljena; ampak ker sem v gnadi Božji,

da mi bode vsaka zmed njih služila v zadostenje, zasluženje in pomnoženje nebeškega plačila. V tem upanji se ne dam motiti nijeni skušnjavi; v tem upanji hočem živeti in umreti. Amen.

Ljubim te, o moj Bog in Oče! najpoprej zató, ker si po svojem neskončno svetem bitji in po svojih svetih in čudovitih lastnostih vse ljubezni vreden. Ljubim te pa tudi zató, ker si iz gole ljubezni me vstvaril, — me vstvaril po svoji podobi, — me k pravi veri poklical, in za večno življenje odločil. — Ljubim te, o Kristus, Jezus, Božji Sin! ker si iz ljubezni do nas grešnikov na sv. križu terpel in umerl, in ravno zdaj pri tej sv. spovedi zopet premilostno plačal neskončni dolg mojih grehov, ktere ga bi jaz sam nikdar ne bil plačati zamogel. — Ljubim te, o sv. Duh, pravi in resnični Bog! ker ti si mojo grešno dušo nagnil k pokori; ti si razsvetil mojo pamet in mi dal spoznanje mojih grehov; ti si omehčal mojo oterpanjeno voljo; ti si odperl v mojem terdem srcu studenec svetih solz pokore in ljubezni; ti si obudil v meni zaupanje na Božjo milost; ti si mi dal premagati strah in napačno sramožljivost in si mi moč dodelil, se čisto spovedati. — Iz ljubezni do tebe, o presveta Trojica! se zdaj rad tvegam minljivega sveta in vseh njegovih dobrot; rad zapustim vse, karkoli mi je še tako ljubo in drago na zemlji; pripravljen

sem vse in tako dolgo terpeti, kakor je tvoja najsvetejša volja, kateri se zdaj za vselej in zlasti za smertno urò ponižno in popolnoma podveržem. V tej ljubezni se ne dam motiti nijeni skušnjavi; v tej ljubezni hočem živeti in umreti. Amen.

Obhajilne molitve.

Molitev pred svetim obhajilom.

O moj Jezus! kako neskončna je tvoja ljubezen do nas! Dokler zamoremo k tebi priti, nas milo vabiš in kličeš, rekoč: „Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil“ (Mat. 12, 28.); kedar pa k tebi več ne moremo, se ti ponižaš in nas obiščeš, in zapoveš svojim namestnikom, da te nesejo po dnevi in po noči, v mrazu in vročini, črez hribe in doline v hišo, kjer ubogi bolnik po tebi zdihuje. Tak srečen den je denes tudi za mene in mojo hišo! O da bi ti zamogel pripraviti dostojin sprejem v svoji hiši in dostojno stanovanje v svojem serci! — Bežite tedaj dalječ proč od tega stanovanja vse sovražne moči, — in pridite vi angelji varhi in sveti patroni vseh v tej hiši prebivajočih: pojdite naproti Kralju

nebes in zemlje, spremljajte ga z nebeškim petjem pod našo streho, molite in hvalite ga zlasti v mojem imenu in izprosile mi milost vrednega svetega obhajila.

Pridi tedaj, o Jezus, pridi! moje serce gori od ljubezni do tebe in od hrepenenja po tebi. Pridi in nikar se ne mudi! Pričakujem te, kakor bolnik na duši in na telesi, da me ozdraviš; — kakor ubogi slepec, da me razsvetiš; — kakor revni siromak, da me z bogastvom svoje milosti napolniš. — Pričakujem te, o Jezus! v svoji žalosti, da me potolažiš, — v svoji zapuščenosti, da me razveseliš, — v svoji slabosti, da me pokrepčaš, — v svoji žeji in lakoti, da me s svojim sv. Rešnjim telesom nasisiš in s svojo sv. Rešnjo kervjo napojiš.

Sicer je dolžen vsak kristjan vsako obhajilo tako pobožno prejeti, kakor da bi bilo poslednje njegovega življenja: ali zdaj, o moj Jezus! me moja slabost opominja, da te prosim, naj mi služi — ako je pri Bogu tako sklenjeno — to obhajilo za popotnico v večnost in v zastavo večnega življenja.

Že se od dalječ mili zvonček glasi, ki mi prihod Jezusov oznanuje. O duša moja, vzdigni se! o serce moje, pripravi se! V duhu ti hitim naproti, o moj Bog in Zveličar! in kličem: Svet, svet, svet si ti Bog Sabaot; nebo in zemlja sta polna tvoje časti. Blagoslovljen, ki

prideš v imenu Gospodovem. Hosana v višavah!
— Pridi, o Gospod! glej, kterega ljubiš, je bolen; ali reci le eno samo besedo, in ozdravljena bo moja duša.

O Marija, tolažnica žalostnih! o sv. Jožef! mogočni patron bolnikov in umirajočih, ki si umerl v naročji Jezusa in Marije: pridita in pripravita mojo dušo, in ker sem jaz toliko neveden in neukreten, vidva pred Jezusom za mene govorita in presveto popotnico pobožno v moje serce položita, ter za mene prosita, da bo tak sad v meni obrodila, kakor ga je obrodila v tvojem serci, o Marija! ko si jo na smertni postelji iz rok sv. aposteljna Janeza prejela. Amen.

Molitev po svetem obhajilu.

Zdaj ga imaš, duša moja, kterega ljubiš; — serce moje, zdaj prebiva v tebi, po katerem si kopernelo! — Pridite toraj vse dušne moči in telesni počutki, zberite se okoli svojega Stvarnika in Odrešenika, pokleknite in molite ga in recite: Svet, svet, svet si ti, Bog Sabaot; nebo in zemlja sta polna tvoje časti. Blagoslovljen, ki prideš v imenu Gospodovem!

Prosil sem te, o Jezus! da prideš denes k meni, in se mi podariš kakor popotnica za smertno uro in kakor zastava večnega živ-

ljenja. Terno verujem, da si mojo prošnjo uslišal, in iz celega serca upam, da mi boš, ne gledé na moje zasluženje, ampak zavolj moje terdne vere popolni sad tega sv. obhajila dodelil. — Kaj je Bog z menoj sklenil, ne vem; in neznano mi je, kedaj in v kakošnih okoliščinah bom umerl; to pa vem, da sem dolžen, brez odloga na dobro in srečno smert se pripraviti. In ti, o moj Jezus, si popotnica umirajočih! In prav zato zaupam, da mi boš podelil vse gnade, zdaj in na smertno uro meni potrebne; da mi boš dal popolno vdanost v voljo Božjo in stalno poterpežljivost v bolezni; — da boš odganjal smertne strahove in mi lajšal smertne britkosti; — da me boš branil v slednjem boju s peklenkim sovražnikom in mi dal gnado stanovitnosti do korca; — da boš moje serce varoval vse obupljivosti na Božjo milost in me ohranil v terdnem zaupanju na Božje usmiljenje; — da boš sladek mir v moje serce vlival, kedar bo ura ločitve nastopila in mi milost dodelil, še enkrat, preden sklenem, svoje grehe iz celega serca obžalovati, še enkrat najgorečnejšo ljubezen do tebe obuditi, in umiraje še izdihniti presladka imena Jezus, Marija, Jožef! ter vse odpustke zadobiti, ki so umirajočim na klicanje teh presvetih imen podeljeni.

Ako mi je pa tako odločeno, da se na smertno uro več zavedel ne bom, se tudi tvoji sv. volji podveržem in storim zdaj, kar bi takrat želel storiti, ter kličem: O moj križani Jezus! iz celega serca in cele duše in iz vseh svojih moči obžalujem, da nisem kerstne nedolžnosti tako, kakor sem bil po svojem stanu dolžen, ohranil, in kerstne in birmske obljube tako, kakor sem se zavezal, dopolnil, da ti nisem zvesto služil od mladih nog, in da sem tolikokrat na tebe pozabil in tako hudo te žalil! — Iz serca odpustim vsem, kateri so me kedaj razžalili, ali mi na premoženji ali dobrem imenu škodo storili; pa tudi jaz iz celega serca prosim tebe in vse ljudi za odpuščenje, ktere sem jaz kedaj razžalil, ali poškodoval ali pohujšal. — Spoznam vpričo nebes in zemlje, da si ti moj edini Bog in Gospod, kteremu sem služiti dolžen. — Zahvalim se ti za gnado sv. kersta in sv. birme, za vse sv. spovedi in obhajila celega življenja in še posebej za denešnje sv. obhajilo. Zahvalim se ti za neskončno potepeljivost, s katero si moje grehe in hudobije od mladosti do sedanje ure prenašal. Zahvalim se ti, da si na sv. križi za mene terpel in umerl, in mi skoz svojo smert odpuščenje grehov in večno življenje zaslužil. — Ljubim te, o moj Jezus! iz celega serca in črez vse; o da bi te zamogel še tisoč in tisoč-

krat bolj ljubiti! Ako bi imel toliko jezikov, kolikor je rožic na polji, in toliko sere, kolikor je zvezd na nebi: še bi ne mogel dostojno te hvaliti in vredno te ljubiti zavoljo vsega, kar si mi dobrega storil. Sprejmi za dobro vsaj mojo resnično voljo, tebe tako ljubiti, kakor si vreden ljubljen biti, in kakor sem jaz dolžen, te ljubiti. Iz ljubezni do tebe rad zapustim svet in vse, kar imam na sveti, se odpovem vsem minljivim dobrotam in sladnostim, in se povernem k tebi, ki si studenec in zapopadek vse svetosti, vse ljubezni, vse blagosti, vsega zveličanja. — Pobožno izrečem presveta imena Jezus, Marija, Jožef, in želim vse sv. odpustke zadobiti, ktere kakor katolišk kristjan sploh in kakor ud raznih bratovščin še posebej po klicanji teh imen na smertno uro zadobiti zamorem. — Priporočim ti slednjič vse, kateri so mi kedaj v življenji ali zdaj v bolezni dobro storili; poverni jim sto in tisočkrat in bodi enkrat tudi njim milostljiv na smertno uro. In s posebno pobožnostjo ti priporočim še nje, ktere moram zdaj zapustiti. Bodi jim ti oče, varh in voditelj in bramba na nevarni stezi tega življenja; meni pa daj milost, da bom skoraj že za nje molil pred tvojim sv. obličjem in da se enkrat srečni in veseli zopet vidimo v tvojem kraljestvu.

In kedar mi bo smert svojo merzlo roko na serce položila, takrat mi pridite na pomoč z Marijo in sv. Jožefom vsi ljubi angelji in svetniki; sprejmite mojo dušo, in spremite jo pred sodnji stol Gospoda našega, Jezusa Kristusa, in tamkaj za mene molite, da najdem usmiljeno sodbo. — Da; jaz verujem in terdno upam, da jo bom našel; vsaj je sv. popotnica ob enem tudi z a s t a v a v e č n e g a ž i v l j e n j a. To je: duša, kateri je znamenje sv. popotnice vtisnjeno, ne bo in ne more biti pogubljen; ampak ona ima po neskončnem zasluženji Kristusovem pravico do večnega življenja, kakor nas je Kristus sam učil, rekoč: „Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj.“ (Jan. 6, 52.) Da; živel bom, o moj Jezus! — ta vera je globoko shranjena v mojem sercu: — živel bom, živel v nebesih, živel v družbi angeljev in svetnikov, živel pri tebi, o Jezus! živel v naročji presvete Trojice, živel na večne čase! — In ker sveto popotnico v večnost seboj vzamem, mi je ona tudi z a s t a v a, da moje truplo ne bode vekomaj v grobu trohnelo, kakor nas je Kristus sam zagotovil, rekoč: „Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji den.“ (Jan. 6, 55.) O sladko upanje, o nezmerna tolažba! Tedaj to revno truplo, ki zdaj v slabosti in bolečinah omaguje, boš ti,

o Jezus! prav zato, ker ga zdaj tako milostno v sv. zakramentu obiščeš, na sodni den zopet obudil, ga oblekel z večnim zdravjem in z večno mladostjo, in ga zopet sklenil z mojo dušo, takó da bom tudi po svojem telesu, kakor pobožni Job govori (Job 19, 26.), Božje obličje gledal in plačilo vžival za vse, karkoli sem kedaj v življenji tudi s telesom se za Boga trudil, delal in terpel, ali kar sem iz ljubezni do Boga telo prostovoljno pokoril, zatajeval in križal. Takrat bodo, kakor sv. Duh uči (Skr. raz. 21, 4.), vse solze obrisane od naših oči, in smerti ne bo več, in žalovanja in bolečine; kajti vse to je minulo, in nov svet in novo življenje je začelo. To vse, o moj Jezus! verujem, ker si ti razodel; — to vse upam, ker si ti nam obljubil; — in zavoljo tega te ljubim iz celega serca in čez vse, — tebe, o Jezus! ki si hvaljen in češčen v nebesih in na zemlji in pod zemljo, in kateri z Očetom in sv. Duhom enaki Bog živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Tri Božje čednosti.

Vera.

Oče nebeški! verujem, da si neskončno, neizrekljivo, presveto bitje, sam od sebe od

vekomaj; da si pa tudi moj Stvarnik, in da si za večno življenje me vstvaril. — Verujem, da tiste ljubiš, ktere tepeš, in da si tudi meni bolezen le zato poslal, da bi prejšnjih grehov me očistil, novih zmot me ovaroval, in mi toliko lepšo krono za nebesa pripravil. — Jezus Kristus! verujem, da si Sin Božji, od Očeta rojen od vekomaj. — Verujem, da si ti edini pot, resnica in življenje, da ne pride nihče k Očetu, kakor le skoz tebe, in da je križeva pot edina steza v nebesa. — Verujem, da si za vse ljudi, tedaj tudi za mene terpel in umerl na križi. — Verujem, da tudi največega grešnika ne zaveržeš, ako se ves skesan na smertno uro k tebi zateče. — — Sv. Duh! verujem, da si pravi živi Bog, ki se iz Očeta in Sina izhajaš od vekomaj. Verujem, da si oče ubogih, tolažnik žalostnih, začetnik prave pokore, studenec ljubezni, luč umirajočih in duh resnice, ki sv. Jezusovo cerkev učiš, vodiš in vladaš, in jo vse zmote varuješ. Zato verujem vse, karkoli sv. cerkev uči in verovati zapoveduje. V tej veri hočem živeti in umreti. Amen.

Upanje.

Upam v tebe, o moj Bog! ker si neskončno dobrotljiv in usmiljen, nespremenljiv in zvest v svojih obljubah. Zato terdno zaupam, da mi boš podelil vse gnade, katerih v

svoji bolezní potrebujem, da boš to bolezen obrnil meni in mojim ljudem v dušno zveličanje, da mi boš zopet podelil ljubo zdravje, ako je tebi v čast in meni v dobro, — če ne, da mi boš pa dal srečno smert, usmiljeno sodbo in večno življenje. — Terdno tudi upam, ako se jaz tvoji sv. volji podveržem, da tudi onih, ki so moji skerbi izročeni, po moji smerti ne boš zapustil; da boš ti njih varh in voditelj, ki se sam v sv. pismu oče udov in zapuščenih otrok imenuješ. V tem upanji hočem živeti in umreti. Amen.

Ljubezen.

Oče nebeški! ljubim te iz celega serca in čez vse, ker si neskončna dobrotá in lepota in tudi do mene neskončno dobrotljiv in usmiljen. Ljubim te pa ne le v tvojih dobrotah, ki mi jih skazuješ, ampak tudi v križih in težavah, s kterimi me obiskuješ, in hvaležno poljubim šibo, s ktero me tepeš. In bolj me tepeš, le še bolj te ljubim in po tebi hrepenim, ker tvoje udarce za znamenja tvoje očetovske ljubezni spoznavam. — Križani Jezus! ljubim te iz celega serca in čez vse, ker si ti mene poprej in tako ljubil, da si iz ljubezni do mene naročje Očetovo, veselje nebeško in češčenje angeljev zapustil, na zemljo prišel, podobo grešnega človeka na se vzel in na križi za mene

terpel in umerl. Zato objamem z vso ljubeznijo svojega serca tebe, o križani Jezus! in tvoj sv. križ. Iz ljubezni do tebe sem pripravljen še več terpeti in tudi umreti, kakor koli je tvoja sv. volja. — Sv. Duh! ljubim te iz celega serca in čez vse, ker si že pri sv. kerstu v tvoj živi tempelj me posvetil, za erba nebeškega kraljestva me postavil, od kerstne do sedanje ure me očetovsko vodil, pred hudim svaril, na stezo pokore me ravnal, in ki zlasti zdaj v boleznih presladki mir v serce mi vlivaš, z nepopisljivo tolažbo mojo dušo napolnuješ, in blaženo hrepenenje po nebesih v mojem nevrednem sercu budiš. — Ljubim te, o presveta, neizrekljiva, vekomaj hvaljena Božja Trojica! iz celega serca te ljubim in čez vse! Od te ljubezni se ločiti ne dam; ampak v tej ljubezni hočem živeti in umreti. Amen.

Molitev v čast Matere Božje „od vedne pomoči“.

(V Rimu v cerkvi sv. Alfonza Liguorija se nahaja starodavna podoba Matere Božje, s primkom „od vedne pomoči“, pri čije češčenji so nekdanj in v najnovejšem času zopet že premnogi čudovito Marijino pomoč dosegli. Zato se je pobožnost do Matere Božje pod imenom „od vedne

pomoči“ hitro po katoliških deželah razširila; in tudi na Slovenskem se nahajajo že prav pogosto lepe podobe in svetinje tega češčenja. — Tudi bolnikom priporočamo češčenje Matere Božje od vedne pomoči, in jim v te namen naslednje tolažljive molitve podamo.)

O Devica, Božja Mati!
 Naj se smem v l a s t ti dati:
 Živ in mertev naj bom tvoj!
 Tvoj v veselji in radosti,
 Tvoj v terplenji in britkosti,
 Tvoj v slednji smertni sili,
 Tvoj v groba hladnem krili:
 Živ in mertev naj bom tvoj!
 O Devica, Božja mati!
 Naj se smem v l a s t ti dati.

Mati! z zaupanjem k tebi zdihujem,
 Mati! se z živo ti vero zročujem:
 Mati dobrotljiva, oglej se na me!
 Mati mogočna, zapusti me ne!
 Mati — to verjem — si *vedne pomoči*,
 Pogubljen ni nihče, ki tebi se izroči.

Mati, oj pridi, moliti pomagaj!
 Mati, oj pridi, terpeti pomagaj!
 Mati, oj pridi, v skušnjavah pomagaj!
 Mati, oj pridi, v smerti pomagaj!
 Mati — to verjem — si *vedne pomoči*,
 Pogubljen ni nihče, ki tebi se izroči.

Zamoreš pomagati, Najmogočnejša!

Hočeš pomagati, Najdobrotnejša!

Moreš pomagati, Najzvestejša!

Bodeš pomagala, Najmilostnejša!

Mati — to verjem — si *vedne pomoči*,

Pogubljen ni nihče, ki tebi se izroči.

Pomoč kerščenikov! te cerkev imenuje,

Pribežališče grešnikov! te pozdravljuje,

Tolažnica žalostnih! k tebi zdihuje,

Vrata nebeška! v tem se raduje.

Mati to — verjem — si *vedne pomoči*,

Pogubljen ni nihče, ki tebi se izroči.

Kdaj je *zastonj* te kdo prosil dobrote?

Kdaj si *zavergla* molitev sirote?

Zató brez nehanja kličem na glas:

Marija pomaga — pomaga vsak čas!

Mati — to verjem — si *vedne pomoči*,

Pogubljen ni nihče, ki tebi se izroči.

Zató ti v veselji in britkosti prepevam,

Tvoje dobrote na glas razodevam;

Jaz verjem in upam in umerjem na to:

Da boš ti mi pomagala gori v nebo!

Mati — to verjem — si *vedne pomoči*,

Pogubljen ni nihče, ki tebi se izroči.

O Devica, Božja Mati!

Naj se smem v l a s t ti dati:

Živ in mertev naj bom tvoj!
 Tvoj v veselji in radosti,
 Tvoj v terpljenji in britkosti,
 Tvoj v slednji smertni sili,
 Tvoj v groba hladnem krili,
 Živ in mertev naj bom tvoj!
 O Devica, Božja Mati!
 Naj se smem v l a s t ti dati. Amen.

Molitev za odpustke

v čast Matere Božje od vedne pomoči.

Ozri se, o Mati od vedne pomoči! na ubogega grešnika pri tvojih nogah, ki poln zaupanja k tebi pribeži. O Mati usmiljenja, imej usmiljenje z menoj! Jaz vem, da te vsi pribežališče in upanje grešnikov kličejo: bodi toraj tudi moje pribežališče in upanje! Pridi mi na pomoč iz ljubezni do Jezusa; podaj roko nesrečnemu, ki je padel, ki se pa tebi priporoča in na vekomaj tvoji službi posvečuje. Čast in hvala bodi Bogu, ki mi je po svojem usmiljenji zaupanje na tebe dodelil, ki ga hočem zdaj z vso močjo ohraniti kakor zastavo mojega večnega zveličanja. Le premnogokrat sem jaz, nesrečni, dosihmal padel, pa le zato, ker k tebi nisem pribežal. To vem, da s tvojo pomočjo gotovo zmagam; vem tudi, da mi pomagaš, ako te prosim: bojim se le,

da bi ob uri skušnjave pozabil, te na pomoč klicati, in da bi se tako pogubil. Zato kličem k tebi in te ponižno za milost prosim, da bi vselej, kedar me pekel napade, se tebe spomnil, in večkrat, ko morem, k tebi pribežal in te na pomoč klical, rekoč: Marija, pomagaj mi! Mati od vedne pomoči, ne dopusti, da bi svojega Boga zgnbil! Amen. 5 Češčenamarij.

(Kdor to molitev moli, prejme vsak den enkrat 100 dni odpustka. Pij IX. 17. maja 1866.)

Molitev za zdravje.

(Spisal sv. Avguštin.)

O moj Bog in Gospod! ozri se na svojo stvar, ki zdaj v tem revnem stanu omaguje. Tvoje roke so me vpodobile; tiste roke, ki so bile za mene z žreblji na križ pribite. Ne zapusti svoje stvari, o Gospod! poglej rane svojih rok, v ktere si moje ime zapisal, beri to pismo in ozdravi me! — Jaz, delo tvojih rok, zdihujem k tebi; poživi me! Jaz, tvoja stvar, kličem k tebi; daj mi življenje! Prizanesi mi, o Gospod! ker kakor nič so moji dnevi. Odpusti mi, o Gospod! da se prederznem, s svojim velikim Bogom in Gospodom govoriti; ali sila me sili, bolečine me priganjajo, revščina me žene. Bolen sem; zato kličem zdravnika, rekoč: Jezus Nazarenski, usmili se me! — Ti, izvir usmiljenja, usliši mene ubogega, ki s potertim srcem k

tebi vpijem. Ti, moja moč, pomagaj mi, in vstal bom. Ti, moja krepost, okrepi me, in ohranjen bom. Ti, moja luč, razsveti me, in spregledal bom. Ti, moje veličastvo, prikaži se mi, in vzdignil se bom. Ti, moje življenje, razveseli me, da v tebi živim, o moj Bog in moj Gospod! Amen.

Molitve za srečno smert.

Najdejo se v I. delu stran 298—299, in stran 318. Sploh je bolnikom svetovati, da molijo den na den prelepe in z odpustki obdarovane molitve sv. Alfonza v čast Matere Božje, ki se najdejo tudi v I. delu stran 315—325 razverstene na vse dni celega tedna.

Namen pobožne smerti.

(Spisal kardinal Ptolomej.)

O Gospod! tebi izročim svoje življenje, ktero sem od tebe prejel. Vsak čas sem pripravljen umreti po tvoji najsvetejši volji.

Umreti želim, ker ti hočeš in si vsem ljudem postavil, enkrat umreti.

Umreti želim, da s svojimi smertnimi britkostmi in težavami tvoji neskončni pravici zadosti storim, in ker sem že sto in stokrat smert zaslužil.

Umreti želim, da vsaj enkrat neham, tebe žaliti.

Umreti želim, v znamenje svoje hvaležnosti, katero sem ti dolžen za toliko in takó velikih, meni nevrednemu izkazanih dobrot.

Umreti želim, naj bi s svojo smertjo dopričal, da tvojo čast bolj ljubim, kakor lastno življenje.

Umreti želim, da te zamorem vekomaj ljubiti in hvaliti, ki si moj slednji cil in konec, zavoljo kterega sem vstvarjen.

Umreti želim iz najčistejše ljubezni do tebe, ki si se ponižal, iz ljubezni do mene na križi umreti.

Zatoraj te prosim, o Bog mojega serca! skoz britko terpljenje in smert Jezusa Kristusa, tvojega Sina: dodeli mi srečno zadnjo uro in ne dopusti, da bi se pogubila moja duša, katero je tvoj Sin s svojo drago kervjo odrešil. Amen.

Duhovni testament.

(Kterega naj pa tudi zdravi večkrat ponovijo.)

V imenu presvete in neločljive Božje Trojice, Očeta, Sina in sv. Duha. Amen.

Jaz J. J. izročim svojo dušo v roke svojega Stvarnika in Odrešenika; svoje truplo pa prepustim, da se zemlji izroči, iz ktere je vzeto. Rad in prav rad vzamem slovo od vsega posvetnega bogastva, od vse posvetne časti in vseh minljivih sladnosti, kajti moje edino poželenje

je, posesti in uživati Boga, Gospoda mojega. Svoje grehe obžalujem iz celega serca, zlasti te . . . , in sicer edino zato, ker sem ž njimi tebe, o Bog, razžalil, ki te čez vse ljubim. Obljubim, s tvojo gnado se poboljšati in resnično pokoro storiti. Iz dna svojega serca odpustim vsem, kateri so me kedaj razžalili, prosim pa tudi ponižno za odpuščenje vse, ktere sem kedaj jaz razžalil ali jim storil krivico. — Verujem vse sploh in vsako resnico posebej, ktero mi sv. kat. cerkev verovati zapoveduje. Upam po tvojem neskončnem usmiljenji, o moj Bog, odpuščenje vseh grehov in večno zveličanje. Ljubim iz celega serca, iz cele duše, iz vseh moči tebe, svojega pravega, živega Boga, enega v bitji in trojnega v osebah. Dobro in hudo, veselje in žalost, zdravje in bolezen, življenje in smert sprejemem radovoljno iz tvojih rok, kakor je tvoja najsvetejša, najpravičnejša, najmodrejša volja Božja. Ves in popolnoma in v vseh rečeh in za vselej se prepustim in izročim tvoji Božji previdnosti in tvojemu najsvetejšemu dopadenju.

Za priče tega svojega testamenta, ki je moja prosta, resnična in dobro premišljena volja, povabim tebe, ljuba Devica in Mati Marija, tebe, sv. Jožef, tebe, moj kerstni in birmski patron, in tebe, moj zvesti angelj varh, ter vas ponižno prosim, da te moj testament z menoj

vred podpišete in poterдите, ga pred tron presvete Trojice položite in zato skerbite, da se zvesto in natanjko izpolni od besede do besede, od konca do kraja. Amen.

Za to milost vas prosim jaz, vaš najnevrednejši služabnik J. J.

II. Molitve pri previdenji bolnika s sv. poslednjim oljem.

Domači naj hišo lepo osnažijo, mizo z belim pertom pregernejo in na njo postavijo britko martro (razpelo) in poleg nje eno ali dve voščeni sveči; — kupico z blagoslovljeno vodo in vejico za kropiti, in drugo kupico s čisto vodo; potem krožnik ali skledico, in v njej 7 valčkov iz pavole ali tudi iz prediva, katerih mešnik pri maziljenji za brisati potrebuje, in zraven še malo soli ali reženj kruha, da si mešnik po maziljenji perste otare in jih potem z vodo oplakne. Vse to naj se pozneje dene na ogenj in sežge. Pred mizo naj se postavi stolček, da mešnik lahko nanj poklekne. — Ako bo bolnik ob enem spovedan in obhajan, naj se na mizo dene še tretja kupica ali z vinom, če ga sme bolnik uživati; ali tudi s čisto vodo, da si mešnik po obhajanju perste v njej oplakne. To vino ali vodo naj bolnik po malem izpije, ali pa naj se tudi izlije v ogenj. — Med spovedjo naj ljudje odstopijo, in pred

hišico ali v kateri drugi izbi sv. roženkranc ali druge molitve molijo, dokler jih zvonček nazaj ne zakliče.

Pripravna molitev.

O moj Bog! jaz verujem, da je sv. poslednje olje v resnici zakrament, v dušni in telesni blagor bolnikov od Kristusa postavljen. Verujem, da bolnik po tem zakramentu, ako ga z vernim in resnično skesanim srcem prejme, zadobi pomnoženje posvečujoče gnade Božje in vse posebne gnade, v bolezni in smerti mu potrebne, tedaj: moč, telesne in dušne bolečine voljno prenašati; — moč, skušnjave srečno premagovati; — pomoč zoper smertni strah in smertne britkosti; — rešenje od žalostnih nasledkov in ostankov greha; — odpuščenje odpustljivih pa tudi smertnih grehov, ako se jih brez lastnega zadolženja zavoljo prevelike dušne ali telesne slabosti izpovedati ne more; — slednjič tudi na telesu polajšanje bolečin in mnogokrat tudi popolno zdravje, ako je tebi, o Bog! v čast in duši v zveličanje. — Vse to verujem in neskončno ceno tega zakramenta hvaležno priznavam.

Bodi ti toraj hvala, o Jezus! da si iz ljubezni in usmiljenja do bolnikov te zakrament postavil. Serčno želim, ga zdaj, bolj ko morem, vredno prejeti. Zato še enkrat vse grehe celega življenja iz serca obžaljujem in

resnično poboljšanje obljubim. Podveržem se popolnoma tvoji sv. volji in te ponižno prosim: kedar bodo mešnik mazilili počutke mojega telesa, takrat izbriši milostno ti, o Jezus! vse grehe in kazni greha, ktere sem zaslužil, da sem kedaj v svojem življenji prepovedane, grešne in krivične reči ali gledal, ali poslušal, ali govoril in vžival, ali se jih dotikal, ali za njimi hodil in se prepustil nečistemu poželenju. — Polajšaj mi tudi telesne bolečine, in ako je moji duši v zveličanje, dodeli mi zopet telesno zdravje. Ako pa ne, mi pa daj moč zoper vse skušnjave in napade hudega duha, odvzemi od mene strah pred smertjo, usmili se onih, ktere mi bo treba zapustiti, napolni me s sladkim zaupanjem tudi v sredi smertnih težav, daj mi umreti v naročji Marije in sv. Jožefa, in po srečno končanem življenji me v število svojih izvoljenih postavi. Ki živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Cerkvene molitve pri maziljenji.

Mešnik stopi v hišo rekoč: *V.* Mir bodi tej hiši. *R.* In vsem, ki v njej prebivajo.

Postavi sv. olje na mizo, poškropi bolnika, vse pričujoče in celo hišo, rekoč:

Ant. Pokropi me, o Gospod, s hisopom, in bom očiščen; umij me, in bom bolj bel, kakor sneg.

Usmili se me, o Bog, po svojem velikem usmiljenji; in po obilnosti svojega usmiljenja izbriši mojo hudobijo.

Čast bodi Očetu i. t. d. *Ant.* Pokropi me i. t. d.

V. Naša pomoč † je v imenu Gospodovem.
R. Kteri je vstvaril nebo in zemljo.

V. Gospod usliši mojo molitev i. t. d.

V. Gospod bodi z vami.

Molimo. Usliši nas, sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni Bog, in pošlji svojega svetega angelja z nebes, da varuje, osrečuje, nadzoruje, obiskuje in brani vse v tem stanovanji prebivajoče. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Proti bolniku obernjen: * Molimo. Gospod Jezus Kristus, pri našem ponižnem vstopu naj pride v to hišo večna sreča, Božja pomoč, čisto veselje, rodovita ljubezen, vedno zdravje: naj zbeži iz tega kraja napad hudih duhov; naj pridejo angelji miru in naj zapusti to hišo zlobna razpertija. Poveljaj, o Gospod! nad nami svoje sveto ime in blagoslovi † naše opra-

* Od teh in vseh nasledajih molitev velja, da sme mešnik nektare ali tudi vse opustiti, ako je smertna nevarnost velika; — v sili je zadosti, da se bolnik le na enem telesnem udu pomazili. Tudi so po raznih škofijah še druge razne molitve v navadi.

vilo: posveti naš ponižni vstop, ti, ki si svet in dobrotljiv in živiš z Očetom in sv. Duhom na veke vekov. Amen.

Molimo in prosimo Gospoda našega Jezusa Kristusa, da z obilnim blagoslovom blagoslovi † to stanovanje in vse v njem prebivajoče, in jim da svojega dobrega angelja za varha, in jim dodeli, da mu služijo v premišljevanji njegove čudovite postave; da odverne od njih vse sovražne oblasti; jih reši vsega, kar grozi in straši in jih zdrave v tem stanovanji ohrani. Ki z Očetom in sv. Duhom živi in kraljuje Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Zdaj opravi bolnik sv. spoved in prejme sv. obhajilo, ktereга mu mešnik, kakor popotnico podeli, rekoč:

Sprejmi brat (sestra)! popotnico † Telesa Gospoda našega Jezusa Kristusa, kateri naj te varuje pred hudim duhom in pripelje v večno življenje. Amen.

Navadno zdaj mešnik tiho moli Psalm 50: Usmili se me, o Bog! i. t. d. potem pa glasno s pričujočimi naslednje

Litanijs:

Gospod, usmili se nas.

Kristus, usmili se nas.

Gospod, usmili se nas.

Kristus, sliši nas.

Kristus, usliši nas.

Bog Oče nebeški, usmili se nas.

Bog Sin, Odrešenik sveta, usmili se nas.

Bog sv. Dub, usmili se nas.

Sv. Trojica, en sami Bog, usmili se nas.

Sv. Marija,

Sv. Božja Porodnica,

Sv. devic Devica,

Sv. Mihael,

Sv. Gabriel,

Sv. Rafael,

} prosí za njega
(za njo).

Vsi sv. kori zveličanih duhov, prosite za njega
(za njo).

Sv. Joanez Kerstnik, prosí za njega (njo).

Sv. Jožef, prosí za njega (njo).

Vsi sv. patriarhi in preroki, prosite za njega
(za njo).

Sv. Peter, }
Sv. Pavel, } prosí za njega (njo).

Vsi sv. apostelni in evangelisti, }
Vsi sv. učenci Gospodovi, } prosite za
Vsi sv. nedolžni otroci, } njega (njo).

Sv. Štefan, }
Sv. Lovrenc, } prosí za njega (njo).

Vsi sv. marterniki, prosite za njega (njo).

Sv. Silvester, }
Sv. Gregor, } prosí za njega (njo).

Vsi sv. škofje in spoznavalci, } prosite za
 Vsi sveti učniki, } njega (njo).
 Sv. Anton, } prosi za njega (njo).
 Sv. Benedikt, }

Vsi sv. mešniki in leviti, } prosite za
 Vsi sv. menihi in puščavniki, } njega (njo).
 Sv. Marija Magdalena, } prosi za njega (njo).
 Sv. Agata, }

Vse svete device in vdove, } prosite za
 Vsi svetniki in svetnice Božje, } njega (njo).
 Bodi mu (ji) milostljiv, zanesi mu (ji) o Gospod!
 Bodi mu (ji) milostljiv, usliši ga (jo) o Gospod!

Od vsega hudega,
 Od vsega greha,
 Od tvoje jeze,
 Od nagle in neprevidene smerti,
 Od večne smerti,
 Po skrivnosti svojega sv. včlovečenja,
 Po svojem križi in terpljenji,
 Po svoji smerti in svojem pokopu,
 Po svojem sv. vstajenji,
 Po svojem čudežnem vnebohojenji,
 Po prihodu sv. Duha Tolažnika,
 Na den sodbe,

Mi grešniki,
 Da mu (ji) zanesesh,
 Da mu (ji) odpustiš,
 Da ga (jo) k pravi pokori pripelješ,

reši ga (jo), o Gospod!

prosimo te,
 usliši nas!

- Da ga (jo) v svoji sv. službi poterdiš in
ohraniš,
- Da njegove (njene) misli k nebeškim že-
ljam povzdigneš,
- Da njegove (njene) bolečine polajšaš,
- Da mu (ji) srečno zadnjo uro podeliš,
- Da njegovo (njeno) dušo enkrat v večno
veselje sprejmeš,
- Da nas uslišiš,
- Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, zanesi
mu (ji), o Gospod !
- Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, usliši
ga (jo), o Gospod !
- Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili
se ga (je), o Gospod !
- Kristus, sliši nas.
- Kristus, usliši nas.
- Gospod, usmili se nas.
- Kristus, usmili se nas.
- Gospod, usmili se nas.
- Oče naš. Češčena Marija.
- V. Ozdravi svojega služabnika, o Gospod !
- R. Kteri v tebe zaupa, o moj Bog !
- V. Oberni se k njemu, o Gospod !
- R. In reši njegovo dušo.
- V. Gospod ! pošlji mu pomoč na posteljo
njegove bolezni.
- R. In stori ga močnega v njegovih te-
žavah.

} prosimo te, usliši nas!

V. Oberni, o Gospod! svoj obraz od njegovih grehov.

R. In izbriši vse njegove krivice.

V. Vstvari v njem, o Bog! čisto serce.

R. In ponovi v njem dobrega duha.

V. Pomagaj mu, o Gospod, naš Zveličar!

R. Odreši ga, o Gospod! in zavoljo njegovih grehov bodi mu milostljiv.

V. Gospod, usliši našo molitev.

R. In naše vpitje naj k tebi pride.

Molimo. Gospod, Jezus Kristus! ki si po svojem apostelju naročil: „Je kdo med vami bolen, naj pošlje po cerkvene mešnike, in naj molijo nad njim in naj ga mazilijo z oljem v imenu Gospodovem. In verna molitev bo otela bolnika, in Gospod mu bo polajšal, in ako je v grehih, mu bodo odpuščeni“ (Jak. 5.): polajšaj, prosimo, polajšaj težave temu bolniku in njegove rane ozdravi; grehe mu odpusti, in dodeli mu zopet po svojem usmiljenji znotranjo in zvonanjo poprejšnjo zdravje, da bo s pomočjo tvoje milosti zopet dolžnosti svojega stana dopolnjevati zamogel. Ki živiš in kraljuješ z Očetom in sv. Duhom Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Mešnik stopi zdaj k bolniku, stegne roko čez njega in ga blagoslovi, rekoč:

V imenu † Očeta in † Sina in † svetega Duha naj ugasne v tebi vsa moč hudega duha

skoz pokladanje mojih rok in skoz priprošnjo vseh sv. angeljev, arhangeljev, patrijarhov, prerokov, aposteljnov, marternikov, spoznovalcev, devic in vseh svetnikov. Amen.

Potem mazili po versti bolnikove telesne počutke v podobi križa, rekoč:

Pri očeh. Po tem sv. mazilenji †, in svojem najdobrotljivišem usmiljenji naj ti Bog odpusti, kar si grešil s pogledom. Amen.

Pri ušesih. Po tem sv. mazilenji †, in svojem najdobrotljivišem usmiljenji naj ti Bog odpusti, kar si grešil s posluhom. Amen.

Pri nosu. Po tem sv. mazilenji †, in svojem najdobrotljivišem usmiljenji naj ti Bog odpusti, kar si grešil z vohom. Amen.

Na ustih. Po tem sv. mazilenji †, in svojem najdobrotljivišem usmiljenji naj ti Bog odpusti, kar si grešil z zavživanjem in govorjenjem. Amen.

Na rokah. Po tem sv. mazilenji †, in svojem najdobrotljivišem usmiljenji naj ti Bog odpusti, kar si grešil z dotikanjem. Amen.

Na nogah. Po tem sv. mazilenji †, in svojem najdobrotljivišem usmiljenji naj ti Bog odpusti, kar si grešil s hojenjem. Amen.

Na ledji. Po tem sv. mazilenji †, in svojem najdobrotljivišem usmiljenji naj ti Bog odpusti, kar si grešil z meseno sladnostjo. Amen.

To poslednje mazilenje se zavoljo težave navadno izpusti in besede „z meseno sladnostjo“ se pridenejo molitvi pri mazilenji nog.

Po doveršenem mazilenji si mešnik perste otare in umije, poklekne pred britko martro, ter moli, rekoč :

Oče naš.

V. Ozdravi svojega služabnika (svojo služabnico).

R. Ki v tebe zaupa, o moj Bog!

V. Pošlji mu (ji) pomoč iz svetišča.

R. In varji ga (jo) s Siona.

V. Bodi mu (ji), o Gospod! mečen turn.

R. Pred sovražnikom.

V. Nič naj ne opravi sovražnik pri njem (njej).

R. In otrok krivice naj se ne loti mu (ji) škodovati.

V. Gospod, usliši moje molitev.

R. In moje vpitje naj k tebi pride.

V. Gospod bodi z vami.

R. In s tvojim duhom.

Molimo o. Ogledaj se, prosim, o Gospod! na svojega služabnika (svojo služabnico) J., ki v boleznih svojega telesa omaguje, in poživi dušo, katero si vstvaril, da po tvojem strahovanji poboljšan (-na), spozna, da je tudi le po tvojem zdravlilu ozdravljen (-na).

Sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni Bog! ki milost svojega blagoslova v bolna

trupla vlivaš in svojo stvar po mnogoverstnih dobrotah ohranjaš: pridi nam, ki v tvoje ime kličemo, milostno na pomoč, da svojega služabnika (svojo služabnico) bolezní rešiš in z zdravjem obdariš, s svojo desnico ga (jo) vzdigneš, s svojo močjo poterdiš, s svojo oblastjo varuješ, in svoji sv. cerkvi v vsem zaželenem blagostanji poverneš. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Zdaj vzame britko martro in ž njo bolnika blagoslovi, rekoč:

Naš Gospod Jezus Kristus bodi pri tebi, da te † brani. Bodi v tebi, da te † poživlja. Bodi okoli tebe, da te † ohrani. Bodi pred teboj, da te † vodi. Bodi za teboj, da te † poterdi. Bodi nad teboj, da te vsestransko varuje in † blagoslovi.

Sv. Duh naj pride in nad teboj ostane. Amen.

Gospod naj ti odpusti vse tvoje grehe. Amen.

In naj ozdravi vse tvoje bolezní. Amen.

In naj pogubljenja reši tvoje življenje. Amen.

In naj tvoje želje z vsemi dobrotami izpolni, ki sam v sv. Trojici edini Bog živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

Slednjič stegne svojo desnico nad bolnika, in če je mogoče, mu jo na glavo položi, rekoč:

Naj te ozdravi Bog Oče, kateri te je vstvaril v mesu.

Naj te ozdravi Bog Sin, kateri je za tebe terpel na križi.

Naj te ozdravi Bog sv. Duh, ki je v tebe razlit bil pri sv. kerstu.

Sveta in prehvaljena Trojica, eden edini Bog, naj svojo milost v pospešenje dušnega in telesnega zdravja v tebi pomnoži, te vsega hudega reši, in v dobrem vsak čas ohrani. Ki živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

Bolnikova zahvalna molitev.

O moj Bog! terdno verujem, da je moč in gnada sv. poslednjega olja v mene razlita. — Moja mati, sv. cerkev, ki ima ključne nebeške, me je blagoslovila, koga bi se bal? — Mešnik so sv. križ nad menoj povzdignili, pred kom bi se tresel? — Križ vlada, križ zmaguje, križ gospoduje na tem kakor na onem svetu, pred križem bežé vse sovražne oblasti; po sv. križu nam dohajajo vse milosti Božje. — V znožji sv. križa zdaj varno prebivam, v sv. ranah Jezusovih zdaj mirno počivam, in ves vdan v voljo Božjo pričakujem ali zdravje ali smert, kakor je tebi dopadljivo, Oče nebeški!

Poverni, o Bog! mojemu dušnemu pastirju težavne stopinje, ki so jih do mene storili. — Poverni, o Bog! mojim ljubim sosedom, ki so me obiskali, pri tem sv. opravilu stregli in za mene molili. Bodi enkrat tudi njim milostljiv na smertno uro!

O presveta, neizrekljiva in vekomaj hvaljena Božja Trojica! sprejmi mojo ponižno zahvalo za presvete zakramente; — ponovi in ohrani nad menoj in v meni svoj vsemogočni blagoslov; — v naročje tvojega neskončnega usmiljenja in veličanstva izročim dušo in telo zdaj in za smertno uro in za vse večne čase. Amen.

Peto poglavje.

Pobožnosti za umirajoče.

Nauk.

Ako je že strežba bolnikov sploh zaslužljiva, je še toliko bolj zaslužljiva strežba umirajočih. Na zadnji uri je namreč vse ležeče, kajti ona razsodi čez celo večnost. Srečna smert, srečna večnost, — nesrečna smert, nesrečna večnost. Verh tega se prigodi včasih pri takih, kateri do smerti z a v e d n o s t ohranijo, da jih na zadnjo uro hudi duh tudi še zadnjokrat s silnimi skušnjavami malovernosti, obupljivosti i. t. d. napada: tako da so zares na slednjo uro še posebne pomoči, tolažbe in priprošnje vredni in potrebni.

Da pa oni, ki strežejo, tudi spoznajo, kedaj je osodna smertna ura nastopila, in da ne zamudijo, prelepih cerkvenih molitev za umirajoče moliti, jim tukaj navadna znamenja bližnje smerti popišemo.

Žila postaja vedno slabėja, in ako jo potipaš, se ti dozdeva kakor tenka nit, ki se komaj še mezi; in bolj ko h koncu gre, bolj tudi žila prenehava, in le od časa do časa še parkrat zaporedoma udari.

Skrajni telesni udje, n. pr. roke, noge postanejo merzli in mertvaško blede; koža nagerbana in otripla, da se da komaj premikati.

Bolnik hoče vedno iz postelje, in prosi, da bi ga zdaj tu sem zdaj tje kaj prenesli in preložili.

Pozneje postanejo merzli tudi senci, nos špičast in tudi merzel, lice upade in blede mōdro (plavkasto) postane.

Oči postajajo glažovnate, kakor z mōtno kožico preoblečene, obervi vedno bolj po malem vtripljejo in brez joka se vlivajo solze.

Včasi začne bolnik z zobmi škripati, v persih se sliši rohljanje, dihanje izostaja in le od časa se slišijo globoki, boleči izdihi.

Spodnja čelust se pobesi, iz ust teče slina in sapa nekaki mertvaški duh razodeva.

Najposlednejši izdihi včasi prav na dolgo izostajajo, in v tem, ko pričujoči mislijo, da je bolnik že sklenil, se mu vnovič britki izdihljej

težavno iz pers izvije. Zato naj se smert prehitro ne oznani, ampak molitev tako dolgo nadaljuje, dokler se očitno ne vidi, da je duša že truplo zapustila.

Umirajoči navadno prav tenko slišijo, in glasno govorjenje in vsako šumenje jim dela težavo; zato bodi po hiši vse tiho in mirno, in tudi molitve naj se z bolj rahlim glasom opravljajo.

V tem, ko se za umirajočega moli, naj stopi kde od časa do časa k postelji, in naj mu kateri pobožni izdihljaj, ali ktero kratko molitvico rahlo napové, kakor jih dosti najdeš v naslednjih molitvah; zlasti naj se mu pogosto v spomin kličejo presladka imena Jezus, Marija, Jožef, ki umirajoče posebno tolažijo.

Skoraj za vse bratovščine so podeljeni popolni odpustki za smertno uro, ako umirajoči presladko ime Jezus, če ne z ustmi, pa vsaj v duhu in s skesanim srcem na pomoč pokliče. Zato vprašaj bolnika, dokler je še pri popolni zavesti, v ktere bratovščine je zapisan, in mu pomagaj vse popolne odpustke, katerih je zmožen, zadobiti. S tem mu boš izkazal veliko dobroto.

Prigodi se večkrat, da umirajoči prav težko

sklenejo. Včasih trajajo smertne težave po več ur ven in ven; — včasih pa za več ur preležajo, potem pa zopet nastopijo. Zato podamo tukaj dvojno versto molitev. Najpoprej cerkvene molitve za umirajoče, potem — ako smertne težave dolgo terpijo, še druge primerne molitve, ki naj jih pričujoči sami med seboj molijo, ktere se pa lahko tudi z bolnikom molijo, ako mu preleže in se mu zavednost poravne. Razun tukaj stoječih molitev se zamorejo v te namen rabiti še druge molitve; pred vsem sv. roženkranc, potem litanije v čast sladkega imena Jezusovega, v čast Kristusovega terpljenja, v čast Matere Božje in vseh svetnikov.

Papež Inocencij XI. so dovolili dne 28. januarja 1683 odpustek 50 dni vsem, kteri za umirajoče molijo.

I. Cerkvene molitve za umirajoče.

Umirajočemu naj se poda britka martra, da jo poljubi in potem v sklenjenih rokah derži; če pa to mogoče ni, naj se mu na persi položi, ali pa takó postavi, da lahko nanjo gleda. Prižge naj se blagoslovljena voščena sveča in poleg postelje postavi. Na to naj vsi pokleknejo in prav pobožno molijo naslednje molitve:

Gospod, usmili se nas.

Kristus, usmili se nas.

Gospod, usmili se nas.

Sv. Marija, prosi za njega (njo).

Vsi sv. angelji in arhangelji, prosite za njega (njo).

Sv. Abel,

Vsa družba pravičnih,

Sv. Abraham,

Sv. Joanez kerstnik,

Sv. Jožef,

} prosi za njega (njo).

Vsi sv. patrijarhi in preroki, prosite za njega (njo).

Sv. Peter,

Sv. Pavel,

Sv. Andrej,

Sv. Joanez,

} prosi za njega (njo).

Vsi sv. aposteljni in evangelisti,

Vsi sv. učenci Gospodovi,

Vsi sv. nedolžni otročiči,

} prosite za njega (njo).

Sv. Štefan, }
 Sv. Lovrenc, } prosi za njega (njo).

Vsi sv. marterniki, prosite za njega (njo).

Sv. Silvester, }
 Sv. Gregor, }
 Sv. Avguštin, } prosi za njega (njo).

Vsi sv. škofi in spoznovalci, prosite za njega (njo).

Sv. Benedikt, }
 Sv. Frančišk, } prosi za njega (njo).

Vsi sv. menihi in puščavniki, prosite za njega (njo).

Sveta Marija Magdalena, }
 Sv. Lucija, } prosi za njega (njo).

Vse sv. Device in Vdove, }
 Vsi svetniki in svetnice Božje } prosite za njega (njo).

Bodi mu (ji) milostljiv, prizanesi mu (ji), o
 Gospod!

Bodi mu (ji) milostljiv, usliši ga (jo), o Gospod!

Od svoje jeze,
 Od smertne nevarnosti,
 Od nesrečne smerti,
 Od peklenskega ognja,
 Od vsega hudega.
 Od oblasti hudičeve,
 Po svojem rojstvu,
 Po svojem križi in terpljenji,
 Po svoji smerti in svojem pokopanju,
 Po svojem častitem vstajenji,
 Po svojem čudežnem vnebohojenji,
 Po milosti sv. Duha, Tolažnika,

Odreši ga (jo), o Gospod!

Na den sodbe, odreši ga (jo), o Gospod!

Mi grešniki, } prosimo te, usliši nas.
Da mu zaneseš, }

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

M o l i m o .

Loči se, kerščanska duša, tega sveta v imenu Boga Očeta vsegamogočnega, ki te je vstvaril; v imenu Jezusa Kristusa, Sina živega Boga, ki je za tebe terpel; v imenu sv. Duha, ki je v tebe razlit bil; v imenu angeljev in arhangeljev; v imenu tronov in gospodstev; v imenu vladarstev in oblasti; v imenu Serafimov in Kerubimov; v imenu patriarhov in prerokov; v imenu sv. aposteljnov in evangelistov; v imenu sv. marternikov in spoznavalcev; v imenu sv. menihov in puščavnikov; v imenu sv. devic in vseh svetnikov in svetnic Božjih. Še danes bodi tvoje mesto v miru, in tvoje prebivališče v svetem Sionu. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

M o l i m o .

Usmiljeni Bog, dobrotljivi Bog, Bog, ki po obilnosti svojega usmiljenja njim, ki se spokorijo, grehe zbrisuješ, in zadolženje pretečenih hudobij z milostjo odpuščenja odjemlješ: ozri

se milostno na tega tvojega služabnika (služabnico) I. in usliši njegovo prošnjo, po kateri v sercu ves skesan za odpuščenje vseh svojih grehov k tebi zdihuje. Ponovi v njem (njej), predobrotljivi Oče, karkoli je po človeški slabosti spridenega, ali karkoli je po hudičevi zapeljivosti oškodovanega, in ker je ud odrešenja, ga (jo) edinosti telesa sv. cerkve pridruži. Usmili se, o Gospod, njegovega zdihovanja, usmili se njegovih solz, in ker nêma v kaj drugega zaupati, kakor le v tvoje usmiljenje, ga k skrivnosti tvoje sprave pripusti. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Priporočim te, preljubi brat (sestra) vsega-mogočnemu Bogu, in te njemu, ki te je vstvaril, izročim: da kedar si dolg človeštva s smertjo doplačal, se k svojemu stvarniku, ki te je iz ila zemlje vpodobil, poverneš. Tvoji duši tedaj, iz telesa gredoči, naj naproti pride svetla truma angeljev; sodni zbor aposteljnov naj ti pristopi; zmagovalna vojska svetih marternikov naj se s teboj snide; družba sjajnih spoznovalcev, kakor lilije leskeča, naj te obdaje; kor devic naj s petjem te sprejme; v hiši večnega veselja naj te patrijarhi objamejo in v svoje naročje sprejmejo; milo in veličastno naj se ti prikaže obličje Jezusa Kristusa, kateri naj ti med njimi, ki mu vekomaj strežejo, mesto odloči. Neznano naj ti ostane vse, kar straši v temi, kar žge

v plamenu, kar peče v večnem terpljenji. Naj se te ogne peklena pošast z vsemi njenimi pomagalci; temveč kedar te v družbi angeljev priti zagleda, naj se prestraši in zbeži v grozovitni brezden večne temnote. Bog se naj vzdigne in razškopljani bodo njegovi sovražniki, in bežali bodo, ki ga čertijo, pred njegovim obličjem. Kakor dim zgine, bodo zginili; kakor se vosek pred ognjem topi, tako bodo krivični pred obličjem Božjim usahnili: pravični pa se bodo pri nebeški večerji pred obličjem Božjim veselili. Osramotene tedaj in v zasmeh postavljene naj bodo vse peklenške derhali, in služabniki satanovi naj se ne derznejo na poti ti nadlegovati. Terpljenja naj te reši Kristus, kateri je za tebe terpel na križi. Večne smerti naj te reši Kristus, kateri se je za tebe umreti ponižal. Kristus, Sin živega Boga, naj te postavi v vedno cveteči vert svetega raja, in On, pravi Pastir, naj te med svoje ovčice prišteje. On naj te odveže vseh tvojih grehov, in na svojo desnico v število svojih izvoljenih postavi. Zagledaj svojega Odrešenika od obličja do obličja, in vedno pred njim pričujoč, gledaj z blaženimi očmi odkrito resnico. Tako vversten med trume izvoljenih uživaj sladkost Božjega premišljevanja od vekomaj do vekomaj. Amen.

Molimo.

Sprejmi, o Gospod, svojega hlapca (svojo deklo *) na kraj odrešenja, ki ga je od tvoje milosti upal. *R. Amen.*

Reši, o Gospod, dušo svojega hlapca iz vseh nevarnost pogubljenja, iz vezi pokorjenja in iz vseh britkosti. *R. Amen.*

Reši, o Gospod, dušo svojega hlapca, kakor si rešil Enoha in Elija pred smertjo, kateri je vse na sveti podverženo. *R. Amen.*

Reši, o Gospod, dušo svojega hlapca, kakor si rešil Noeta iz vesolnega potopa. *R. Amen.*

Reši, o Gospod, dušo svojega hlapca, kakor si rešil Abrahama iz Ura, dežele Kaldejske. *R. Amen.*

Reši, o Gospod, dušo svojega hlapca, kakor si rešil Joba iz njegovih bolečin. *R. Amen.*

Reši, o Gospod dušo svojega hlapca, kakor si rešil Izaka pred daritevjo in iz roke njegovega očeta Abrahama. *R. Amen.*

Reši, o Gospod, dušo svojega hlapca, kakor si rešil Lota iz Sodoma in ognjenega plamena. *R. Amen.*

Reši, o Gospod, dušo svojega hlapca, kakor si rešil Mojzesa iz roke Egiptovskega kralja Faraona. *R. Amen.*

* In tako se pri vseh naslednjih molitvah besedi: hlapec, dekla i. t. d. po spolu bolnika spreminjate.

Reši, o Gospod, dušo svojega hlapca, kakor si rešil Daniela iz levnjaka. *R. Amen.*

Reši, o Gospod, dušo svojega hlapca, kakor si rešil tri mladenče iz ognjene peči in iz roke hudobnega kralja. *R. Amen.*

Reši, o Gospod, dušo svojega hlapca, kakor si rešil Susano iz krivičnega obdolženja. *R. Amen.*

Reši, o Gospod, dušo svojega hlapca, kakor si rešil Davida iz roke kralja Savla in iz roke Goljata. *R. Amen.*

Reši, o Gospod, dušo svojega hlapca, kakor si rešil Petra in Pavla iz ječe. *R. Amen.*

In kakor si sveto Teklo, devico in martnico, rešil iz trojnega najhujšega terpljenja, reši tudi dušo tega tvojega hlapca in ji daj se s teboj nebeških dobrot veseliti. *R. Amen.*

M o l i m o.

Tebi, o Gospod, priporočimo dušo tvojega hlapca I. in te prosimo, Gospod Jezus Kristus, Zveličar sveta, da ker si zavolj nje milostno na zemljo se ponižal, jo tudi v naročje svojih patriarhov sprejmeš. Spoznaj, o Gospod, svojo stvar, ki ni od ljudskih bogov, ampak od tebe vstvarjena, ki si edini pravi in živi Bog; kajti ni drugega Boga, zvunaj tebe, in ga ni, ki bi enak bil tvojim delom. Razveseli, o Gospod, njegovo dušo pred svojim obličjem, in ne spo-

minaj se njegovih nekdanjih pregreh in nezmernost, v ktere ga je silna moč hudega poželenja zapeljala. Kajti če je tudi grešil, vendar Očeta in Sina in svetega Duha ni zatajil, temveč veroval, in je bil goreč za čast Božjo, ter je zvesto molil Boga, kateri je vse vstvaril.

M o l i m o.

Ne spominaj se grehov in nevednosti njegove mladosti, te prosimo, o Gospod! ampak po svojem velikem usmiljenji se ga spomni v slavi svojega veličanstva. Naj se mu odprejo nebesa, in naj se angelji ž njim veselijo. V svoje kraljestvo sprejmi svojega hlapca, o Gospod! Naj ga sprejme sv. Mihael, arhangelj Božji, ki je zaslužil imeti vojvodstvo vojske nebeške. Naj ga sprejme sv. apostol Peter, ki je od Boga prejel ključne nebeške. Naj mu na pomoč pride sv. apostol Pavl, ki je vreden bil, posoda izvoljenja postati. Naj prosi za njega sv. Joanez, izvoljeni apostol Božji, kteremu so bile razodete skrivnosti nebeške. Naj molijo za njega vsi sveti apostoli, kterim je bila od Gospoda oblast dana vezati in odvezati in razvezati. Naj prosijo za njega vsi svetniki in izvoljeni Božji, kteri so zavolj imena Kristusovega martre na tem svetu prenašali, da telesnih vezi rešen priti zasluži v slavo nebeškega kraljestva, po milosti Gospoda našega Jezusa Kri-

stusa, kateri z Očetom in sv. Duhom živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

Kedar bolnik ravno umira.

Zamorejo se mu rahlo na uho narekavati in tudi večkrat ponavljati naslednji zdihljeji:

Jezus! — Jezus! — Jezus! — V tvoje roke, o Gospod, izročim svojo dušo! — O Gospod, Jezus Kristus, sprejmi mojo dušo! — O Marija, prosi za me! — Marija, mati milosti, — kraljica dobrotljivosti, — hudega duha brani me, — na smertno uro sprejmi me!

Kedar se je duša že od trupla ločila.

V. Pridite na pomoč svetniki Božji! pridite naproti angelji Gospodovi! sprejmite njegovo (njeno) dušo in nesite jo pred obličje Najvišega.

V. Naj te sprejme Kristus, ki te je poklical, in v Abrahamovo naročje naj te peljejo angelji. — Naj sprejmejo tvojo dušo in jo nesejo pred obličje Najvišega.

V. Večni mir mu daj, o Gospod! in večna luč mu naj sveti. — Naj jo nesejo pred obličje Najvišega.

Kirie eleison. Kriste eleison. Kirie eleison. Oče naš.

V. Večni mir mu daj, o Gospod! R. In večna luč mu naj sveti.

V. Od vrat peklenskih. R. Reši njegovo dušo, o Gospod!

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Gospod bodi z vami i. t. d.

Molimo.

Tebi priporočimo, o Gospod, dušo tvojega hlapca I., da ker je svetu odmerl, tebi živi, in kar je po človeški slabosti v življenji zagrešil, ti po svoji premilostni dobroti odpusti in izbriši. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Opomba. Nihče zmed nas ne more vedeti, ali bo v takih okoliščinah umerl, da se bodo zamogle te prelepe cerkvene molitve pri njegovi smerti opravljati; in če se bodo tudi opravljale, — ali bo takrat še pri zavednosti, tako da jih bo zamogel umeti in se njim z živo vero pridružiti. Zato so imeli mnogi Božji služabniki navado, da so te molitve večkrat v življenji sami za sebe opravljali. Posnemaj jih tudi ti, in moli večkrat sam za sebe te molitve z namenom, naj bi ti usmiljeni Bog na smertno uro vse gnade podelil, za ktere se v teh molitvah prosi. Pri tem boš imel še drugi dobiček. Kedarkoli boš te molitve molil, se bo v tebi resnični sklep le še bolj poterdil, sveta in njegovih sladnosti se ogibati, greha se varovati, in se skoz pobožno in spokorno življenje na srečno smert pripravljati.

II. Druge molitve, ako umirajoči dolgo skleniti ne more.

1. Kedar se mertvaška sveča prižge.

Jezus Kristus, luč sveta, naj razsveti tvojo dušo, da v večni smerti ne zaspiš. Jezus Kristus, ki te je iz teme k svetli luči sv. vere poklical, naj te reši večne teme, in naj te pelje skozi smertno senco v sv. raj, kjer izvoljenim Božjim večna luč sveti. Amen.

2. Kedar se umirajočemu sv. križ poda.

Poglej z zaupanjem na sv. križ, na katerem je Jezus Kristus greh in smert premagal in večno življenje nam zaslužil. — Poljubi z ljubeznijo sv. križ, na katerem večna ljubezen za nas terpi in umira. — Primi z živo vero za sv. križ, in bežale bodo vse sovražne moči in peklenške oblasti. — Derži zvesto sv. križ, in gotovo te bo pripeljal v nebeški paradiž. Amen.

3. Umirajoči se izroči križanemu Jezusu.

O moj Jezus, moj Gospod in Odrešenik, v tvoje roke izročim svojo dušo. — Ti si jo s svojo drago kervjo odkupil; ti si jo odrešil

na sv. križu: tvoja je popolnoma. — Ne dopusti, da bi bila zdaj od tebe ločena. Vzemi jo k sebi, in postavi jo čisto in brez madeža pred svoj sodni stol. — Bodi ji milostljiv Sodnik, bodi ji mogočen Odrešenik. — Ti si, kterega se z vso močjo oklenem, — ti si, v kterega popolnoma zaupam, — ti si, kterega črez vse ljubim, — ti si, iz ljubezni do kterega rad umerjem. — V tvoje sv. rane izročim in pogreznem svojo dušo in telo. Amen.

4. Umirajoči se izroči Materi Božji.

Sveta Devica Marija, o ljubeznjiva Mati mojega Odrešenika, ti si za Bogom moje edino zaupanje in pribežališče. — Pod tvojo obrambo pribežim; — bodi moja pomočnica na smertno uro! — Ti veš, o sladka Mati! kako drago je tvoj Sin mojo dušo odkupil; stoj mi na strani v slednji sili in skerbi, da moja duša ne bo pogubljena. — Ne zaverzi moje prošnje, o sv. Božja Porodnica! priporoči me svojemu Sinu, izroči me svojemu Sinu, nesi mojo dušo v naročje svojega Sina. Amen.

5. Umirajoči se izroči sv. Jožefu.

O sv. Jožef, ki si tako srečen bil, v naročji Jezusa in Marije umreti; izprosi tudi meni milost, da umerjem v naročji Jezusa in Marije!

— O sv. Jožef, ki si vreden bil, dete Jezusa rešiti iz smertne nevarnosti in roke Herodove; bodi tudi moj varh na smertno uro, brani me sovražnih napadov, reši mojo dušo iz nevarnosti večnega pogubljenja in spremi jo v hišo nebeškega Očeta. — O sv. Jožef, ki si vreden bil, krušni oče Jezusov imenovan biti; poživi in poterdi mojo dušo v smertni sili s kruhom Božje milosti, in pelji jo na kraj, kjer bo večno vesela vživala kruh večnega življenja. Amen.

6. Umirajoči se izroči svojemu angelju varhu.

O sv. angelj varh, ki si pri svetem kerstu moje varstvo prevzel, in celo življenje ljubeznjivo me vodil: ne daj, da bi bili zdaj na smertno uro vsi tvoji trudi zgubljeni! — Pridi z mečem Božje mogočnosti, pokončaj vse moje sovražnike, in pelji mojo dušo v družbo devet angeljskih korov, kjer bom ž njimi in z vsemi svetniki Bogu veselo hvalo pel na vse večne čase. Amen.

7. Umirajoči priporoči Bogu nje, od katerih se mora ločiti.

O moj Bog! ti me kličeš; — glej, jaz pridem. Naj ti še enkrat priporočim nje, ktere si moji skerbi izročil, in ktere moram zdaj po tvoji volji zapustiti. — Oče nebeški! bodi ti

njih krušni oče, in daj jim vsakdanjega kruha na duši in na telesi! — Jezus Kristus, Sin Božji! bodi ti njih voditelj; naj jim vedno sveti luč prave vere, in naj nikdar ne izgrešijo steze sv. križa. — Sv. Duh! bodi ti njih varh in tolažnik; varuj jih hudega in ohrani jih v dobrem, da v gnadi Božji živijo in umerjejo, in se veseli zopet vidimo v hiši nebeškega Očeta. Amen.

8. Pobožni zdihljeji, ki naj se rahlo in po malem umirajočemu narekujejo.

(V čast Boga Očeta).

Molim te, o edini, pravi in živi Bog! v tem češčenji hočem umreti. Amen.

Verujem v tebe, večna resnica! v tej veri hočem umreti. Amen.

Upam v tebe, neskončna milost! v tem upanju hočem umreti. Amen.

Ljubim te, večna dobrota! v tej ljubezni hočem umreti. Amen.

Vdam se popolnoma v tvojo sv. voljo, neskončna modrost! v tej vdanosti hočem umreti. Amen.

Iz celega serca obžalujem vse grehe, o neskončna svetost! v tej serčni žalosti hočem umreti. Amen.

Rad terpim vse bolečine in smert, da tebi zadosti storim, večna pravica! v tem duhu pokore hočem umreti. Amen.

(V čast Boga Sina.)

Molim te, o Kristus, Sin Božji! in te hvalim, ker skoz svoj križ si svet odrešil.

Blagoslovljen bodi, o Jezus! ki po mene prideš v imenu Gospodovem. — Jezus, Sin Davidov, usmili se me!

Terdno verujem, o Jezus! da si tudi za mene terpel in umerl na križi.

Terdno upam, o Jezus! da ne bo nihče pogubljen, kdor z živo vero v tvoje presveto ime kliče.

Ljubim te, o Jezus! ker si ti mene nevrednega poprej in neskončno ljubil.

Terdno deržim tvoj križ, o Jezus! v tem znamenji zbežijo vse sovražne oblasti.

O Jezus! pri sodbi bodi moj Jezus, in zveličaj me! Amen.

* * *

(V čast Boga sv. Duha.)

Molim te, sv. Duh, pravi živi Bog! in te hvalim, ker si mi pri kerstu podal perstan Božje ljubezni in me postavil za dediča nebeškega kraljestva!

Molim te, sv. Duh! in te hvalim, ker si me pri sv. birmi poterdil za vojščaka Kristusovega, in mi zagotovil krono nebeško.

Molim te, sv. Duh! in te hvalim, ker si mi v zakramentu sv. pokore povernil kerstno oblačilo, oprano v sv. rešnji kervi Jezusovi.

Molim te, sv. Duh! in te hvalim, ker si me v zakramentu poslednjega olja poterdil za slednjo vojsko v smertni sili.

Molim te, sv. Duh! in te prosim: napolni mojo dušo s svojimi sedmerimi darovi, preden stopi pred sodbo Jezusovo

Molim te, sv. Duh, večna luč in večna ljubezen! in te prosim: bodi moja luč v smertni temi in pelji me v družbo zveličanih duhov v veselje večne ljubezni.

Molim te, sv. Duh, izvir vsega blagoslova! in te prosim: blagoslovi vse, katerim sem bil na tem svetu skerb, ljubezen ali hvaležnost dolžen. Amen.

* * *

(Zdihljeji pokore iz Davidovih psalmov.)

Iz globočine kličem k tebi, o Gospod!
— o Gospod, usliši moj glas!

Gospod, ako boš na pregrehe gledal, kdo bo pred teboj obstal, o Gospod?

Toda pri tebi je sprava in usmiljenje in obilno odrešenje.

Usmili se me toraj, o Gospod! po svojem velikem usmiljenji, in po obilnosti svojega usmiljenja izbriši mojo hudobijo.

Oberni svoj obraz od mojih grehov, in izbriši vse moje krivice.

Ne zaverzi me spred svojega obličja, in svojega svetega duha mi ne vzemi.

Pokaži mi presladko svoje obličje, in z duhom moči poterdi me.

Tebi prijeten dar je prežaljen duh; kesanega in ponižanega serca, o Bog, ne boš zavergel.

Usmili se me, o Gospod, ker sem slab; ozdravi me, ker moje kosti se tresejo in moja duša je vsa omamljena.

Moji dnevi so zginili, kakor dim, in moje kosti so se posušile, kakor trava.

Oberniti se k meni, o Gospod, in reši mojo dušo; pomagaj mi zavolj svojega usmiljenja.

Svoje roke proti tebi stegujem; moja duša je kakor suha zemlja pred teboj.

Hitro me usliši, o Gospod! moj duh omaguje.

Tvoj dobri duh naj me vodi po ravnem poti zavolj tvojega imena, o Gospod!

Usmili se me, o Gospod, usmili se me; v tebe zaupam, usmili se me!

* * *

(Zdihljeji hrepenenja iz Davidovih psalmov.)

K tebi, o Gospod, vzdigujem svojo dušo; v tebe zaupam, o moj Bog!

Oglej se na me in usmili se me, ker sem zapuščen in ubog.

Britkosti mojega serca so se namnožile;
iz mojih nadlog reši me.

Gospod je moja luč in moja pomoč; koga
se bom bal?

Gospod je varh mojega življenja; pred
kom se bom tresel?

Eno sem prosil Gospoda, tega želim: da
bi prebivati smel v hiši Gospodovi vse dni mo-
jega življenja.

Tebi govori moje serce, tebe iščejo moje
oči; tvoje obličje poželim, o Gospod!

Verujem, da bom videl dobrote Gospodove
v deželi živih.

Kakor hrepeni jelen po studenčni vodi:
tako hrepeni moja duša po tebi, o moj Bog!

Mojo dušo žeja po močnem živem Bogu;
kedaj bom prišel in se prikazal pred tvojim
obličjem, o moj Bog?

Zakaj si žalostna moja duša in me begaš?
Zaupaj v Gospoda, ker še ga boš hvalila,
njega, ki je moj Zveličar in moj Bog.

Smertne bolečine so me obdale, in peklen-
ske nevarnosti so me zadele: zato sem klical
v ime Gospodovo.

Poverni se, duša moja, v svoj pokoj; ker
dobro ti je storil Gospod.

Gospodu bom dopadel v deželi živih; hvalil te bom, o Gospod, iz vsega svojega serca; vpričo angeljev ti bom prepeval. Amen.

* * *

*

(V čast Matere Božje.)

Pod tvojo pomoč pribežim v smertni sili,
o Božja Porodnica! ne zaverzi moje prošnje,
o Marija!

O Mati Božja! s svojim Sinom me spravi,
svojemu Sinu me priporoči, svojemu Sinu me
izroči.

K tebi zdihujem žalosten in objokan v tej
solzni dolini; ne zapusti me, o Marija!

O Marija! po tem revnem življenji mi po-
kaži Jezusa, žegnani sad tvojega telesa.

O Marija! zavolj svojih sedem žalost me
reši večne žalosti in večnega terpljenja.

O Marija! zavolj svojih sedem radost me
pelji v večno veselje.

O Marija! spomni se, da me je Jesus na
križi tebi za sina izročil!

O Marija! spomni se, da še ni bilo sli-
šano od vekomaj, da bi bila ti koga zapustila,
ki je tebe na pomoč klical.

O Marija! terdno verujem, da ne bo nihče
pogubljen, za kogar ti prosiš; ker ti si mati
življenja.

O Marija, vrata nebeška, prosi za me!

O Marija, tolažnica žalostnih, prosi za me!

O Marija, pribežališče grešnikov, prosi
za me!

O Marija, pomoč kristjanov, prosi za me!

O Marija, Mati Jezusova, spremi me pred
sodni stol svojega Sina, in prosi za me! Amen.

* * *

(V čast Božjih angeljev in svetnikov.)

Pridi sv. arhangelj Mihael, in brani me z
mečem Božje vsegamogočnosti.

Pridi sv. arhangelj Rafael z zdravilom
Božje milosti in ozdravi moje dušne in telesne
bolečine za vse večne čase.

Pridi sv. arhangelj Gabriel, in prinesi mi
sladko pozdravljenje od Boga, da je v nebesih
za mene že vse pripravljeno.

Pridi moj sv. angelj varh, sprejmi mojo
dušo, ki ti je bila pri sv. kerstu izročena, in
nesi jo v naročje presvete Trojice.

Pridite vsi sv. angeljski kori, zapojte Bogu
zahvalno pesem za vse gnade, od kerstne do
smertne ure meni podeljene.

O sv. Jožef, mogočni patron umirajočih,
v tvoje varstvo izročim svojo dušo!

O sveti Jožef! spomni se, da si pre-
sladko umerl v naročji Jezusa in Marije; položi
tudi mojo trudno glavo v naročje Jezusa in
Marije.

O sv. Jožef! spomni se, da ti je Jezus pokoren bil na zemlji. Prosi toraj za me, kedar bom stal pred njegovo sodbo: tvoje prošnje ne bo zavergel.

O moji ljubi kerstni in birmški patroni! sprejmite mojo zahvalo za vso vašo poterpežljivost, ljubezen in skerb. Kronajte svoje delo, in izprositate mi milostno sodbo Božjo.

O vsi ljubi svetniki in svetnice Božje! zdaj pridite in molite za me. — Spremite mojo dušo v družbo izvoljenih; — naj bom od zdaj zanaprej vaš tovarš na vse večne čase. Amen.

(Za narekovanje v zadnjih trenutkih se zlasti lepo poda znana molitev: „Duša Kristusova, posveti me“ i. t. d. Glej I. del neb. hr. str. 207.)

9. Molitve pričujočih v čast Kristusovega terpljenja.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš. Češčena Marija.

Gospod Jezus Kristus! skoz tvoje prebitke smertne težave in tvojo priserčno molitev, ki si jo na oljski gori za nas opravil, kedar je tvoj pot, kakor kervave srage, tekkel na zemljo, te prosimo, da svoj kervavi pot, ki si ga tako obilno za nas pretil, svojemu nebeškemu Očetu v odpuščenje grehov tega tvojega umirajočega služabnika daruješ. Odreši ga v tej njegovi

smertni uri vse britkosti, zastran ktere se boji, da jo je po svojih grehah zaslužil. Ki z Očetom in sv. Duhom živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš. Češčena Marija.

Gospod Jezus Kristus! ki si hotel na sv. križi za nas umreti, ponižno te prosimo, da vse britkosti svojega terpljenja, ktere si za nas uboge grešnike na sv. križu prestal, posebno v tisti uri, ko se je tvoja najsvetejša duša od tvojega presvetega telesa ločila, svojemu nebeškemu Očetu za dušo tega tvojega umirajočega služabnika daruješ. V tej njegovi smertni uri mu vse šibe in kazni odpusti, zastran katerih se boji, da jih je po svojih grehah zaslužil. Ki z Očetom in sv. Duhom živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš. Češčena Marija.

Gospod Jezus Kristus! ki si skoz preroke govoril: „Z večno ljubeznijo sem te ljubil, zato sem te iz usmiljenja na se potegnil:“ prosimo te, da ravno to ljubezen, ki te je iz nebes doli potegnila, vse britkosti svojega terpljenja za

nas prestati, svojemu nebeškemu Očetu za dušo tega tvojega umirajočega služabnika daruješ. Odreši ga vseh bolečin večnega ognja, zastran katerih se boji, da jih je po svojih grehih zaslužil. Otmi njegovo dušo v tej uri njene ločitve. Odpri ji vrata nebeška, in dodeli, da se bo z vsemi svetniki v večnem zveličanji veselila.

Dobrotljivi Jezus, ki si nas s svojo drago kervjo odkupil, usmili se duše tega tvojega umirajočega služabnika, in pelji jo v nebeško domovino, da pri tebi in s teboj živi v nerazvezljivi ljubezni. Ki z Očetom in sv. Duhom živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

10. Blagoslovljenje umirajočega.

Pervi blagoslov.

Skoz moč svetega † križa razsveti Gospod svoje obličje nad teboj, in bodi ti milostljiv. Naj se milostno na tebe ogleda Gospod, in ti podeli večni mir.

Blagoslovi † te Bog Oče, kateri je vse reči vstvaril, in tudi tebi dal dušo in telo.

Blagoslovi † te Bog Sin, ki je za tebe umerl na križi, in te odrešil s svojo predrago kervjo.

Blagoslovi † te Bog, sv. Duh, ki te je pri sv. kerstu posvetil s svojo milostjo, v kateri naj te do konca ohrani.

Mir Gospoda našega Jezusa Kristusa bodi s teboj. Moč njegove presvete kervi, znamenje † sv. križa, njegov zmagovalni naslov: „Jezus Nazarenski † kralj Judov“, njegove presvete rane naj ti bodo nepremagljiva bramba zoper vse skušnjave zdaj in na smertno uro. V imenu Boga † Očeta, in † Sina, in sv. Duha. Amen.

Pojdi mirno, kerščanska duša! iz tega sveta. Jezus Kristus, ki je hotel za tebe umreti, naj te reši večne smerti. Jezus Kristus naj te odveže vseh tvojih grehov in naj te postavi na svojo desnico v število svojih izvoljenih, da svojega Zveličarja gledaš od obličja do obličja, in ga z vsemi svetniki častiš in hvališ na večne čase. Amen.

Drugi blagoslov.

Pojdi kerščanska duša v imenu Boga † Očeta, ki te je vstvaril, v imenu Boga † Sina, ki te je odrešil, v imenu Boga † sv. Duha, ki te je posvetil.

Pojdi brez strahu, neumerjoča duša, s svetimi zakramenti previdena, v kervi Božjega Jagnjeta očiščena, z znamenjem † sv. križa zaznamovana.

Pojdi v imenu † Očeta, ki te je po svoji podobi vstvaril, v imenu † Sina, ki te je s svojo kervjo odkupil, v imenu † sv. Duha, ki te je s svojimi darovi okinčal. —

Glej, nebeški Ženin pride; pojdi mu naproti! Pojdi tedaj, kerščanska duša v imenu presvete Trojice: v imenu † Očeta, čigar vsegamogočnost naj te brani, v imenu † Sina, čigar usmiljenje naj te spremlja, v imenu † sv. Duha, čigar posvečujoča gnada naj te nikdar ne zapusti.

Povzdigni se v imenu † Očetovem, on naj te spozna za svojega otroka; v imenu † Sinovem, on naj te sprejme za svojega brata (svojo sestro); v imenu † sv. Duha, on naj te kakor svojo ljubljeno nevesto objame.

Povzdigni se v imenu † Očeta, kateri ti je večno zveličanje iz ljubezni pripravil; v imenu † Sina, kateri ti je večno zveličanje s svojo rešnjo kervjo zaslužil; v imenu † sv. Duha, ki te je po sv. zakramentih večnega zveličanja vrednega storil.

Pojdi v imenu prečastite Device Marije, ki bo za tebe prosila pri svojem Sinu. Ona, mogočna Gospa in Mati, te bo na poti v večnost spremljala in vodila.

Križ † Kristusov bodi tvoj škit zoper vse napade hudega duha. Pojdi tedaj, v imenu Jezusovem, pred katerim se vsa kolena uklanjajo v nebesih, na zemlji in pod zemljo; v imenu Jezusovem, pred katerim pekel trepeče; v imenu Jezusovem, v katerem se odprejo vrata nebeška.

Na tvoji poti v večnost naj bodo rane Jezusove tvoja moč; križ † Kristusov tvoja palica; zasluženje Kristusovo tvoje bogastvo; telo Gospodovo tvoja popotnica; angelj varh tvoj potni tovarš; Marija tvoja pomočnica in priprošnica!

Poverni se, kerščanska duša! k tvojemu cilu in koncu, zavolj ktereга si vstvarjena. Moč † Očetova naj te krepí, modrost † Sinova naj te vodi, tolažba † sv. Duha naj te poživlja.

Tvojo dušo naj sprejme Bog Oče; kajti njegova podoba je in delo njegovih rok.

Tvojo dušo naj sprejme Bog Sin; kajti njegova lastnina je, ki jo je kupil s svojo predrago kervjo.

Tvojo dušo naj sprejme Bog, sv. Duh; kajti njegov tempelj je, ki ga je sebi pripravil in posvetil.

Povzdigni se tedaj, kerščanska duša! v imenu presvete Trojice, Očeta †, in Sina † in sv. † Duha. Amen.

In te blagoslov † presvete Trojice bodi s teboj in ostani s teboj na vse večne čase. Amen.

Tretji blagoslov.

Loči se v miru, kerščanska duša! blagoslovljena v imenu † Gospoda našega Jezusa Kristusa. Moč njegovega terpljenja naj te poterdi; zmagovalno znamenje sv. križa † naj te brani;

čistost brez madeža spočete Device Marije naj te pokriva; angeljski kori naj te spremljajo; arhangel Mihael naj se za tebe vojskuje; priprošnja vseh svetnikov naj ti pomaga, in presveta kri Jezusova naj te očisti.

Naj te spremlja blagoslov Boga † Očeta, ki te je iz nič vstvaril; naj te varuje moč † Kristusova, ki je za tebe svojo kri prelil; naj te razveseljuje tolažba † sv. Duha, ki te je v svoj tempelj posvetil.

Blagoslovim † te v imenu Gospodovem, ki je vstvaril nebo in zemljo. Blagoslovim † te v imenu prečastite, brez madeža spočete Device in Matere Marije, ki je tudi tvoja mati.

Povzdigni se, kerščanska duša! z živo vero k Bogu Očetu, ki je iz ljubezni do tebe svojega Sina poslal na zemljo. — Povzdigni se z veselim zaupanjem k Jezusu Kristusu, Božjemu Sinu, ki je s smertjo na križi plačal tvoje dolgov. — Vzdigni se v sladki ljubezni k Bogu, svetemu Duhu, ki je tvojo dušo okinčal s svetlo obleko milosti Božje.

Večni Bog naj se te usmili! — Bog Izraelov naj ti pošlje pomoč iz Siona! — Gospod naj ti odpusti vse tvoje grehe, in ozdravi vse tvoje rane. — Jezus Kristus naj te blagoslovi †, ko slovo vzameš od tega sveta, in on te naj blagoslovi †, ko se prikažeš na pragu večnosti! — In vse to, za kar smo iz ljubezni

do tebe, ljubi brat (ljuba sestra)! prosili in molili, naj ti podeli večni, neskončni in usmiljeni Bog, Oče †, Sin †, in sveti † Duh. Amen.

11. Molitve pri zadnjih zdihljajih umirajočega.

O Jezus! pridi svojemu služabniku na pomoč, ki si ga s svojo drago kervjo odrešil.

(Odgovor pričujočih.) V tvoje roke izročimo njegovo dušo.

O Jezus! po tvojem britkem smertnem vojskovanji te prosimo, daj moč našemu umirajočemu bratu v zadnji vojski in vzemi ga v večno življenje.

R. V tvoje roke izročimo njegovo dušo.

O Jezus! v tvoje presvete rane priporočimo umirajočega brata.

R. V tvoje roke izročimo njegovo dušo.

Oče nebeški! tvojemu neskončnemu usmiljenju priporočimo umirajočega brata.

R. V tvoje roke izročimo njegovo dušo.

O Jezus! v tej uri njegove smerti ga zakliči in mu reci, k tebi priti.

R. V tvoje roke izročimo njegovo dušo.

Pridi o Gospod! in nikar se ne mudi in razveži telesne vezi svojega hlapca.

R. V tvoje roke izročimo njegovo dušo.

Usmili se ga, o Gospod! ker njegovi počutki omagujejo, in njegova duša truplo zapušča.

R. V tvoje roke izročimo njegovo dušo.

Daj mu umreti, o Gospod! smert pravičnega in daj mu delež v veselji izvoljenih.

R. V tvoje roke izročimo njegovo dušo.

Jezus! tebi naj živi! — Jezus, tebi naj umerje! — Jezus, tvoj naj bo na vse večne čase!

R. V tvoje roke izročimo njegovo dušo.

O Gospod! pusti ga iti v miru, ker njegove oči so videle Izveličarja.

R. V tvoje roke izročimo njegovo dušo.

Jezus! tebi izročimo njegovo dušo. — Hvala tebi, Oče nebeški, dokončano je!

R. V tvoje roke izročimo njegovo dušo.

Cerkveno molitev „po ločitvi duše“ najdeš spredej stran 384.

12. Molitev z odpustki za umirajoče.

(Tudi pripravna, kedar slišiš umirajočemu zvoniti.)

Moli najpoprej tri Očenaše v spomin treh ur, ktere je Jezus v smertnih težavah na križi prebil.

Moli potem tri Češčena Marija v spomin bolečin, ktere je kraljica marternikov v onih treh urah pod križem svojega Sira preterpela.

Pij VII. so dne 18. aprila 1809 za to molitev podelili 300 dni odpustka. [*]

Pristavek.

V mnogih krajih je navada, da sosedje ne pridejo le po dnevi merliča poškopit in za njegovo dušo molit; ampak da se na večer zberejo, in celo noč pri njem prebedijo. Ta navada sama na sebi je lepa, in obžalovati je le to, da obnašanje ni vselej tako, da bi to ponočno čuvanje služilo Bogu v čast, in duši pokojnega v pomoč. Se ve; celo noč ven in ven se moliti ne more; zato sprejmite, ljube duše! za take prilike naslednji nasvet. Razdelite noč med molitev, sveto branje in pobožne pogovore.

Za molitev se priporoča posebno sv. roženkranc, potem razne litanije v čast sladkega imena Jezusovega, Kristusovega terpljenja, Matere Božje in vseh svetnikov. Prav lepo se podajo tudi molitve križevega pota, ki služijo v premišljevanje terpljenja Kristusovega.

Ko ste nekaj časa molili, potem se podajte k svetemu branju. Bere pa naj tisti, kateri ume najbolj gladko, zastopno in pobožno brati. V branje se priporoča življenje svetnikov in sv. pasjon, ali popis terp-

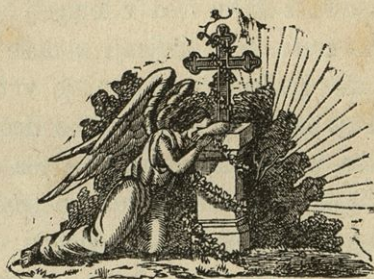
ljenja Kristusovega, kakor se najde v vsaki evangeljski knjigi, ali tudi razlaganje Kristusovega terpljenja, kakor ga je izdala družba sv. Mohora. Ako teh knjig nemate pri rokah, najdete tudi v II. delu „nebeške hrane“ dosti lepega in primerneга branja. Berite premišljevanja od štirih poslednjih reči, od smerti, sodbe, pekla, nebes in od usmiljenja Božjega.

Ko ste nekaj časa brali, potem si opočite; za počitek pa imejte pobožne pogovore, to je, pogovarjajte se čez to, kar ste lepega brali.

Kedar ste si zadosti opočili, se povernite zopet k molitvi, potem zopet k branji in potem zopet k pobožnim pogovorom. In tako vam bo noč brez težave in prijetno pretekla, da sami ne bote vedeli, kedaj in kako. Godilo se vam bo, kakor sv. Antonu puščavniku, ki se je mnogokrat v jutro čez solnce pritožil, da je prehitro vstalo, in ga opomnilo skleniti ponočno premišljevanje, v katerem je vžival nebeške sladkosti.

In taka ponočna čuvanja bodo veselje za Boga in njegove sv. angelje, — bodo sladka

tolažba za dušo pokojnega, kteremu bote te molitve darovali, — bodo pa tudi vam samim koristna, in zaupati smete, da si bote skoz to ljubezen do svojih rajnih sosedov tudi samim sebi izprosili in zaslužili srečno zadnjo uro in milostno sodbo.

Šesto poglavje.

Pobožnosti kerščanskega pogreba.

Nauk.

Truplo vernega kristjana, ktero je bilo pri sv. kerstu z dušo vred v tempelj sv. Duha posvečeno, ktero je v življenji z dušo vred za Boga delalo in terpelo, ktero je v to namenjeno, da se na sodnji den zopet z dušo sklene in v nebesa preseljeno vekomaj gleda in vživa Božje obličje, — to truplo tudi po smerti naše spoštovanje in posebno skerb zasluži. — Zato je sv. cerkev ob prvega začetka posebno skerb obračala na dostojno pokopovanje mertvih. Zemljo, za pokopališče odločeno, je blagoslovila, z molitvami in s petjem psalmov je spremljala pokojne k grobu in z najostrejšimi kaznimi je žugala onim, ki bi se derznili, v Bogu počivajočim rajnim mir kaliti in sv. pokopališča skruniti. — Zlasti v Rimu gledajo romarji še den denešnji z začudenjem čudovite in nezmerne podzemeljske prostore, v ktere so prvi kristjani

trupla svojih rajnih bratov in sester pobožno pokopavali, da bi jih pred neverniki skrili in vsake oskrumbe ovarovali. — In Bog sam je v sv. pismu razodel, kako žlahtna in zaslužljiva v njegovih očeh je skerb za dostojni pokop mertvih, dokler je angelj Gospodov pobožnemu Tobiju govoril, rekoč: „Kedar si s solzami molil in si mertve pokopaval, in si svoje kosilo popuščal, in si mertve po dnevi v svoji hiši skrival, po noči pa pokopaval, sem jaz tvojo molitev pred Gospoda nōsil, ker si bil Bogu prijeten“ (Tob. 12, 12—13.). Na podlagi teh besed je štela cerkev od nekdanj „merliče pokopavati,“ med telesna dobra dela, je vpeljala za dostojno pokopavanje merličev posebne bratovščine in družbe, n. pr. „družbo sv. Jožefa Arimatejskega“, in je udom raznih drugih bratovščin celó odpustke za to dobro delo dovolila. Tako prejmejo n. pr. udje bratovščine presv. Rešnjega telesa in karmelitskega škapulirja vselej 100 dni odpustka, kedar merliča k grobu spremljajo. (Klemen X. 24. jan. 1673. — Pavl V. 19. jul. 1614.)

Da se bodo zanaprej pobožni bralci še z večo pobožnostjo pogrebov vdeleževali, jim po-

damo tukaj obredne molitve, kakor jih mešnik pri pogrebu moli, in dnevnic za pokojne, ktere Slovenci navadno vigilje ali bilje imenujejo, da bodo tudi med tem opravilom z istimi besedami, kakor duhovniki pred altarjem, za duše rajnih moliti zamogli. Kdor dnevnic za pokojne moli, prejme vsakokrat 50 dni odpustka. (Pij V. 9. jul. 1568.)

Cerkvene molitve pri pogrebu.

1. Pri pogrebu odraščenih.

Pred hišo pokojnega, ali ako ga k pokopališču prinesejo, pred pokopališčem poškropi mešnik merliča, ter moli:

Ant. Gospod, ako boš na pregreho gledal; kdo bo obstal, o Gospod?

Psalm 129.

Iz globočine vpijem k tebi, o Gospod! *
— Gospod, usliši moj glas.

Naj poslušajo tvoja ušesa * glas moje molitve.

Gospod, ako boš na grehe gledal, * kdo bo obstal, o Gospod?

Toda pri tebi je sprava, * in zavolj tvoje postave čakam tebe, o Gospod!

Moja duša se zanaša na njegovo besedo; * moja duša upa v Gospoda.

Od juternje straže do noči * naj upa Izrael v Gospoda.

Ker pri Gospodu je usmiljenje, * in pri njem je obilno odrešenje.

In on bo rešil Izrael * vseh njegovih hudobij.

Večni pokoj mu daj, o Gospod, * in večna luč mu naj sveti.

Ant. Gospod, ako boš na pregreho gledal itd.

Kirie eleison. Kriste eleison. Kirie eleison.

Oče naš i. t. d.

V. Od vrat peklenskih.

R. Reši njegovo dušo, o Gospod.

V. Večni pokoj mu daj, o Gospod.

R. In večna luč mu naj sveti.

V. Naj počiva v miru. *R.* Amen.

V. Gospod, usliši moje molitev i. t. d.

V. Gospod bodi z vami i. t. d.

Molimo. Odreši, prosimo, o Gospod! dušo svojega služabnika (svoje služabnice) I., da ker je svetu odmerl, tebi živi, in kar je po slabosti mesa v življenji zagrešil, ti z odpuščanjem svoje preusmiljene dobrotljivosti izbriši. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

V. Večni pokoj mu daj, o Gospod i. t. d.

V. Naj počiva v miru. *R.* Amen.

Mešnik zopet poškropi merliča, rekoč: Z roso nebeško naj poškropi Bog tvojo dušo, v imenu Očeta †, in Sina † in svetega † Duha. Amen.

Pri slovesnem pogrebu se še moli pred hišo, — ali ako merliča k cerkvi nesejo, po meši ali po vigilijah pred cerkevjo tako imenovani Libera:

Ne pojdi v sodbo s svojim hlapcem, o Gospod, ker pred teboj ne bo opravičen nijeden človek, ako mu ti odpuščanja vseh grehov ne podeliš. Za tega voljo prosimo, naj ga nikar ne zadene tvoja obsodba, ker ti ga iskrena priprošnja Kristusovih vernikov priporoča, ampak naj mu na pomoč pride tvoja milost, da uide sodbi maščevanja zato, ker je, dokler je živel, nosil znamenje svete Trojice. Kteri živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Libera. *R.* Reši me, o Gospod, večne smerti na oni strašni den, ko se bodo nebesa tresla in zemlja, kedar prideš svet sodit skoz ogenj.

V. Tresem se in bojim se, kedar preiskava pride in prihodnja jeza. — Ko se bodo nebesa tresla in zemlja.

R. Tisti den je den jeze, stiske in reve, den velik in črez vse britek. — Kedar prideš svet sodit skoz ogenj.

V. Večni pokoj mu daj, o Gospod, in večna luč mu naj sveti. — Reši me, o Gospod, i. t. d. (kakor spredej.)

Kirie eleison. Kriste eleison. Kirie eleison.

Oče naš. (Med katerim se mertvaški oder od vseh strani poškropi in pokadi.)

V. Od vrat peklenskih. *R.* Reši njegovo dušo, o Gospod.

V. Naj počiva v miru. *R.* Amen.

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Gospod bodi z vami i. t. d.

Molimo o. O Bog, kteremu je lastno, se vselej usmiliti in prizanesti, ponižno te prosimo za dušo tvojega služabnika I., ktera je na tvoje povelje denes te svet zapustila: ne daj je v roke sovražnika in ne pozabi je za vselej; temveč zapovej, da jo tvoji angelji sprejmejo in na dom sv. raja peljejo, da ker je v tebe upala in verovala, ne terpi peklenske kazni, ampak večno veselje posede. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Na to začne sprevod, in mešnik naglasi:

Ant. Gospodu bodo veselja poskakovale poterte kosti.

Med sprevidom se poje (Miserere).

Psalm 50.

Usmili se me, o Bog, po svoji veliki milosti, * in po obilnosti svojega usmiljenja izbriši mojo hudobijo.

Umij me če dalje bolj moje krivice, * in očisti me moje pregrehe.

Ker spoznam svojo hudobijo, * in moj greh je vedno pred menoj.

Tebi samemu sem grešil, in vpričo tebe sem storil hudo; * zato boš pravičen spoznan v svojih besedah, in boš zmagal, ako boš sojen.

Zakaj glej! v hudobiji sem spočet, * in v grehih me je spočela moja mati.

Glej, vsaj resnico ljubiš; * razodevaš mi neznane skrivnosti svoje modrosti.

Pokropi me s hisopom in bom očiščen; * umij me, in bom bolj bel, kakor sneg.

Daj mi slišati veselo in prijetno besedo, * in poterte kosti bodo veselja poskakovale.

Oberni svoj obraz od mojih grehov, * in izbriši vse moje krivice.

Čisto serce vstvari v meni, o Bog! * in obnovi v mojem oserčji pravega duha.

Ne zaverzi me spred svojega obličja; * in svojega svetega Duha mi nikar ne vzemi.

Daj mi zopet veselje svojega zveličanja; * in z duhom moči poterdi me.

Potem bom krivične učil tvoje poti, * in hudobni se bodo k tebi spreobrnili.

Reši me dolgov kervi, o Bog, Bog mojega zveličanja! * in moj jezik bo poveličeval tvojo pravico.

Gospod! odpri moje ustnice; * in moja usta bodo oznanovala tvojo hvalo.

Zakaj ako bi bil daritev hotel, prav rad bi ti jo bil dal; * ali nad žgavnimi darovi nēmaš dopadenja.

Bogu (prijeten) dar je prežaljen duh; * skesanega in ponižanega serca, o Bog! ne boš zaverigel.

Po svoji dobrotljivi volji, o Gospod! izkaži milost Sionu, * da se Jeruzalemski zidovi zopet postavijo.

Takrat boš sprejemal daritev pravice, darove in žgavne daritve; * tedaj bodo pokladali teleta na tvoj altar.

Pred pokopališčem se psalm sklene: Večni pokoj mu daj, o Gospod, * in večna luč naj mu sveti.

Ant. Gospodu bodo veselja poskakovale poterte kosti.

Na poti do groba se poje: Pridite na pomoč angelji Božji, pridite naproti angelji Gospodovi: sprejmite njegovo dušo in nesite jo pred obličje Najvišega.

V. Naj te sprejme Kristus, kateri te je poklical, in angelji naj te peljajo v naročje Abrahamovo. — Naj sprejmejo njegovo dušo.

V. Večni pokoj mu daj, o Gospod, in večna luč naj mu sveti. — Naj nesejo njegovo dušo pred obličje Najvišega.

V. sveti raj naj te peljajo angelji; pri tvojem prihodu naj te sprejmejo marterniki in

naj te pripeljejo v sveto mesto Jeruzalem. Zbor angeljev naj te sprejme, in z nekdanj ubogim Lazarjem ti bodi večni počitek.

Ako še grob ni blagoslovljen, ga blagoslovi mešnik, rekoč:

O Bog, po čigar usmiljenji duše vernih počivajo, blagoslovi † te grob, in daj mu za varha svojega svetega angelja, da čigar truplo se tukaj pokoplje, njegova duša, vseh grešnih vezi rešena, se z vsemi svetniki brez konca v tebi raduje. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Zdaj poškropi grob, rekoč: Posvečen bodi te grob. V imenu Očeta in Sina † in sv. Duha. Amen.

Po tem moli mešnik, ko se truplo v grob spušča: Vzemi zemlja, kar je tvojega, naj vzame Bog, kar je njegovega: truplo je iz zemlje vpodobljeno, duh je od zgoraj vdihnjen.

Ko truplo v grobu poškropi: Z roso nebeško naj Bog poživi tvojo dušo. V imenu Očeta, in Sina † in svetega Duha. Amen.

Ko pri slovesnem pogrebu truplo v grobu pokadi: Z nebeško dišavo naj Bog nahrani tvojo dušo. V imenu Očeta, in Sina † in svetega Duha. Amen.

Ko trikrat persti v grob verže: Pomisli človek, — da si prah, — in da se v prah povernil bodeš.

Kirie eleison i. t. d. Oče naš i. t. d.

V. Od vrat peklenških. *R.* Reši njegovo dušo, o Gospod.

V. Naj počiva v miru. Amen.

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Gospod, bodi z vami i. t. d.

Molimo. Stori, prosimo, o Gospod, s svojim pokojnim hlapcem to usmiljenje, da za svoja djanja ne prejme plačila v terpljenji, ki je vedno izpolnjevati želel tvojo voljo; ampak, da kakor ga je tukaj prava vera vezala z družbo vernikov, tako ga tamkaj tvoje usmiljenje pridruži angeljskim korom. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

V. Večni pokoj jim daj, o Gospod i. t. d.

V. Naj počivajo v miru. Amen.

Njegova duša in duše vseh vernih mertvih naj po Božjem usmiljenji v miru počivajo. Amen.

2. Pri pogrebu nedolžnih otrok.

Pred hišo pokojnega mešnik pokropi merliča in naglasi:

Ant. Češčeno bodi ime Gospodovo, odslej in na vekomaj.

Psalm 112.

Hvalite služabniki Gospoda; * hvalite ime Gospodovo.

Bodi hvaljeno Gospodovo ime * od zdaj in na vekomaj.

Od solnčnega izhoda do zahoda * bodi hvaljeno Gospodovo ime.

Povišan črez vse narode je Gospod, * in črez nebesa njegovo veličanstvo.

Kdo je enak Gospodu, našemu Bogu, ki prebiva na višavi? * In gleda na nizko v nebesih in na zemlji?

Ki iz praha vzdigne ubovega * in potegne iz blata reveža.

Da ga postavi med pervake, * — med pervake svojega ljudstva.

Ki daje, da prebiva nerodovitna v hiši, * kakor vesela mati otrok.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ant. Češčeno bodi ime i. t. d.

Kirie eleison i. t. d. — Oče naš.

V. Mene pa si zavoljo nedolžnosti sprejel.

R. In si me poterdil pred svojim obličjem na vekomaj.

V. Gospod bodi z vami i. t. d.

Molimo. Vsegamogečni, najmilejši Bog, ki vsem otrokom, kateri so skozi vodo sv. kersta prerojeni, ako se iz tega sveta ločijo, brez njih lastnega zaslužnja takoj podeliš večno življenje, kakor verujemo, da si denes tudi temu otroku storil: daj nam, prosimo, o Gospod, da po priprošnji blažene Marije, vselej Device, in vseh tvojih svetnikov, tebi tukaj z očiščenim srcem služimo, v svetem raju pa z nedolžnimi otročiči

združeni bodemo. Po Kristusu, Gospodu našem.
Amen.

Med sprevedom do groba se pojejo veseli
psalmi:

Psalm 118.

Blagor nedolžnim na potu, * ki hodijo po
Gospodovi postavi.

Blagor jim, kateri preiskujejo njegova spri-
čevanja, * ki ga iščejo iz celega serca.

Kajti kateri hudobijo uganjajo, * ne hodijo po
njegovih potih.

Ti si ukazal, * strogo izpolnjevati tvoje za-
povedi.

O da bi bile moje poti obrnjene * v ohran-
jenje tvojih pravic.

Tedaj ne bom osramoten, * ako bom gledal
na vse tvoje zapovedi.

Slavil te bom z ravnim srcem, * zato ker
sem se učil sodb tvoje pravice.

Tvoje postave bom ohranil, * nikar celo ne
zapusti me.

S čem mladeneč popravi svojo pot? * Z
ohranjenjem tvojih besedi.

Z vsem svojim srcem te iščem; * ne za-
verzi me od svojih zapovedi.

V svojem serci hranim tvoje govore, * da
zoper tebe ne grešim.

Hvaljen bodi, Gospod! * uči me svoje postave.

S svojimi ustnicami oznanujem * vse pravice
tvojih ust.

Steze tvojih spričevanj se veselim, * (bolj)
kakor vseh zakladov.

V tvojih zapovedih se bom vadal, * in pre-
udarjal tvoje poti.

Tvoje postave bom premišljeval; * tvojih be-
sedi ne bom pozabil.

Čast bodi Očetu i. t. d.

Ako čas dopušča se še molijo psalmi:
148 „Hvalite Gospoda z nebes;“ (stran 227.) —
149 „Pojte Gospodu novo pesem;“ (stran 228.)
— 150 „Hvalite Gospoda v njegovih svetih“
(stran 229.) — in psalm 23 „Gospodova je
zemlja.“ (stran 212.)

Ant. Ta bo prejel blagoslov od Gospoda,
in usmiljenje od Boga, svojega Zveličarja; ker
takošen je zarod njih, ki iščejo Gospoda.

Pri pokopu se moli isto tako, kakor pri
odraščanih. Po pokopu se moli:

Kirie eleison i. t. d. — Oče naš.

V. Pustite male k meni priti.

R. Ker takih je nebeško kraljestvo.

V. Gospod bodi z vami i. t. d.

Molimo. Vsegamogočni večni Bog, lju-
bitelj svete čistosti, ki si danes dušo tega otroka
v nebeško kraljestvo milostljivo poklical: stori
tudi z nami, o Gospod, milostljivo, da po za-
služenji tvojega presvetega terpljenja, in po pri-

prošnji blažene Marije, vselej Device, in vseh tvojih svetnikov se tudi mi v istem kraljestvi z vsemi svetniki in izvoljenimi vekomaj veselimo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Dnevnice za pokojne.

Te dnevnice imajo le tri dele: večernice, juternice in hvalnice. Cele dnevnice se molijo v cerkvi na den vernih duš, in sicer: večernice na praznik vseh svetnikov popoldne, — juternice in hvalnice pa na vernih duš den pred peto sv. mešo. — Pri pogrebih, osminah, obletnicah i. t. d. se moli navadno le eden tečaj juternic s hvalnicami vred, kakor bo spodej razvidno.

Večernice.

Ant. Gospodu bom dopadel v deželi živih.

Psalm 114.

Ljubim Gospoda, * ker je uslišal glas moje molitve.

Ker mi je svoje uho nagnil, * zato bom v njega klical svoje žive dni.

Smertne bolečine so me obdale, * in peklenške nevarnosti so me zadele.

Stiske in britkosti sem našel, * zato sem klical v ime Gospodovo:

O Gospod, reši mojo dušo! * Gospod je usmiljen in pravičen, in naš Bog se usmili.

Gospod varuje majhne; * ponižan sem bil, pa me je rešil.

Poverni se, duša moja! v svoj pokoj; * ker dobro ti je storil Gospod.

Kajti rešil je mojo dušo od smerti, * moje oči od solz, moje noge od padca.

Gospodu bom dopadel, * v deželi živih.

Večni pokoj jim daj o Gospod, * in večna luč naj jim sveti.*

Ant. Gospodu bom dopadel i. t. d.

Ant. Gorje mi, Gospod, da se moje potovanje tako podaljšuje.

Psalm 119.

V Gospoda sem klical, * ko sem bil stiskan, in me je uslišal.

Gospod! reši mojo dušo krivičnih ust * in goljufnega jezika.

Kaj se ti bo dalo, ali kaj se ti bo povernilo * za lažnjivi jezik?

Ostre pušice mogočnega * s požigalnim ognjem vred.

Gorje meni, da se moje potovanje tako podaljšuje! Med cedarskimi (sovražnimi) pre-

* Tako se pri teh dnevnicaš sklepajo vsi psalmi in vse hvalnice.

bivalci stanujem; * kako dolgo je že na tujem moja duša!

Ž njimi, ki mir sovražijo, sem miren; * ako ž njimi govorim, me napadajo brez vzroka.

Ant. Gorje mi, o Gospod, i. t. d.

Ant. Gospod te varuje vsega hudega; Gospod naj varuje tvojo dušo.

Psalm 120.

Svoje oči vzdigujem na gore, * od koder mi pomoč dohaja.

Moja pomoč je od Gospoda, * ki je vstvaril nebo in zemljo.

Naj ne da tvoji nogi spoderkniti, * in naj ne dremlje, kateri te varuje.

Glej! on ne dremlje in ne spi, * kateri varuje Izrael.

Gospod te varuje, Gospod je tvoja obramba * nad tvojo desnico.

Ne bo te peklo solnce po dnevi, * tudi ne luna po noči.

Gospod te varuje vsega hudega; * Gospod naj varuje tvojo dušo.

Gospod naj varuje tvoj vhod in tvoj izhod; * odslej in na vekomaj.

Ant. Gospod te varuje i. t. d.

Ant. Gospod, ako boš na pregrehe gledal, kdo bo obstal, o Gospod?

Psalm 129.

Iz globočine vpijem k tebi, o Gospod! *
— Gospod, usliši moj glas.

Naj poslušajo tvoja ušesa * glas moje molitve.

Gospod, ako boš na grehe gledal, * kdo bo obstal, o Gospod?

Toda pri tebi je sprava, * in zavolj tvoje postave čakam tebe, o Gospod!

Moja duša se zanaša na njegovo besedo; * moja duša upa v Gospoda.

Od juternje straže do noči * naj upa Izrael v Gospodu.

Ker pri Gospodu je usmiljenje, * in pri njem je obilno odrešenje.

In on bo rešil Izrael * vseh njegovih hudobij.

Ant. Gospod, ako boš na pregrehe gledal i. t. d.

Ant. Del svojih rok ne zaverzi, o Gospod!

Psalm 137.

Hvalim te, Gospod, iz vsega svojega serca, * ker si uslišal besede mojih ust.

Vpričo angeljev ti bom prepeval; * molil bom proti tvojemu svetemu tempeljnu, in bom povelečeval tvoje ime.

Zavoljo tvojega usmiljenja in tvoje resnice; * ker povelečal si čez vse svoje sveto ime.

Kteri koli den te kličem, usliši me; *
pomnoži moč v moji duši!

Tebe Gospod, naj slavijo vsi kralji po
zemlji; * ker so slišali vse besede tvojih ust.

In naj pojejo od potov Gospodovih, * ker
velika je slava Gospodova.

Kajti Gospod je visok in na nizko gleda, *
in visoko pozna od dalječ.

Akoravno bi hodil v sredi stiske, me ti
poživiš; * in nad jezo mojih sovražnikov stegneš
svojo roko, in me otme tvoja desnica.

Gospod bo povernil namesti mene; * Go-
spod, tvoja milost je večna: del svojih rok ne
zaverzi!

Večni pokoj jim daj i. t. d.

Ant. Del svojih rok ne zaverzi, o Gospod!

V. Slišal sem glas z nebes, ki mi je rekel:

R. Blagor mertvim, kateri v Gospodu
umerjejo.

Ant. Vse, kar mi da oče, bo k meni prišlo,
in kdor k meni pride, ga ne bom sunil venkaj.

Hvalnica blažene Marije Device. Luk. 1.

Moja duša poveljuje Gospoda i. t. d.
(stran 201).

Ant. Vse, kar mi da oče i. t. d.

Naslednje molitve se molijo klečé v ve-
černicah in hvalnicah.

Oče naš.

Psalm 145.

Hvali Gospoda, moja duša! hvalil bom Gospoda svoje žive dni; * psalme bom pel svojemu Bogu, dokler živim.

Ne zanašajte se na poglavarja, * na otroke človeške, pri katerih ni pomoči.

Njih duh gre iz njih, in se vernejo v svojo zemljo; * tisti den zginejo vse njih misli.

Blagor mu, čigar pomočnik je Bog Jakobov, čigar zaupanje je v Gospoda, njegovega Boga, * ki je vstvaril nebo in zemljo, morje in vse, kar je v njih.

Ki ohrani resnico vekomaj, pravico dela njim, kateri terpe krivico, * in daje lačnim hrano.

Gospod odreši jetnike, * Gospod razsvetljuje slepe.

Gospod vzdiguje poterte, * Gospod ljubi pravične.

Gospod varuje tuje, sprejema siroto in udovo, * in grešnikov steze zatira.

Gospod bo kraljeval vekomaj, * tvoj Bog, o Sion! od roda do roda.

Večni pokoj jim daj i. t. d.

(Namesti tega psalma se moli v hvalnicah psalm 129.) Iz globočine vpijem (spredej stran 424).

V. Od vrat peklenških.

R. Reši njih duše, o Gospod.

V. Naj počivajo v miru. Amen.

V. Gospod, usliši mojo molitev i. t. d.

V. Gospod bodi z vami i. t. d.

Molimo. O Bog, ki si med apostoljskimi mešniki svoje služabnike s škofovsko in mešniško častjo okinčal: dodeli, prosimo, da tudi v njih večno družbo vversteni bodejo.

O Bog, ki odpuščenje deliš, in zveličanje človeštva ljubiš, tvojo dobrotljivost prosimo: da naše družbe bratom, žlahtnikom in dobrotnikom, ki so se iz tega sveta ločili, po priprošnji blažene Marije, vselej Device, in vseh tvojih svetnikov, v družbo večnega zveličanja priti dovoliš.

O Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh vernih, dodeli dušam tvojih služabnikov in služabnic odpuščenje vseh grehov, da pomiloščenje, kterega so vselej želele, po bogaboječih prošnjah dosežejo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Večni pokoj jim daj i. t. d.

V. Naj počivajo v miru. Amen.

Pred te tri molitve zamoreš ob posebnih prilikah postaviti ktero zmed naslednjih molitev:

Na den pogreba. Odreši, prosimo, o Gospod, dušo svojega služabnika I., da ker je svetu odmerl, tebi živi, in kar je po slabosti mesa v življenji zagrešil, ti z odpuščanjem svoje preusmiljene dobrotljivosti izbriši.

Na den osmine ali obletnice. O Bog, dodeli duši svojega služabnika, čigar smertnega dneva osmino (obletnico) denes obhajamo,

kraj hladila, blaženost počitka in večne luči svetlobo.

Za očeta in mater. O Bog, ki si zapovedal očeta in mater častiti, usmili se dobrotljivo duš mojega očeta in moje matere, odpusti jim vse grehe in dodeli, da jih zopet vidim v veselji večnega veličanstva.

Za dušo enega rajnega. Nagni, o Gospod, svoje uho k našim prošnjam, s katerim tvoje usmiljenje ponižno prosimo, da dušo svojega služabnika, katero si iz tega sveta poklical, v deželi miru in luči vstanoviš in jo svojim svetnikom pridružiš.

Juternice.

Vabilo. Kralja, kteremu vse živi; * pridite, molimo. — Kralja, kteremu vse živi, pridite, molimo.

Psalm 94.

Pridite, radujmo se v Gospodu; ukajmo Bogu, svojemu Zveličarju. Zgodaj pridimo pred njegovo obličje z zahvalo, in mu prepevajmo v psalmih. — Kralja, kteremu vse živi, pridite, molimo.

Ker Gospod je velik Bog in velik kralj črez vse bogove; zakaj v njegovi roki so vse pokrajine zemlje in on gleda na verhove hribov. — Pridite, molimo.

Ker njegovo je morje in on ga je vstvaril, in suho so uterdile njegove roke. Pridite, molimo in pokleknilimo in jokajmo pred Gospodom, ki nas je vstvaril; ker on je Gospod, naš Bog, mi pa smo njegovo ljudstvo in ovce njegove paše. — Kralja, kteremu vse živi, pridite, molimo.

Denes ko njegov glas zaslišite, nikar ne uterdite svojih serc; kakor so me razserdili ob dnevu skušnjave v puščavi, kjer so me skušali vaši očetje; skusili so me in so videli moja dela. — Pridite, molimo.

Štirideset let sem blizo bil temu ljudstvu, in sem rekel: Ti se vedno motijo v sercu; oni pa niso spoznali mojih potov, zato sem prisegel v svoji jezi: Nikoli ne pojdejo v moj pokoj. — Kralja, kteremu vse živi, pridite molimo.

Večni pokoj jim daj, o Gospod, in večna luč naj jim sveti. — Pridite, molimo. Kralja, kteremu vse živi, pridite, molimo.

Pervi tečaj.

(Moli se v pondeljek in četrtek.)

Ant. Gospod, moj Bog! ravnaj pred svojim obličjem mojo stezo.

Psalm 5.

Zasliši moje besede, o Gospod, * pomni na moje vpitje.

Poslušaj glas moje prošnje, * moj kralj in moj Bog.

Ker k tebi bom molil, o Bog, * zjutraj boš uslišal moj glas.

Zjutraj bom stal pred teboj in premisljeval; * ker ti si Bog, ki noče krivice.

Hudobnež pa ne bo prebival poleg tebe; * in krivični ne bo obstal pred tvojimi očmi.

Sovražiš vse, ki hudo delajo; * pogubiš vse, ki lažnjivo govorijo.

Moža kervi in zvijače studi Gospod: * jaz pa (zaupam) v obilnost tvojega usmiljenja.

Stopil bom v tvojo hišo, * bom molil pri tvojem svetem tempeljnu v tvojem strahu.

Gospod, vodi me v svoji pravici; * zavoljo mojih sovražnikov ravnaj mojo pot pred svojim obličjem.

Ker v njih ustih ni resnice; * njih serce je nečimerno.

Odpert grob je njih gerlo, s svojimi jeziki goljufno delajo, * o Bog, sodi jih!

Stori v nič njih naklepe; izženi jih zavolj obilnosti njih hudobij; * ker so te dražili, o Gospod!

Veselé pa naj se, ki upajo v te; * vekomaj se bodo radovali, in ti boš v njih prebival.

In hvalili se bodo s teboj vsi, ki ljubijo tvoje ime; * ker ti blagosloviš pravičnega.

Gospod, kakor s škitom svoje milosti, *
si kronal nas.

Večni pokoj jim daj i. t. d.

Ant. Gospod, moj Bog i. t. d.

Ant. Poverni se, o Gospod, in reši
mojo dušo, ker ni ga ob smerti, ki bi se tebe
spominjal.

Psalm 6.

Gospod ne strahuj me v svojem serdu, *
in ne tepi me v svoji jezi.

Usmili se me, o Gospod, ker sem slab; *
ozdravi me, o Gospod, ker moje kosti se tresejo,

In moja duša je vsa omamljena; * in ti, o
Gospod, doklej še (odlagaš)?

Oberniti se k meni, o Gospod, in reši mojo
dušo: * zavoljo svojega usmiljenja pomagaj mi!

Ker ga ni ob smerti, ki bi na te mislil; *
v peklu pa kdo bo tebe hvalil?

Utrudil sem se v svojem zdihovanji; vse
noči na svoji postelji prejemam, * in s svojimi
solzami močim svoje ležišče.

Od žalovanja so moje oči otemnele; * po-
staral sem se med vsemi svojimi sovražniki.

Poberite se spred mene vsi, ki hudo
delate; * zakaj Gospod je glas mojega joka
uslišal.

Gospod je mojo prošnjo uslišal; * Gospod
je sprejel moje molitev.

(Zato) se bodo sramovali in silno prestrašili vsi moji sovražniki; * na mah bodo odstopili in na sramoti ostali.

Ant. Poverni se, o Gospod i. t. d.

Ant. Naj ne zgrabi (sovražnik), ko lev, moje duše; ker ni nikogar, da bi me otel.

Psalm 7.

Gospod, moj Bog, v tebe upam; * otmi me od vseh, ki me preganjajo, in reši me.

Da kje ne zgrabi (sovražnik), ko lev, moje duše; * ker ni nikogar, da bi me rešil, nikogar, da bi me otel.

Gospod, moj Bog, če sem to (hudo) storil; * če je v mojih rokah krivica;

Če sem povernil njim, ki so mi hudo storili: * po pravici naj padem brez pomoči pred svojimi sovražniki;

Naj preganja sovražnik mojo dušo, in naj zgrabi in na tleh potepta moje življenje, * in naj dene v prah mojo slavo.

Vstani, Gospod! v svoji jezi, * in povzdigni se na mejah mojih sovražnikov.

Vstani, Gospod, moj Bog! po zapovedi, ki si jo dal, * in zbor narodov te bo obdajal;

In zavolj njega se verni na višave: * Gospod sodi narode.

Sodi me, Gospod! po moji pravici, * in po moji nedolžnosti se mi zgôdi.

Pokončana bodi hudobija grešnikov, * pravičnega po vódi, o Bog! ki pregleduješ serca in obisti.

Moja pravična pomoč je od Gospoda, * kteri oteva nje, ki so pravičnega serca.

Bog je pravičen sodnik, močen in prizanesljiv; * se bo mar serdil den na den?

Ako se ne spreobernet, bo svoj meč zasukal; * svoj lok je že napel in ga pripravil.

Smertne strele je nanj položil, * svoje pušice je naredil ognjene.

Glej, (sovražnik) je rodil krivico; * spočel je britkost in je rodil hudobijo.

Jamo je kopal in jo izkopal, * in je padel v votlino, ki jo je naredil.

Njegova žalost se bo vernila na njegovo glavo, * in na njegovo teme bo prišla njegova hudobija.

Hvalil bom Gospoda po njegovi pravici, * in psalme pel imenu Gospoda, Najvišega.

Večni pokoj jim daj i. t. d.

Ant. Naj ne zgrabi, i. t. d.

V. Od vrat peklenskih. *R.* Reši njih duše, o Gospod!

Oče naš.

Branje I. Job. 7.

Prizanesi mi, o Gospod! ker nič so moji dnevi. Kaj je človek, da ga poveličuješ? ali

da obračaš proti njemu svoje serce? Obiščeš ga pri juternjem svitu, in naglo ga poskusiš. Kako dolgo mi še ne boš prizanesel in mi dopustil, da požrem svojo slino? Grešil sem! kaj ti hočem storiti, o varh človeški? Zakaj si me postavil sam sebi nasproti, in sem postal sam sebi v težavo? Zakaj ne odvzameš mojega greha, in ne izbrišeš moje krivice? Glej, zdaj bom v prahu spal, in ako me boš v jutro iskal, me več ne bo.

Odpev. Verujem, da moj Odrešenik živi, in da bom na slednji den iz groba vstal, * in da bom v svojem mesu videl Boga, mojega Zveličarja. V. Kterega bom jaz sam videl, in ne kdo drugi, in moje oči ga bodo gledale. — In v svojem mesu bom videl Boga, mojega Zveličarja.

Branje II. Job. 10.

Moji duši se studi moje življenje; svoje govorjenje bom izpustil zoper sebe, govoril bom v britkosti svoje duše. Porečem Bogu: nikar me ne pogubi; povej mi, zakaj me tako (ostro) sodiš? Se ti mar dobro zdi, da me zaničljivega storiš, in me zatiraš, ki sem delo tvojih rok, in da nasvet brezbožnih podpiraš? Imaš li meseene oči: ali kakor človek vidi, tudi ti vidiš? So li tvoji dnevi kakor človeški dnevi, in tvoja leta kakor človeški časi, da prašaš po moji

hudobiji, in moj greh preiskuješ, in izveš, da nisem nič hudega storil? Vsaj nikogar ni, ki bi zamogel rešiti iz tvoje roke!

Odpev. Ki si Lazarja, že trohnečega, iz groba izbudil: * ti, o Gospod! jim daj pokoj in kraj odpuščenja. *V.* Ki boš prišel sodit žive in mertve in svet skoz ogenj. — Ti, o Gospod! jim daj pokoj in kraj odpuščenja.

Branje III. Job 10.

Tvoje roke so me naredile, in so me vpo-dobile vsega krog in krog, in tako naglo me podereš? Spomni se, te prosim, da si kakor ilovico me izdelal, in me boš zopet v prah spremenil. Ali me nisi kakor mleko izlil, in sterditi dal, kakor sir? S kožo in z mesom si me oblekel, s kostmi in s kitami si me sklenil, življenje in usmiljenje si mi podelil, in tvoja previdnost je ohranila mojega duha.

Odpev. Gospod, kedar boš prišel zemljo sodit, kje se bom skrila pred obličjem tvoje jeze? * Ker preveliko sem grešil v svojem življenji. *V.* Strah me je zavoljo mojih grehov, in ru-dečica me obhaja pred teboj: kedar prideš sodit, nikar me ne pogubi! — Ker preveliko sem grešil v svojem življenji. *V.* Večni pokoj jim daj, o Gospod, in večna luč naj jim sveti. — Ker preveliko sem grešil v svojem življenji.

Drugi tečaj.

(Moli se v torek in petek.)

Ant. Na pašnik, tje me je postavil.

Psalm 22.

Gospod me vodi in nič mi ne bo manjkalo; * na pašnik, tje me je postavil.

Ob vodi poživlja in redi me; * in moja duša varuje.

Vodi me po stezah pravice * zavoljo svojega imena.

In da bi v sredi smertne sence hodil, se ne bojim hudega; * kjer z menoj si ti!

Tvoja šiba in tvoja palica: * tolažite me obé.

Mizo si pogernil pred mojim obličjem; * vkljub njim, ki me nadlegujejo.

Z oljem (veselja) si mazilil mojo glavo; * in kelih moj, vpjanljivi, kako veličasten je!

In tvoje usmiljenje (tako zaupam!) me bo spremljalo * vse dni mojega življenja.

In prebival bom v hiši Gospodovi * mnoge (večne) dni.

Ant. Na pašnik i. t. d.

Ant. Grehov moje mladosti in moje nevednosti se ne spominjaj, o Gospod!

Psalm 24.

K tebi, o Gospod, vzdigujem svojo dušo, * v tebe zaupam, o moj Bog, naj ne bom osramoten!

In naj ne bom v zasmehovanje mojim sovražnikom; * kajti nihče, ki v tebe zaupa, ne bo osramoten.

Osramoteni naj bodo vsi, * kateri krivico delajo prederzno.

Svoje poti mi pokaži, o Gospod! * in svoje steze uči me.

Vodi me v svoji resnici, in uči me; * ker ti, o Bog! si Zveličar moj, in v tebe sem zaupal celi den.

Spomni se, Gospod, svojega usmiljenja, * in svoje milosti, ki je od vekomaj.

Grehov moje mladosti, * in moje nevednosti ne spominjaj se.

Po svojej milosti se ti spominjaj me, * zavoljo svoje dobrote, o Gospod!

Dober in pravičen je Gospod, * in daje postavo njim, ki zaidejo na poti.

Vodi pohlevne v pravičnosti; * uči krotke svoje steze.

Vse poti Gospodove so milost in resnica njim, * ki se derže njegove zaveze in njegovih pričevanj.

Zavoljo svojega imena zanesi mojemugrehu, * ker veliko ga je.

Kdo je, ki se boji Gospoda? * Postavo mu je dal na stezi, ki naj si jo izvoli.

Njegova duša bo v dobrem prebivala, * in njegov zarod bo zemljo podedoval.

Gospod je terdnjava njim, ki se ga bojé, *
in njegova zaveza je, da se jim razodéva.

Moje oči so zmirom na Gospoda (ober-
njene); * ker on bo iz zaderge rešil moje noge.

Glej na me, in usmili se me; * ker sam
sem in ubog.

Britkosti mojega serca so se namnožile: *
iz mojih nadlog reši me.

Glej moje ponižanje in mojo težavo, * in
odpusti mi vse moje grehe.

Glej moje sovražnike, ker so se namno-
žili, * in me s krivičnim sovraštvom čertijo.

Varuj mojo dušo, in reši me; * naj ne
bom osramoten, ker sem upal v tebe.

Nedolžni in pravični so z menoj; * ker
v te zaupam.

O Bog, reši Izrael * iz vseh njegovih
nadlog!

Večni pokoj jim daj i. t. d.

Ant. Grehov moje mladosti i. t. d.

Ant. Verujem, da bom videl Gospodove
dobrote v deželi živih.

Psalm 26.

Gospod je moja luč in moja pomoč, *
koga se bom bal?

Gospod je varh mojega življenja, * pred
kom se bom tresel?

Ako se krivični bližajo zoper mene, * da
bi žerli moje meso,

Oni, ki me stiskajo, moji sovražniki: *
oslabei bodo in padli.

Ako bi mi nasproti stala vojska, * se
moje serce ne bode balo.

Ako bi se vzdignil boj zoper mene, * tudi
takrat bom upal.

Eno sem prosil Gospoda, tega želim: *
da bi prebivati smel v hiši Gospodovi vse dni
mojega življenja.

Da bi gledal ljubeznjivost Gospodovo, *
in obiskoval njegov tempelj.

Ker skril me je v svojem šotoru: * ob
hudem dnevu me varoval v skrivališču svojega
šotora.

Na skalo me je vzdignil, * in zdaj po-
vzdignil mojo glavo nad moje sovražnike.

Okoli (altarja) bom hodil in daroval dar
veselja v njegovem šotoru; * prepeval bom in
psalme pel Gospodu.

Gospod, usliši moj glas, s katerim v tebe
kličem; * usmili se me, in usliši me!

Tebi je govorilo moje serce, tebe so iskale
moje oči: * tvoje obličje poželim, o Gospod!

Ne obračaj svojega obličja od mene, * ne
hodi v jezi od svojega hlapca.

Bodi moj pomočnik; * ne zapusti me, in
ne zaverzi me, o Bog, Zveličar moj!

Ker moj oče in moja mati sta me zapustila, * Gospod pa me je sprejel.

Daj mi, Gospod, podučenje na tvojem potu, * in vodi me po pravi stezi zavoljo mojih sovražnikov.

Ne izdaj me željam njih, ki me stiskajo; * ker lažnjive priče so se vzdignile zoper mene, in hudobija je sama sebe nalagala.

Verujem, da bom videl dobrote Gospodove, * v deželi živih.

Čakaj na Gospoda, ravnaj moško, * in naj se ojači tvoje serce in zaupaj v Gospoda.

Večni pokoj jim daj i. t. d.

Ant. Verujem, da bom videl i. t. d.

V. Gospod naj jih postavi med pervake.

R. Med pervake svojega ljudstva.

Oče naš.

Branje IV. Job 13.

Odgovori mi: Kolike so moje krivice in pregrehe; moje hudobije in pregrešenja mi pokaži! Zakaj skrivaš svoje obličje in me imaš za svojega sovražnika? Zoper list, ki ga veter odnese, kažeš svojo mogočnost, in suho bilko preganjaš. Ker (v sodbo) pišeš grenkosti zoper mene, in me hočeš ugonobiti z grehi moje mladosti. Mojo nogo si v klado djal, in vse moje steze si opazoval, in ogledoval si stopinje

mojih nog: ki bom kakor gnjiloba konec vzel, in kakor oblačilo, ki ga molj razjeda.

Odpev. Spomni se mene, o Bog! ker moje življenje je kakor sapa; * in človeško oko me ne bo več videlo. *V.* Iz globočine kličem k tebi, o Gospod! — o Gospod, usliši moj glas! — In človeško oko me ne bo več videlo.

Branje V. Job 14.

Človek, od žene rojen, malo časa živi, in je poln mnogih nadlog. Kakor cvetlica izhaja in se potepta, in beži kakor senca in nikoli ne ostane v enem stanu. In takega šteješ vrednega, da nad njim svoje oči odpreš, in ga seboj v sodbo pelješ? Kdo zamore očistiti spočetega iz nečistega semena? Ne li ti edini? Kratki so človekovi dnevi, število njegovih mescev je pri tebi; postavil si mu meje, ki se prestopiti ne morejo. Odstopi (tedaj) malo od njega, da si počije, dokler mu ne pride, kakor najemniku, njegov zaželeni den.

Odpev. Gorje meni, o Gospod! ker sem preveliko grešil v svojem življenji. Kaj hočem začeti siromak? kam bežati kakor k tebi, o moj Bog! * Usmili se me, kedar prideš na slednji den. *V.* Moja duša je silno prestrašena; pridi ji na pomoč, o Gospod! — Usmili se me, kedar prideš na slednji den.

Branje VI. Job 14.

Kdo mi podeli, da v deželi mertvih me varuješ in me skrivaš, dokler ne preide tvoj serd, in mi ne odločiš časa, ob katerem se me boš spomnil? Ali ni tako, da mertev človek zopet oživi? Vse dni, ktere se zdaj vojskujem, čakam, dokler ne pride moje spremenjenje. Poklical me boš, in jaz ti bom odgovoril: delu svojih rok boš podal desnico. Ti sicer šteješ moje stopinje; vendar imej usmiljenje z mojimi grehi!

Odpev. Ne spominjaj se mojih grehov, o Gospod! * Kedar prideš sodit svet skoz ogenj. V. Gospod! moj Bog! ravnaj pred svojim obličjem mojo stezo. — Kedar prideš sodit svet skoz ogenj. V. Večni pokoj jim daj, o Gospod! in večna luč naj jim sveti. — Kedar prideš sodit svet skoz ogenj.

Tretji tečaj.

(Moli se v sredo in saboto.)

Ant. Naj ti dopade, Gospod, da me rešiš; Gospod, glej, da mi pomagaš!

Psalm 39.

Pričakovaje sem pričakoval Gospoda, * in k meni se je nagnil.

In je uslišal moje prošnje, * in me je izvlekel iz brezdna revščine in iz blata luže.

In je postavil moje noge na skalo, * in je vladal moje stopinje.

In dal mi je v usta novo pesem, * hvalno pesem našemu Bogu.

To vidijo mnogi in se bojijo, * in zaupajo v Gospoda.

Blagor človeku, čigar zaupanje je ime Gospodovo, * in ki na nečimernosti in lažnjive blodnje ne gleda.

Veliko svojih čudežev si ti naredil, Gospod, moj Bog! * in ni ga, da bi ti enak bil v tvojih mislih.

Oznanoval sem jih in od njih govoril; * pa toliko jih je, da jih ni prešteti.

Klavnih in jedilnih daril nisi hotel, * ušesa pa si mi pripravil.

Žgavnega darú in daritve za greh nisi tirjal; * takrat sem rekel: Glej, jaz pridem!

Na čelu knjige je pisano od mene, da naj spolnim tvojo voljo: * Moj Bog! to hočem, in tvoja postava je v sredi mojega serca.

Tvojo pravico sem oznanoval v velikem zboru; * glej, svojim ustnicam ne bom branil: Gospod, ti veš!

Tvoje pravice nisem prikrival v svojem sercu; * tvojo resnico in pomoč sem razodel.

Tvoje milosti in tvoje pravice nisem prikrival, * pred velikim shodom.

Ti pa, o Gospod! mi ne odtegni svojega usmiljenja; * tvoja milost in tvoja resnica naj vselej me sprejme.

Kajti zlegi so me obdali, katerih ni števila; * moje pregrehe so me popadle, in ni mi moč, da (jih) gledam.

Več jih je, kakor las na moji glavi, * in moje serce me je zapustilo.

Naj ti dopade, Gospod, da me rešiš; * Gospod, glej, da mi pomagaš!

Sramujejo naj se in osramoteni naj bodo vsi, ki strežejo po moji duši, * da bi jo vzeli.

Vernejo naj se in sram jih bodi, * ki mi želijo hudo.

Zdajci naj nosijo svojo sramoto, * ki mi pravijo: Prav, prav (mu je)!

Veselé in radujejo naj se nad teboj vsi, ki te iščejo; * in kateri ljubijo zveličanje, naj vedno rečejo: Hvaljen bodi Gospod!

Jaz pa sem revež in ubog, * Gospod! skerbi za me.

Moj pomočnik in moj varh si ti; * moj Bog, nikar se ne mudi!

Večni pokoj jim daj i. t. d.

Ant. Naj ti dopade, Gospod i. t. d.

Ant. Ozdravi, o Gospod! mojo dušo, ker tebi sem grešil.

Psalm 40.

Blagor mu, kdor ima skerb za ubogega in potrebnega; * na den nesreče ga bo rešil Gospod.

Gospod ga varuje in poživlja in osrečuje na zemlji; * in ga ne da v voljo njegovih sovražnikov.

Gospod mu deli pomoč na postelji njegove bolečine; * zrahlja mu v bolezní celo ležišče.

Jaz sem rekel: Gospod! usmili se me; * ozdravi mojo dušo, ker tebi sem grešil.

Moji sovražniki so hudo zoper mene govorili: * „Kedaj bo umerl, in bo poginilo njegovo ime?“

In pride kdo, me obiskat, govori nečimerno, * njegovo serce si nabira hudobijo,

Vunkaj gre * in jo raznaša okoli.

Zoper mene šepetajo vsi moji sovražniki; * zoper mene si izmišljujejo hudo.

Hudobno besedo so zoper mene sklenili: * „Bo mar on, ki leži, zopet vstal?“

Tudi mož moje prijaznosti in mojega zaupanja, * ki je moj kruh jedel, je izmislil zoper mene veliko zvijačo.

Ti pa, o Gospod! usmili se me in zopet povzdigni me; * in povernil jim bom.

Po tem spoznam, da me ljubiš, * če se moj sovražnik ne sme veseliti nad menoj.

Mene pa si sprejel zavoljo nedolžnosti, *
in si me poterdil pred svojim obličjem vekomaj.

Hvaljen bodi Gospod, Izraelov Bog, od
vekomaj do vekomaj: * amen, amen!

Večni pokoj jim daj i. t. d.

Ant. Ozdravi, o Gospod, mojo dušo i. t. d.

Ant. Mojo dušo žeja po močnem, živem
Bogu; kdaj bom prišel in se prikazal pred
obličjem Gospodovim?

Psalm 41.

Kakor hrepeni jelen po studenčni vodi, *
tako hrepeni moja duša po tebi, o Bog!

Mojo dušo žeja po močnem, živem Bogu; *
kedaj bom prišel in se prikazal pred Božjim
obličjem?

Moje solze so moj kruh noč in den, * ker
se mi den na den reče: „Kje je tvoj Bog?“

To premišlujem in izlivam v sebi svojo
dušo, * da bi prišel na mesto čudovitega šo-
tora, tje do hiše Božje:

Z glasnim veseljem in hvalnim petjem, *
kakor šum (gredočih) na gostovanje.

Zakaj si žalostna moja duša, * in zakaj
me motiš?

Zaupaj v Boga, ker še ga bom hvalil: *
„Ti si pomočnik mojega obličja in moj Bog!“

Moja duša je v meni žalostna; * zato

mislim na tebe sèm iz dežele jerdanske in od male gore hermonske.

Brezdno kliče brezdno * pri šumenji tvojih slapov.

Vse tvoje povodnje in tvoji valovi, * črez mene so priderli.

Po dnevi pošilja Gospod svojo milost, * in po noči doni njegova hvala.

V sercu molim k Bogu mojega življenja; * rečem Bogu: Moj sprejemnik si ti!

Zakaj si me pozabil? * in zakaj hodim prežaljen, med tem ko me stiska sovražnik?

Med tem ko se moje kosti tarejo, * me še zasmehujejo, ki me stiskajo, moji sovražniki.

Ker mi den na den rečejo: Kje je tvoj Bog? * Zakaj si žalostna moja duša, in zakaj me motiš?

Zaupaj v Boga; ker še ga bom hvalil: * „Ti si pomočnik mojega obličja in moj Bog!“

Večni pokoj jim daj i. t. d.

Ant. Mojo dušo žeja i. t. d.

V. Zverém ne izroči duš, ki tebe spoznajo.

R. In duš tvojih sirot ne pozabi za vselej.

Oče naš.

Branje VII. Job 17.

Moj duh omaguje, moji dnevi se krajšajo, in le grob mi še ostaja. Nisem grešil, in vendar le britkosti vidi moje oko. Reši me, Gospod! in deni me poleg sebe, potem naj se

bojuje roka vsakega zoper mene. Moji dnevi so pretekli, moje misli so raztrešene in mučijo moje serce. Noč (brez spanja) so v den spremenile, in po temi zopet upam luči. Če tudi preterpim: grob je moja hiša, in v temi bom postlal svojo posteljo. Strohljivosti poročem: Moj oče si; in červom: Moja mati in moja sestra ste! Kje je tedaj zdaj moje upanje? in za mojo poterpežljivost kdo se zmeni?

Odpev. Ker vsak den grešim, pa se ne spokorim, zato me smertni strah sprehaja. * Ker v peklu ni rešenja: usmili se me, o Bog, in reši me! V. O Bog! v svojem imenu zveličaj me, in v svoji moči reši me. — Ker v peklu ni rešenja: usmili se, o Bog, in reši me!

Branje VIII. Job 19.

Ker je meso zginilo, visijo na moji koži moje kosti, in same ustnice so okoli mojih zob še ostale. Usmilite se me, usmilite se me, vsaj vi, moji prijatelji; ker Gospodova roka me je zadela! Zakaj me preganjate, kakor Bog, in se sitite z mojim mesom? Kdo mi dá, da se moje besede zapišejo? Kdo mi dá, da se v bukve začerkajo z železnim pisalom na svinčeno ploščo, ali da se z dletom vsekajo v skalo? Vem namreč, da moj Odrešenik živi, in da na poslednji den bom vstal iz zemlje; in zopet bom obdan s

svojo kožo, in v svojem mesu bom videl svojega Boga. Jaz sam ga bom videl in moje oči ga bodo gledale, in ne kdo drugi: to upanje je hranjeno v mojem serci.

Odpev. Gospod ne sodi me po mojem djanji, ker nič nisem storil, kar bi vredno bilo pred tvojim obličjem; zato ponižno prosim tvoje veličanstvo: * Ti, o Bog, mi izbriši mojo pregreho. *V.* Umij me če dalje bolj moje krivice, in moje pregrehe očisti me. — Ti, o Bog, mi izbriši mojo pregreho!

Branje IX. Job 10.

Zakaj si me izlekel iz maternega telesa? O da bi bil ukončan, da bi me oko ne bilo videlo! Bil bi, kakor da bi me ne bilo, iz maternega telesa v grob prenešen. Ali ne bo malo število mojih dni skoraj pri koncu? Pusti me tedaj, da nekoliko objokam svojo bolečino, preden grem, in se več ne povernem, v temno deželo in pokrito s smertno senco, v deželo reve in teme, kjer smertna senca, in nijeden red, ampak večni strah prebiva.

Odpev. Reši me, o Gospod! od stez peklenških, ki si železna vrata sterl in obiskal (pred)pekli, in jim dal luč: * da bi te videli. * ki so bili v kazni teme. *V.* Klicali so in rekli: „Prišel si, Odrešenik naš!“ — Ki so bili v kazni teme. *V.* Večni pokoj jim daj, o Gospod!

in večna luč naj jim sveti. — Ki so bili v kazni teme.

Kedarkoli se pa molijo vsi trije tečaji, n. pr. na den vernih duš, se moli naslednji odpev:

Reši me, o Gospod! večne smerti na oni strašni den, *ko se bodo nebesa tresla in zemlja, *kedar prideš svet sodit skoz ogenj. *V.* Tresem se in bojim se, kedar preiskava pride in prihodnja jeza. — Ko se bodo nebesa tresla in zemlja. *V.* Tisti den je den jeze, stiske in reve, den velik in črez vse britek. — Kedar prideš svet sodit skoz ogenj. *V.* Večni pokoj jim daj, o Gospod! in večna luč naj jim sveti. — Reši me, o Gospod! večne smerti na oni strašni den, ko se bodo nebesa tresla in zemlja, kedar prideš svet sodit skoz ogenj.

Hvalnice.

Ant. Gospodu bodo veselja poskakovale poterte kosti.

Psalm 50.

Usmili se me, o Bog, po svoji veliki milosti, i. t. d. (stran 413.)

Večni pokoj jim daj i. t. d.

Ant. Gospodu bodo veselja poskakovale itd.

Ant. Gospod! usliši mojo molitev: k tebi naj pride vse meso.

Psal m 64.

Tebi o Bog! se spodobi hvalna pesem na Sionu; *tebi naj se opravi obljuba v Jeruzalemu.

Gospod usliši mojo molitev: * k tebi naj pride vse meso.

Besede krivičnih so zmagale zoper nas; * pa ti boš prizanesel našim pregreham.

Blagor mu, kogar si izvolil in sprejel: * prebival bo v tvojih dvorih.

Napolnjeni bomo z dobrotami tvoje hiše; * tvoj tempelj je svet, čudovit v pravici.

Usliši nas, o Bog, Zveličar naš! * ti zaupanje vseh krajev zemlje in po morji daleč tje;

Ki pripravljáš gore v svoji moči, opasan z oblastjo; * ki razburiš globočino morja in šumenje njegovih valov.

Ljudstva trepečejo in bojé se, ki ob krajih (zemlje) prebivajo, pred tvojimi znamenji; * ti razveseljuješ juterni izhod in večerni.

Ti obiščeš zemljo, in jo napojiš; * obogatiš jo obilno.

Reka Božja se napolni z vodo, ljudem pripraviš hrano; * ker taka je njena priprava.

Napoji njene brazde in pomnoži njeni sad; * deževne rôse se veseli in poganja.

Blagoslovi letni venec tvoje dobrote; * in tvoje polje bode rodovitnosti polno.

Pašniki v puščavi se bodo maščobe cedili,*
in griči se ogernili z veseljem.

Debelijo se ovni čred, in doline polne so
žita: * vse vriska in poje hvalo.

Večni pokoj jim daj i. t. d.

Ant. Gospod, usliši i. t. d.

Ant. Tvoja desnica me je sprejela, o
Gospod!

Psalm 62.

O Bog, moj Bog! * tebi se zbudim z juternim svitom.

Po tebi žeja moja dušo, * po tebi kolikokrat moje telo.

V pusti deželi brez pota in vode: * tako se prikažem v svetišči pred teboj, da bi videl tvojo moč in slavo.

Ker bolje je tvoje usmiljenje, kakor življenje; * moje ustnice te hvalile bodo.

Tako te bom hvalil v svojem življenji, * in v tvojem imenu povzdigoval svoje roke.

Kakor z mastjo in maščobo bodi napolnjena moja duša; * z veselimi ustnicami te bodo moja usta hvalila.

Ako se tebe spomnim na svojem ležišču, še v jutro črez tebe premišlujem; * ker moj pomočnik si ti.

In pod odejo tvojih perut se veselim, moja duša se tebe derži; * tvoja desnica me je objela.

Oni pa iščejo zastonj moje duše; vgreznili se bodo v globočino zemlje: * meču v roke bodo dani in lesicam v rop.

Kralj pa se bo veselil v Bogu; slava bude vsem, ki pri njem prisegajo, * ker zamašena so usta lažnjivcev.

Psalm 66.

O Bog, usmili se nas in blagoslovi nas; * razsvetli svoj obraz nad nami in usmili se nas!

Da spoznamo tvojo pot na zemlji, * med vsemi narodi tvoje zveličanje.

Ljudstva naj hvalo ti dajo, o Bog! * vsa ljudstva naj hvalo ti dajo.

Veseliijo naj se in radujejo narodi; * zakaj ti sodiš ljudstva v pravici, in vodiš narode na zemlji.

Ljudstva naj hvalo ti dajo, o Bog! vsa ljudstva naj hvalo ti dajo; * (ker) zemlja je dala svoj sad.

Blagoslovi nas, Bog, naš Bog; blagoslovi nas Bog! * in naj se boje ga vesoljne pokrajine zemlje.

Večni pokoj jim daj i. t. d.

Ant. Tvoja desnica me je sprejela, o Gospod!

Ant. Od vrat peklenških reši mojo dušo, o Gospod!

Hvalnica Ecehijeve. Izai. 38.

Jaz sem rekel: V sredi svojih dni * naj bi šel k vratam dežele mertvih?

Zgubljen je ostanek mojih let! * Rekel sem: Ne bom gledal Gospod Boga v deželi živih.

Ne bom več videl ljudi, * ampak prebivalce tihote.

Moje življenje se mi vzame in nad menoj zviije, * kakor šotor pastirjev.

Prestriženo je, kakor od tkalca moje življenje: komaj sem začel, me je odrezal; * od jutra do večera — si storil konec z menoj.

Tje do jutra sem čakal: * kakor lev, tako je zdrobil vse moje kosti.

Od jutra do večera — si storil konec z menoj! * kakor mlada lastovka sem cvičal, kakor golobica sem grulil.

Oslabele so moje oči, * ko sem se oziral v višavo.

Gospod, silo terpim; potegni se za me! * Kaj bom jaz rekel, ali kaj mi bo on odgovoril, ker je sam to storil?

Vpričo tebe bom zopet premislil vsa svoja leta * v grenkosti svoje duše.

Gospod! ako se tako živi, in je v tem življenje mojega duha: le tepi me, pa oživi me! * Glej v miru je moja grenkost najgrenkejša.

Ti pa si rešil mojo dušo, da se ni pogubila: * za svoj herbet si vergel vse moje grehe.

Ker dežela mertvih te ne hvali, in smert te ne časti; * in ki v jamo gredó, ne čakajo tvoje zvestobe.

Le živi, le živi, oni ti hvalo pojó, kakor denes tudi jaz; * oče oznanuje otrokom tvojo zvestobo.

O Gospod, reši me! * in peli bomo naše psalme vse dni svojega življenja v hiši Gospodovi.

Večni pokoj jim daj i. t. d.

Ant. Od vrat peklenskih reši mojo dušo, o Gospod!

Ant. Vsi duhovi naj hvalijo Gospoda.

Psalm 148.

Hvalite Gospoda z nebes; i. t. d. (stran 227.)

Psalm 149.

Pojte Gospodu novo pesem; itd. (stran 228.)

Psalm 150.

Hvalite Gospoda v njegovih svetih; i. t. d. (stran 229.)

Večni pokoj jim daj i. t. d.

Ant. Vsi duhovi naj hvalijo Gospoda.

V. Glas sem slišal z nebes, ki mi je rekel:

R. Blagor mertvim, kateri v Gospodu umerjejo.

Ant. Jaz sem vstajenje in življenje: kdor v mene veruje, bo živel, če je tudi umerl: in vsak, kateri živi in v mene veruje, bo živel vekomaj.

Hvalnica Caharijeva Luk. 1.

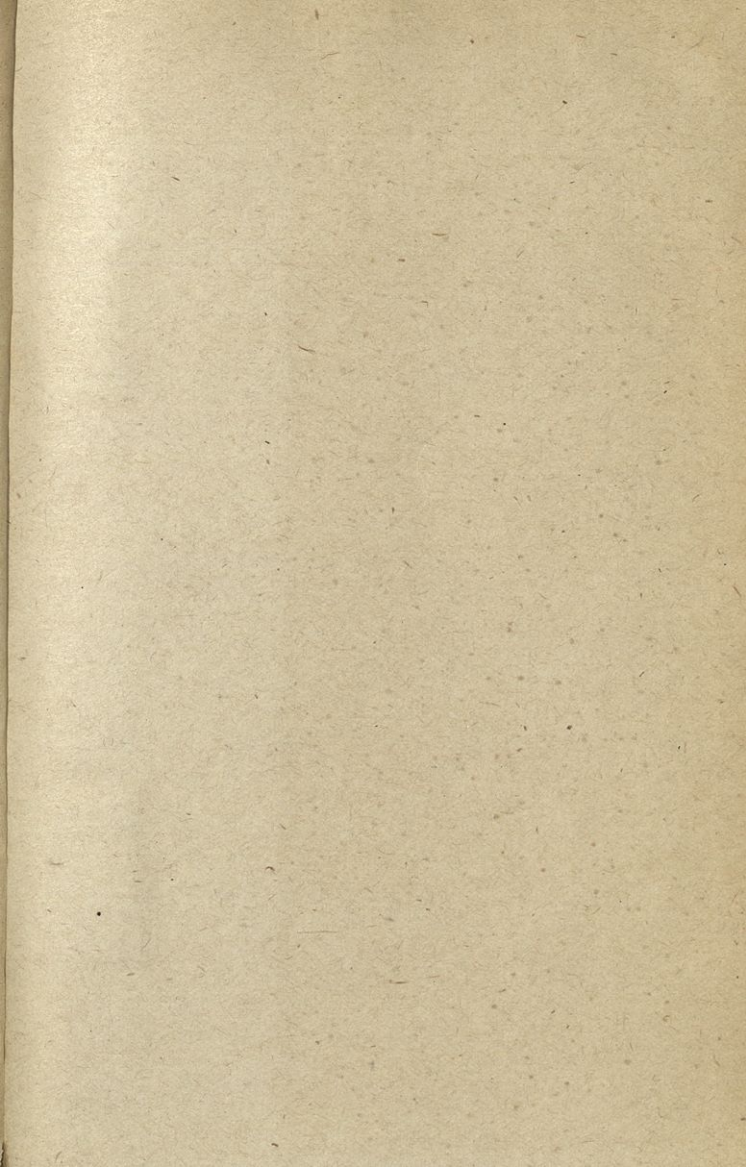
Hvaljen bodi Gospod, Izraelov Bog, i. t. d.
(stran 231.)

Večni pokoj jim daj i. t. d.

Ant. Jaz sem vstajenje i. t. d.

Potem nasledujejo molitve, kakor se najdejo spredej pri večernicah; Oče naš i. t. d.
(stran 426).

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS 0

00000441973

